

STŘEDA 25. BŘEZNA 2009

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PÖTTERING

Předseda

1. Zahájení zasedání

(Zasedání bylo zahájeno v 9:10)

2. Závěry Evropské rady (19.–20. březen 2009) (rozprava)

Předseda. – Dámy a pánové, zaznamenali jsme vnitřní politickou situaci v České republice. Chtěl bych jménem vás všech říci, že by to nemělo ovlivnit práci českého předsednictví a že se musíme snažit pokračovat v práci. Podporujeme předsedu české vlády, předsedu Evropské rady, v jeho snaze o úspěšné předsednictví.

Rád bych předsedu Evropské rady (a věřím, že to mohou říci jménem vás všech) vyzval, aby pokračoval v procesu ratifikace Lisabonské smlouvy ve své zemi a v ostatních zemích, kde je ještě třeba udělat hodně práce. Na této smlouvě o reformě Evropské unie pracujeme již deset let od doby, kdy byla přijata rozhodnutí v Nice, a chceme být schopni učinit poslední obtížné kroky k tomu, aby tato Smlouva mohla vstoupit v platnost počátkem roku 2010. Lisabonskou smlouvu potřebujeme pro větší demokracii, aby měla Evropská unie větší svobodu jednat a byla transparentnější.

(Potlesk)

Dalším bodem jsou prohlášení Rady a Komise k závěrům Evropské rady, jejíž zasedání se konalo ve dnech 19.–20. března 2009.

Mírek Topolánek, úřadující předseda Rady. – (CS) Dobrý den, já vás všechny zdravím při pravidelném reportu předsedy Evropské rady po jarním summitu Evropské rady. V první řadě bych se chtěl omluvit, že nezůstanu po celou dobu jednání tak, jak je obvyklé, v druhé části po vystoupeních představitelů frakcí mě zastoupí vicepremiér Vondra. Tím důvodem, proč se musím vrátit do Prahy, jsou, jak už říkal Hans-Gert Pöttering, bezprecedentní obstrukce ze strany socialistů, kterým ostatně čelíme po celou dobu předsednictví, a já jsem to nikdy netajil. To, že vláda bude v demisi, předsednictví určitě neohrozí, to, že socialisté nevzali na vědomí, že Česká republika předsedá Evropské radě, že odmítají základní úroveň spolupráce, to poškozuje nejvíc právě sociální demokracii. Předsednictví by tím utrpět nemělo, protože já jsem hluboce přesvědčen, že to, co jsem tady říkal při svém úvodním vstupu v Evropském parlamentu, že se budeme snažit moderovat diskuzi a dosahovat kompromis, to se nám nepochybně podařilo a jarní Evropská rada je toho dokladem. U nás je zvykem, že když mluví řečník, tak mu ostatní neskáčou do řeči, ale možná, že tady jsou zvyklosti trochu jiné.

Dovolte mi přejít – a budu se držet striktně závěrů Evropské rady – k tomu, proč tady vlastně jsem dnes, proč jsme vlastně na Evropské radě některé kroky učinili. Přesto mi dovoluji předtím okomentovat to, co se stalo ještě před tím, a to byla tzv. tripartita, summit se sociálními partnery. Byl v poměrně ve velmi silném obsazení, kromě mě a předsedy Evropské komise Josého Manuela Barrosa se ho zúčastnili další dva následující premiéři, a to jak premiér Reinfeldt ze Švédského království, tak premiér Zapatero ze Španělska, a já jsem byl po tomto jednání poměrně velmi pozitivně naladěný a velmi překvapen konsensem sociálních partnerů nejenom se záměry předsednictví, ale obecně s řešením situace, do které se zaměstnanci nebo případně nezaměstnaní z důvodu celosvětové finanční krize a ekonomické recese dostávají a dostat mohou.

Musím říci, že pokud by byl zájem, tak o tripartitě řeknu víc, ale shodujeme se na třech základních principech, to je umožnit daleko větší flexibilitu pracovního trhu, mobilitu pracovní síly, pracovat daleko intenzivněji na vyšší míře vzdělanosti a dovedností pracovní síly tak, aby se mohla uplatnit na pracovním trhu atd. Jarní Evropská rada byla sice už druhým setkáním hlav států, které jsme vedli, nicméně to byl první řádný formální summit. Zřejmě nejsledovanějším tématem byla otázka řešení současné hospodářské krize. Já naprosto odmítám takové ty hlasy, že děláme málo, že děláme málo hluboké věci. Já uvedu jediné číslo: 400 miliard eur. 400 miliard eur, což je 3,3 % HDP Evropské unie, představuje kroky bezprecedentní a ve spojení s automatickými stabilizátory, které má Evropská unie a nemají je například Spojené státy americké, si myslím, že ten příklad, který uvádí José Manuel Barroso, je naprosto edukativní. Dělník, který je propuštěn ze Saabu ve Švédsku, a dělník, který je propuštěn z General Motors někde v Chicagu, mají naprosto rozdílné

sociální standardy, naprosto rozdílné přístupy svých vlád a právě automatické stabilizátory multiplikují tu částku 400 miliard eur na podstatně vyšší a dávají nám v tomto proti Spojeným státům nespornou výhodu. Základní oporou té shody celé 27 je potvrzení platnosti Lisabonské strategie, což je jeden ze čtyř pilířů, na kterých vlastně celá ta strategie stojí.

Včera jste tu měli Gordona Browna a ten měl možnost vám jistě vysvětlit přístup celé 27, mandát na summit G20 a fakticky další tři pilíře této strategie. Všechna krátkodobá opatření, a to jsme se shodli, musí být dočasná a jako dočasná jsou také myšlena. Střední a dlouhodobé priority a směry Lisabonské strategie byly potvrzeny, ty krátkodobé s nimi musí být v souladu. Musím otevřeně říct, že po slovech Timothyho Geithnera, ministra financí Spojených států amerických, o permanentní akci zavládlo na Evropské radě víceméně zděšení. Nejenom, že Amerika opakuje chyby z třicátých let minulého století, to jsou rozsáhlé stimuly, tendence a volání po protekcionismu, kampaň Buy American apod. Všechny tyto kroky, jejich kombinace a co hůř, iniciativa za jejich permanentní ustanovení, jsou cestou do pekel. Je potřeba číst historické učebnice, které očividně zapadly prachem. Za největší úspěch jednání jarní Rady považují jasné odmítnutí této cesty a tohoto krátkozrakého přístupu. Slova předsedy Strany evropských socialistů Poula Nyrupa Rasmussena o tom, že jsme na Evropské radě udělali proti krizi málo a že čekáme na záchranu ze strany USA, musím jasné odmítnout. Nejenom proto, že cesta zvolená USA se již historicky zdiskreditovala sama, a také proto, jak už jsem řekl, že úroveň sociálních jistot a vůbec zajišťování sociálních potřeb občanů jsou v USA výrazně jiné a na výrazně nižší úrovni. Proto je ta cesta nebezpečná v tom, že na financování svých sociálních stimulů budou potřebovat Američani hotovost, tu získají jednoduše, protože americké bondy si vždy někdo koupí. Ohrozí to však likviditu trhu, stáhne to likviditu ze světového finančního trhu a v případě jiných bondů, možná evropských, ale zcela jistě polských, českých, možná i dalších zemí bude jejich prodej ohrožen a potom hotovost v systému nebude. Tento přístup vyvolává obavy a podle mne bude i předmětem diskuze na summit G20. Summit G20 bude jednou z příležitostí, kdy o tom budeme moci mluvit. Následně neformální summit 27 s americkou administrativou a Barackem Obamou v Praze může být pokračováním této diskuze. Věřím, že se Spojenými státy najdeme společné východisko, protože v žádném případě nechceme stavět Ameriku a Evropu proti sobě. V dnešní době, a tato krize nám to opět znovu prokázala, totiž neexistuje žádná izolovaná ekonomika a ta míra propojenosti je velmi vysoká, což v době krize znamená, že problém máme všichni a taky ho můžeme pouze společně vyřešit.

Druhým pilířem shody v oblasti hledání řešení proti současné krizi je právě příprava na summit G20. Materiály, které připravil Gordon Brown se svou administrativou, jsou excelentní a měli jste možnost se s nimi seznámit včera. Ten trojpilířový přístup, to znamená řešení finančního sektoru a fiskálních stimulů, regulace a řekl bych napravení chyb v rámci toho systému a obnovení a liberalizace světového obchodu, to znamená tlak na obnovení jednání s Dohá v rámci WTO, je přesně to, co podle mě je určitým souborem řešení, které nabízí Evropská rada a na kterých se jednoznačně shodla. Chci vyzvednout také shodu na tom, že jsme nakonec řekli konkrétní číslo při navýšení disponibilní finanční kapacity Mezinárodního měnového fondu a tento konkrétní závazek jsme definovali na 75 miliard eur. 27 má před G20 jednotnou pozici, jeden hlas a společný cíl. To jsem pokládal za absolutně největší úspěch, protože celá tato Evropská rada byla testem evropské jednoty, evropské solidarity, evropských hodnot a evropského jednotného vnitřního trhu. Pokud by cokoli z toho bylo nabouráno, tak fakticky z této krize vyjdeme oslabení. A naopak si myslím, že v případě, že budeme respektovat tyto základní atributy, vyjdeme posílení. Před jednáním G20 neexistuje důvod k pesimismu, jak se obává právě předseda Rasmussen, myslím, že jsme všichni pochopili, že je potřeba jednat solidárně a spolupracovat, což potvrzují slova například Grahama Watsona z liberální frakce.

Současná krize, jak všichni říkáme, je krizí důvěry. Třetí oblastí, která je tedy klíčem k řešení krize, je obnova důvěry. Nestačí do systému pouze nalít peníze. To jsme si vyzkoušeli a banky přesto peníze nepůjčují. Je potřeba, aby banky tyto peníze půjčovaly. A banky to neudělají, dokud nebudou mít důvěru. Likvidita, kterou mají k dispozici, problém nevyřešila. Důvěra se nedá ani nařídít, ani koupit. V rámci obnovení důvěry jsme tedy udělali další krok k jejímu posílení, zdvojnásobili jsme garanční rámec pro případ potřeby zemí mimo eurozónu na 50 miliard eur. Musím říct, že i na tomto jsme se shodli. Shodli jsme se i na tom, že je třeba postupovat nikoli blokově, avšak ke každé bance, ke každé zemi je třeba přistupovat individuálně a ten přístup one-size-fits-all považujeme v této chvíli za nebezpečný. Trhy jsou nervózní, na každé gesto reagují okamžitě, přehnaně a negativně. Tady je proto na místě lepší regulace. Zdůrazňuji lepší nebo tam, kde neexistovala žádná, tak zavedení této regulace. Tady vstupujete do hry vy, poslanci Evropského parlamentu. Rádi bychom dosáhli dohody a mám signály, že je možná, o legislativních aktech, které v podstatě naplňují tu naši vizi a představu o lepší regulaci týkající se ratingových agentur, solventnosti pojišťoven, kapitálových požadavků bank, přeshraničních plateb, elektronických peněz atd. Byl bych rád, kdybyste během vašeho funkčního období tyto normy schválili a kdyby vešly v platnost a kdybychom je mohli okamžitě zavést do praxe. Významně vítám a vítáme všichni de Larosièrovu zprávu, která je brilantní ve své analytické části a

velmi návodná v té části realizační, a v tomto smyslu Evropská rada učinila jasné závěry. Možná tím nejhlavnějším úkolem jarní Evropské rady bylo zhodnocení dosavadní implementace plánu obnovy, jak si to Rada stanovila v prosinci. Právě tady panuje nejvíc šumu a kritiky a já si myslím, že nezaslouženě. Plán je údajně nedostatečný, pomalý, neambiciózní. Rád bych to uvedl na pravou míru a už jsem řekl, že 400 miliard, to jsou 3,3 % HDP, kde nejsou započítány prostředky na rekapitalizaci bank, na garanci bank, což je hodnota větší než 10 % HDP, je prostě míra, kterou si Evropská unie v dané chvíli může dovolit, a přesto to bude znamenat velmi výrazný zásah do paktu růstu a stability, velmi výrazný zásah do veřejných dluhů, do nápravy věcí v tom období the day after, to znamená den po ukončení krize, kdybych to chtěl takto zjednodušovat. Myslím, že i těch 5 miliard eur, jenom malá část z té obrovské částky 400 miliard, která nakonec byla schválena, je výsledkem velmi složitého jednání, které napadala řada států. Za prvé buď proto, že částka není protikrizovým opatřením, pokud nebude čerpána v roce 2009–2010, což je pravda, že neexistuje transparentní systém vyhodnocování projektů, že neexistuje dobrý seznam těch projektů atd., že tam to chybí, či ono nadbývá. Nakonec jsme našli po velmi komplikovaných jednáních shodu a tady má české předsednictví jednoznačně dominantní roli v tom, že se našla shoda těch 5 miliard schválit, poslat je k vám do Evropského parlamentu, abyste se tím zabývali.

Musím říct, že plán obnovy má samozřejmě svoji komunitární úroveň, tam je dnes k dispozici zhruba 30 miliard eur, a svoji národní úroveň, kde každá členská země v rámci toho plánu provádí vlastní fiskální stimuly, a myslím, že to klíčové, na čem se shodla Evropská rada, je platnost paktu růstu a stability. Pokud chceme projít touto krizí jako celá Unie nezranění a posílení, tak musíme respektovat vlastní pravidla. Největší omyl bychom podle mě udělali, kdybychom teď nastavovali nové balíčky bez toho, že by všechny národní i komunitární akce byly spuštěny, že bychom znali jejich dopad a že bychom věděli, jestli je či není potřeba dalších fiskálních stimulů, a i na tom se Evropská rada shodla. Pokud bude nezbytně nutné, Evropská rada udělá další opatření, ale v této chvíli nevíme, jestli je udělat má či nemá, nikdo nezná dno té krize, nikdo nezná její konec. Je naprosto nesmyslné abychom bez toho, že bychom znali účinek těch kroků, toho fiskálního stimulu 400 miliard, dělali další opatření. Plán je ambiciózní, diverzifikovaný a komplexní a řeší v jednotlivých zemích, v každé trochu jinak podle situace, jak růst, tak zaměstnanost a samozřejmě problémy, které jsou s ekonomickou situací spojeny.

Druhým velkým tématem Evropské rady byla otázka energetiky a klimatu. Jak v energetické bezpečnosti, tak v ochraně klimatu jsme udělali významný posun. Energetická bezpečnost, kromě toho, že je jednou z hlavních priorit našeho předsednictví, a její potřeba se ukázala v lednu. Plynová krize není vyřešena. Plynová krize může začít zítra, pozítří, za měsíc, příští rok, kdykoliv. To, že i ten protikrizový balíček 5 miliard je zaměřen převážně, i když ne pouze na propojení evropských zemí a na nejrůznější mechanismy a projekty, které by měly snižovat závislost na jedné dodavatelské cestě, je dokladem toho, co říkám. Domluvili jsme se, že protikrizový mechanismus pro případ výpadku dodávek musí být hotov do příští zimy, aby mohl případně reagovat na problémy, které přijdou. Je více než zřejmé, že ho potřebujeme. To se ukázalo v lednu a ukázalo se to nejvíc právě na Slovensku a v Bulharsku a v některých dalších zemích.

Diskuze o klimatu: už teď se začíná vyjednávat a připravovat Kodaňská konference. Jak Dánsko, které je hostitelskou zemí, tak Švédsko, během jehož předsednictví se bude tato záležitost konat, tak i české předsednictví už dnes na tom intenzivně pracují. Snažíme se najít společnou pozici na evropské úrovni. Začínáme jednat s těmi největšími hráči, bez nichž úspěch Kodaňské konference není zajištěn. To jsou Spojené státy americké, to se samozřejmě Japonsko, Čína, Indie, to jsou další velké země a velcí znečišťovatelé. Největší diskuze a já bych se přece jenom u toho chtěl trochu zastavit, byla, jestli už teď máme stanovovat nejenom mechanismy, ale i podíl jednotlivých zemí Evropské unie na tom balíku peněz, které poskytneme na pomoc rozvojovým zemím, třetím zemím, na plnění jejich závazků v rámci boje na ochranu klimatu. To rozhodnutí, které jsme udělali, je správné. V situaci, kdy vyjednáváme se všemi velkými hráči, kteří zatím více mluví, než dělají, by bylo velmi netaktické a velmi špatné, kdybychom si sami stanovili bariéry a limity, které by ti ostatní nerespektovali. Ta vyjednávací pozice je daleko lepší, když máme volné ruce, a na tom se shodly země, které nakonec ten poslední návrh daly na stůl, tzn. Švédsko, Dánsko, Nizozemí, Velká Británie a Polsko. V otázkách polského přístupu jsou samozřejmě respektovány jak zájmy zemí, které mají trochu obavy z tohoto mechanismu, tak zájmy zemí, které jsou leaderovské v otázkách ochrany klimatu. To, co nám zbývá, je najít ten konkrétní mechanismus, klíč a jeho formulace v dostatečném předstihu před Kodaňskou konferencí byla shodou, shodou všech zemí, a to i těch, které to berou jako svoji absolutní prioritu.

Do třetice oblast vnějších vztahů: Evropská rada formálně schválila iniciativu východního partnerství jako doplněk naší zahraniční politiky nebo politiky blízkého sousedství, kdy jestliže na severu jsou ledovce, na západě Atlantik, tak na jihu a na východě žijí naši sousedé, jsou tam země, které mohou potenciálně ohrožovat jak naši ekonomickou, tak sociální, tak i bezpečnostní situaci. Východní partnerství bylo cílem českého

předsednictví a já jsem velmi rád, že bylo schváleno, že byla poskytnuta jasná částka 600 milionů eur a předjímám vaši otázku, a to je účast Běloruska. Tu zvažujeme, Bělorusko udělalo určitý pokrok, prodlužuje se pozastavení platnosti zákazu udělování víz představitelům režimu, v této chvíli se otevírají dveře Bělorusku, nicméně rozhodnutí nepadlo. Pokud se na tom neshodnou členské země a nebude to rozhodnutí celé 27, tak prostě Lukašenko zvát nebudeme, přestože jak opozice, tak okolní země doporučují, abychom to udělali. Myslím, že to je věc, na kterou, když se zeptáte v této chvíli, nebudu umět odpovědět, a proto to předjímám.

Evropskou radu jsem informoval o setkání a neformálním summitu s prezidentem Obamou 5. dubna v souvislosti s naplněním další priority, a tou je transatlantická vazba. Organizační záležitosti nejsou ještě ukončeny, budete všichni detailně informováni. Tematicky bude summit rámován do třech hlavních bloků: diskuze o summitu G20, spolupráce v energetice a klimatu, kde EU chce zůstat klíčovým hráčem, stejně jako Američané a třetím bodem budou vnější vztahy, geostrategická oblast od Středomoří po Kaspik, to znamená Afghánistán, Pákistán, situace v Íránu, zřejmě Blízký východ. Summit s Amerikou je důležitý, nicméně ukazuje se, že bychom neměli mít přehnaná očekávání, nepřišel žádný Mesiáš. Amerika má spoustu domácích problémů, které musí řešit, a právě proto je dobře, že Barack Obama přednese v Praze určitý zásadní projev tohoto roku, kde samozřejmě bude chtít vyslat poselství občanům Evropské unie o hlavních postojích a hlavních cílech nové americké administrativy.

Myslím si, že na Evropské radě byla celá řada i jiných detailů, na které jsem připraven odpovědět. Pokud jsem něco vynechal, doplním to v té diskuzi, která bude následovat po vystoupení předsedů frakcí. V tomto složení se asi již nesetkáme, protože odjedete zahájit kampaň, byl bych rád, abyste ji nezačali dělat právě dnes tady. Doufám, že ten boj o jednotlivá křesla v Evropském parlamentu bude férový a že se po volbách znovu sejdete a budete pokračovat ve své práci.

Předseda. – Děkuji vám, pane úřadující předsedo Evropské rady, za vaše odhodlání pokračovat v práci předsednictví i přes obtížnou situaci ve vaší zemi.

José Manuel Barroso, předseda Komise. – (FR) Pane předsedo, pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, poslední Evropská rada byla Radou praktických výsledků.

Rád bych složil hold českému předsednictví, a zejména panu předsedovi vlády Topolánkovi, který důsledně řídil průběh jednání a zaměřoval se na konkrétní cíle. Výsledek je viditelný: řada rozhodnutí, která jsou sama o sobě důležitá, ale rovněž rozhodnutí, která vypovídají mnoho o dnešním směřování Evropy. Realita našich rozhodnutí ukazuje realitu naší jednoty a maří pesimistická očekávání, která se znovu ukázala jako nepřesná. Chci se zaměřit na ekonomické aspekty; pan předseda vlády Topolánek zmínil téměř všechna témata, proto není třeba se ke všem znovu vracet.

Za prvé, Rada potvrdila návrh Komise věnovat 5 miliard EUR na strategické energetické projekty a na širokopásmový internet. Dohoda, které bylo v Evropské radě dosaženo, jasně odráží odhodlání Evropské unie použít všech nástrojů, které má k dispozici, a vynaložit veškeré své úsilí na to, aby krizi zabránila ohrozit naše dlouhodobé cíle, zvláště pokud jde o zabezpečení energií a boj proti změně klimatu.

Druhým zásadním rozhodnutím bylo zdvojnásobit nejvyšší částku podpory poskytované pro platební bilance členských států: 50 miliard EUR je značný závazek. Ukazuje se, že v těžkých časech není solidarita v Evropě jen prázdným slovem.

Nejlepším způsobem, jakým mohou Evropané omezit krizi a znovu nastolit podmínky růstu, je koordinovat svá stanoviska, přijímat společná opatření a vzájemně se podporovat.

Třetí zásadní rozhodnutí ukazuje, že Unie v plné míře přispívá k úsilí nutnému ke zvládnutí krize v celosvětovém měřítku. Rozpočtový stimul pro evropské hospodářství, zahrneme-li automatické stabilizační prvky, se nyní blíží 4 % evropského HDP. K této částce jsme však během zasedání Evropské rady přidali závazek podpořit MMF maximální částkou 75 miliard EUR. Unie plní svou úlohu v plném rozsahu, jak prostřednictvím důrazného boje s krizí, tak zaváděním programu náročných a do budoucnosti zaměřených regulačních reforem.

Evropská unie skutečně představila příklad jednoty a vedení, který vydláždí cestu k širším řešením na mezinárodní úrovni, bude-li následován. Rozprava, kterou jsme včera vedli s předsedou vlády Spojeného království Gordonem Brownem, to jasně prokázala. Evropská unie směřuje k londýnskému summitu s pevným a důsledným programem, jehož základem jsou čtyři pilíře: významný a koordinovaný rozpočtový stimul, náročný regulační program, důsledné odmítnutí všech podob protekcionismu a trvalé úsilí o dosažení rozvojových cílů tisíciletí, zejména pro nejvíce znevýhodněné obyvatele světa.

Je to program vedení a jsem přesvědčen, že je přesto důležité upozornit, protože to na počátku nebylo zcela zjevné, že stanovisko členských států, které se zúčastní londýnského summitu, a stanovisko Komise, je v podstatě poselstvím celé Unie 27 členských států, které chtějí toto vedoucí postavení udržet a zavést tak na mezinárodní úrovni nový přístup. Není to program technokratický. Úkolem je zavést do hospodářského systému, a zejména do celosvětového finančního systému, znovu etické hodnoty, bez nichž tržní hospodářství nemůže fungovat. Do středu celosvětového hospodářství se musí znovu dostat lidé. Jsme pro otevřená a konkurenceschopná hospodářství, musí to však být hospodářství, v nichž trh slouží občanům. Také proto podporuji smělý návrh paní Merkelové vytvořit chartu udržitelného hospodářství. Tento návrh poukazuje na to, že jsme pro sociální tržní hospodářství.

Evropská rada se však vedle krize zabývala i dalšími otázkami. V oblasti vnějších vztahů vítám podporu, kterou 27 členských států poskytlo návrhu Komise na rozvoj Východního partnerství, který budeme mít možnost podrobněji prozkoumat na summitu o Východním partnerství dne 7. května. Na základě své práce s Uníí pro Středomoří máme nyní pevný rámec pro svou politiku sousedství, která je nepochybně jednou z hlavních priorit vnějších vztahů Unie.

Pane předsedo, nyní musíme udržet tempo práce na hospodářské obnově; skutečně naléhavou je otázka oněch 5 miliard EUR. Tato investice je v dnešní obtížné době naprosto zásadní. Všichni víme, že nedostatek úvěrů má přímý dopad na strategické projekty. Existují určité výzvy, zejména možnost zmrazit propojovací cesty ropy a plynu. Byly zpomaleny investice do energie z obnovitelných zdrojů. Pozastavil se i výzkum čistých technologií. Proto potřebujeme jasnou evropskou odezvu.

Vím, že tento Parlament se snaží v uvedené problematice postupovat rychle, a doufám, že vaše vlastní šetření návrhů vám umožní zahájit rychlá jednání s Radou, aby se tyto návrhy mohly do května stát právním předpisem.

To se týká i balíčku stávajících a budoucích opatření v oblasti finančního systému. Pokud by Parlament a Rada zajistily dohodu o těchto opatřeních v prvním čtení před volební přestávkou, vyslalo by to důležitý signál v tom smyslu, že Evropská unie ví, co musí k obnově finančního systému učinit.

Jedná se o klíčový stavební prvek při obnově důvěry, a proto bude Komise nadále přijímat návrhy, které uvedla ve svém sdělení ze dne 4. března 2009 ve věci záručních fondů a soukromých kapitálových fondů, mezd členů vedení podniků a možných způsobů, jak navázat na myšlenky stanovené ve zprávě skupiny na vysoké úrovni, kterou jsem zřídil pod vedením pana de Larosiéra. Tato zpráva se v Evropské radě skutečně setkala s vřelým přijetím a byla jednomyslně považována za základ další práce. S tímto výsledkem jsem velmi spokojen.

Potřebujeme také nadále prohlubovat činnost v oblasti koordinace. Koordinace je klíčem – koordinace a provádění. Pokyny, které jsme vydali ve věci znehodnocených aktiv a podpory pro automobilový průmysl, jsou již využívány k efektivnějšímu směřování opatření členských států.

Jsme ve fázi provádění našeho plánu obnovy, Komise bude stupňovat svou práci, aby sledovala, jak jsou oznámení o vnitrostátních stimulech prováděna v praxi. Máme určité nástroje. Máme i stále platné nástroje lisabonské strategie. Budeme také pečlivě zkoumat jednotlivá vnitrostátní opatření, která jsou přijímána s cílem řešit krizi a stimulovat poptávku, abychom zjistili, jaká ponaučení můžeme získat a jak můžeme pomoci.

Ze stejného ducha bychom měli vycházet i při přípravě summitu o zaměstnanosti. Již jsem v tomto Parlamentu řekl: tato krize vyvolává skutečné utrpení a nikde to není vidět lépe než na trhu práce.

Nezaměstnanost roste a s největší pravděpodobností bude růst i nadále. Pro mě je to problém číslo jedna a domnívám se, že by to měl být problém číslo jedna i v Evropě. Pracující v celé Evropě musí vědět, že o ně mají evropští vedoucí představitelé starost. Proto je zvláštní summit věnovaný počátkem května zaměstnanosti tak důležitý: aby zhodnotil dosavadní dopad opatření v rámci obnovy, aby zjistil, co funguje a co nefunguje, a aby zajistil výměnu osvědčených postupů a dojednal další nezbytné kroky.

Potřebujeme se ujistit, že na místní, vnitrostátní i evropské úrovni budou mobilizovány všechny páky ke zmírnění dopadu krize a přípravě lidí na pracovní místa budoucnosti. Zvláště musíme co nejvíce usilovat o dokončení kroků členských států prostřednictvím Evropského sociálního fondu a Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci.

Jak jistě víte, Evropská rada rozhodla, že summit se bude konat ve formátu trojky. Abych k vám byl upřímný, jako ostatně vždy, byl jsem tímto rozhodnutím zklamán. Byl bych raději, kdyby všech 27 členských států

věnovalo nezbytný čas společnému jednání, jak nejlépe dále postupovat v oblasti, která je přece jen klíčovou otázkou pro všechny evropské občany v této krizi: situaci v oblasti zaměstnanosti.

Samozřejmě víme, že většina nástrojů existuje na vnitrostátní úrovni, to by však neměl být důvod k tomu, aby evropští vedoucí představitelé nejednali na evropské úrovni o tom, jak mohou svou činnost koordinovat. Víme také, že přijímáme-li rozhodnutí týkající se finančního sektoru nebo přijímáme-li plán obnovy, jedná se také o opatření pro zaměstnanost.

Myslím si však, že problematika zaměstnanosti si sama o sobě zaslouhuje pozornost evropských vedoucích představitelů. Ať už je to jakkoli, Komise je plně připravena a odhodlána dne 7. května 2009 přednést významné sdělení. Osobně jsem přesvědčen, že tento summit, který se dle rozhodnutí bude konat ve formátu trojky, by měl zůstat otevřený, aby všichni předsedové vlád, kteří se jej budou chtít zúčastnit, měli příležitost tak učinit.

Chci vám říci, stejně jako to učinil pan předseda vlády Topolánek, že těsně před zasedáním Evropské rady jsme společně se předsedou švédské vlády panem Reinfeldtem a předsedou španělské vlády panem Zapaterem vedli důležitá jednání se sociálními partnery. Myslím, že jsme viděli ochotu sociálních partnerů s námi pracovat. Je důležité vyslat sdělení všem Evropanům, a zvláště všem pracovníkům v Evropě, že se i na evropské úrovni staráme o sociální dialog.

Pozvali jsme sociální partnery na jednání v Komisi. Uspořádali jsme setkání ve sboru komisařů a já jsem rozhodnut pokračovat v práci se sociálními partnery, Evropským parlamentem, vládami Evropy, samozřejmě s předsednictvím a rovněž s Výborem regionů a Hospodářským a sociálním výborem, protože jsem skutečně přesvědčen, že tváří v tvář problému nezaměstnanosti potřebujeme evropskou mobilizaci nejen pouze vlád a evropských orgánů, ale všech sociálních partnerů a všech našich společností.

Jsem rozhodnut, že bychom měli mít na stole všechny možné varianty. Proto bude Komise v nadcházejících týdnech usilovně pracovat se všemi našimi partnery a já bych velice přivítal plnou účast poslanců Evropského parlamentu a účast tohoto Parlamentu jako orgánu. Máte bohaté znalosti, pokud jde o činnost, která v této oblasti probíhá.

Stručně řečeno, byla to Evropská rada, která přijala velice důležitá rozhodnutí o hospodářských a finančních otázkách – to jsou velice konkrétní výsledky. Ale v žádném případě to neznamená konec procesu. Musíme udržet tempo tohoto procesu. Musíme být otevřeni všemu, co musíme učinit tváří v tvář krizi, která bude mít větší dopad zvláště na sociální oblast. Je důležité, abychom si toto odhodlání zachovali, a prostřednictvím koordinace a provádění bude Evropa schopna odpovědět na tuto výzvu nejen v evropském rámci, ale bude schopna významně přispět i k celosvětové odpovědi na tuto velice rozsáhlou krizi.

(Potlesk)

Joseph Daul, jménem skupiny PPE-DE. – (FR) Pane předsedo, pane Topolánku, pane Barroso, dámy a pánové, poté, co Evropa své partnery ze Spojených států amerických a ostatních zemí světa od počátku krize vedla v rámci náročné, ale skutečně nezbytné reformy finančních trhů, vypracovala minulý pátek plán pro summit skupiny zemí G20, který se má konat 2. dubna.

Při včerejším jednání o summitu skupiny G20 někteří poslanci uvedli, že tento plán nestačí, jiní uvedli, že tento plán je příliš radikální. Skutečností je, že v po sobě následujících krizích, které jsme právě zažili, byla Evropa na místě, koordinovala svou činnost, pracovala jako tým.

Opakuji: v krizové situaci, kterou právě zažíváme, stejně jako v případě všech globálních problémů (energetiky, změny klimatu, zahraničních věcí, bezpečnosti a obrany), již vnitrostátní řešení nejsou vhodná. Pokud i předseda vlády Spojeného království, kterého jsme slyšeli včera, vychvaluje ctnosti Evropské unie a prohlašuje, že, cituji: „je hrdý na to, že je Brit a hrdý na to, že je Evropan“, je moje přesvědčení posíleno.

Rozhodnutí, které minulý týden přijala Evropská rada, o poskytnutí částky 50 miliard EUR na pomoc členským státům mimo eurozónu v této složité době je dobré, protože to, co ovlivňuje jednoho z nás, ovlivňuje i nás všechny. To je smyslem evropské integrace. Až budou přidány ke 400 miliardám EUR z Plánu evropské hospodářské obnovy, pomohou tyto příspěvky znovu nastolit podmínky růstu a vytvářet bohatství a v konečném důsledku i pracovní místa. Totéž platí i pro balíček v hodnotě 5 miliard EUR, které jsme se rozhodli investovat na podporu projektů v oblasti energetiky a opatření spojených s internetem a dalšími tématy.

Vyzývám Radu, aby vynaložila veškeré úsilí a zajistila, aby byla do konce funkčního období Parlamentu uzavřena dohoda o třech hlavních tématech, která jsou v současnosti nastolena: ratingové agentury, směrnice o regulačních kapitálových požadavcích a směrnice Solventnost II. V případě posledně jmenovaného textu musí Rada vystupňovat úsilí, aby jej bylo možné přijmout v prvním čtení v dubnu.

Dámy a pánové, nepotřebujeme žádná další socialistická opatření. Potřebujeme více pracovních míst a tento balíček opatření nám to umožní. Dále se zájmem konstatuji, že ani jeden evropský vedoucí představitel levice ani pravice v minulém týdnu v Bruselu socialistická opatření nepodpořil. Také to potvrzuje můj pocit, že neexistuje vždy velká shoda mezi tím, co v současné době říká předseda skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu a co dělají socialisty vedené vlády. A pane Schulzi, musíte ještě hodně učinit pro to, abyste přesvědčil svého politického přítele pana Steinbrücka, aby byl sociálnější.

Také bych rád zmínil přípravy na kodaňskou konferenci v prosinci a požádal české předsednictví, aby do června vypracovalo určité návrhy mechanismů v oblasti mezinárodních financí. Pokud jde o balíček věnovaný energetice a změně klimatu, Evropa udává tón a nesmí svou výhodu ztratit. Změna klimatu nebude čekat na konec krize. Proto je naší povinností přesvědčit své partnery, aby následovali našeho vzoru a přijali cíl spočívající ve snížení emisí CO₂ o 30 %.

Barack Obama se zřejmě rozhodl přijmout pomocnou ruku, kterou jsme mu nabídli, protože se rozhodl ve Spojených státech amerických zavést režim výměny emisních kvót. Závěrem bych chtěl vyjádřit svou spokojenost s tím, že Evropa konečně bere své sousedy na východě vážně a přijímá strategické partnerství s Arménií, Ázerbájdžánem, Běloruskem, Gruzii, Moldavskou republikou a Ukrajinou. Toto partnerství bude užitečným doplňkem práce shromáždění EURONEST, iniciativy, jež vzešla z mé skupiny a která vznikne po dohodě všech parlamentních skupin od příštího funkčního období Parlamentu.

Na druhé straně je nejvyšší čas, aby Unie pro Středomoří, která byla zřízena loni v létě, přestěhovala svůj sekretariát do Barcelony a pracovala na konkrétních projektech. 27 členských států to požadovalo minulý týden; očekáváme, že v červnu budeme mít k dispozici plán.

Martin Schulz, jménem skupiny PSE. – (DE) Pane předsedo, pane Topolánku, vaše přítomnost je pro mě pozoruhodná. Ve vaší složité situaci vám slouží ke cti. To, že tu dnes dopoledne jste, ukazuje, že jste bojovník, musíte však ještě pochopit oblast působnosti úřadujícího předsedy Evropské unie. Pokud sem přijdete, abyste hovořil o české vnitrostátní politice, neměl byste být překvapen, budeme-li jednat o české vnitrostátní politice. Podle mého názoru jste však zde dnes jako úřadující předseda Evropské rady, a proto nerozumím vaší poznámce o obstrukcích ze strany sociálních demokratů.

(Potlesk)

Stejně vás svrhly dva hlasy Občanské demokratické strany a dva hlasy Zelených. Tak co řeknete k obstrukcím ze strany svých vlastních lidí?

Včera jsme vyslechli projev předního evropského předsedy vlády, který jako hostitel summitu skupiny G20, který se bude konat příští týden, říkal opak toho, co jste zde uvedl jako úřadující předseda Rady. Včerejší vyjádření Gordona Browna bylo opakem vašeho dnešního projevu. Řekl jste, že Spojené státy americké jsou historicky na špatné cestě. Právě to jste zde před několika okamžiky řekl. Řekl jste, že Geithnerova cesta je cesta špatná a vede do pekel. To není úroveň, na které může Evropská unie se Spojenými státy americkými spolupracovat. Vy nezastupujete Radu Evropské unie, vy zastupujete sebe. Dopouštíte se zde velké chyby.

(Potlesk)

Již také chápu, proč nám lidé na začátku říkali, že s tímto člověkem se těžko vede dialog. Ne, pane úřadující předsedo, tohle je způsob, jak zavést Evropskou unii do slepé uličky.

Předseda Komise dnes řekl něco velice důležitého. Řekl, že by bylo vážnou chybou popírat sociální summit, summit o zaměstnanosti. V době, kdy se miliony lidí v Evropě obávají o svá pracovní místa, v době, kdy jsou banky a pojišťovny v konkursu vykupovány veřejnými prostředky v řádech miliard až trilionů, což vy popisujete jako cestu do pekel, v situaci, kdy lidé vědí, že nakonec musí vše zaplatit ze svých daní, ať v eurech či v korunách, za této situace těmto lidem Evropská rada říká - vaše problémy se zaměstnaností nás nezajímají. Nemáme na to čas. To je neblahý signál. To je špatný signál.

A proto, pane předsedo Komise, říkám, že vaše doporučení pro předsednictví Rady nestačí. Nechceme trojku, chceme jednání otevřené všem. Měl by svolat summit znovu, aby se mohly hlavy států a vlád ujmout své odpovědnosti a počátkem května jednat o stavu zaměstnanosti v Evropě.

(Potlesk)

Pane Topolánku, chci vám z našeho hlediska dát tři doporučení do příštích několika dnů: nutíte-li vlády států Evropské unie, aby mobilizovaly 1,5 % svého hrubého domácího produktu v roce 2009 a 1 % v roce 2010 v rámci balíčku pro řešení krátkodobé hospodářské situace, a pokud jsem správně pochopil, dosud tyto specifikace splňují jen čtyři země, nestačí to a vaším úkolem jakožto úřadujícího předsedy Rady je zajistit, aby státy dostály svým závazkům, které samy přijaly.

Za druhé, svolajte, prosím, sociální summit znovu. Ukažte evropské veřejnosti, že politika zaměstnanosti a iniciativy na ochranu pracovních míst jsou ve středu pozornosti vládních opatření.

Za třetí, zajistěte prosím v Radě, aby konečně zavládlo jasno ve věci, toho, co se má stát v institucionálních otázkách po volbách. Osobně vás velmi lituji. Víím, že jste obhajoval ratifikaci Lisabonské smlouvy, ale také víím, že váš vlastní prezident jde proti vám a existuje snaha učinit vše, co vám zabrání prosadit Lisabonskou smlouvu v Senátu. Jsme tu, abychom vám pomohli. Pokud můžeme, hovoříme s vašimi senátory za ODS a pokoušíme se je přimět ke schválení ratifikačního procesu. O nic nejde, jsme na vaší straně a uděláme vše, co je v našich silách.

Existuje zde však jedna samostatná otázka: musíte nám konečně říci, na jakém základě chcete dále postupovat. Na základě Smlouvy z Nice, která je nyní v platnosti, nebo na základě Lisabonské smlouvy, která v platnosti není? Říci, že začneme se Smlouvou z Nice a pak doplníme trochu té lisabonské, to je nepřipustné. Proto také říkám, pokud jde o nás: konzultace po evropských volbách, rozhodně, ale až po svolání Evropského parlamentu. Nejsem připraven konzultovat po 7. červnu, dokud nebude tento Parlament formálně svolán k svému prvnímu zasedání. Musíme být schopni požadovat minimum institucionálního respektu. Tyto tři body jsou tedy na vás, pane Topolánku, pak u nás znovu získáte trochu prestiže.

(Potlesk)

Graham Watson, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedo, pro veškeré skutečné utrpení máme jen velmi lehkomyšlnou definici recese. Je to, jako když si jdete do bankomatu vybrat peníze a bliká na vás nápis: „Nedostatečné finanční prostředky“ – a vy nevíte, zda jde o vaše nebo o jejich peníze!

(Smích)

Přes všechna temná varování o rozkolu a svárech tato Evropská rada připravila pozitivní balíček, a já k tomuto úspěchu českému předsednictví blahopřeji.

Máme příslib více peněz z MMF, slib větší podpory pro evropské ekonomiky s největšími problémy a dohodu o pokroku v evropském dohledu nad finančním systémem. To vše vítáme. A byl jsem zvláště potěšen tím, že Rada zachránila kůži pana Barrosa převodem pěti miliard neutracených eur do plánu obnovy. Investice do dopravy, infrastruktury a širokopásmového připojení vytvoří nyní nová pracovní místa a připraví Evropu na budoucnost. Mezitím peníze pro plynovod Nabucco zmírní naši problematickou energetickou závislost na Rusku.

Potřebujeme jasné ujištění ze strany úřadujícího předsedy, že finanční prostředky z oněch 5 miliard EUR se skutečně do uvedeného projektu dostanou, ale i o tom, že investice do infrastruktury pro zásobování plynem nebudou náhradou výzkumu obnovitelných zdrojů energie. Zelený růst má nadále zásadní význam pro bezpečnost našich občanů nyní i v budoucnosti, stejně jako zásady vtělené do Lisabonské strategie: zásada flexikurity, ekonomika založená na znalostech, pracovněprávní předpisy vhodné k danému účelu – to je klíč ke konkurenceschopné ekonomice a úspěšnému jednotnému trhu. Radu velice ctí, že její závěry nezastínil protekcionistický jazyk minulosti.

Přes veškerou zdánlivou shodu však ve věci priorit členských států přetrvává drobný rozdíl. Na jedné straně máme ty, kdo se zaměřují na silnou regulaci na mezinárodní úrovni, a na straně druhé ty, kdo spoléhají na silný stimulační balíček. To je falešná volba. Samozřejmě potřebujeme struktury dohledu se skutečnou regulační pravomocí, stejně tak však potřebujeme proticyklická opatření, která by se vypořádala s reálnými projevy recese. Dlouhodobý i krátkodobý výhled: je třeba řešit obojí.

Naši vedoucí představitelé musí o tom na summitu zemí G20 hovořit jasně. Pokud se nemůžeme shodnout na svém společném cíli, nemůžeme se zbavit své společné tíhy. Amerika na summit skupiny G20 přijde se svým vlastním programem. My musíme přijít se svým a společně dosáhnout dohody, která bude ku prospěchu nás všech.

Pane úřadující předsedo, minulý týden jste v Radě stěží projednali právní základ, na němž vznikne příští Komise, již to však není jen Irsko, u něhož je ratifikace Lisabonu nepravděpodobná. Proto vás vyzývám ke svolání vedoucích činitelů Rady, Komise a Parlamentu, než se tento Parlament v květnu sejde k dohodě o tom, jak sestavit Parlament a Komisi s právní jistotou.

Ve slavné melodii ve Smetanově *Mé vlasti* je okamžik, kdy cella a fagoty v crescendo stupají z ponurých hloubek, aby dosáhly zdánlivě nemožné výšky. Pro vaši vládu tento okamžik již nastal. Pro Evropu teprve přijde. Postarejte se, aby vaše domácí těžkosti nezpomalily váš krok.

(Potlesk)

Adam Bielan, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedo, začnu blahopřáním panu předsedovi vlády Topolánkovi k vynikající přípravě Evropského summitu a k tomu, co dosud bylo velmi dobrým předsednictvím. Před několika měsíci někteří politici pochybovali, zda malá země ve střední a východní Evropě bude schopna nést tíži vedení Evropské unie. Pan Topolánek a celá jeho vláda dokázali, že je to možné. Ještě jednou vám blahopřeji a v této pro vás obtížné chvíli vzhledem k vnitrostátním problémům doufám, že budete schopni tyto problémy vyřešit a že za tři měsíce připravíte i příští summit.

Protože jsme však mezi přáteli, musíme mluvit upřímně. Chtěl bych hovořit o několika záležitostech týkajících se summitu, na které nahlížím kriticky, ačkoli má kritika není určena panu Topolánkovi osobně.

Začnu podporou Východního partnerství. Tomuto projektu byla během pěti let poskytnuta částka 600 milionů EUR, ale víme, že z toho jen 350 milionů EUR tvoří nové peníze. Celkově to znamená sotva 20 milionů ročně na každou zemi, která je součástí projektu. Je to skutečně dostačující k tomu, aby si Evropská unie vybudovala v daném regionu vliv? Hovořím-li o našich východních partnerech, chtěl bych se zeptat, jaká rozhodnutí byla přijata v otázce jejich vizí? Zdá se mi, že nebylo rozhodnuto vůbec nic. Vlastně bylo přijato rozhodnutí o odmítnutí jakéhokoli druhu spolupráce v této oblasti. Musíme se sami sebe zeptat, zda chceme své východní sousedy odrazovat nebo je ke spolupráci s námi povzbuzovat? Vypadá to tak, jako by se některé členské státy, aby se neznělily Rusku, pokoušely myšlenku východního partnerství oslabit.

Ze stejného důvodu vidíme obstrukce při úvahách o výstavbě plynovodu Nabucco. Přidělení 200 milionů EUR na tento projekt, jehož odhadované náklady výstavby činí 8 miliard EUR, vyvolává ve tvářích našich partnerů jen útrpný úsměv. Měli bychom mít na paměti, že z důvodu své vlastní energetické bezpečnosti bychom měli být těmi, kdo mají největší zájem budovat kanál pro přepravu paliva z oblasti Kaspického moře do Evropy, a že tento kanál by neměl záviset na vůli Kremli.

Na summitu bylo 5 miliard EUR přiděleno i na protikrizový balíček. Část těchto peněz půjde na velké energetické projekty včetně 330 milionů EUR pro moji zemi, Polsko. Bohužel byla přijata velmi těžce splnitelná podmínka, podle níž musí být peníze vynaloženy do konce příštího roku. Tato částka se stala virtuálními penězi, protože známe-li tempo absorpce fondů Evropské unie ze strany polské vlády, nelze tyto peníze utratit, a pak již nebudou k dispozici. Proto navrhuji prodloužit časový rámec dostupnosti těchto finančních prostředků.

Hovořím-li o summitu, chtěl bych také shrnout předchozí neformální protikrizový summit, který se z podnětu pana Topolánka konal v Bruselu. Účastníci tohoto summitu se jednomyslně postavili proti hospodářskému protekcionismu. Nicméně jsme se před několika dny přesvědčili o tom, že usnesení přijatá na summitu nemají velký význam, neboť francouzský automobilový koncern Renault oznámil, že přesouvá výrobu ze Slovinska zpět do Francie. To bohužel ukazuje, že v době hospodářské krize základní zásada Evropské unie, kterou je solidarita, ustupuje hospodářskému egoismu. Vyzývám pana Topolánka, aby tento stav ukončil.

Claude Turmes, jménem skupiny Verts/ALE. – Pane předsedo, domnívám se, že až historie zhodnotí, zda byl summit uplynulý týden velkým summitem. Dnes dopoledne bych zde chtěl něco důrazně připomenout. Nacházíme se v krizi systému a tato krize systému se může rychle rozvinout v krizi společenskou.

Roosevelt ve 30. letech vyhrál politickou bitvu proti fašistům, Evropa ji prohrála. Proč tedy Roosevelt zvítězil? Zvítězil, protože měl důvěru těch amerických občanů, kteří v hospodářské krizi 30. let přišli o velké ekonomické příjmy. Jaké jsou ony čtyři prvky důvěry, kterou Roosevelt získal?

Prvním bylo znovuzavedení regulace. Roosevelt důrazně zaútočil na oligopoly, na velké společnosti ve Spojených státech, a znovu reguloval ekonomiku. Právě to musíme učinit na zasedání skupiny G20 v Londýně. I kdyby byl Gordon Brown mistrem deregulace, možná to ukazuje, že změna je možná.

Za druhé, posílení sociální struktury. Rooseveltův program zněl: za prvé přerozdělení bohatství, jakož i zdanění bohatých a přerozdělení peněz chudým, za druhé rozsáhlý program pro mladé lidi ve Spojených státech amerických. Co nabízíme mladým lidem na evropské úrovni, aby v evropských volbách nedali své hlasy fašistům? Za třetí, a Martin to již zmínil, největší chybou vašeho summitu bylo snížení významu sociálního summitu v květnu. Společnost může zůstat pospolu pouze v případě, že ve společnosti fungují multiplikátory, potřebujeme tedy zvýšit význam květnového zasedání a jeho rozšíření. Musíte také ke stolu přizvat všechny nevládní organizace působící v oblasti ochrany životního prostředí, rozvojové nevládní organizace a sociální nevládní organizace, které se společností a s občany připravují změny, které ve společnosti potřebujeme.

Rooseveltovým čtvrtým tématem byly jeho hospodářské investice. V tomto bodě vlastně prohrál, protože ekonomický motor ve Spojených státech amerických naskočil až během druhé světové války. Nechceme jít do války. Válka, kterou musíme vyhrát dnes, je válka s planetou. Naší válkou jsou zelené investice – tady musíme zvítězit. Proto zde existují dva problémy.

Jedním je to, že potřebujeme zelené euroobligace. Z 5 miliard EUR potřebujeme umístit co nejvíce peněz do Evropské investiční banky, abychom měli vliv na obnovitelné zdroje a účinnost. Za druhé musíme do hry zapojit evropská města. Evropští občané nežijí v Severním moři, v oblastech ukládání CO₂, tady hlasy nezískáte. Musíme vyhrát v evropských městech a získat občany těchto měst prostřednictvím chytrého programu pro města. Tak lze dosáhnout vítězství v ekonomice a získat srdce občanů pro Evropu.

Vladimír Remek, jménem skupiny GUE/NGL. Vážení přítomní, celkově je jasné, že je třeba hledat cesty řešení krizové situace, ve které se Evropa a nejen ona v současné době nachází. Je nediskutovatelné, že součástí našich snah musí být budování důvěry a podpora finanční stability, jak to konec konců konstatovala i Evropská rada. Problém ale je, kdo a jak má tuto důvěru obnovovat. Pokud to budou ve velké většině ti, kteří k současné krizi svým nenasytým počínáním přispěli, a nebudeme se snažit podpořit ty, kteří hodnoty vytvářejí, ale chod firem ani celých ekonomik ovlivnit nemohou, pak to asi moc dobře nedopadne. Proto považuji za výrazně důležité ty body z jednání Rady, které hovoří o nutnosti řešit sociální dopady krize. Prudký růst nezaměstnanosti je problém a opatření ke stimulaci pracovních míst a předcházení jejich ztrát je pro zaměstnance nanejvýš důležité. Pokud se budou podporovat jen velké giganty a jejich management, pak to není to, pro co bychom horovali. Oceňuji snahu zaměřit se na posílení energetické bezpečnosti, energetických propojení Evropy a celkový důraz na rozvoj infrastruktury této oblasti. To je, mimo jiné, i cesta k podpoře zaměstnanosti, pracovních míst a získání efektu pro budoucnost. Ta nám zcela určitě připraví další kritické chvíle a máme možnost se řešením současných takto na ně i připravovat. Je podle mne osobně správné, že byla znovu podpořena nezastupitelná role jaderné energie. I když názory na tento druh energie, kromě jiného i v naší politické frakci, se diametrálně odlišují.

Ještě mi dovoluje poznámku k východnímu partnerství. Obecně jsem samozřejmě pro co nejširší mezinárodní spolupráci, ale tady je vidět jasná snaha, navíc i jednoznačně formulovaná přitáhnout státy bývalého Sovětského svazu blíž k EU a oddálit je od Ruska. Určujeme tedy sféry vlivu a děláme tak to, co u jiných ostře kritizujeme.

Hanne Dahl, jménem skupiny IND/DEM. – (DA) Pane předsedo, v minulém týdnu internetový magazín EU Observer uvedl, že Jacques Delors se na budoucnost eurozóny dívá pesimisticky. Máme zde tedy jednoho ze zastánců eura, který na počátku nedávného summitu vyjádřil své obavy o Evropskou unii a euro. Mimo jiné uvedl, že má obavy z nedostatku vůle k vyčištění finančního sektoru a zavedení nových pravidel jeho regulace. Dosud jsem neměla důvod s panem Delorseem souhlasit, v tomto případě však musím bohužel říci, že má k obavám důvod. Závěry summitu v tomto ohledu jsou velice neurčité. Po celou dobu krize jsem se Komise opakovaně dotazovala, jak hodlá regulovat a kontrolovat finanční sektor. Komise to dělat nehodlá. Trvale odkazuje na právo vnitřního trhu regulovat nastalé události.

Pan Delors také řekl něco, co pro euroskeptika, jakým jsem, téměř vyvolává pocit déjà vu ohledně argumentů, které jsem již dříve předložila. Řekl, že ekonomiky Evropy jsou pro euro příliš odlišné. To je ono, pane Delors! Právě takové jsou. Jednotná měna je součástí problému a nikoli součástí řešení. Evropa potřebuje silnou společnou regulaci finančního sektoru, ale vysokou míru pružnosti, pokud jde o to, která hospodářská politika bude nejlépe zvládat krizi v jednotlivých zemích.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Dámy a pánové, vítám, že Rada minulý týden odložila revizi nerealistické Lisabonské strategie. Vítám také, že odložila rozhodnutí o financování klimatu. V této souvislosti chci pochválit výrok předsedy Evropské komise Josého Manuela Barrosa, který prohlásil, že Evropská unie by neměla dělat žádné závazky v oblasti klimatu, pokud jiné země, především USA a Čína nedělají totéž. Chci

upozornit, že k těmto zcela racionálním závěrům došlo 27 hlav členských států a Komise v situaci, kdy Unie čelí prudkému růstu nezaměstnanosti a propadu ekonomiky a nemá schválenou Lisabonskou smlouvu. Z toho jasně vyplývá, že Lisabonská smlouva není k přijímání takto zásadních rozhodnutí, která jsou jednoznačně prospěšná občanům členských států, vůbec nutná. Je naprosto zbytečná a současné racionální kroky Evropské rady uskutečňované na základě dosavadního smluvního rámce a pod českým vedením jsou toho jasným důkazem.

Včera ztratila důvěru vláda premiéra ČR a předsedy Rady EU Mírka Topolánka. Všechny ty, kteří mají tu drzost v tomto Parlamentu kritizovat tento krok české Poslanecké sněmovny jako nezodpovědný, upozorňují, že jde o demokratické rozhodnutí demokraticky zvoleného parlamentu suverénního členského státu. Evropské unii nepředsedá vláda České republiky, ale předsedá jí Česká republika, jejíž občany mám tu čest zde zastupovat. A vím, že moje země má tak silné byrokraticko-demokratické mechanismy, že dokáže svým povinnostem na úrovni Unie jednoznačně dostát.

Po pádu Topolánkovy vlády má v České republice nejsilnější politický mandát prezident Václav Klaus. Jak jste se mohli sami v tomto parlamentu přesvědčit, je to státník se silným demokratickým cítěním, který chápe evropskou integraci nikoliv jako jednosměrnou dálnici vůle politicko-úřednických elit, ale jako složitý proces, který bude úspěšný jen tehdy, bude-li odvozen od vůle občanů. Prezident republiky nám, dámy a pánové, před několika týdny jasně sdělil, že nevidí pro členství České republiky v Evropské unii alternativu. A navíc většina občanů České republiky považuje členství své země v Unii za přínosné. Veškeré obavy z nezodpovědnosti České republiky jsou tedy naprosto zbytečné.

Na závěr chci upozornit šéfa sudetoněmeckého landsmanshaftu poslance Posselta, který veřejně lituje pádu ministrů Vondry a Schwarzenberga a vyzývá Českou republiku k silné proevropské vládě, že Česká republika není Protektorátem Čechy a Morava, ale suverénním státem, kde ministry jmenuje prezident České republiky a vládě dává důvěru Poslanecká sněmovna zvolená českými občany.

Předseda. – Paní Bobošíková, demokracie také znamená, že všichni demokraté se mohou vyjádřit k postupům ve všech zemích Evropské unie a mimo ni. I to je demokracie.

Mirek Topolánek, úřadující předseda Rady. – (CS) Přece jenom vážně, já se domnívám, že už opravdu trochu podléháme předvolební rétorice. Zkusme se na ty věci dívat seriózně a najít jednotu 27 zemí, z nich má každá jiné nejenom historické podmínky, ale i jiné symptomy probíhající finanční krize, jiné, řekl bych, dopady na reálnou ekonomiku. Pokud se neshodneme na společném na postupu, tak nakonec bude celkem jedno, kdo měl jakou startovací pozici na začátku tohoto problému, protože domino efektem na to doplatíme úplně všichni. To je poznámka číslo jedna.

Já se domnívám, že jsem nekritizoval americký postup nějak samoúčelně, chtěl jsem vyzvednout to, co má Evropská unie jako výhodu. A tou výhodou je právě rozsáhlý sociální program, který nám dává možnost neinvestovat tak obrovské částky na sociální stabilizaci lidí, kteří se dostanou do problémů. Systém prostě funguje. Naším jediným velkým úkolem je ten systém udržet v chodu a garantovat občanům Evropské unie stejné sociální standardy, jaké měli před krizí. To si myslím, že není vůbec malý úkol a bude stát spoustu peněz. My jsme rozhodli o zcela konkrétních záležitostech a čísla 5, 50, 75 miliard eur ukazují, řekl bych, jednoznačnou odpovědnost Evropské rady reagovat i zcela konkrétně na danou situaci nejenom v těch obecných opatřeních, v těch rámcích, ale zcela konkrétními kroky.

Je velký rozdíl proklamovat někde na ulici nějaká velká slova a pak je realizovat v praxi. Naším společným cílem teď je všechny kroky, o kterých jsme říkali, že je uděláme, realizovat, uvést je do praxe, podívat se na zpětnou vazbu. Nikdo přesně netuší, a to říkám zcela odpovědně, ani makroekonomové netuší, jaké dopady těch jednotlivých kroků mohou být. Víme ale zcela jistě, že někdo ten špás, někdo tu párty bude muset zaplatit. A jestli se nedíváme na tu situaci poté, i když nevíme, jak dlouho bude trvat, jestli se nedíváme, kdo to všechno zaplatí, co to udělá právě s eurozónou, co to udělá s paktem růstu a stability, jakou šanci to dává zemím, jako je moje, ke vstupu a přijetí eura, tak bychom byli velmi neodpovědní. Já nebudu reagovat na poznámky předsedy frakce Schulze. Udělal to před minulými volbami Berlusconi a já nebudu opakovat jeho chybu. Myslím si, že je zbytečné reagovat na některé útoky. Nicméně není možné, aby z této krize profitovaly pouze tiskárny peněz. To by bylo špatně.

Job summit: my jsme samozřejmě navrhli Evropské radě plný formát, to byl nápad Josého Manuela Barrosa a můj, protože cítíme stejnou potřebu jako vy přitáhnout sociální partnery k diskusi na vyšší úrovni, než je tripartita, a diskutovat s nimi problémy spojené se zaměstnaností, s implementací jednotlivých národních balíčků a s vlivem na tuto zaměstnanost, s dalšími kroky, které musíme udělat, abychom uchránili občany Evropské unie před dopady této krize. Nebylo to naše rozhodnutí, že tento summit bude trojkový. Já obavy

nejrůznějších hlav států chápu a já sám jsem jednoznačně podporoval plný formát. Na druhé straně si uvědomme, že by to byl pouze neformální summit, jehož závěry nejsou závazné. V tomto smyslu může být výhodou ten redukovaný formát, aby doporučení tohoto neformálního summitu byla předložena právě na řádné červnové Radě a tam byla případně jednoznačně schválena. Myslím si, že to není zase taková chyba a není třeba z toho dělat politický problém. Důležité je, že jsme našli odvahu ten summit svolat, že jsme na něho pozvali sociální partnery, že to s nimi budeme dlouhodobě připravovat – ještě před tímto job summitem proběhnou tři kulaté stoly ve Stockholmu, Madridu a Praze – a že se pokusíme dojít k takovým závěrům, které budou cenné právě pro červnovou Radu.

Lisabonská smlouva: dopustím se dnes jediného žertu. Já si myslím, že telefonní číslo, co bude s Lisabonskou smlouvou, teď není na Úřad vlády na premiéra Topolánka, ale je do Lidového domu na Jiřího Paroubka. Já musím říct, že opravdu odpovědnost za to, jak to bude dál, padá na ty, kteří tu situaci vyvolali. Já samozřejmě udělám všechno proto, abych dostal svému závazku a nemusel odstraňovat svůj podpis na kameni před klášterem Svatého Jeronýma v Lisabonu.

Komise. prosincový summit Rady rozhodl celkem jasně, my jsme si vědomi komplikovanosti té situace. Musím říct, že naší ambicí je dosáhnout politické shody na červnové Evropské radě. Samozřejmě to s vámi budeme konzultovat, diskuse s Evropským parlamentem je nezbytná. Uvažujeme dokonce v této souvislosti o tom, že pokud bude takový zájem Evropského parlamentu, že bychom červnovou Radu posunuli o týden, abychom získali z těch deseti dnů dnů sedmáct a sedmáct dnů na diskuse je podle mě dostatečné množství času. Ty konzultace jsou nezbytné, nicméně před tím formálním rozhodnutím samozřejmě bude nutné stanovit, jestli půjdeme podle Smlouvy z Nice nebo podle Lisabonské smlouvy, kterou budeme předjímat, jaká bude dohoda o tom, jestli bude stejný počet států, jestli budou všichni mít komisaře atd. Musíme brát v úvahu výsledek evropských voleb a já nemohu říct nic jiného, než že půjdeme tímto schváleným, standardním postupem, protože jsme v určitém právním vakuu a v situaci, kterou musíme umět řešit politicky i věcně.

Další diskuse se týkala otázky, jestli regulace nebo stimulační balíčky. Já už jsem řekl v úvodu, že Evropská unie má podle mě naprosto správný přístup v tom, že neříká to nebo ono a říká provedli jsme záchranu bankovního sektoru, teď nás čeká jeho očištění. Komise sestavila plán, jakým způsobem hodnotit jednotlivá špatná aktiva (impact assessment), jakým způsobem ten problém řešit a podle mě jedinou možností, jak zvýšit důvěru v bankovní sektor a bankovního sektoru, je tyto banky vyčistit. Znalosti má Česká republika, Švédsko, americký ministr financí předložil svůj vlastní americký plán. Podle mě je to jediná možnost, jakou se můžeme dostat k řešení té situace. Stimulační balíčky už jsem zmínil. Druhý pilíř celého toho celku je regulace, kterou máte částečně v rukou vy a částečně je také zmíněna ve zprávě de Larosièrè, která je připravena velmi dobře. Bude se jednat o regulace hedge funds, private equity funds, bude to samozřejmě řešení offshore. Musíte přece vidět, že progres této věci je velký, a my se připravujeme u těchto věcí na potenciální příští krize. Nás přece netlačí v této chvíli čas ve dnech, abychom řešili novou regulaci. Nás tlačí čas proto, abychom zamezili případným příštím problémům.

Diskuse bude také o roli Mezinárodního měnového fondu. My se shodujeme na tom, že Mezinárodní měnový fond má být gestorem těch příštích řešení, ale přece ten problém není v tom, že bychom měli málo institucí a ty měly málo pravomocí. Problém je v tom, jestli ti největší hráči na globálním finančním trhu budou tyto instituce respektovat, což v minulosti nebylo. To je přece základní diskuse a toto bude taky problém G20: akceptace posílené role Mezinárodního měnového fondu, role Světové banky, role OECD v tomto systému mezinárodních globálních finančních institucí a respekt k těmto institucím a respektování jejich závěrů.

Myslím si, že je dobré říct něco k východnímu partnerství. Já jsem se včera setkal ještě s prezidentem Juščenkem, vítám tu dohodu a vítám podepsanou smlouvu mezi Evropskou komisí a Ukrajinou. Je to významný krok ke stabilizaci té situace. Byl jsem nedávno v Ázerbájdžánu, mluvil jsem s prezidentem Alijevem. Evropská unie musí zůstat určitým majákem pro tyto země, to není o žádném vytváření nových bariér, to je o tom, že EU má svoji misi, svoje poslání rozšiřovat prostor bezpečí, prostor svobody, prostor prosperity, prostor solidarity. Tam nejsou žádné hranice a tím neříkáme, že ty státy budou zítra, pozítří či vůbec někdy členy Evropské unie. Pokud zhasne světlo na tom majáku, vývoj v těchto zemích není pod naší kontrolou. Tyto země je třeba přitáhnout k diskusi, řešit jejich možnost volně cestovat, řešit jejich ekonomickou spolupráci, řešit výměnu ve vzdělávacích institucích, ve školách, zlepšit governance, tzn. vládnutí. Myslím si, že to je naše povinnost, a v tomto smyslu je východní partnerství naprosto jasným dokladem, že jdeme správným směrem. K tomu, co říkal pan poslanec Bielan: bylo velkým úspěchem schválit vůbec těch 600 milionů. Neshodovali jsme se na tom všichni, nebyla tam jasná shoda, toto byl maximální možný kompromis, na kterém se shodlo 27 států.

Chtěl bych možná ještě úplně závěrem říct něco k sociálním dopadům. A tady se musím opravdu vrátit k tripartitě a vyzvednout roli obou sociálních partnerů. Nemluvili jsme tam o tom, kolik pošleme lidem peněz. Mluvili jsme o tom, jakým způsobem je připravíme na tuto nebo potenciálně podobné příští situace prostřednictvím zvyšování dovedností, zvyšování vzdělanosti, podpory malých a středních firem, které vytvářejí nejvíce pracovních míst. Samozřejmě v dané chvíli dochází ke snižování ceny práce, protože v této situaci chceme udržet ty lidi co nejdéle v zaměstnání, protože jejich návrat do zaměstnání je několikanásobně dražší, než je v tom zaměstnání udržet.

Mobilita pracovní síly: já se opravdu těším na diskuse v jednotlivých národních parlamentech, zejména v tom našem, jak chceme měnit zákoník práce, aby byl flexibilnější, abychom dosáhli vyšší mobility pracovní síly. To je přece bariéra pro řešení. Je třeba řešit rychlý vznik pracovních míst, rychle řešit situace lidí, kteří se do té situace nedostali vlastní vinou.

Úplně závěrem bych chtěl říct něco k summitu EU-USA. Já si nesmírně vážím toho, že po G20 v Londýně a po summitu ve Štrasburku-Kehlu přijede americká administrativa v čele s Barackem Obamou právě do Prahy. Pro nás to má výraznou symboliku, pozveme i předsedu Evropského parlamentu, protože cítím jistou pachut' z toho, že americký prezident nenavštíví Evropský parlament. Ta diskuse, na tu nebude mnoho času, ale podle mě je třeba vědět, co chtějí Američané, co chceme my a shodnout se na tom. V žádném případě nemáme vytvářet nějaké nové bariéry, to je přece základní cíl celé euroatlantické civilizace.

Chtěl bych úplně závěrem říct něco k tomu, co naznačovala paní poslankyně Bobošíková. Administrativa České republiky zatím tu celou situaci zvládá velmi dobře. Já prostě nesouhlasím s tím, že bychom udělali nějaký organizační lapsus, že bychom nezvládali jedno z nejnáročnějších předsednictví posledních let, protože se na nás opakovaně hrnou nejrůznější problémy, které těžko mohl někdo odhadovat. Naše míra flexibility, naše míra kreativity, schopnost reakce, akce a hledání kompromisů přece není něco, co byste chtěli podrobovat zdrcující kritice. To, že v této chvíli neexistuje v České republice vláda s důvěrou, se stalo v Dánsku, stalo se to v Itálii, byla změna i ve Francii, i když to byla změna daná volbami. Já bych to neviděl tak černě, já vás ubezpečuji, že české předsednictví tím nijak neutrpí a že my všichni, kteří máme na starosti řízení agendy EU, to nepochybně zvládneme.

Předseda. – Děkuji vám, pane úřadující předsedo Evropské rady. Přejeme vám vše nejlepší, abyste se mohl plně zhostit svých povinností úřadujícího předsedy Evropské rady, a učiníme vše k dosažení dohody o Lisabonské smlouvě i ve vaší zemi. S tímto přáním všeho nejlepšího vám děkujeme za vaši dnešní přítomnost v Parlamentu.

Timothy Kirkhope (PPE-DE). – Pane předsedo, chci vyjádřit svou podporu tomu, jak vynikajícím způsobem zvládla Česká republika některé zásadní problémy, před nimiž Evropa stojí. Počínaje hospodářskou a finanční krizí a konče zabezpečením dodávek energie a změnou klimatu, bylo předsednictví ve svých cílech pevné a jasné a nabídlo Evropě jasné vedení v časech zkoušek.

Zejména předseda vlády Topolánek prokázal jasné schopnosti vedení, především pokud jde o varování před nebezpečím protekcionismu. Zatímco ostatní koketovali s budováním překážek obchodu, české předsednictví se jasně a důsledně vyslovovalo pro otevřený obchod a zejména hájilo zásadní nutnost udržet jednotný trh. Počátkem tohoto měsíce pan Topolánek uvedl, že protekcionismus je vždy škodlivý a v případě Evropské unie je nelogický. Musíme se z krize poučit a říci NE izolaci, NE protekcionismu a ANO spolupráci.

Pan Topolánek nám všem správně připomněl základní princip Evropské unie. Tato čestnost je v příkrém kontrastu s neupřímným a vypočítavým projevem, který v tomto Parlamentu včera přednesl britský předseda vlády. Řeč pana Browna byla velmi nadnesená, ale mimořádně opomíjela zmínit základní skutečnost, že Spojené království zažije pod jeho vedením nejdelší a nejlhubší období recese ze všech industrializovaných zemí. Pan Brown opomenul svou úlohu při zavedení a provozování zásadně vadného finančního regulačního rámce. Opomenul obrovské zadlužení, které na britské občany uvalil.

Evropa od britské vlády nepotřebuje lekce o tom, co je třeba učinit, abychom se z této krize vymanili. Evropa a mezinárodní společenství nyní musí rychle jednat, aby znovu nastolily důvěru v naše finanční systémy, aby zajistily řádně fungující bankovní systém, ve který budou moci lidé, pane Schulzi, a podniky vložit svou důvěru, a znovu přimět banky k půjčkám na podporu důvěry. Musíme se pevně držet zásad volného obchodu a jednotného trhu a jsem naprosto přesvědčen, že předsednictví bude nadále usilovně pracovat, aby těchto zásadních cílů dosáhlo.

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). – Pane předsedo, jen týden před zasedáním Evropské rady jsme zde v Evropském parlamentu žádali Radu, aby dohodla jasné pokyny a konkrétní opatření pro ochranu

zaměstnanosti a tvorbu nových pracovních míst. Dnešní zde přítomná Rada je Radou mlčení a Radou iluzí. Bohužel jsem neviděl žádná konkrétní opatření. Ano, 5 miliard EUR, ale co to je? Je to 0,04 % hrubého národního produktu této Unie. Investice do širokopásmového připojení jsou v pořádku, ale neříkejte mi, že mají nějaký skutečný vliv na zpomalení volného pádu počtu pracovních míst, který zde právě máme.

Nepochopili jste, že tato krize je velice hluboká, závažná recese. Podniky požadují, pracovníci požadují, my požadujeme: dělejte víc! MMF navrhoval, abyste v tomto a v příštím roce investovali 2 % HDP. Pane Barroso, řekl jste, že si vedeme dobře, investujeme 3,3 %. To jste říkal před dvěma týdny, nyní to vzrostlo na 4 %. Ptám se sám sebe: jak je to možné? Výpočet je prostý. Nezaměstnanost roste: jestliže se zvyšují výdaje na dávky v nezaměstnanosti, vzrostou finanční prostředky na stimulaci. Předpokládám, že až počet nezaměstnaných v Evropě dosáhne 25 milionů, budete zde hrdě stát a říkat, že naše prostředky na stimulaci dosáhly 5 % HDP. Tak to ale nelze dělat, prosím. Tak nemůžete postupovat. To, co potřebujeme, jsou skutečné investice.

Pane Barroso, Paul Krugman řekl, že z hlediska reálných stimulačních prostředků Evropa poskytuje méně než polovinu oproti tomu, co dělají Američané. Chtěl bych vás vyzvat: prosím, neříkejte při každém nárůstu nezaměstnanosti lidem, že děláte víc, protože členské státy platí víc na dávky v nezaměstnanosti. Lidem musíte říci, že usilujete o nový plán obnovy. Děkuji vám za to, co jste dnes řekl, když jste si přál, aby tato Rada ve složení pro zaměstnanost dne 7. května byla skutečně Radou pro zaměstnanost. Jsme na vaší straně a budete mít v tomto úsilí naši podporu.

Měli bychom se podívat na francouzského prezidenta Sarkozyho a vzpomenout si, že nebyla stanovena žádná hranice počtu mimořádných summitů, které francouzský prezident během svého předsednictví uspořádal. Nyní se navrhuje, aby se tento summit dne 7. května omezil na trojku.

Tato krize spojená s nezaměstnaností nezmizí, když odmítneme setkat se víckrát. Bude pořád tady. A proto vás vyzývám: máme zde plán obnovy, je dobře zdokumentován. Víím, že to předseda Komise ví, a jsem si jist, že když spolu zasedneme, můžeme udělat víc než dosud. Jedná se o osud hospodářského, peněžního a sociálního úsilí Evropské unie.

Tedy ještě jednou: pane předsedo Komise, dovoluji vám dne 7. května uspořádat seriózní, široký a dobře připravený summit o zaměstnanosti. Pokud to můžete učinit, budeme s vámi.

(Potlesk)

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Pane předsedo, dámy a pánové, ukázalo se, že Evropská unie měla ve finanční a hospodářské krizi štěstí a také české předsednictví dosud odvádí dobrou práci.

Rozsah a hlubší příčiny celosvětové finanční a hospodářské krize prokazují, že globální makroekonomická správa finančních trhů a právní rámec, které ji upravují, vyžadují revizi – na vnitrostátní úrovni, v Evropské unii i na celém světě. Je třeba změnit právní předpisy v oblasti dohledu a zlepšit opatření pro krizové řízení. Právní předpisy platné pro finanční sektor by měly hospodářské cykly mírnit a nikoli zhoršovat. Více regulace však nezbytně neznamená lepší regulaci; potřebujeme tu pravou regulaci.

Dramatická krize na mezinárodních finančních trzích a posuny, jež vyvolala, jsou výzvou liberálnímu ekonomickému řádu. Chybná rozhodnutí vlád v oblasti hospodářské a finanční politiky a nepřiměřený finanční dohled vlád a zjevné zhroucení řady bank jsou důvodem, proč požadovat reformovaný finanční systém, nikoli nový hospodářský systém. Nezávislost Evropské centrální banky a její přístup k peněžní stabilitě jsou správné a prokázaly svou cenu.

Máme nyní důkaz toho, jak důležitý je společný trh pro prosperitu a stabilitu v Evropě. Vnitřní trh hraje ústřední úlohu při zkracování doby trvání a zmírňování recese v Evropě. Je třeba, aby členské státy přijaly rychlá, cílená a dočasná opatření na podporu reálné ekonomiky, protože víme, že Evropská unie může vytvářet prosperitu pouze v případech, že bude nadále rozvíjet vnitřní trh, nikoli když bude rozdávat dotace.

Evropská unie proto musí nadále důsledně usilovat o dokončení vnitřního trhu a nabídnout rámec pro fungující hospodářskou soutěž. Je však také jasné, že zkoušku jsme ještě nesložili. Evropská unie se musí pevně držet svých zásad. Nesmíme znovu upadnout do zastaralého uvažování, do protekcionismu, do politiky škatulkování nebo honby za dotacemi. České předsednictví o to usiluje a já doufám, že se na to budeme moci dále spoléhat.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Dámy a pánové, ráda bych poděkovala českému předsednictví za to, že pod jeho vedením Rada uskutečnila významný krok ve prospěch povědomí o reálných problémech i jejich řešení.

Chtěla bych zdůraznit několik oblastí, v nichž musíme dále pracovat. Za prvé se jedná o tvorbu a ochranu pracovních míst, s důrazem kladeným ne tolik na otázky sociální pomoci, ale hlavně na investice do infrastruktury a obnovy podniků, aby byla tvorba těchto pracovních míst možná. Za druhé, banky získaly štědrú finanční pomoc, aby znovu nastolily stabilitu finančního systému, ale nijak nespěchají s přijímáním opatření v oblasti poskytování úvěrů. V této oblasti potřebujeme jak evropské hlavní směry, tak aktivní opatření vnitrostátních vlád, aby si banky v této době uvědomily své povinnosti a aby bylo zajištěno, že banky znovu začnou poskytovat úvěry podnikům i jednotlivcům. Za třetí, strukturální fondy jsou vlastně jediným zdrojem finančních prostředků pro podniky, které umožní obnovu podnikatelské činnosti, a na jedné straně musíme zvýšit dostupnost fondů i oblast jejich působnosti a na straně druhé snížit byrokratické překážky a prodloužit dobu povolenou pro získávání fondů. Děkuji za pozornost.

Ian Hudgton (Verts/ALE). – Pane předsedo, předseda vlády Spojeného království Gordon Brown chce, abychom věřili, že je nyní najednou hrdý na jednotu Evropské unie a že země Evropské unie jsou společně silnější a bezpečnější. Říká, že je nyní nutné zpřísnit bankovní regulaci, vyřešit otázku daňových rájů a reformovat MMF.

Pan Brown nyní nemá ani špetku důvěryhodnosti. Jeho vlastní historie řízení hospodářství Spojeného království je historií zanedbávání a katastrof. On je architektem současné hospodářské krize, nikoli spasitelem světa. Prosazoval mírnou regulaci, která je přímou příčinou problémů v bankovníctví.

Dopad tohoto poklesu pociťuje samozřejmě celý svět. Decentralizovaná vláda Skotska dělá vše, co je v jejích omezených silách, aby odvrátila nejhorší důsledky poklesu, zmírňuje daňovou zátěž podniků snížením sazeb daně, zrychluje investice do projektů infrastruktury a upřednostňuje programy odborné přípravy a rozvoje kvalifikace, aby lidem pomohla nalézt práci.

Skotsko je bohaté na přírodní zdroje energie a má obrovský potenciál pro rozvoj obnovitelných zdrojů, jako je větrná energie na pobřeží, energie získávaná z přílivu a odlivu. Podpora Evropské unie pro rozvoj produkce a rozvodu čisté energie nepomůže jen skotskému hospodářství, ale bude ku prospěchu i všech ostatních Evropanů, protože přispěje k bezpečnosti dodávek energie a zmírnění změny klimatu. Velmi doufám, že nebude trvat dlouho, a Skotsko bude moci hrát ve světě ještě aktivnější a konstruktivnější úlohu jako běžný nezávislý členský stát Evropské unie.

Gabriele Zimmer (GUE/NGL). – (DE) Pane předsedo, překvapuje mě, že úřadující předseda Rady, který včera ve svém parlamentu neuspěl v hlasování o důvěře, tak ostře hodnotí neúspěšnou politiku minulosti. Říká, že cesta, kterou se vydaly Spojené státy americké, byla historicky zdiskreditována. Má zjevně na mysli, že v době krize se nelze spoléhat na sociální stimuly, a veřejně prohlásil, že manažeři společnosti AIG by neměli být nuceni k vrácení svých bonusů. Rovněž však veřejně prohlásil, že odpovědnost za finanční krizi, za hospodářskou krizi, nelze omezit na předešlé kroky Spojených států a že se nechce účastnit sebekritiky a zkoumat, zda k tomu přispěla i strategie komercializace a konkurenčního tlaku a neomezené globalizace samotné Evropské unie.

Podle mého názoru je to jasné z příslušných částí závěrů summitu, které uvádějí, že v současné krizi zůstává účinným rámcem podpory růstu a zaměstnanosti obnovená Lisabonská strategie včetně nynějších integrovaných hlavních směrů. V referenčních dokumentech je však také velmi jasně řečeno, že samozřejmě musí existovat propojení s přístupem na základě udržitelných veřejných financí a v této souvislosti s pokračujícími penzijními reformami. To mě překvapuje, protože bylo zjištěno, že pokračující penzijní reformy jsou spojeny s pokračující privatizací systému důchodového zabezpečení a nárůstem podílu péče o staré lidi kryté kapitálem.

To znovu posiluje dvě rozhodující příčiny současné finanční a hospodářské krize, jmenovitě spoléhání se na finanční trhy, přestože krizi odstartovaly zvraty na finančních trzích, a další zostřování sociálního rozdělení. K tomuto sociálnímu rozdělení, k rozdělení podle rozložení příjmů, však vedla právě exploze likvidního peněžního kapitálu. Tady by měla být přijata nápravná opatření. Proto nechápu, proč Komise a Rada při svém jednání na summitu nepřijaly odpovídající nápravná opatření.

Hovoříme-li o Lisabonské strategii, musíme také zmínit bílou knihu Komise o finančních službách (2005–2010), která vychází z integrace evropského trhu finančních služeb do celosvětového trhu finančních služeb a z příslušných článků Smluv z Nice a Lisabonu, které na jedné straně zakazují jakoukoli formu omezení volného pohybu kapitálu a na straně druhé nutí finanční instituce, aby zajišťovaly neomezený tok finančních služeb. To je v naprostém rozporu s jakoukoli formou boje proti příčinám krizí.

Johannes Blokland (IND/DEM). – (NL) Pane předsedo, Lisabonskou strategií zajišťujeme, aby byla Evropa schopna nadále hospodářsky soutěžit se zbytkem světa. To je samozřejmě možné pouze v případě, že se zapojí skutečně všichni a že zajistíme dobré životní podmínky včetně podmínek v rozvojových zemích.

Dohoda dosažená na summitu Evropské unie minulý týden není dostatečně silná, aby podněcovala nové a udržitelně zaměřené hospodářství. Hospodářská krize, krize klimatu a krize energetická vyžadují nový přístup a tento přístup vyžaduje nezbytné investice. Evropská unie se v tomto ohledu musí ujmout vedení. Očekávali jsme dohodu o financování ujednání o klimatu z Bali a Poznaň. Je znepokojivé, že po zdlouhavých jednáních ministrů životního prostředí a financí nebylo žádné takové dohody na summitu Evropské unie dosaženo. Kde je vůdčí postavení Evropské unie, když jde o skutečné financování? Odkopnout financování plánů ochrany klimatu pro rozvojové země znamená závažné narušení dohod o klimatu. To není vedení, jaké před jednáním v Kodani potřebujeme.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Pane předsedo, díky velké evropské vizi se Brusel stal slepým a hluchým vůči řadě nežádoucích událostí v Evropské unii. S rozvojem krize za to nyní občané platí; za neoliberální špatná rozhodnutí přijatá v předešlých letech nebo za nedokonalou přípravu na rozšíření na východ, a díky tomu se zdá, že jsou nyní uvězněni v jakési hypotéce. Požadovanou energetickou bezpečnost nepřinese ani přistoupení Turecka, které je zjevně již hotovou věcí; naopak bude znamenat jen politickou nestabilitu, islamismus a díru v našich financích v řádech miliard.

Evropská unie se musí na nadcházejícím finančním summitu skupiny G20 vymanit z úlohy vazala, kterou dosud hrála vůči politice Spojených států amerických, a zavést přísná pravidla a důsledné kontroly. Právě dlouhodobé odmítání Washingtonu zapojit se do jakékoli formy regulace vysoce výbušných cenných papírů položilo základ nynějšího finančního dilematu.

V krizi je třeba provést škrty. Existuje dostatečná rezerva pro úspory, například v oblasti nekontrolovaného růstu agentur Evropské unie. Navýšení krizového fondu může být jen první krok; potřebujeme daleko více plánů pro případ, že některá země zbankrotuje, a potřebujeme koncepce pro rozsáhlé sociální problémy, které přijdou stejně jistě jako amen na konci modlitby.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Pane předsedo, dámy a pánové, chtěl bych českému předsednictví blahopřát. I přes značné vnitrostátní problémy se mu podařilo pokročit s evropským programem v době nejhorší hospodářské a finanční krize za celá desetiletí. Toto blahopřání je spojeno se žádostí, aby české předsednictví dokončilo svůj mandát stejně dobře a cíleně, jako jednalo doposud.

Když poslouchám předsedu skupiny sociálních demokratů, mám pocit, že jsem na jiné planetě. Velebí pana Browna, který předtím, než se stal předsedou vlády, byl ministrem financí a byl tedy odpovědný za finanční politiku a rámcové podmínky Evropské unie a Spojeného království. Při četných příležitostech zde bylo řečeno, že pouze změna postoje na straně Spojeného království nám umožní zavést nezbytná regulační opatření. Jak může někdo, kdo tomu po desetiletí kladl překážky, být dnes prohlašován naším spasitelem? Nerozumím tomu.

Kritika americké politiky navyšování přísunu peněz, kterou vyslovil předseda české vlády, je ve všech ohledech odůvodněná. Nemůžete řešit problémy stejnými prostředky, jaké krizi zavinily, což byl nadměrný růst přísunu peněz a příliš velký život na dluh. Život na dluh je ten problém.

Hlavní prioritou je tudíž dostat krizi na finančním trhu pod kontrolu, změnit globální nerovnováhu, společně řešit úkoly, které před námi stojí v oblasti ochrany klimatu a boje proti chudobě a zavádět novou morálku ve světě založeném na sociálním tržním hospodářství. Pokud se nám to v této krizi podaří, české předsednictví naše očekávání zcela splní bez ohledu na to, co se stane s Lisabonskou smlouvou a vnitřní situací v České republice.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dámy a pánové, předseda Evropské rady Mírek Topolánek zahájil svůj dnešní projev v Evropském parlamentu útokem na sociální demokracii. Já bych řekl, jak typické a příznačné to je pro tuto vládu. Namísto hledání shody, spolupráce a kompromisů i v otázkách řízení Evropské unie premiér Topolánek vyhledával a vyhledává spory a konflikt. A tyto vlastnosti a neschopnost spolupráce jsou pravou příčinou pádu jeho vlády. Ještě bych znovu chtěl připomenout, že vládu nepoložila opozice, ale položili ji poslanci vlastní strany a koaličního partnera, Strany zelených.

Nechci se však věnovat české vnitřní politické scéně. Chtěl bych jenom připomenout České republice zodpovědnost, kterou má jako předsednická země před Uníí a před občany Evropské unie. Před námi leží spousta úkolů. Byla tady zmíněna samozřejmě hospodářská a finanční krize. V Praze bude pořádán summit

Evropa-Spojené státy. Máme ideální historickou příležitost s našimi partnery v Americe spolupracovat na všech problémech, které jsou v dnešním globálním světě, od ekonomiky, ekologie až po řešení konfliktů na Blízkém východě, v Afghánistánu a podobně.

Na závěr ještě jedna poznámka k Lisabonu. Česká sociální demokracie vždy podporovala Evropskou ústavu, česká sociální demokracie vždy podporovala ratifikaci Lisabonské smlouvy. Tak tomu bylo v Poslanecké sněmovně a tak tomu bude i v českém Senátu, až se o tom bude hlasovat. Já věřím, že Občanská demokratická strana se zachová, ať je již v jakékoliv pozici, stejně státní, stejně proevropsky, a tento dokument podpoří.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Pokaždé, když jednáme o dalším summitu hlav států a předsedů vlád, který má řešit hospodářské problémy, uznáváme, že dosažené výsledky jsou dobré, ale bohužel zaostáváme za vývojem a prováděcí mechanismus takových rozhodnutí je nejasný.

Co musíme udělat, abychom se těmto problémům vyhnuli?

Za prvé musí země hodnotit vliv integrace na jejich vlastní vnitrostátní hospodářské politiky. Nyní jsou rozhodnutí často přijímána na základě minulosti, na základě našeho chování v krizových situacích. Bohužel žijeme v integrované Evropské unii se společným trhem a všechna tato rozhodnutí často nemají ten účinek, jaký měla kdysi.

Za druhé je třeba vytvořit určitý druh dočasného institucionálního rámce pro mechanismus provádění rozhodnutí. Čekat do ratifikace Lisabonské smlouvy? Životy lidí nečekají, musíme se rozhodovat dnes. Je zjevné, že musí existovat větší koordinace mezi zeměmi v eurozóně a mimo ni. Jak toho lze dosáhnout? Jsem přesvědčena, že mechanismus úzké spolupráce by mohl být založen na tzv. mechanismu směnných kurzů nebo anglicky ERM II. To by oběma Evropám, nové i staré, pomohlo sblížit se a nalézt konsenzus.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). – (PL) Pane předsedo, na nedávném evropském summitu byla nastolena řada témat. Jedním z nich byla otázka Východního partnerství a alternativních tras dodávek plynu. Bylo rozhodnuto prozatím na tyto cíle přidělit malé částky, je to však nepochybně krok správným směrem. Evropa čelí obrovské hospodářské krizi a musí hledat efektivní cesty z této krize. Nesmíme se však odchýlit od své hlavní zásady solidarity. Zvlášť bychom měli být vnímaví vůči problémům nových členských států.

Ačkoli na summitu byly projednávány otázky související se změnou klimatu, v praxi lze vidět, že krize, která nás zasáhla, tento mimořádně nákladný pseudovědecký projekt odsouvá na okraj. Finanční prostředky určené k tomuto účelu by měly být odkloněny na efektivní a jednotný boj s účinky krize. Vnitrostátní situace v České republice by do toho neměla nijak zasahovat.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedo, byla jsem potěšena, že zde dnes dopoledne v plénu vidím pana Vondru, a těší mě signál ze strany předsednictví, který naznačuje, že předsednictví bude pokračovat v práci. Dle mého názoru bychom Evropě právě v době krize prokázali medvědí službu, kdybychom nedrželi spolu a nepomohli českému předsednictví fungovat. Podle toho, jaké zprávy mám z České republiky, zůstane vláda ve funkci a u kormidla, protože většina, která se včera spojila, nestačí na podporu vlády nové. Jsem přesvědčena, že v době krize je tento druh stability, kterým mám na mysli solidaritu s českým předsednictvím, nepostradatelný. Také vyzývám mnoho Západoevropanů, například Francouze, aby drželi na uzdě své nepřátelství vůči východu, protože to bylo právě referendum ve Francii, kterým evropská krize vlastně začala.

Ráda bych viděla odvážnější vedení v oblasti otázky klimatu a její zařazení do nyní nutných opatření. Musíme se odvážit učinit něco nového, pokud máme v této krizi postoupit kupředu. Můj vážený přítel měl pravdu, žijeme na dluh. Žijeme však na dluh i pokud jde o životní prostředí a klima. Nekonečně jsme plýtvali zdroji. Neřídíme hospodářství udržitelným způsobem. OSN, Pan Ki-Mun, Světová banka, každý nám říká, že to, co se dnes děje v Číně, co se dnes děje v Jižní Koreji, kde se více než polovina národního krátkodobého hospodářského programu věnuje ochraně klimatu a udržitelnému rozvoji, je správné a právě tam je budoucnost. Evropská rada však bohužel dosud nesebrala tolik odvahy. Bohužel nevěřím, že vinna je jen Česká republika sama.

Předseda. – Děkuji vám, paní Harmsová. Máte naprostou pravdu. Všichni jsme hříšníci – někteří víc než jiní.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). – Pane předsedo, uprostřed této hospodářské krize, krize vyvolané a poháněné neúspěchem politiky na úrovni členských států i Evropské unie, musí být absolutní prioritou ochrana pracovních míst a tvorba nové zaměstnanosti. Odliv pracovních míst musí být zastaven. Bude to vyžadovat aktivní zásahy vlád členských států.

Teologie volného trhu nesmí stát v cestě nápravy pro pracující. Mírná regulace finančních trhů byla vždy cestou ke krádežím a korupci. Obsesivní deregulace a privatizace veřejných služeb skončí také v slzách.

Má tedy pravdu obehnaná písnička, která říká, že se musíme z této hospodářské krize poučit? To je ta otázka. Pokud ano, neexistuje nyní na otázku zásadní změny politiky Evropské unie a i Smluv o Evropské unii odpověď a tato problematika by měla být tématem jednání Rady Evropské unie. Lisabonská smlouva je stará vesta. Je to listina pro politiky neúspěchu. Potřebujeme novou smlouvu pro novou dobu.

Paul Marie Coûteaux (IND/DEM). – (FR) Pane předsedo, závěry předsednictví z poslední Rady jsou zábavné čtení. Připomínají prohlášení o vítězství vydané poraženými vojsky. Mají patetičnost podobných prohlášení, včetně opakovaného ubezpečování o tom, že až krize skončí, Evropská unie vybuduje silnější hospodářství pro budoucnost, a opakovaného potvrzování Lisabonské strategie, která přitom směřuje zcela mimo.

Z toho vyplývá, že eurokraté, eurofilové a ultraevropané všeho druhu, uzavření ve svých skleněných věžích, již naprosto ztratili pojem o skutečné situaci. Všichni si dobře uvědomují, že eurozóna se jako první dostala do recese, protože v posledních osmi letech vykazovala nejnížší míru růstu na světě. Také však měla největší problémy z hlediska své konkurenceschopnosti a stavu zaměstnanosti. Především je to právě eurozóna, která je díky obecnému trendu obírání národů o jejich přirozené ochranné prvky nejhůře vybavena pro reakci.

Ve skutečnosti jediný přínos krize spočívá v tom, že vzbudí národy uspané finančními přísliby a protinárodní propagandou. Jedině členské státy mají legitimní nástroje nutné pro jakékoli rozsáhlé opatření a k tomu se budou muset zbavit okovů Evropské unie a eura. Přinejmenším lidu Francie je stále jasnější, že nebude existovat bezpečnost bez Francie, nebude existovat Francie bez francouzské politiky a nebude existovat francouzská politika bez svrchovanosti národa a lidu.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, zdá se mi, že tato rozprava se stále točí kolem dogmatu, že banky by měly být středem ekonomiky a že proces globalizace by měl být základní součástí naší hospodářské budoucnosti.

Toto dogma je naprosto mylné. Měli bychom se vrátit k tradiční ekonomické vizi naší společnosti, která spočívá v sociální spravedlnosti a skutečné výrobě. Protože všichni jíme, chodíme spát a oblékáme se, měli bychom svou činnost a úsilí zaměřit na zdokonalování zemědělství, budování domů, na výrobu a řemesla.

Bez této nové vize upadneme do opakovaných krizí, v nichž bude lidi nadále ovládat lichvářství bank a hlavním prvkem v našich životech bude nespravedlnost.

Jana Hybášková (PPE-DE). – (CS) Vážený pane předsedo, nevím ani, ke komu mluvím, když se české předsednictví ani nesnaží být přítomno. Blahopřeji k výsledkům summitu. Navýšení prostředků MMF, zdvojení krizového fondu, východní partnerství, podpora strategické infrastruktury, podpora Nabuccu jsou naplněním tří E českého předsednictví. Škoda, že upozaděna zůstala příprava na Kodaň, české předsednictví nezužitovalo naši práci v energeticko-klimatickém balíčku.

O to ale dnes vůbec nejde. Vaše předsednictví, stejně jako vaše vláda, je politikou dvojího standardu. Zatímco v Evropě se tváříte jako sympatičtí Evropané a velcí integrátoři, doma mluvíte o tom, jak jim to natřeme, o Lisabonské smlouvě mluvíte jako o čaru papíru. Svoji vládu jste integrovat nedokázali. K politice dvojího metru patřilo a patří zvolení Václava Klause prezidentem. Západní evropské ukotvení, které nám pomůže překonat nejtěžší krize, je cílem milionů Čechů a Moravanů. Jeho naplnění není možné bez ratifikace Lisabonské smlouvy. Ta je nyní, a to je i vaše odpovědnost, vážně ohrožena. Budete-li vládnout v jakékoliv formě dál, postavte se jasně k ratifikaci. V naší zemi jsou společenské i politické elity, které ratifikaci chtějí, které jsou připraveny podpořit toho, kdo jí dotáhne. Naše strana, Evropská demokratická strana, udělá pro ratifikaci vše.

Druhým vážným nedodělkem je euro. Můžete se účastnit summitu G 20, spojovat pro něj Evropu. Je důležité, aby Evropa ustála vůči Spojeným státům svá regulatorní opatření a nepodlehla pouze politice excesivních stimulačních balíčků, které by mohly vést k hyperinflaci. Je důležité mít Evropskou komisi pro cenné papíry, držet pakt stability. Co ale nám je to doma platné, když to byla vaše strana, která nás na mnoho let z eurozóny vyřadila.

Pane premiére, návrhy opatření jsou skvělé. Teď jsou to jen návrhy. Slovy paní Merkelové, o co tu jde, je implementace. K ní je potřebná politická vůle a jednota, které je umožnit převést do reality. Hovořil jste o krizi důvěry. O to tady jde. Zasaďte se o Lisabon, změňte postoj k euru, umožněte rychlé čerpání strukturálních

prostředků. Jinak zastupovat 60 až 70 % Čechů a Moravanů, kteří to nechtějí Evropě osladit, ale kteří chtějí v Evropě normálně žít, stěží můžete.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Pane předsedo, existuje problém, který se dnes dotýká velkého počtu evropských občanů. Je jím zvýšená nezaměstnanost a větší rozdíly, které tato nezaměstnanost přináší. Občané musí být z výsledků posledního summitu mimořádně zklamáni. Na tomto summitu nebyla stanovena naprosto žádná strategie pro řešení rostoucí nezaměstnanosti. Říkají, že již udělali vše, co je třeba. Také říkají, že summit, který se má konat počátkem května, už nebude žádný summit. Bude se jednat o zasedání trojky. To je jasný signál pro občany, že vůdci Evropské unie nepovažují zaměstnanost a boj proti nezaměstnanosti za prioritu.

Evropský parlament není zapojen vůbec – jeden měsíc před volbami do Evropského parlamentu. Pan Barroso dnes vyzýval k jednáním, ale závěry Rady se o Evropském parlamentu ani nezmiňují.

Chtěl bych něco stručně říci k automatickým stabilizačním prvkům. V dnešní rozpravě byly zmíněny společnost General Motors, Spojené státy americké a Švédsko. Je pravda, že ve Švédsku máme lepší systémy sociálního pojištění, míry úhrad jsou však již nižší než 80 %. Pracovníci v automobilovém průmyslu, kteří ztratili zaměstnání, budou nyní dostávat odstupné ve výši zhruba 50 % až 60 % své mzdy. To již není tak skvělé.

A konečně bych chtěl říci několik slov k mobilitě. Mobilita je v rámci Evropské unie důležitá, stejně jako boj proti protekcionismu. Komise a Rada však musí převzít odpovědnost a zajistit, aby v celé Evropské unii platila zásada stejné mzdy za stejnou práci. Pak se můžeme také snažit podporovat zvýšenou mobilitu a bojovat s protekcionismem.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Pane předsedo, bylo hodně řečeno o tom, kolik peněz vlastně potřebujeme dát stranou na boj s touto hospodářskou krizí. Mohli bychom o tom jednat hodiny. Jsem přesvědčena, že je také nutné brát ohled na budoucí generace a nenechávat řešení všech problémů na nich. Vedle toho je však snad ještě důležitější otázka toho, na co ty peníze vynaložíme. Jsem skutečně znepokojena, když zase vidím reflexní reakci spočívající v sypaní peněz do starých průmyslových odvětví a starých technologií ve snaze postavit na nohy churavějící průmyslová odvětví.

Je rovněž zarážející, že v závěrech Rady jsou části věnované hospodářské krizi a energetice a udržitelnosti pojaty jako dvě samostatné oblasti, zatímco doba je zralá k tomu, aby byly obě problematiky sloučeny. Nechci být tak pesimistická jako byl pan Turmes, přišel však skutečně čas investovat do nových technologií a znalostí. Nelze tolerovat, že se lijí miliardy do automobilového průmyslu v době, kdy je nutné hledat úspory v oblasti vzdělávání. V této oblasti jsme rozhodně situaci nevyřešili dobře.

Další věcí jsou řešení pro východoevropské země a země, které nemají jednotnou měnu. Tyto země zmíněnou částkou 50 miliard EUR necháváme trochu na holičkách. Ptám se, zda Rada a Komise zvažují i možnost zrychleného přistoupení k eurozóně pro země, které dosud nejsou jejími členy, vzhledem k tomu, že stabilita a síla těchto zemí jsou v zájmu Evropy jako celku.

A vyjadřuji velké znepokojení nad užíváním nacionalistického jazyka a nad tendencí všech národních vedoucích představitelů přiklánět se k řešení typu „nejdřív naše země“. Všichni musíme brát vzestup krajní pravice velmi vážně a všichni musíme zajistit řešení této otázky již před volbami.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Pane předsedo, rád bych vyjádřil svou podporu a blahopřání skupině evropských vedoucích představitelů, kteří zasedali v tomto týdnu.

Pokud jde o Irsko, je nyní naprosto jasné, že jde o to, zda v Irsku chceme získat podporu z Evropské unie. Naše hospodářství bylo silné, ale v současnosti oslabilo stejně jako všechna hospodářství na celém světě. Je nám jasné, že z této krize se vymaníme společnou prací a že největší výzva, které nyní Evropa čelí, je spolupráce a posílení našeho současného hospodářského celku, abychom byli schopni se všichni vzájemně podpořit – a nikoli navrhované oslabení Unie. Je také jasné, že základní pravidla stanovená v Lisabonské smlouvě jsou nyní potřebná více než kdy předtím. Jak říká staré irské přísloví: „není síly bez jednoty“.

Jean-Luc Dehaene (PPE-DE). – (NL) Pane předsedo, na každém evropském summitu si skutečně můžeme stěžovat na to, že rozhodovacím procesem neprostupuje dostatečně silně evropský rozměr. I já jsem v přístupu ke krizi očekával více opravdu evropského prvku. Přesto je však v současné době důležitější provádět to, o čem jsme rozhodli, než neustále omílat další plány a současně zapomínat na provádění toho, o čem již bylo rozhodnuto. Z toho důvodu si myslím, že my zde v Parlamentu společně s Radou a Komisí nyní musíme upřednostnit skutečné provádění toho, co čem jsme již rozhodli. V tomto ohledu stojím plně za přístupem Komise.

Musíme také ukázat, že jsme skutečně sjednoceni v globálním přístupu ke krizi a já doufám, že tomu tak bude i v Kodani na summitu skupiny G20 a že Evropa bude schopna hovořit efektivně a jednohlasně. Abychom však mohli hovořit jednohlasně, musíme zajistit, že neohrozíme své výsledky sami, že vnitřní trh zůstane opravdu vnitřním trhem bez interního protekcionismu a že posílíme jednotnou měnu. Musíme se poučit a zvýšit financování Evropské centrální banky i zajistit financování tak, aby naše jednání mohlo mít evropský rozměr. Musíme také zajistit, aby skutečně došlo k rozšíření a abychom v této obtížné době také projevíli solidaritu s novými členskými státy. K tomu Evropská unie je. Solidarita s méně rozvinutými zeměmi musí být také součástí globálního přístupu Evropské unie.

Skončím stručnou zmínkou o Lisabonské smlouvě. My, Parlament, musíme jasně vyjádřit své stanovisko. Musíme s jistotou vědět, co se má stát ihned po evropských volbách. To však vyžaduje, aby Parlament skutečně přijal jednotné stanovisko, a z toho důvodu nemohu pochopit názor předsednictva, podle něhož v tomto Parlamentu nemusíme projednávat zprávy o stanoviscích. Naléhavě žádám, abychom tento názor revidovali a mohli jednat s Radou na základě stanoviska přijatého tímto Parlamentem.

Riitta Myller (PSE). – (FI) Pane předsedo, nejlepším způsobem, jak zlepšit energetickou bezpečnost v Evropě, je zvýšit energetickou účinnost a využívání obnovitelných zdrojů energie. Všechny členské státy do těchto oblastí musí investovat a musí to učinit ihned, jinak nedosáhneme cílů obsažených v našem vlastním klimatickém balíčku.

Tento druh investice je zvláště přizpůsoben naší době. Investováním do energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů vytváříme, jak již bylo více než jednou řečeno, nová a udržitelná pracovní místa, budujeme tak však i základ nízkouhlíkového hospodářství.

Nyní potřebujeme skutečné činy. Tento summit však o tom bohužel nedokázal lidem přesvědčit. Celkově vzato, cílem každé léčby hospodářské krize by mělo být zabránit tomu, aby globální oteplování dosáhlo svého kritického bodu. Takový musí být i výsledek zasedání zemí skupiny G20. Jestliže bude Evropa hovořit jedním hlasem, pak i Spojené státy americké přijmou stejný cíl.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Pane předsedo, berlínská zeď padla před téměř 20 lety. V nynější složité hospodářské situaci opět můžeme rozpoznat budování nové zdi v Evropě, tentokrát zdi hospodářské. To se již nikdy nesmí stát!

Přestože byly poskytnuty zdroje na pomoc zemím, které mají potíže, je míra úsilí vedoucích představitelů Evropské unie zřejmě smíšená. Je znepokojivé, že Renault stěhuje svou výrobu ze Slovinska do Francie. Nesmíme dovolit, aby různé stupně protekcionismu znovu způsobily pohromu. Cena dalšího selhání snahy udržet Evropu pohromadě je příliš vysoká. Historie potrestá ty, kdo nedostojí své povinnosti. Proto bylo včera dobré slyšet jasné prohlášení Gordona Browna, který říkal „neodejdeme!“ To samé musí platit i pro prezidenta Sarkozyho.

Existují všechny důvody, proč přivítat návrh Larosièrovy skupiny. Je to návrh vyvážený, který bude znamenat, že se Evropská unie vyhne nadměrné regulaci, ale sledování finančních trhů bude značně posíleno. Evropská centrální banka bude hrát ještě důležitější úlohu. I vnitrostátní orgány dohledu dostanou lepší možnost vzájemné koordinace a výměny informací. Politika musí být přiměřená i v dobách krize. Naší odpovědí v těžké době nesmí být navrhování právních předpisů, které spíše zdržují než pomáhají.

Charles Tannock (PPE-DE). – Pane předsedo, prohlášení Rady o Východním partnerství je nanejvýš vítané. Jako zpravodaj pro východní rozměr evropské politiky sousedství podporuji užší vztahy se šesti zeměmi na východě. Oznámení o 600 milionech EUR pro Východní partnerství je vynikající a vítám navrhované výdaje z nástroje evropského sousedství a partnerství na zlepšení energetické bezpečnosti Evropské unie prostřednictvím lepších zařízení ke skladování ropy a plynu a budování nových ropovodů a plynovodů.

Rada také správně podporuje nově vzniklé parlamentní shromáždění EURONEST, které podpoří řešení zamrzlých konfliktů, například sporů v Náhorním Karabachu a Podněstří. Východní partnerství však nesmí být využito k odkladu snahy o členství v Evropské unii u zemí, které jsou zjevně oprávněny o takový status žádat, jmenovitě Ukrajiny a Moldavska.

Rada rovněž správně rozhodla o zdvojnásobení balíčku pomoci pro východoevropské země nepatřící do eurozóny, které mají finanční potíže, z 25 miliard EUR na 50 miliard EUR. Toto opatření pomůže stabilizovat země, jako je Maďarsko a Lotyšsko. Nesmíme však zapomínat ani na Ukrajinu, která trpí závažnými finančními problémy. Kolaps bankovníctví na Ukrajině by mohl mít katastrofické důsledky v jiných zemích východní Evropy i v Itálii a Rakousku, kde banky nesou největší rizika spojená s ukrajinským trhem.

A konečně, jakkoli plně akceptuji právo Turecka a Ruska na to, aby se tyto země staly ve shromáždění EURONEST pozorovateli, ani jedna země by toto postavení neměla využívat pro své vlastní cíle v oblasti zahraniční politiky. Členové shromáždění EURONEST jsou svrchované státy, které mají právo rozhodovat o svých vlastních euroatlantických aspiracích. To, co naznačuje ruský ministr zahraničních věcí Sergej Lavrov, podle něhož je Východní partnerství pro Evropskou unii prostředkem k rozšíření jejího vlivu do zahraničí, je absurdní. Takové vyjadřování náleží do éry tzv. *Machtpolitik* za studené války, nikoli do éry moderní diplomacie. Jestli se někdo snaží získat svou sféru vlivu, je to Rusko, na což loni v létě poukázala válka s Gruzii a občasné pokusy Kremlu o politickou destabilizaci zemí, jako je Ukrajina a pobaltské státy.

Proinsias De Rossa (PSE). – Pane předsedo, blahopřeji vám k vaší výslovnosti mého dosti složitého jména!

Konzervativci zde a v členských státech jsou jako zlobivé děti. Léta dupali nohama a požadovali deregulaci bank a stínové bankovníctví a nyní jsou připraveni spolknout přísnou regulaci – ale pouze pokud budeme předstírat, že to celé byl jejich nápad. Stále však žádají deregulaci na pracovišti, flexibilitu – tím se myslí žádná ochrana, žádná jistota a škrtky v sociálních službách. Přátelé, to je recept na rozdmýchání nekontrolovatelného lesního požáru.

Úřadující předseda Topolánek v porovnání s Amerikou zvolil Švédsko. Proč ne Českou republiku? Proč ne Irsko? Je to prosté: irská vláda trhá zdravotní péči, vzdělávání, péči o děti a odbornou přípravu na kusy. Tím v Irsku prohlubuje pocit nejistoty a vytváří větší nezaměstnanost, jakkoli by se měla snažit udržet lidi v zaměstnání, a nedělá nic pro přežití malých podniků. Jsem přesvědčen, že musí dojít ke změně vlády v Irsku a ke změně postoje v Evropské radě. Uspořádejme 7. května summit o zaměstnanosti pro všechny členské státy.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, je ironií osudu, že tato fáze rozpravy probíhá bez úřadujícího předsedy Rady, který by tu s námi měl být. Pan Topolánek tu není. Včera jsme však vedli rozpravu o strategii a budoucnosti Evropy s ohledem na jednání skupiny G20 s jiným předsedou, který naopak musel o pozvání žádat a byl pozván, není jasné z jakých důvodů, kromě zjevného důvodu daného úlohou, kterou hraje jeho členský stát.

Proč začínám těmito možná nepříjemnými poznámkami? Důvodem je to, že hospodářská a finanční krize, před níž Evropa stojí, je také krizí institucionální, což jasně prokazuje skutečnost, že úřadující předseda Rady musí v polovině rozpravy odejít, aby řešil své vnitrostátní politické problémy. To samé vidíme u hospodářské krize; tím mám na mysli, že reakce byla pouze vnitrostátní, nedošlo k žádné odezvě ze strany Evropy, k žádné evropské reakci, ani z hlediska rozpočtu. Je moc pěkné mluvit o 400 miliardách EUR, ale víme, že téměř všechny tyto peníze pocházejí z vnitrostátních rozpočtů. Pane předsedo Barroso, nevěřím, že jste v posledních letech učinil dost, abyste dal vládám a národním státům na vědomí, že existuje jiná Evropa, která dělá víc, než jen koordinuje státy, že Unie sama má politickou funkci.

Protože předseda Topolánek hovořil o rozšiřování Východního partnerství o Bělorusko, skončím zmínkou o ženě jménem Jana Paliakova, kterou běloruské úřady dohnaly k sebevraždě, abych zdůraznil, že tato partnerství by se měla více věnovat právu, demokracii a svobodě a nikoli jen obchodování s diktaturami nejhoršího druhu.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Závěry Rady jsou v souladu s krizí, kterou členské státy procházejí.

Jako mimořádně dobrý výsledek musíme přivítat dohodu o energetických projektech a širokopásmovém internetu. To, že byly k uvedeným projektům zařazeny i plynovod Nabucco a propojení mezi členskými státy, například mezi Rumunskem, Maďarskem a Bulharskem, může pomoci vyhnout se krizi podobné té, která nastala v lednu 2009.

Využití zdrojů z oblasti Kaspického moře a co největší zužitkování strategické polohy Černého moře jsou nezbytnou podmínkou zaručení dodávek energie do Evropské unie. Politiky vypracované v rámci Východního partnerství musí rozhodně zahrnovat co největší využití těchto oblastí ve prospěch Evropské unie.

Byl jsem překvapen, že doporučení Rady ve složení pro hospodářské a finanční věci nepřihlédlo k opatřením, která nová rumunská vláda oznámila ve svém vládním programu a která začala uskutečňovat přijetím rozpočtu na rok 2009.

Decentralizace, která má posílit místní autonomii, a směřování zdrojů do investic v prioritních oblastech, jako je infrastruktura nebo energetika, s cílem zachovat a vytvářet pracovní místa, jsou dvě z opatření, která již rumunská vláda iniciovala. K dalším opatřením, která můžeme zmínit, patří omezení výdajů prostřednictvím rozpočtových přidělů a prioritní zahájení reformy systému vzdělávání.

Provádění návrhů zařazených do programu hospodářské obnovy, který připravila Rada, zvláště pokud jde o urychlení přidělu prostředků v rámci evropských programů a schválení státní podpory, především v automobilovém průmyslu, by znamenalo skutečnou podporu omezení účinků krize na minimum, nejen v Rumunsku, ale také ve velmi mnoha členských státech Evropské unie.

Adrian Severin (PSE). – Pane předsedo, krize, před níž stojíme, není krize v rámci systému, ale krize samotného systému; krize hospodářského systému a také krize demokracie. Snižuje se nejen důvěra v oblast finanční, ale i v oblast sociální. V ulicích našich evropských měst již můžeme vidět jevy, které nás varují před nedůvěrou a nepokoji na sociální úrovni, které by mohly vést k politickým a sociálním nepokojům.

Proto je sociální summit Evropské unie, který povede k uzavření evropského paktu o zaměstnanosti, naprosto nezbytný. Sociální summit by měl mimo jiné dojednat, že by společnosti, které propouštějí zaměstnance, neměly distribuovat dividendy, že nadnárodní společnosti musí jednat nejen s vnitrostátními odborovými organizacemi, ale i s evropskými odbory, že nemůže existovat podnikatelská rentabilita bez sociální solidarity.

Tuto celosvětovou krizi zhoršuje krize evropské integrace. Existují členské státy, které mají ekonomiky mateřských společností, a členské státy s ekonomikami společností dceřiných. Státy z první skupiny jsou členy eurozóny, státy z druhé skupiny nikoli. Pro přežití první skupiny mají zásadní význam programy, které usnadní stabilizaci a integraci států z druhé skupiny. Evropská unie nemůže přežít s novými demarkačními liniemi.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Pane předsedo, o summitu můžeme selektivně mluvit z hlediska dvou časových rámců. Delší časový rámec zahrnuje strategická opatření, do nichž řadím záležitost našich východních partnerů včetně Běloruska. Myslím, že je to je oprávněné a bude to k dobru Evropské unie, našich východních sousedů i budoucích vztahů s Ruskem. Finanční podpora je nezbytná a ačkoli se to v době krize může setkat s kritikou, jsem přesvědčen, že stojí za to investovat do východních záležitostí. Bude-li východní strategie úspěšná, projeví se Evropská unie jako seriózní hráč na globální politické scéně. Nemám na mysli Evropskou unii jako organizaci, ale spíše to, že účinky společného postupu budou argumentem pro urychlení další evropské integrace.

Druhý časový rámec se týká jen současnosti, a tedy krize, jejímž příznakem jsou mimo jiné ztráty pracovních míst a finanční bezmocnost občanů. Na tyto problémy neexistuje jediný všelék, ale široká strategie vlád a Evropské unie by měla obsahovat i pozornost věnovanou potřebám malých a středních podniků. Důvodem je především to, že zatímco pracovníci v krizi přicházejí jen o své zaměstnání, podnikatelé, kteří se dostanou do potíží, mohou ztratit své zaměstnání, své zaměstnance i celý podnik. Vlastníci malých podniků jsou nejpružnější a pravděpodobně ze současné obtížné situace vyjdou nejlépe, a protože představují většinu ekonomické síly Evropy, mohou ovlivnit celé hospodářství.

Pane Barroso, pokud se finanční kolaps změní v psychické zhroucení, budeme ve skutečné krizi. Dokud bude mezi lidmi živá motivace a vůle něco dělat, bude stále existovat šance na to, že se věci začnou zlepšovat, a v této oblasti jsou opatření Evropské unie velice důležitým prvkem, za který neseme svou odpovědnost. Přeji nám všem v této věci úspěch.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Reakce summitu nebyla dost ambiciózní. Kde je pevný závazek zrušit daňové ráje a zahraniční finanční centra? Kde je rozhodnutí o řádné nápravě mezd vedoucích pracovníků bank? Pane předsedo Barroso, je správné říci, že bohatí by měli zaplatit za krizi, protože právě oni ji způsobili.

Pokud jde o summit o zaměstnanosti, nemůže se jednat o malý summit, protože zaměstnanost není malý problém. Je to velký problém, který ovlivňuje jednotlivce i rodiny. Tímto způsobem nezískáme důvěru lidí zpět.

A konečně, slyšela jsem, jak někdo říká, že návrhy socialistů nepotřebuje. To je arogantní prohlášení. Kdyby obhájci neoliberální doktríny naslouchali varování socialistů, nebyli bychom nyní uprostřed této krize. Cožpak se nikdy nepoučí? Jestliže nepochopili závažnost a hloubku této krize a nepochopili to, co ji způsobilo, obávám se nejhoršího. Obávám se, že krize bude trvat mnoho let, a právě to nechceme.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Pane předsedo, myslím, že povzbuzujícím výsledkem, kterého Rada dosáhla, je to, že 27 členských států je nyní schopno jít na zasedání skupiny G20 se společným stanoviskem. To je důležitý úspěch a je naprosto spravedlivé poblahopřát předsedovi vlády Topolánkovi ke konstruktivní úloze, kterou v Radě sehrál. Mohu s ním souhlasit, že úspěch Rady spočíval v tom, že Evropská unie se odmítla dát snazší cestou masivních odkupů a znárodnování.

Nešťastná česká vládní krize nyní dává Komisi a předsedovi Barrosovi zvýšenou odpovědnost za vyvedení Společenství z krize a zajištění souladu a stability. Současně musí Komise nabídnout pružnější mechanismy pro včasné využití dalších peněz, o nichž Rada rozhodne. Prováděcí postupy mohou být příliš nešikovné a časově náročné. Je mimořádně důležité upravit rámcové podmínky pro menší podniky a inovace. Nyní je skutečně čas investovat víc do výzkumu, vzdělávání a odborné přípravy.

Hospodářská deprese však není vhodnou dobou pro depresi morální. Jako obvykle poskytuje krize příležitosti k reformě. Finanční krize vlastně vzniká z krize hodnot, obnova tedy musí začít posilováním našich společných hodnot, počínaje zvýšeným úsilím o solidaritu. A co je ještě důležitější, krize není omluvou pro protekcionismus. Naopak, jsme povinni jednat společně na základě přesvědčení, že se vzájemnou podporou a snahou o reformy v duchu Lisabonské strategie učiní krize Evropu silnější.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Pane předsedo, Evropské komisi a Radě se i přes působení protichůdných sil podařilo uchovat jednotu Evropské unie. Tento summit byl poměrně úspěšný: ochránil jednotný trh, vyslovil se proti hrozícímu protekcionismu a v neposlední řadě nabídl novou pomoc členským státům ze střední a východní Evropy, které bojují se stále většími problémy.

Chtěl bych nejprve poděkovat předsedovi Barrosovi, protože finanční pomoc pro tento region se zdvojnásobila a dosáhla 50 miliard EUR. Předseda vlády Maďarska před rokem navrhl vytvoření systému dohledu nad finančními trhy a bankami a na tomto summitu o tom bylo v zásadě rozhodnuto.

Summit se znovu zabýval tím, že mateřské banky nesou odpovědnost za své dceřiné podniky, jak zdůraznil i můj kolega Adrian Severin, a byl učiněn velmi důležitý krok kupředu v otázce energetické bezpečnosti.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Především chci pozdravit pana předsedu vlády Mirka Topolánka a poděkovat mu; všichni velmi dobře chápeme, co znamená předsednictví Evropské unie a co znamená předsednictví Evropské unie tváří v tvář globální finanční krizi a hospodářské recesi. Proto upřímně přeji České republice úspěch při plnění těchto nových výzev a při vedení Evropské unie do poloviny tohoto roku.

Evropská rada v Bruselu: mnozí z nás jako mantru opakují čísla a dohody dosažené na zasedání Evropské rady. 5 miliard EUR na strategické energetické projekty a širokopásmový internet. 50 miliard EUR pro členské státy Evropské unie mimo eurozónu na platby a k podpoře vyvážené platební bilance. 75 miliard EUR pro Mezinárodní měnový fond. 600 milionů EUR pro Východní partnerství. Z uvedených 5 miliard EUR by šlo 175 milionů EUR na energetický most propojující Švédsko se státy Pobaltí, které bylo dosud ostrovem odděleným od energetického trhu Evropské unie. Je to hodně nebo příliš málo? Je ta sklenice do poloviny plná nebo z poloviny prázdná? Za běžných okolností bych hodnotila výsledky a dohody dosažené na zasedání Evropské rady jako uspokojivé. Samozřejmě jsme doufali ve víc, doufali jsme, že bude sjednán lepší plán financování evropské hospodářské obnovy. Avšak po zvážení všech vystoupení, všech projevů nacionalismu a protekcionismu, se domnívám, že dosažená dohoda je nepochybně dobrým vyjádřením solidarity, a byla bych ráda, kdyby se stala východiskem, dobrým začátkem další práce.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Pane předsedo, pane Barroso, pouze sjednocená Evropa, která upřednostňuje světový růst a zaměstnanost, bude schopna vést mezinárodní snahu o hospodářskou obnovu, posílit prevenci krize a řízení krize, zlepšit regulaci finančních systémů a podpořit nejzranitelnější země v této první globální krizi.

Skupina G20 zastupuje většinu obyvatelstva (každé dva ze tří obyvatel) a 90 % světové hospodářské činnosti. Její povinností je zajistit sladěnou, efektivní a udržitelnou trojí reakci pro stimulaci poptávky a reálné ekonomiky budoucími investicemi, pro obnovu poskytování úvěrů a pro prosazování důsledné mezinárodní finanční regulace a dohledu, který zajistí transparentnost, stabilitu a vhodné pobídky, vyloučí systémová rizika a zajistí, abychom nezačínali znovu od samého počátku.

Potřebujeme nový hospodářský řád a globální systém správy pro 21. století, který napravit příčiny a nevyváženosti, jež stály u zrodu krize, a který bude prosazovat udržitelný rozvoj prostřednictvím otevřené ekonomiky založené na solidaritě.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Vítám rozhodnutí Rady ve věci stanoviska, které má být předloženo na summitu skupiny G20. Jsem rád, že naši političtí představitelé uznali, že opatření k řešení globální krize a k boji se změnou klimatu spolu úzce souvisejí.

Podstata rozvojového plánu „Zelený nový úděl“, který předložili předseda vlády Gordon Brown a prezident Barack Obama, má propojit ekonomické podněty s environmentálními investicemi a podporou zvýšené energetické účinnosti a technologií nepoškozujících životní prostředí.

Nesdílím však názor Rady, že pokrok v provádění evropského programu ekonomické stimulace přijatého loni v prosinci je uspokojivý. Ačkoli bude trvat nějakou dobu, než pocítíme jeho kladné účinky na hospodářství, není pochyb, že rozsáhlý rozpočtový balíček, který představuje 3,3 % HDP Evropské unie (tzn. víc než 400 miliard EUR), bude generovat nové investice a vytvářet pracovní místa.

Program však velice málo přispěl k přeměně Evropské unie na hospodářství produkující málo emisí oxidu uhličitého. Ačkoli vášnivě hovoříme o zlepšování energetické účinnosti a úspor energie, více pozornosti a finančních prostředků směřuje k dodavatelům energie, k diversifikaci tras dodávek a prosazování energetických zájmů Evropské unie vůči třetím zemím.

Nepochybně musíme rozvinout energetickou infrastrukturu, nikoli však na úkor snižování spotřeby. Evropská unie se nadále snaží hrát vedoucí úlohu v kodaňské celosvětové dohodě o klimatu. K tomu se však musíme urychleně dohodnout na rozvoji celosvětového trhu s oxidem uhličitým, na finančních kompenzacích pro rozvojové země, na technologické podpoře a budování kapacit i na konečném vyjasnění zásad sdílení zátěže mezi členskými státy.

Dariusz Rosati (PSE). – Pane předsedo, chci začít poděkováním českému předsednictví za úspěšný summit. Domnívám se, že summit přinesl řadu důležitých rozhodnutí, současně jsem však toho názoru, že potřebujeme víc a musíme postupovat rychleji.

Za týden jedeme na zasedání skupiny G20 a já mám dojem, že jsme stále příliš integrovaní na to, abychom jednali samostatně, a příliš rozdělení na to, abychom jednali společně. Vidím tři hlavní priority, na které bychom se měli zaměřit.

První jsou samozřejmě pracovní místa. Miliony lidí v Evropě se obávají ztráty svého zaměstnání a upřímně řečeno, nerozumím stanovisku francouzského prezidenta zaměřenému proti summitu: v této chvíli potřebujeme skutečně plnohodnotný summit.

Za druhé jsem rád, že se nám podařilo alespoň částečně odstranit protekcionistické tendence. Ty však nicméně stále žijí a podle mě je klíčovým prvkem solidarita.

Třetí věc: klíčem je obnovení důvěry v trhy. Ani si nemyslím, že by bylo na trhu příliš málo peněz, podle mě je peněz dost. Problém je přeměna těchto peněz na efektivní poptávku, a k tomu musíme obnovit důvěru domácností a podniků.

Mario Mauro (PPE-DE). – (IT) Pane předsedo, předsedo Barroso, dámy a pánové, otázka kombinace opatření pro podporu a stimulaci a regulačních opatření je jednou ze zásadních otázek na mezinárodní scéně. Doufejme, že napětí, která existují a která odrážejí různé strategie velkých ekonomik přijaté ke zvládnutí krize, na summitu skupiny G20 dosáhnou určitého řešení.

Není tajemstvím, že Washington trvá na tom, že je nutný další kolektivní závazek k přijetí vnitrostátních opatření pro stimulaci poptávky a oživení hospodářství, zatímco v Komisi v Bruselu převládá názor, že všechny užitečné a nutné kroky v tomto ohledu již byly podniknuty a nyní je čas čekat na výsledky opatření, která proti recesi přijaly vlády členských států.

Stejně tak není tajemstvím, že jsou Evropané přesvědčeni o tom, že je nyní třeba zaměřit se na cíl spočívající v obnově důvěryhodnosti, stability a spolehlivosti finančních trhů pomocí přijetí přísnějších regulačních ustanovení a efektivnějších monitorovacích systémů pro bankovní a úvěrový sektor, zatímco stanovisko Washingtonu se přiklání k argumentu obezřetnosti na základě myšlenky ostré reformy regulačního rámce a mechanismů dohledu.

Abych pravdu řekl, nemyslím si, že něčemu poslouží stavět tato řešení proti sobě. Namísto toho bychom měli nalézt kombinaci obojího a v tomto smyslu musí především evropská vize převládnout jako evropská metoda, kterou Komise zaručuje nebo přinejmenším prorokuje. Nijak nepochybuji o tom, pane předsedo Barroso, že jste tím správným mužem, který zhmotní naše naděje a vyvede nás z propasti.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Na zasedání Rady bylo dohodnuto několik důležitých věcí. Energetické a širokopásmové projekty a rozhodnutí zvýšit fond podpory pro východoevropské země jsou dobrým znamením.

Pro mě je však znamením toho, čeho Evropská rada dosáhla či nedosáhla, prohlášení našeho předsedy vlády po jeho návratu do Estonska – tedy to, že se Evropa navrácí ke svým základním hodnotám. Myslel tím to, že Evropa začíná ztrácet zájem o další stimulační balíčky a existují známky návratu ke konzervativním

rozpočtovým politikám. Jeho názor není nijak překvapivý, protože se jedná o zástupce ultraliberální strany, tento názor však odráží obecnější problém, že hlavy vlád s určitým ideologickým pozadím nejsou připraveny provést odvážné kroky, které vyžadují vizi, a provádět opatření, jež by mohla být v rozporu s jejich ideologickým přesvědčením.

Několik dnů před zasedáním Evropské rady jsme od nositele Nobelovy ceny Paula Krugmana slyšeli, že stimulační balíček Evropské unie možná není dostatečný. Možná letos nepotřebujeme 400 miliard, ale 500 miliard a celkově mohou být nutné 3 biliony. Proto potřebujeme jednotný postup a aktivní přístup a nikoli neviditelnou ruku.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Pane předsedo, pane předsedo Komise, začnu tak, že vyjádřím své znepokojení nad tím, že summit o zaměstnanosti, který se bude konat v květnu, byl nahrazen zasedáním trojky, jakkoli otevřené toto zasedání bude. Jsem přesvědčen, že toto rozhodnutí nás vrací do roku 1996, kdy byly politiky zaměstnanosti považovány za politiky spadající výhradně do pravomoci členských států.

Za druhé, pokud jde o měnovou politiku, jsem spolu s celou svou skupinou zastáncem radikální nezávislosti centrální banky, nezávislost se však nerovná imunitě před kritikou.

Na tomto místě bych rád řekl, že bych byl raději, kdyby byla Evropská centrální banka odvážnější při snižování úrokových sazeb, vzhledem k jejich vlivu na evropské vývozy, a aby byla štedřejší ve stanovování lhůt splatnosti poskytovaných úvěrů: Federální rezervní banka poskytuje tříleté úvěry, úvěry Evropské centrální banky jsou však pouze šestiměsíční.

Pokud jde o měnovou politiku, chtěl bych ještě poznamenat toto: doufám, že plány na záchranu finančních subjektů a případné plány na odkup toxických či narušených aktiv se nezmění na konkurenční výhody bank, které získaly podporu, vůči těm, které se chovaly obezřetněji a podporu nepotřebují.

Pokud jde o fiskální stimulační opatření, během dnešního dopoledne jsme vedli velkou debatu. Je to dost? Je to příliš málo? Dělalí Spojené státy americké víc než my? Bez ohledu na závěr této debaty je jisté, že jsme svědky největší fiskální stimulace, kterou naše generace zažila od roku 1929.

To nás nutí koordinovat kroky přijaté na obou stranách Atlantiku a tato koordinace musí být mnohem užší ve dvou oblastech: dokončení kola jednání z Dohá, abychom celému světu vyslali signál proti protekcionismu, a dále společná analýza nevyvážeností ve světě, které tvoří kořeny krize.

Pokud jde o pakt stability, zaznamenal jsem ve stanovisku Komise jisté rozpory. Dnešní dluhy znamenají ztíženější daně a Komise by měla zajistit, aby byla vnitrostátní opatření provázána s Lisabonskou strategií a neohrožovala udržitelnost financí. K tomuto účelu musí maximálně pozorně sledovat plány na obnovení řádného postavení těch zemí (včetně mé vlastní, protože jsem Španěl), které se dostaly do mimořádně deficitní situace.

Pane předsedo, chtěl bych vám poděkovat za to, že jste mi poskytl dost času k vystoupení, jsem si toho dobře vědom.

Předseda. – Vážený pane, jsme proti měnové inflaci, stejně tak však i proti inflaci řečnického času.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Pane předsedo, z 22 stran závěrů Evropské rady se pouze jedna krátká věta věnuje problému budoucnosti automobilového průmyslu, evropské průmyslové politiky. Je to praktická odpověď na očekávání 12 milionů pracovníků v daném sektoru a na obavy 6 % pracujících v Evropské unii? Odpovídá to tomu, co je v sázce? Neexistuje žádný návrh evropského plánu, žádné vyhlídky pro automobilový průmysl a žádná vůle koordinovat vnitrostátní politiky.

Dne 19. listopadu 2008 jsem v tomto Parlamentu vystoupil jménem delegace francouzských socialistů, abych zpochybnil všechny odpovědné evropské zúčastněné strany. Uvedl jsem že si přeji novou dohodu o automobilovém průmyslu a krátkodobou, střednědobou i dlouhodobou politiku oborovou založenou na solidaritě, strukturovanou a efektivní, která by zajistila koordinovanou odezvu členských států a Unie.

O čtyři měsíce později po společném usnesení několika skupin opět zdůrazňujeme budoucnost automobilového průmyslu. Co vám brání reagovat, jednat, řešit tuto výzvu, dokud není příliš pozdě? To není rétorika, pane Topolánku, to je výzva k činům.

Harlem Désir (PSE). – (FR) Pane předsedo, je obtížné skrýt na konci tohoto summitu zklamání.

Pokud by sebeuspokojení a fikce byly nástroji hospodářské obnovy, mohli bychom tomu říkat úspěch. Víím, že v hospodářství jde do velké míry o psychologii a že se musíme pokusit obnovit důvěru, ale nakonec, když se krize zhorší natolik, že všechny členské státy upadají dále do recese a nezaměstnanost dramaticky roste, je poněkud zarážející slyšet Radu prohlašovat, že má důvěru ve střednědobé a dlouhodobé vyhlídky hospodářství Evropské unie a že je odhodlána učinit vše, co bude třeba k oživení zaměstnanosti a růstu.

Odhodlána učinit co? Z programu Rady již byly odstraněny veškeré návrhy, které by se mohly týkat zaměstnanosti. Ty byly odloženy do května. Nakonec se během zasedání Rady samotný květnový summit o zaměstnanosti změnil na nic víc než na zasedání trojky. Zdá se, že to byl prezident Sarkozy, komu se podařilo přesvědčit ostatní členské státy o tom, že není nutné připravovat návrhy, které by učinily zaměstnanost prioritou činnosti Evropské unie. To mi připomíná výjimku, o kterou již dříve žádaly jiné vlády, konzervativní vláda Spojeného království, ve věci celé oblasti zaměstnanosti v evropských smlouvách.

Dnes tedy pan Sarkozy volá po odstoupení od politik zaměstnanosti. Znepokojivé by bylo, kdyby se tento přístup měl přelít do všech členských států. Pane Barroso, nejsem příliš překvapen jednáním vaší Komise, která během svého funkčního období jistým způsobem zatlačovala evropskou sociální agendu do pozadí, která vytvořila možnost ústupku ve věci priorit Evropské unie v sociální oblasti a oblasti zaměstnanosti a která ustoupila a uposlechla příkaz, který právě vydal poslanec vaší většinové skupiny, konzervativní Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, jsem však skutečně přesvědčen, že je to skutečně hanebné a že v oblasti koordinace politik obnovy, ale i politik zaměstnanosti, to budou pracující, kdo nakonec zaplatí cenu za tento neevropský přístup.

Fikcí je i oněch 400 miliard EUR, které doplňujete, protože představují součet nejen vnitrostátních plánů obnovy, ale všech politik, které nejsou ani vnitrostátními politikami obnovy, protože se jedná jen o neblaze proslulá ekonomická stabilizační opatření, tzn. nárůst sociálních výdajů spojený s nárůstem nezaměstnanosti. Položili jste na stůl dalších 5 miliard EUR, ale bolelo vás to.

Proto jsem přesvědčen, že nyní naopak potřebujeme skutečný plán obnovy, jako je ten, který představily Spojené státy americké a který poskytl více než 780 milionů USD, a koordinaci opatření na podporu pracovníků bojujících s krizí. Potřebujeme i poptávku, což je další faktor, který bude z hlediska oživení růstu a obnovy důvěry a dynamiky našeho hospodářství daleko efektivnější než sebeuspokojení.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Pane předsedo, pane úřadující předsedo Rady, pane předsedo Komise, uvidíte, že by bylo lepší, abych seděl tady.

Za prvé, na rozdíl od pana Schulze bych chtěl říci, že české předsednictví pod vedením předsedy vlády Topolánka bylo dosud předsednictvím vynikajícím.

(Potlesk)

Jsem hrdý na to, že to bylo a je první předsednictví, které vykonává země bývalého Varšavského paktu a které zasluhuje veškerou možnou podporu, protože symbolizuje jednotu Evropy.

Druhá otázka, kterou se chci zabývat, se týká toho, že ohledně Lisabonské smlouvy jsme nyní v obtížné situaci. Chtěl bych podpořit žádost, aby se předseda vlády Topolánek a vůdce opozice pan Paroubek sešli a odpovědně jednali, protože problémy vnitrostátní politiky nesmí ovlivnit osud celé Evropy.

Má poslední poznámka směřuje k panu Schulzovi: Gordon Brown bránil regulaci finančních trhů a Gordon Brown a německý ministr pro zaměstnanost Olaf Scholz ze strany SPD brání kompromisu ohledně směrnice o pracovní době v souladu s usnesením Evropského parlamentu. Pan Schulz by se neměl snažit nám říkat, že je jediným zastáncem sociální Evropy. Pravý opak je pravdou.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Hospodářská krize si od evropských podniků a občanů vybírá vysokou daň. Ekonomiky členských států zažívají značné zpomalení, malé a střední podniky se hrouť a zaměstnanci přicházejí o svá pracovní místa.

Spolu s dalšími kolegy poslanci jsem předsedovi Barrosovi předala dopis o situaci pracovníků v hutnickém průmyslu v Rumunsku a Francii, kteří se stávají technicky nezaměstnanými a dostávají 70 % mzdy. Žádali jsme o přezkum podmínek přístupu k Evropskému sociálnímu fondu a Evropskému fondu pro přizpůsobení se globalizaci na podporu většího počtu pracovníků, kteří jsou závažně postiženi hospodářskou krizí a ztrátou pracovních míst.

Evropská unie potřebuje hospodářský rozvoj a občané Evropy potřebují pracovní místa a důstojné mzdy. Plán evropské hospodářské obnovy, který byl představen v listopadu 2008, zůstal pouze u slov. V lednovém nařízení se bohužel vůbec neobjevuje energetická účinnost, která je schopna vytvářet pracovní místa.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Pane předsedo, dámy a pánové, i já bych chtěl poblahopřát českému předsednictví. Včerejší dohoda o roamingu byla senzační a občané Evropy z ní budou mít rozhodně prospěch.

Byl vyřešen balíček opatření týkajících se energetiky a plynu a české předsednictví dle našeho názoru dohodlo mimořádně dobře i řadu dalších věcí. To samé platí i pro motivaci Evropanů oceňovat ty, kdo vynaložili nadlidské úsilí, zvláště v době krize. Proto bychom měli podpořit i komisaře Kovácse, aby předložil více návrhů na uplatnění progresivních odpisů. Pokud uvážíme, že do roku 2030 se má investovat více než tisíc miliard EUR do výstavby nových elektráren, musíme začít již dnes. To by podnítilo pracovní místa a růst.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Nejprve bych chtěl vyjádřit upřímnou pochvalu úřadujícímu předsedovi Rady k úspěchu, kterého české předsednictví dosáhlo za mimořádně náročných podmínek.

Slyšeli jsme tu dnes i tvrdá slova, ale jsem pevně přesvědčen, že občany Evropské unie tolik nezajímá, jak daleko můžeme zajít vlevo či vpravo, jako to, do jaké míry hodláme jednat v evropském duchu, tzn. čeho můžeme dosáhnout efektivní společnou prací.

Stojíme před dvěma úkoly, konkrétně: vyjádřit sociální citlivost a solidaritu vůči těm nejvíce postiženým a současně investovat do prostředků, které nám mohou nejlépe pomoci z krize ven. Krize by měla být používána jako katalyzátor hospodářské restrukturalizace, a nikoli jen v automobilovém průmyslu. Hospodářská krize ukázala, že to, co naléhavě potřebujeme, je lepší koordinace hospodářské politiky a silnější orgány Společenství, jak předpokládá Lisabonská smlouva.

V tomto duchu vítám konstruktivní návrhy předložené v de Larosièrově zprávě ve věci finančních institucí.

Christian Rovsing (PPE-DE). – (DA) Pane předsedající, chtěl bych říci něco k velkým podporám, jež jsou vypláceny podnikům, které možná nepřežijí. Nemá cenu žádat určitý počet pracovníků, aby zůstali v podniku, nebo platit jejich mzdy z veřejných prostředků, pokud se podnik později zavře. Tito pracovníci by měli mít možnost začít další nebo novou odbornou přípravu nebo přejít do podniků, které mají šanci na přežití. Myslím, že pokud jde o automobilový průmysl, přikládali jsme malý význam rozvoji zcela nových druhů automobilů, automobilů poháněných vodíkem, automobilů na baterie a automobilů s palivovými články. Jsem přesvědčen, že velká část pracovníků by mohla být převedena do těchto oblastí, kde by měli zaměstnání i za deset let.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedo, dovoluji mi krátké shrnutí z pohledu Rady a českého předsednictví.

(CS) Já myslím, že teď jsme v jakémsi pomyslném poločase českého předsednictví, a chci poděkovat těm z vás, kteří oceňovali vykonanou práci, a nebylo vás málo. Samozřejmě úcta za vytrvalou práci sedm dní v týdnu 20 hodin denně v tomto smyslu potěší a to, k čemu jsme došli na Evropské radě minulý týden a rozhodnutí, která jsme tam učinili, jsou rozhodnutí zásadní a důležitá. Těm z vás, kteří máte určité pochybnosti, otázky, tak chci říci jedno. Nechte tato opatření, tato rozhodnutí pracovat, nechte ukázat, jak budou uvedena v život, protože já jsem přesvědčen, že mají svou sílu, mají svou působnost a zúročí se při potýkání se s touto největší hospodářskou krizí, která Evropskou unii postihla.

Konkrétní rozhodnutí ohledně 5 miliard na energetické projekty a broadband internet jsou důležitá. Jsou důležitá v kontextu plynové krize, protože tady ukazujeme, že Evropská unie je schopná krátkodobě jednat a reagovat na potřeby mnoha zemí v Evropě. Rozhodnutí týkající se 25 miliard na navýšení stropu tak, abychom byli schopni pomáhat zemím v Evropské unii, které se dostanou do potíží, je také velmi důležité. A rozhodnutí o 75 miliardách EUR, s kterými jedeme na schůzku G20 do Londýna, je jasným signálem, že Evropská unie je připravena převzít svůj díl odpovědnosti při reformě globálních finančních institucí. Chci zdůraznit také jedno a někteří z vás na to poukázali mimo rámec zasedání Evropské rady, tedy že v posledních týdnech probíhala mravenčí práce na některých legislativních návrzích a nikoliv náhodou, ale díky vytrvalé práci Rady pod vedením českého předsednictví se podařilo v trialozích dosáhnout shody na zcela zásadních reformních návrzích. Energetický balíček o vnitřním trhu s energiemi, s plynem a s elektřinou, letecký balíček o revizi jednotného evropského nebe, silniční balíček, který modernizuje přístup na trh silniční dopravy včetně citlivého problému kabotáže, regulace roamingu a konečně i pesticidový balíček mohou být konkrétními výsledky práce za poslední dva až tři měsíce. A chci tady poděkovat i Evropskému parlamentu, protože je to společná práce mezi námi, Komisí a mezi Evropským parlamentem.

Jiný příklad: 10 let se jednalo bez jakýchkoliv výsledků o snížené sazbě DPH pro některé sektory s vysokou náročností nebo s vysokým podílem lidské práce a bylo to teprve pod vedením českého ministra financí v Ecofinu, kdy se podařilo dosáhnout dohody, která byla stvrzena nyní na Evropské radě. Mnoho z vás má řadu otázek, jak se budeme potýkat s problémem nezaměstnanosti. Znovu zdůrazňuji to, co tu říkal již premiér, platí dohoda mezi předsednictvím a Evropskou komisí, že 7. května se job summit v tom formátu, jak jsme se na Evropské radě shodli, bude konat a navrhne konkrétní opatření pro červnovou Evropskou radu. Čili budeme o tom mluvit dále.

Hodně vašich připomínek se týkalo problému otevřenosti Evropské unie. Chci zdůraznit, že pod našim předsednictvím u příležitosti 5. výročí velkého rozšíření Evropské unie se konala ve spolupráci s Evropskou komisí v Praze konference „Pět let poté“ a ta jasně prokázala na konkrétních číslech, které připravili odborníci z ekonomické oblasti, že rozšíření byl snad vůbec nejúspěšnější projekt v moderní historii Evropské unie a že se na těch pěti letech dá jasně dokázat, že to byl přínos pro nové i staré členské státy.

Východní partnerství: shodli jsme se na deklaraci, že budeme mít 7. května ustavující summit a pracujeme s jeho budoucími členy, jako je Ukrajina, tak, aby to skutečně byl úspěch pro Evropskou unii a konec konců pondělní konference na téma plynové infrastruktury, která se konala zásluhou Evropské komise v Bruselu a která dospěla k deklaraci ohledně modernizace plynové infrastruktury na Ukrajině tak, aby bylo zabráněno v budoucnosti podobným krizím jako v lednu tohoto roku, je dalším příkladem úspěšné práce.

Ty z vás, kteří mají jakékoliv pochybnosti, chci ujistit v jedné věci. Ano, máme doma problémy a dobře víme, kdo hlasování o nedůvěře inicioval. Byl to Jiří Paroubek, vůdce českých sociálních demokratů. My však jsme zodpovědná vláda, poradíme si s touto situací a není to jakýkoliv důvod k obavám. České předsednictví v polohase jistě může konstatovat, že ten druhý poločas bude stejně dobrý, jako byl ten první, stejně zodpovědný a na konci nepochybně budeme slavit stejné úspěchy, jako jste tu dnes vzpomínali, pokud jde o hodnocení práce za leden, únor a březen. Čili chci vás ujistit, bereme to vážně, bereme to zodpovědně, není jakýkoliv důvod k obavám.

Předseda. – Pane Vondro, mnoho kolegů poděkovalo českému předsednictví za jeho přínos. Já jsem tak učinil na počátku v přítomnosti předsedy vlády Topolánka. Chtěl bych poděkovat vám za velmi intenzivní osobní přínos. Chceme vás povzbudit, abyste pokračovali tak, jak jste právě řekl, aby české předsednictví bylo ve své druhé polovině právě tak úspěšné, jako ve své polovině první. Mnoho štěstí ve vaší další práci.

José Manuel Barroso, předseda Komise. – Pane předsedo, chtěl bych ještě jednou zdůraznit vynikající spolupráci, které se nám dostalo ze strany českého předsednictví. České předsednictví činí ve velice obtížné situaci pro Evropu velmi mnoho a podle mě zasluhuje naši plnou podporu.

Dovolte mi závěrečné slovo. Kdykoli se blížím k závěru, vidím, že si mě přicházejí poslechnout davy!

(Smích)

Chtěl bych na závěr uvítat širokou podporu výsledků Evropské rady. Není jednomyslná, ale podle mě se dá spravedlivě říci, že v podstatě bylo uznáno, že se jedná o důležitý soubor závěrů, a pro mě je povzbudivý přístup, který považuji za společný smysl pro povinnost všech tří orgánů – Parlamentu, Rady a Komise – spojit síly, aby Evropa unikla z krize.

Můžeme být hrdí na to, jak jsme rozhodli, nemělo by zde však být místo pro samolibost. Je třeba učinit více a měli bychom se stále snažit, ale uspějeme, dovedeme naši snahu ke zdárnému konci, pokud ukážeme svou důvěru.

Důvěra musí být klíčovým slovem: důvěra v naše schopnosti splnit to, co jsme slíbili; důvěra v činy a jejich provádění, jak jsem již řekl, skutečné provádění, nikoli gestikulace. Upřímně řečeno, nevěřím, že se důvěra zlepší, pokud bude každý měsíc či týden oznámen nový plán. Důvěra se zlepší, pokud se zaměříme na provádění společně dohodnutých opatření a na efektivní koordinaci tohoto úsilí.

Je nutná důvěra v naši schopnost prosadit regulační program: bez regulace nevytvoříme důvěru v trvalý účinek změny.

Je nutná důvěra v platnost a pevnost eurozóny a naši schopnost mobilizovat nutnou podporu pro každý členský stát v eurozóně či mimo ni, který ji bude potřebovat.

Také je třeba mít důvěru v naši společnou snahu o zachování naší konkrétní značky sociálního tržního hospodářství a v náš dlouhodobý program nízkouhlíkového hospodářství. Skutečně věřím, že nám k úspěchu

nepomůže, když budeme hovořit sami proti sobě a budeme trpět jakýmsi druhem komplexu méněcennosti vůči Spojeným státům americkým.

Vlastně se mi dnes zdá, že Američané se přibližují tradičně evropským postojům. Američané se přibližují našemu postoji ohledně boji proti změně klimatu, a my to vítáme. Američané se přibližují nutnosti posílit systém sociální péče.

Proto skutečně nevěřím, že debata, které jsem občas svědkem a která naznačuje, že Američané a Evropané mají ke krizi velice odlišné přístupy, je prospěšná. Naopak, jsme svědky stále většího sbližování Evropy a Spojených států amerických a snad i dalších zemí, protože nejde jen o nás a Američany, a proto věřím v příznivý výsledek summitu skupiny G20.

Myslím, že je důležité věřit, že řešení situace je na nás a nikoli na ostatních. Je důležité mít důvěru v evropské nástroje a v to, že tato rozšířená Evropa bude při koordinovaném úsilí v boji proti recesi schopna reagovat na nejdůležitější problémy našich občanů, samozřejmě včetně toho, který je pro mě prvořadý, tedy rostoucí nezaměstnanost.

Závěrem bych řekl, že proto si myslím, že bychom měli budovat na tom, co již bylo dohodnuto, a zaměřit se nyní na provádění a důslednou koordinaci a intenzivní snahu o konkrétní výsledky.

(Potlesk)

Předseda. – Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (článek 142 jednacího řádu)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), písemně. – (RO) Chci vyjádřit svou podporu rozhodnutím, která byla přijata na nedávném summitu Evropské unie v Bruselu. Zvláště je vítáno nutné rozhodnutí o zvýšení fondu pro mimořádné události z 25 miliard EUR na 50 miliard EUR. Jedná se o fond zvlášť vytvořený pro členské státy ve střední Evropě, které čelí krizi platebních bilancí.

Na základě opatření přijatých k ochraně států v eurozóně proti globální krizi toto rozhodnutí představuje konkrétní důkaz o solidaritě Evropské unie a její schopnosti pomoci státům mimo eurozónu překonat hospodářskou krizi. Po Maďarsku a Lotyšsku se Rumunsko stalo třetím členským státem Evropské unie, který fondu pro mimořádné události využil, protože bylo postiženo významnou nerovnováhou běžného účtu a neschopností získat nové úvěry od zahraničních věřitelů.

Orgány Evropské unie jsou povinny plnit očekávání evropských občanů hluboce postižených krizí. Pouze evropská solidarita, transatlantická spolupráce a efektivní opatření nám mohou pomoci tuto globální krizi překonat.

Genowefa Grabowska (PSE), písemně. – (PL) Moje země, Polsko, má zvláštní zájem o dobrou správu nového programu Evropské unie pro Východní partnerství. Program se týká našich sousedů a zahrnuje naše nejbližší sousedy, jako je Bělorusko, Ukrajina a Moldavsko, i sousedy vzdálenější, jako je Arménie, Ázerbájdžán a Gruzie.

Myslím, že tento program posílí vnější politiku Evropské unie, přinese skutečnou ekonomickou integraci Evropské unie a jejích východních partnerů a zajistí spolupráci nejen na základě zásad tržního hospodářství, ale též na základě dodržování společných hodnot, jako je demokracie, právo a pořádek a dodržování lidských práv. Máme přece konkrétní společné cíle: vytvořit zóny volného obchodu, prosazovat mobilitu občanů partnerských zemí, zlepšovat správní kapacity a spolupracovat v oblasti bezpečnosti dodávek energie, zvláště pokud jde o dlouhodobé dodávky a tranzit energie.

Proto máme jasnou vizi partnerství ze strany Evropské unie. Nyní čekáme na odezvu ze šesti zemí, které mají na program přímý zájem. Chci vyjádřit naději, že dne 7. května tohoto roku Rada oficiálně zahájí tuto akci, která je stejně důležitá pro Evropskou unii i pro občany všech zúčastněných zemí.

András Gyürk (PPE-DE), písemně. – (HU) To, že Evropská unie vyhradila 3,5 miliardy EUR na svůj ekonomický stimulační balíček pro klíčové investice do energetiky, je vítané opatření. Považuji to za důležitý krok ke společné energetické politice. Konečný seznam financovaných projektů jasně naznačuje, že Evropská komise a členské státy po krizi s dodávkami plynu v lednu konečně pochopily výhody sloučení sítí. Posílit propojení je důležité především proto, že se členským státům umožní rychlá vzájemná pomoc v případě přerušení dodávek.

Současně bych chtěl upozornit na skutečnost, že konečný seznam investic, na něž bude poskytnuto financování, je spojen s určitými rozpory. Především se objevila trhlina v zásadě regionální vyváženosti. Protože nejméně financování obdrží právě ty členské státy, které byly v lednu krizí dodávek plynu nejvíce postiženy. Za druhé, v poměru k celému ekonomickému stimulačnímu balíčku bude relativně málo financování věnováno na posílení alternativních tras dodávek. Jsem přesvědčen, že debaty o otázce plynovodu Nabucco byly nepatřičné. Dotčený plynovod by posílil energetickou bezpečnost celé Evropské unie, a jeho výstavba je tedy ve společném zájmu. A v neposlední řadě, na seznamu investic, jež získají financování, nejsou investice týkající se energetické účinnosti. Evropská unie se tedy vyhýbá původnímu cíli samotného balíčku, jmenovitě tvorbě pracovních míst.

Z výše uvedených důvodů musí dát postoj Evropského parlamentu větší úlohu zásadě regionální vyváženosti i alternativním trasám dodávek a investicím do energetické účinnosti.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), písemně. – (RO) Rozhodnutí Evropské rady o zajištění financování plynovodu Nabucco a jeho označení za prioritní energetický projekt představují vhodné a včasné řešení tohoto problému.

Před zasedáním Rady jsme předložili návrh usnesení, abychom upozornili na nebezpečí, které představuje omezení financování plynovodu Nabucco. Musíme si uvědomit, že projekt plynovodu Nabucco má strategický význam pro zajištění dodávek plynu do Evropy, protože je to jediný projekt, který zaručuje diversifikaci dodavatelů i distribučních tras.

Esko Seppänen (GUE/NGL), písemně. – (FI) Rozhodnutí summitu Evropské unie obsahovala změnu povahy mimořádného summitu, který se má na jaře konat na téma sociálního dialogu, a vedoucí představitelé Evropské unie na něm tedy budou zastoupeni pouze trojkou předsednictví, namísto vedoucích představitelů všech členských států. Jsem přesvědčen, že toto rozhodnutí naznačuje apatii pocítovanou ohledně budoucnosti sociální Evropy způsobem, který nemůže být přijatelný pro organizace trhu práce, které se na zasedání připravovaly. Je třeba doufat, že se zasedání zúčastní co možná nejvíce hlav států a vlád.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písemně. – (EL) Rozprava v Evropském parlamentu potvrzuje, že politické síly kapitálu a evropské jednosměrky podporují rychlejší kapitalistickou restrukturalizaci a pružnější pracovní smlouvy v rámci Lisabonské strategie a dokončování vnitřního trhu. Prosazují strategickou volbu kapitálu a Evropské unie přesunout břemeno krize na bedra pracujících.

Maastrichtská smlouva a Pakt stability jsou odrazovým můstkem pro všechny mohutné útoky na pracovní práva a příjmy rodin pracujících třídy pod záminkou snižování deficitů. Nedávná rozhodnutí Komise o trvalém snížení výdajů budou mít bolestné důsledky pro veřejné zdraví a péči a pojistná práva a důchody pracujících, které ve spojení s požadavkem vyšších daní drasticky sníží životní úroveň dolních tříd.

Cílem navrhované cesty z krize do zelené ekonomiky, jmenovitě v oblasti energetiky, širokopásmových sítí a inovací, je rozšířit velké podnikání do nových ziskových sektorů, a nikoli chránit životní prostředí a uspokojit základní potřeby lidí.

Pracující by neměli přistupovat na žádnou oběť pro zisky plutokracie a měli by jít do protiútoků a organizovat svůj boj, odsoudit strany, které podporují Maastricht a evropskou jednosměrku a vyslat Evropské unii vzkaz o neposlušnosti tím, že v evropských volbách v červnu podpoří Řeckou komunistickou stranu.

PŘEDSEDAJÍCÍ: DIANA WALLIS

Místopředsedkyně

Jean-Marie Le Pen (NI). – (FR) Paní předsedající, dámy a pánové, náš kolega poslanec, předseda skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu pan Schulz, hodlá dosáhnout změny jednacího řádu tohoto Parlamentu pod záminkou toho, že bych mohl být v příštím Parlamentu nejstarším poslancem. Aby však podpořil svůj...

(Předsedající řečníka přerušila.)

Předsedající. – Toto není na pořadu jednání.

Jean-Marie Le Pen (NI). – (FR) Paní předsedající, dámy a pánové, při této příležitosti pan Schulz uvedl několik hanlivých prohlášení a obvinil mě z trestného činu blasfémie. Chci říci, že tento argument není odůvodněný a že jsem pouze řekl, že plynové komory byly v historii světové války jen detailem, což je fakt.

(Smišžené reakce)

Chci upozornit, paní předsedající, že při této příležitosti mi byla udělena pokuta ve výši 200 000 EUR, což jen ukazuje, jaký je stav svobody názoru a svobody projevu v Evropě a ve Francii. Váš křik nezakryje vaši odpovědnost v krizi, krizi euro-internacionalismu, jehož jste zastánci. Proto mě, prosím, nechte mluvit.

Paní předsedající, chci požádat předsedu skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, aby se omluvil za nepravdivé obvinění.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Paní předsedající, je to zcela prosté. Každý, kdo nechce, aby tento muž předsedal formálnímu zahajovacímu zasedání Evropského parlamentu, by měl podpořit můj návrh na změnu jednacího řádu.

(Potlesk)

3. Hlasování

Předsedající. – Dalším bodem je hlasování.

(Výsledky a další podrobnosti hlasování: viz zápis)

3.1. Společná konzulární instrukce: biometrické prvky a žádosti o víza (A6-0143/2009, Sarah Ludford) (hlasování)

3.2. Poskytnutí záruky Společenství Evropské investiční bance (A6-0109/2009, Esko Seppänen) (hlasování)

3.3. Výkonnost a životaschopnost evropského leteckého systému (A6-0002/2009, Marian-Jean Marinescu) (hlasování)

– Před hlasováním:

Marian-Jean Marinescu, zpravodaj. – (RO) Parlament dosáhl dohody s Radou a tuto dohodu podpořilo pět politických skupin. Hovořím o dvou zprávách, o nichž budeme hlasovat.

Kvůli pozměňovacím návrhům, které předložili dva naši kolegové poslanci – obsah těchto návrhů byl mimochodem již zahrnut do kompromisu dohodnutého s Radou – musíme dnes hlasovat o velkém počtu článků.

Podle pravidel, která považuji za špatná, bychom měli u některých článků nejprve hlasovat o znění Výboru pro dopravu a cestovní ruch a poté o kompromisním znění. Rád bych požádal, abychom dnes hlasovali o kompromisním znění, který je zjevně podporován pěti politickými skupinami, aby tak tato dvě nařízení vstoupila v platnost do konce funkčního období této sněmovny.

Předsedající. – Děkuji vám za připomínky. Cíl, ke kterému směřujete, však bude naplněn tím, že budeme postupovat v souladu s hlasovací listinou a hlasovat o pozměňovacích návrzích.

3.4. Letiště, uspořádání letového provozu a letové navigační služby (A6-0515/2008, Marian-Jean Marinescu) (hlasování)

3.5. Nové potraviny (A6-0512/2008, Kartika Tamara Liotard) (hlasování)

3.6. Látky poškozující ozonovou vrstvu (přepracované znění) (A6-0045/2009, Johannes Blokland) (hlasování)

3.7. Řídící nástroj přidělování rozpočtových prostředků (A6-0104/2009, Kyösti Virrankoski) (hlasování)

3.8. Přezkum finančního rámce na období 2007–2013 v polovině období (A6-0110/2009, Reimer Böge) (hlasování)

3.9. Dohoda o partnerství mezi státy Carifora a ES (hlasování)

– Před hlasováním o pozměňovacím návrhu 13:

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – Paní předsedající, chtěl bych, aby byl pozměňovací návrh 13, jehož předmětem je doplnění odstavce 22, považován za doplnění a nikoli nahrazení původního znění. Pod touto podmínkou bychom jej mohli podpořit.

Ve skutečnosti, pokud dovolíte, se tentýž pozměňovací návrh a naprosto stejný návrh mé skupiny má použít u jednoho pozměňovacího návrhu v téměř všech zprávách, o kterých je třeba hlasovat. Nevím, zda mohu přecíst výčet těchto pozměňovacích návrhů, nebo zda chcete, abych v každém případě povstal se stejnou žádostí. Je to na vás.

Předsedající. – Pane Guardansi Cambó, použijeme váš návrh jako zkušební případ. Musím se zeptat těch, kdo navrhli tento pozměňovací návrh, zda souhlasí s doplněním.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Paní předsedající, s doplněním souhlasíme.

(Ústní pozměňovací návrh byl přijat.)

– Před hlasováním o pozměňovacím návrhu 2:

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – Paní předsedající, můj ústní pozměňovací návrh se týká pozměňovacího návrhu 2, který již není přesný. Konkrétně bychom chtěli vypustit poslední větu „Domnívá se, že sledování by mělo začít vždy po přijetí prozatímní dohody o hospodářském partnerství“. To v tomto případě neplatí. Dohoda o hospodářském partnerství je vždy řádná a nikoli prozatímní, a proto z důvodů faktické správnosti navrhuje tuto větu vypustit.

(Ústní pozměňovací návrh byl přijat.)

3.10. Prozatímní dohoda o hospodářském partnerství mezi ES a Pobřežím slonoviny (hlasování)

3.11. Prozatímní dohoda o hospodářském partnerství mezi ES a Ghanou (hlasování)

3.12. Prozatímní dohoda o partnerství mezi ES a tichomořskými státy (hlasování)

– Před hlasováním o pozměňovacím návrhu 8:

Glyn Ford (PSE). – Paní předsedající, socialisté jsou připraveni souhlasit s pozměňovacími návrhy 8 a 10 jako s doplněním, což ušetří čas, budeme však hlasovat proti, pokud tyto návrhy nepřijme jako doplnění skupina PPE-DE.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (FR) S tímto postupem souhlasím.

(Ústní návrh byl přijat.)

– Před hlasováním o pozměňovacím návrhu 19:

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (FR) Paní předsedající, v odstavci 39 by byl pro naši skupinu kompromisní pozměňovací návrh 19 přijatelný, pokud bychom v souvislosti s nevládními subjekty mohli doplnit slovo „účasti“. Pozměňovací návrh by pak zněl takto: „39a. Zdůrazňuje zejména klíčovou úlohu parlamentů zemí AKT a účasti nevládních subjektů ve sledování a řízení dohod o hospodářském partnerství“; zbytek zůstane beze změny.

Věřím, že zpravodaj, pan Ford, bude souhlasit.

(Ústní pozměňovací návrh byl přijat.)

3.13. Prozatímní dohoda o hospodářském partnerství mezi Evropským společenstvím a státy SADC EPA (hlasování)

– Před hlasováním o pozměňovacím návrhu 13:

Kader Arif (PSE). – (FR) Paní předsedající, pokud by byl pozměňovací návrh 4 doplněním, neměli bychom zapomenout na pozměňovací návrhy 14 a 8, a tedy bychom měli o těchto návrzích hlasovat.

Předsedající. – Zdá se, že se pozměňovací návrh, který se týká doplnění, vztahuje na celé znění. Jestliže skutečně chcete hlasovat o původním znění, vrátíme se zpět, ale myslím si, že panuje obecný názor, že by se mělo pokračovat.

Robert Sturdy (PPE-DE). – Paní předsedající, budu doopravdy rád, když budeme pokračovat. Myslím si, že se na celé znění vztahuje.

Předsedající. – Budeme tedy pokračovat.

3.14. Dohoda o hospodářském partnerství mezi státy východní a jižní Afriky a ES (hlasování)

3.15. Dohoda o hospodářském partnerství mezi ES a partnerskými státy Východoafrického společenství (hlasování)

3.16. Prozatímní dohoda o hospodářském partnerství mezi ES a střední Afrikou (hlasování)

3.17. Dohoda o hospodářském partnerství ES/CARIFORUM (A6-0117/2009, David Martin) (hlasování)

– Před hlasováním:

David Martin, zpravodaj. – Paní předsedající, vím, jak se kolegové mají k obědu – nebo je to naopak, nejsem si jistý – ale stačí mi pouze dvě minuty.

V pondělí večer jsme se zabývali velice důležitou otázkou, zda můžeme udělit souhlas, pokud jde o CARIFORUM Komise a Rada přislíbily – a je třeba zdůraznit, že příslib učinily oba orgány – že splní své závazky pomoci ve smyslu kvality této pomoci a její včasnosti. Ujistily nás, že nic z toho, co bude obsaženo v dohodě o hospodářském partnerství, nebude mít vliv na přístup těchto zemí k léčivům. Dále nás ujistily, že použití doložky nejvyšších výhod neovlivní za žádných okolností obchod Jih-Jih a že pětiletý přezkum na konci první fáze této dohody o hospodářském partnerství bude skutečným přezkumem, který bude zohledňovat rozvojové cíle.

Na základě těchto slibů – a samozřejmě za podmínky, že budou tyto závazky nyní zaneseny do zápisu z jednání Parlamentu a že Rada i Komise přislíbí, že je budou ctít a budou se jimi řídit – se domnívám, že tato sněmovna – se silnou podporou většiny – může dnes souhlas s dohodou o hospodářském partnerství s karibskými zeměmi udělit.

Chtěl bych poděkovat komisařce Ashtonové za její skvělou spolupráci v této záležitosti, za pružnost, kterou prokázala, a za její zájem. Skutečnost, že je zde dnes přítomna hlasování, vyjadřuje mnohé. Toto hlasování bylo plánováno na úterý. Víím, že měla dnes být jinde a že zrušila tuto svou důležitou účast kvůli tomu, aby se mohla zúčastnit hlasování zde v Parlamentu. Chci poděkovat paní komisařce za spolupráci a poslance požádat, aby při hlasování souhlas udělili.

Helmuth Markov (GUE/NGL). – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, je to procesní námitka. Rád bych citoval z dopisu, který mi jako předsedovi Výboru pro mezinárodní obchod zaslal předseda Pöttering. Neobávejte se, nebudu číst celý dopis.

– „Výklad článku 47 výborem AFCO, na který se odvoláváte, byl oznámen na zasedání Parlamentu dne 18. února 2009, a vzhledem k tomu, že k němu nebyly vzneseny žádné námitky, považuje se za přijatý. [...]

Návrhy týkající se dvou dohod o hospodářském partnerství [tj. zpráv Davida Martina a Eriky Mannové] byly formálně oznámeny a Vašemu výboru [tj. Výboru pro mezinárodní obchod] postoupeny až na zasedání dne 19. února 2009. U těchto dvou postupů ani v jakémkoli dalším postupu nebude už možné v souvislosti s uvedeným výkladem článek 47 použít.“

(DE) Všechny odkazy na článek 47 je proto třeba vypustit. Týká se to krycího listu dokumentu i jeho obsahu a dále strany se stanovisky, s postupy a poslední strany Výboru pro mezinárodní obchod. Chtěl bych, aby to bylo zaznamenáno do zápisu.

Předsedající. – Děkuji vám, pane Markove. Musím opravdu tuto sněmovnu informovat, že došlo k opravě ve všech jazykových verzích této zprávy a k vypuštění odkazu na článek 47. To, co jste řekl, bude tedy vyřešeno. Zdá se, že panuje v této věci shoda, a tak můžeme pokračovat.

3.18. Prozatímní dohoda o hospodářském partnerství ES/Pobřeží slonoviny (A6-0144/2009, Erika Mann) (hlasování)

– Před hlasováním:

Erika Mann, zpravodajka. – Paní předsedající, budu velmi stručná. Chci jen poděkovat svým kolegům a doporučit kladné hlasování v postupu souhlasu. Byla bych nicméně ráda, kdyby komisařka Ashtonová znovu potvrdila body, které byly vzneseny při naší pondělní diskusi – mám na mysli, paní komisařko, konkrétně to, že jste přislíbila udělit Pobřeží slonoviny stejné preference, jaké jste již přijala v souvislosti s Jihoafrickým rozvojovým společenstvím. Přikyvujete – to je skvělé! Mnohokrát děkuji.

Předsedající. – Dosáhli jsme dohody, budeme tedy pokračovat hlasováním.

3.19. Výroční zprávy EIB a EBRD za rok 2007 (A6-0135/2009, Gay Mitchell) (hlasování)

3.20. Budoucnost automobilového průmyslu (hlasování)

– Před závěrečným hlasováním:

Martin Schulz (PSE). – (DE) Paní předsedající, odvolávám se na článek 146 jednacího řádu a děkuji vám, že jsem dostal slovo. Chtěl bych zejména své kolegy poslance ze Spolkové republiky Německo poprosit o prominutí, že jsem požádal o toto vystoupení.

Na počátku tohoto hlasování se rozpravy zúčastnil pan Jean-Marie Le Pen. Pan Le Pen, když mu bylo uděleno slovo, zopakoval, že existence plynových komor v Osvětimi je z hlediska historie zanedbatelná. S odvoláním na článek 146 jednacího řádu, kde se uvádí, jak by se měli poslanci v této sněmovně chovat, žádám předsednictvo Parlamentu, aby prověřilo, zda je toto prohlášení v poslanecké sněmovně, která se hlásí k duchu smíření a pochopení a úctě k obětem, zejména obětem hitlerovského fašismu, přípustné. Rád bych požádal předsednictvo Parlamentu o radu, pokud jde o nutná opatření.

(Potlesk)

Joseph Daul (PPE-DE). – (FR) Projevte prosím trochu úcty k obětem, které zemřely v Osvětimi a jinde. Ještě nám zbývají dvě minuty. Ukažte trochu úcty.

Chci říci jenom to, že plně souhlasím s panem Schulzem a to, co jsme zde dnes slyšeli, je nemístné.

(Potlesk)

– Po závěrečném hlasování:

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Paní Wallisová, považuji za mimořádně politováníhodné, že jste udělila slovo panu Daulovi a panu Schulzovi a mně nikoli. Je pravda, že pokud jde o tuto zprávu, projevila jste se jako odborník na výklad jednoho článku jednacího řádu dvěma různými způsoby.

Proto bych jen z toho důvodu, abych navázal na vystoupení pana Schulze, rád navrhl, abychom přejmenovali budovu Winstona Churchilla, neboť ve svých dvanácti svazcích pamětí, které věnoval historii druhé světové války, nenapsal ani řádek o historii plynových komor.

4. Vysvětlení hlasování

Ústní vysvětlení hlasování

– Zpráva: Sarah Ludford (A6-0143/2009)

Daniel Hannan (NI). – Paní předsedající, nezbytným atributem státnosti jsou vymezené vnější hranice. Všechny ostatní funkce mohou být přeneseny na místní vládu nebo delegovány na vnitrostátní sdružení, ale stát, který již neurčuje to, kdo může překročit jeho hranice a usídlit se na jeho území, již v podstatě není státem.

Eurofederalisté – včetně autorky této zprávy, vážené baronky Ludfordové – tento problém, kvůli němuž bylo nutné, aby jejich vedení usilovalo v posledních pěti letech o harmonizaci soudnictví a vnitřních záležitostí, velmi dobře chápou. V duchu dokonale orwellovského „ministerstva pravdy“ tak pod názvem „prostor svobody, bezpečnosti a práva“ harmonizovali přistěhovaleckou a azylovou politiku, vytvořili úřad evropského veřejného ochránce práv a celoevropský soudcovský stav, jednotný systém trestního soudnictví, a dokonce v rámci Europolu jednotné policejní složky. Ovšemže z jejich pohledu – pohledu, těch, kdo chtějí jednotný evropský stát – se to jeví jako logické kroky, ale přál bych si, aby měli odvahu a slušnost zeptat se nejprve lidí a nechat hlasovat o Lisabonské smlouvě. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

*

* *

Alexander Alvaro (ALDE). – Paní předsedající, chtěl bych požádat předsedu této sněmovny, aby navzdory tomu, co řekl Martin Schulz, bral ohled na to, že bychom se měli řídit tím, co řekl Voltaire, a to obzvláště proto, že pocházím z liberální skupiny: i když nesdílím naprosto nic z toho, co daná osoba tvrdila, domnívám se, že má právo vyjádřit svůj názor – stejně jako měli tito dva. Věřím v rovné zacházení a s názorem můžeme pracovat. Neměli bychom odebírat nikomu právo na to, aby svobodně vystoupil na dané téma, i když vůbec nesouhlasím s tím, co říká.

Předsedající. – Děkuji vám, pane Alvaro. Vysvětlovala jsem, že bych si opravdu přála udělit slovo panu Gollnischovi, ale chtěla jsem ukončit hlasování.

– Zpráva: Esko Seppänen (A6-0109/2009)

Daniel Hannan (NI). – Paní předsedající, právě jsme hlasovali pro zdvojnásobení kapitálu Evropské investiční banky. Je čas, abychom se zajímali o to, „k jakému účelu Evropská investiční banka slouží“. Teoreticky by měla existovat proto, aby poskytovala zvýhodněné půjčky dostupné podnikům, které čelí obtížím, ale kdo jsou ve skutečnosti její příjemci?

V devadesátých letech byla jediným největším příjemcem výhod Evropské investiční banky ve Spojeném království společnost British Airways, která zdaleka není malou firmou s napjatým ziskem. Nemohu zároveň nepřipomenout, že po tu dobu byla společnost British Airways také hlavním sponzorem kampaně, která měla dovést Británii k euru.

Ptám se znovu: co je účelem Evropské investiční banky? Podle mne je odpovědí na tuto otázku to, že účelem Evropské investiční banky je zaměstnávat vlastní zaměstnance. Stala se součástí bruselského hýření, tohoto masivního mechanismu odebírání peněz daňových poplatníků a přerozdělování těchto peněz těm, kdo mají to štěstí, aby byli v rámci systému zaměstnání. EU možná někdy byla idealistickým – nebo alespoň ideovým – projektem, ale už dávno se stala šikovným způsobem, jak vydělat na živobytí, což ji ovšem na druhé straně činí těžko odstranitelnou.

– Zpráva: Marian-Jean Marinescu (A6-0002/2009)

Michl Ebner (PPE-DE). (DE) Paní předsedající, rád bych panu Hannanovi řekl, že také Evropská centrální banka má smysl, neboť nás nepotkalo tak politováníhodné znehodnocení měny, jaké zaznamenala v posledních měsících britská libra. Je to možná signálem k tomu, že by měl svůj postoj přehodnotit

Pokud jde o Marinescovu zprávu, po zralé úvaze jsem pro tuto zprávu hlasoval. Myslím si, že funkční bloky vzdušného prostoru jsou správnou odpovědí na dnešní výzvy. Tyto bloky vzdušného prostoru přicházejí sice pozdě, ale je dobře, že vůbec přicházejí. Nabízejí významnou výhodu v omezení zadržovacího režimu a přeplněných koridorů, a budou přínosem pro životní prostředí a pro udržení nákladů letecké dopravy na nízké úrovni. To je důvod, proč si myslím, že zde budou hrát důležitou úlohu služby letecké navigace.

– **Zpráva: Marian-Jean Marinescu (A6-0515/2009)**

Michl Ebner (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, rád bych využil této příležitosti nejen k tomu, abych vysvětlil, že jsem hlasoval pro, ale také proto, abych předložil otázku, která mně velmi zneklidňuje, a to problém zdanění leteckého paliva. Tato problematika je dosud upravována na základě Chicagské úmluvy z roku 1944. Nechápu, proč se stále potřebujeme řídit těmito předpisy a proč nás zde Spojené státy k něčemu tlačí či proč nás nenechají, abychom změnili něco, co mělo být změněno už dávno, neboť je nespravedlivé, aby benzín do automobilů, dopravní systémy atd. byly zdaněny, zatímco letecké palivo nikoli. Je to narušení hospodářské soutěže a měli bychom zavést daň na letecké palivo a dosáhnout lepší hospodářské soutěže v Unii 27 států, alespoň v rámci přechodné fáze.

– **Zpráva: Kartika Tamara Liotard (A6-0512/2009)**

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, nařízení o nových potravinách s sebou nese sladění pravidel pro schvalování a používání těchto nových potravin a složek v rámci Evropské unie. Je to významný krok směrem ke komplexnímu zajištění zabezpečení potravin. Bez tohoto nařízení bychom neměli žádnou kontrolu nad schvalováním a žádná omezení těchto schvalování. Tímto nařízením zajišťujeme, aby existovala přísná kritéria, jež slouží ochraně spotřebitelů. Při udělování souhlasu bude o bezpečnosti nových potravin nakonec rozhodovat Evropský úřad pro bezpečnost potravin, čímž bude zajištěno sladění pravidel v rámci celé Evropy.

Kromě otázek týkajících se bezpečnosti jsou v souvislosti s novými potravinami mimořádně důležité i etické otázky. Patří sem zamezení pokusů na zvířatech nebo předcházení používání klonovaných potravin. Vítám proto skutečnost, že jsou při schvalování brány v potaz i tyto etické aspekty. Chtěli jsme, aby v případě, že existují etické výhrady, bylo zohledňováno stanovisko Evropské skupiny pro etiku ve vědě.

Jsem vděčná, že tyto otázky byly ve zprávě zahrnuty, a já jsem tak mohla pro tuto zprávu jako celek hlasovat.

– **Zpráva: Reimer Böge (A6-0110/2009)**

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Paní předsedající, využívám toho, že zde hovoříme o rozpočtu. Domnívám se, že bychom se měli připravit na jednání o pokračování podpory pro uhlí v příštím roce; je to nepostradatelný vnitrostátní zdroj energie.

Říkám to s určitou dávkou předběžného varování, neboť jistý vysoce postavený úředník si nesprávně dovolil vyjádřit své stanovisko opačně a tento názor pronikl do ekonomické literatury; způsobilo to zmatek ve veřejném mínění.

Tomu tak zdaleka není. Po roce 2012 budeme muset pokračovat v podpoře uhlí, které bylo získáno v mé zemi, a byl bych rád, kdyby v parlamentním zápisu byla tato skutečnost konstatována. Úředníci, omezte se prosím na zavádění platných plánů do praxe a poté, po roce 2012, na nástroj, o kterém začneme s odvětvím jednat v příštím roce.

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, Evropský parlament musí z titulu své funkce rozpočtového orgánu projednat způsob, jakým by mohl přispět k přezkumu finančního rámce v letech 2007–2013.

Pro účely tohoto projednání bych si dovolil zpravodaje, ale především také předsednictví, požádat, aby objasnili obavy, které se objevily v souvislosti s úplnou či částečnou, to přesně nevím, insolvencí dobrovolného penzijního připojištění pro poslance Evropského parlamentu.

Je pravda, že jsou fondy nedostatečné, že bylo investováno do lucemburských fondů – ale co je to za fondy? Je pravda, že orgány odpovědné za tento fond, jenž by měl být sledován Evropským parlamentem, investovaly do fondů, které jsou ve stejném finančním zmatku jako fondy, které se pokoušíme napravit?

Doufám, že ne, ale má obava se netýká mé penze nebo penze jiných poslanců, týká se toho, že evropští daňoví poplatníci budou v budoucnosti nuceni k tomu, aby prostřednictvím Evropského parlamentu žádali

o dodatečné fondy z Evropské unie k tomu, aby zaplňovali mezeru, kterou by měli zaplatit ti, kdo ji způsobili a musí za ni nést odpovědnost. Jsme orgánem dohledu; dejme nejprve do pořádku naši sněmovnu a zamysleme se nad fondy hrazenými Evropským parlamentem a jeho poslanci.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Paní předsedající, je mi vždy potěšením být zde při vysvětlení hlasování. Lidé začnou záhy hovořit.

Současná finanční krize zdůraznila problémy spojené s příliš dlouhým obdobím finančního rámce. Kdo by před několika roky předpokládal tak rozsáhlé škody způsobené úvěrovou krizí a jejími důsledky? Jsem přesvědčen, že je tento přezkum pro nás ve sněmovně velkou příležitostí a odhaluje problém. A to problém, který jsme vlastně vytvořili.

V Bruselu vzniklo nové odvětví. Není to výrobní odvětví, i když učité druhy pracovních míst vytváří. Je to odvětví řízené lobbisty, a obzvláště nevládními organizacemi. Jedná se o dost nešťastný podnik. Je v podstatě sebestopávný. Komise konzultuje v určité otázce nevládní organizace, nevládní organizace vyzývají k akci, lobbují u poslanců EP, aby daly tomuto požadavku politickou podporu, Komise nakonec řídí program v dané oblasti a – ano, hádáte správně! Nevládní organizace, které Komisi řekly, že je tohoto programu zapotřebí, se nabídnou, že budou program řídit samy. Byla to příležitost, která byla promarněna, neboť jsme mohli říci, že v tom v budoucnu nebudeme pokračovat.

Philip Claeys (NI). – (NL) Paní předsedající, zpráva pana Bögeho je jednou velkou výzvou k tomu, aby se zvýšilo množství finančních prostředků pro Evropskou unii, což ostatně vůbec není překvapivé. Jedna věc mě však opravdu zneklidňuje, a to že se zde opět zabýváme zprávou, v níž se výslovně zmiňuje Lisabonská smlouva, která byla, jak všichni víme, zneplatněna referendem v Irsku. Vzhledem k tomu, že se tedy Irové napoprvé zjevně rozhodli špatně, budou znovu hlasovat v novém referendu na podzim. Byl bych rád, kdyby měl Evropský parlament alespoň tolik slušnosti, aby vyčkal na rozhodnutí voličů, než bude schvalovat texty, kde je odkaz na Lisabonskou smlouvu. Včera jsme schválili další zprávu o dialogu s občany v Evropě. Ano, jestliže skutečně chceme, aby dialog fungoval, musíme přinejmenším projevit úctu k rozhodnutí voličů.

Jim Allister (NI). – Paní předsedající, hlasoval jsem proti této zprávě, a to ze dvou důvodů. Zaprvé kvůli jejím unáhleným a nezodpovědným požadavkům na ještě větší množství finančních prostředků na zbytečné výdaje EU – které ovšem například v případě Spojeného království představují ještě větší požadavek na roční čistý příspěvek, který nás žene do dalšího deficitu.

Druhým důvodem, proč jsem hlasoval proti této zprávě, je to, že předpokládá přijetí Lisabonské smlouvy a nijak přitom nebere ohled na odmítnutí smlouvy, které brání naplnění ratifikačního procesu, jenž je pro ni předepsán. Lisabonská smlouva samotná by navíc vyostřila výdaje, které jsou nutné k realizaci nových pravomocí a nových smělých podniků, jako je například štedré plýtvání na vesmírné politiky, které by spadaly do její pravomoci, a na další politiky spojené se změnou klimatu. Z těchto důvodů jsem hlasoval proti této zprávě.

Neena Gill (PSE). – Paní předsedající, vítám tento přezkum finančního rámce, i když jsem zklamána tím, že byl v dnešním hlasování zamítnut pozměňující návrh požadující radikální reformu společné zemědělské politiky. Myslím si, že naléhavě potřebujeme reformovat systém financování EU, a je politováníhodné, že řada toků financování jsou zastaralé a tradiční závazky s nízkou přidanou hodnotou.

Neupřednostňujeme nové otázky, které nemají dostatečné zdroje. Naléhavě potřebujeme financovat energetické a klimatické programy a výrazně investovat do zelených technologií. Má největší obava se však týká okruhu 4, který je již řadu let chronicky podfinancován. Evropská unie se sice snaží být hlavním světovým aktérem, ale tato jeho pozice je ohrožována nedostatkem zdrojů k naplnění těchto cílů. Jsem zneklidněna i politikou outsourcingu, která je uplatňována u veškerých programů vnějšího financování. To má v důsledku škodlivý dopad na úlohu EU jako světového aktéra v rozvojových zemích. Tuto zprávu jsem nicméně podpořil.

– Návrh usnesení: B6-0141/2009 (EPA – státy Carifora)

Marian Harkin (ALDE). – Paní předsedající, chtěl bych se vyjádřit k pozměňovacímu návrhu 9 k usnesení o Cariforu, a vlastně k návrhu 4 k usnesení o Pobřeží slonoviny. Vyskytl se v dalších šesti usneseních.

V tomto pozměňovacím návrhu se požaduje postupné neprodlené stažení vývozních dotací. Takový pozměňovací návrh bych nemohl podpořit, neboť naši politikové v EU je stáhnout tyto dotace postupně do

roku 2013. Právě nyní zvyšuje Komise vývozní náhrady v mlékárenském odvětví, neboť cena mléka na světových trzích klesla pod úroveň výrobních nákladů.

V pozměňovacím návrhu se rovněž uvádí, že vývozní dotace EU jsou závažnou překážkou pro zemědělské výrobce v chovu dobytka a v odvětví mléka v zemích AKT.

Všichni víme, že se jedná o obrovské nadhodnocení. Kdybychom skutečně měli postupně stahovat všechny druhy vývozních dotací neprodleně, zničili bychom naše mlékárenské odvětví a zabezpečení potravin v tomto odvětví a vážně si kladu otázku, zda to opravdu Parlament chce.

Syed Kamall (PPE-DE). – Paní předsedající, dříve než začnu, musím vzdát čest předchozímu řečníkovi Jimu Allisterovi. Ne vždy souhlasím s jeho důrazně prosazovanými názory, musím však říct, že kdybych byl voličem v Severním Irsku, pravděpodobně bych řekl, že zde v této sněmovně není většího přítele Severního Irsku než Jim Allister.

Co se týče hlasování rukou a dohodu EU-CARIFORUM, jsem toho názoru, že bychom měli uznat, že i když v této věci existuje řada připomínek, ve smyslu toho, že je EU agresivní v pokusech o otevření svých trhů, stanoví tato dohoda zároven lhůtu pro liberalizaci a vede řadu karibských zemí k tomu, aby uznaly, že musí usilovat o diverzifikaci. Až příliš dlouho se odvolávaly na vinu britských a jiných bývalých koloniálních pánů, a na základě toho požadovaly preferenční zacházení u banánů a cukru.

Nadále už nemůžete být tzv. „ovocnými ekonomikami“, pokud se chystáte konkurovat v globalizovaném digitálním světě, a já vítám tento aspekt dohody o hospodářském partnerství.

Neena Gill (PSE). – Paní předsedající, hlasovala jsem pro usnesení o dohodě o hospodářském partnerství, neboť pouze prostřednictvím rovného partnerství můžeme pomoci ostatním zemím získat výhody hospodářského pokroku. Vítám opakovaná ujištění naší nové komisařky Cathy Ashtonové, jež rozptýlí obavy, které mnozí v souvislosti s dohodami o hospodářském partnerství měli. Je nutné ji pochválit za nalezení konsenzu v této věci.

V tomto usnesení se navrhuje řada protistanovisek k negativním ustanovením v původním textu. Doložky týkající se práv duševního vlastnictví usnadní přístup ke generickým léčivům a současně bude tento přístup bezpečnější, a návrhy, aby si země zvolily vlastní míru rozvoje, zabrání náhlé a poškozující liberalizaci.

Evropa se musí zavázat i k partnerství se zeměmi AKT, pokud nebude hrozit ožebračování těchto zemí, intelektuálně, sociálně a hospodářsky. Nedávná mise AKT do Guyany ukázala, že obchod, je-li spojený se zbožím, může mít mimořádně silný dopad, ale obchodní dohody musí být upřímné, musí se vyznačovat otevřeným dialogem a musí být založeny na vzájemné úctě.

– Návrh usnesení: B6-0148/2009 (EPA – Pobřeží slonoviny)

Syed Kamall (PPE-DE). – Paní předsedající, stejně jako v případě většiny jiných dohod o hospodářském partnerství se velké množství připomínek týkalo obav o přístup EU k asymetrickému otvírání trhů. Konkrétně v případě Pobřeží slonoviny panovala obava o to, že v zemi ve skutečnosti neexistuje stabilní vláda, a další připomínky se týkaly toho, zda by mohl Parlament učinit dohodu se zemí v tomto stavu.

Znovu však musíme uznat, že výhodou dohod o hospodářském partnerství je to, že zde poprvé existuje možnost naslouchat v těchto zemích spíše spotřebitelům a podnikatelům než vládám. A když hovoříte s podnikateli v řadě těchto zemí, řeknou vám: dejte nám prosím přístup ke zboží a službám, které v současnosti využíváte na severu a západě, abychom poté mohli vytvořit bohatství, vytvořit pracovní místa a nebudeme již v dlouhodobém horizontu závislí na pomoci.

Aby se tyto země vymanily z dlouhodobé chudoby, je třeba pomoci jejich podnikatelům, kteří tvoří v těchto zemích bohatství.

– Návrh usnesení: B6-0143/2009 (EPA – tichomořské státy)

Martin Callanan (PPE-DE). – Paní předsedající, omlouvám se, že zdržujeme od oběda vysvětlením hlasování.

Jako předseda Výboru pro politické záležitosti Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU jsem vedl řadu diskusí s mnoha těmito malými, okrajovými – a mimořádně vzdálenými – státy jižního Tichomoří. Tyto země nemají výhodu hojnosti přírodních zdrojů a jsou samozřejmě velice vzdálené a nepřístupné, a proto je nesmírně důležité, abychom jejich výrobům usnadnili přístup k našim trhům, a umožnili, aby naše vlastní výrobky napomohly rozvíjet jejich vlastní trhy v místě. Měli bychom brát v potaz jejich ojedinělé

zeměpisné znevýhodnění a zavést opatření ke zmírnění jejich situace a napomoci jim na cestě k hospodářskému rozvoji a dosažení prosperity, jaké dosahujeme my ostatní.

Tyto dohody o hospodářském partnerství jsou užitečné a jsem velmi rád, že jsem mohl tuto zprávu při hlasování podpořit.

– Návrh usnesení: B6-0142/2009 (EPA – Ghana)

Syed Kamall (PPE-DE). – Paní předsedající, pokud jde o dohodu s Ghanou, rád bych uvedl, že zde existuje jeden důležitý prvek, který je velmi často zmiňován zejména socialisty v této sněmovně, totiž že bychom neměli v řadě těchto zemí podporovat snižování dovozních cel.

Vezmeme-li za příklad Ghanu, ta vyrábí 30–35 % rýže, kterou spotřebuje její obyvatelstvo. Pokud budeme i nadále podporovat dovozní cla na rýži, je to jako kdybychom velmi chudým lidem v této zemi řekli – budete platit více za potraviny a budete platit více za léčiva.

Považuji za ostudné, že socialisté v této sněmovně podporují dovozní cla, kvůli nimž jsou chudí ještě chudší. Měli by podpořit otevření trhů a zajistit, abychom podporovali podnikatele a podporovali chudé občany.

– Zpráva: Gay Mitchell (A6-0135/2009)

Marian Harkin (ALDE). – Paní předsedající, chci podpořit Mitchellovu zprávu, a zejména pokud zpravodaj uvádí, že je nutná větší spolupráce mezi těmito dvěma bankami, aby nedocházelo k překrývání jejich činností. Především však vítám zvýšení objemu půjček malým a středním podnikům o 50 %. Částka 5 miliard EUR, která byla původně oznámena, je v současnosti navýšena na 7,5 miliard EUR ročně po dobu čtyř let. EIB oznámila, že je k dispozici více peněz.

To jsou velmi dobré zprávy pro malé a střední podniky v Irsku, neboť můžeme v následujících týdnech očekávat investice ve výši 300 milionů EUR do malých a středních podniků. Je mimořádně důležité, aby si peníze našly cestu k malým a středním podnikům – to zde již zaznělo – a aby se tak stalo co nejdříve, neboť podniky bojují o přežití a řada z nich nemůže čekat.

– Návrh usnesení: RC-B6-0152/2009 (Budoucnost automobilového průmyslu)

Martin Callanan (PPE-DE). – Paní předsedající, spolupracoval jsem významně s automobilovým průmyslem, když jsem měl tu čest působit jako stínový zpravodaj pro Sacconiho zprávu o emisích CO₂ z automobilů, a přesvědčilo mne to více než jakkoli vysoká strategická a komerční hodnota, kterou pro Evropu automobilový průmysl nabízí. Říkám to především proto, že zastupuji severovýchod Anglie, kde máme obrovský výrobní závod Nissan ve Washingtonu, Tyne a Wearu, který je nejproduktivnějším a nejefektivnějším ze všech závodů na výrobu automobilů v Evropě.

V posledním desetiletí však na automobilový průmysl zaútočilo z tohoto místa velké množství doplňujících pravidel, nařízení a administrativní zátěže. Je to poněkud ironické, jestliže dnes Komise nařiká nad neutěšenou finanční situací, ve které se tento průmysl nachází. Nevěřím však, že by odpovědí měl být protekcionismus, přinejmenším proto, že bude řada dalších odvětví, která budou rovněž čekat na finanční pomoc od daňových poplatníků.

Chci zejména zmínit ostudné kroky ze strany prezidenta Sarkozyho ve Francii, který poskytl státní pomoc vlastním výrobcům na základě jejich výslovného ujištění, že bude stažena výroba z jiných členských států. To je špatný krok na cestě k protekcionismu, který ve svém důsledku nepomůže nikomu v Evropě.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Paní předsedající, jak vidíte, žárlí naši kolegové na naše vztahy, a proto se zde dnes odpoledne chovali jako naše gardedámy. Věřím, že budete souhlasit s tím, co jsem řekl.

Víme všichni, že automobilový průmysl má vážné finanční problémy. Potvrzují nám to denně zprávy ve všech novinách. V regionu, který zastupuji, je velký závod Toyota v Burnastonu v Derby, kde již byla přijata některá opatření zaměřená na snížení nákladů a přizpůsobení se současné finanční situaci. Ve skvělém novém parlamentním volebním obvodu Spojeného království v Daventry, kde má sídlo závod na výrobu přesných motorů Formule 1 McLaren zaměstnávají více než 600 lidí.

Každý ze zde přítomných zná nějakou část automobilového průmyslu nebo takovou oblast zastupuje a víme také o finančních problémech, které v této oblasti jsou. Podařilo se nám však ve skutečnosti spojit tento průmysl zde s tímto místem, když jsme v dobrých časech předkládali jedno nařízení za druhým a nebrali

jsme ohled na to, jestli se situace později změní. Automobilový průmysl nemůže čelit všem těmto nařízením, která jsme si vynutili.

Děkuji za čas navíc. Víím, že jsem na začátku několik sekund ztratil.

Předsedající. – A vám se podařilo dostat tam Daventry. Mohla bych říci, že si myslím, že vy a vaši kolegové mi teď budou dlužit oběd.

Syed Kamall (PPE-DE). – Paní předsedající, moji dva kolegové a já budeme velice šťastní, když budeme moci pozvat na oběd Vás a vaše dva kolegy, kteří sedí vedle Vás, také, i když si nejsem jistý, zda byste měla z naší společnosti větší radost než z našich vystoupení.

Všichni víme, jak závažné situaci v současnosti řada odvětví čelí v případě, že se pokoušejí získat úvěr. Existuje řada životaschopných firem, které by před úvěrovou krizí dosahovaly fantastických zisků. Jejich obchodní modely skutečně nejvíce trpí dostupností úvěrů než jakýmkoli jiným problémem. Na druhé straně existuje mnoho společností, které byly po řadu let na pokraji úpadku, při životě byly udržovány prostřednictvím státní pomoci nebo jsou ve ztrátě.

Když se podíváme na příklad Spojených států, kde byla poskytnuta pomoc několika neefektivním výrobcům, kteří nebrali v potaz dobu, v níž se nacházejí, měli bychom zaručit, že nebudeme opakovat tyto chyby a poskytovat státní podporu nebo jakoukoli jinou pomoc společnostem, které před sebou nemají dlouhodobou životaschopnou perspektivu. Musíme samozřejmě zajistit, abychom měli dlouhodobá životaschopná pracovní místa, leč pojďme zajistit, abychom neudržovali při životě upadající společnosti.

Neena Gill (PSE). – Paní předsedající, nebude pro vás žádným překvapením, že podporuji zprávu o budoucnosti automobilového průmyslu, který sice někdy pomlouváme, ale já osobně jej považuji za klíčové odvětví zpracovatelského průmyslu mimo jiné v regionu, který zastupuji, tj. West Midlands.

Napříč Evropou představuje více než 20 % výroby. Myslím si, že je tento průmysl modelovým příkladem toho, jak se odvětví může transformovat – viděla jsem to sama při své nedávné návštěvě závodu Jaguar Land Rover v Castle Bromwich, kde na mně velice zapůsobilo myšlení odborů zaměřené na budoucnost a také partnerství odborů s vedením společnosti s cílem zajistit další výzkum a vývoj v oblasti zelených automobilů.

Vyzývala jsem také Komisi, aby schválila podporu vlády Spojeného království automobilovému průmyslu, a vítám, že se tak stalo. Potřebujeme však rovněž zlepšení právní úpravy a zásad pro budoucí právní předpisy EU, pokud jde o motorová vozidla.

Náš přístup k tomuto průmyslu během hospodářského poklesu musí být ucelený. Výroba automobilových součástek je stejně důležitá jako vlastní výroba automobilů, a je tedy nutné zajistit i budoucnost tohoto dodavatelského řetězce. Minulý týden jsem navštívila závod na výrobu pneumatik Michelin a opět na mne udělal velký dojem fond výzkumu a vývoje a úsilí o zlepšení účinnosti pneumatik s ohledem na zajištění environmentální a sociální udržitelnosti. Nemá smysl ochraňovat největší průmyslová odvětví bez toho, aniž by byla současně zajištěna příslušná podpora malých podniků v dolní části dodavatelského řetězce.

Písemná vysvětlení hlasování

– **Zpráva: Sarah Ludford (A6-0143/2009)**

Guy Bono (PSE), písemně. – (FR) Hlasoval jsem pro toto doporučení, které předložila britská poslankyně ze skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu baronka Ludfordová na základě společné konzulární instrukce: biometrické prvky a žádosti o víza.

Tato dohoda ve druhém čtení nám umožňuje, abychom potvrdili naši vůli zavést biometrické údaje do evropského vízového informačního systému. Díky společné konzulární instrukci máme konečně záruku, že členské státy budou vydávat víza státním příslušníkům téměř 100 zemí na základě podobných kritérií a charakteristik.

Tento text je proto záslužný v tom, že zavádí základní opatření týkající se ochrany evropských občanů a dále ustanovení, jimiž se zajišťuje úcta k soukromí a k ochraně osobních údajů státních příslušníků třetích zemí.

Andreas Mölzer (NI), písemně. – (DE) Biometrické údaje mohou způsobit, že pasy a cestovní doklady bude obtížnější padělat, což napomůže v boji proti organizovanému zločinu a nezákonnému přistěhovalectví. To je však možné, pouze pokud budou biometrické údaje zaznamenány správně. Zdá se, že v této oblasti

stále existují problémy. Vzhledem k tomu, že se hackeři na internetu chvástají, jak je snadné získat otisky prstů z německých registračních formulářů, a zdůrazňují přitom, že v případě, že se občanské průkazy zmenší na formát kreditní karty, bude možné digitálně zpracovávat fotografie, což by velice komplikovalo biometrickou čitelnost, mohly by se o této technologii snadno objevit pochybnosti. V každém případě musí být při používání biometrických údajů zajištěna ochrana údajů běžných občanů. V tomto smyslu s touto zprávou souhlasím.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Po důkladném prostudování doporučení pro druhé čtení týkajícího se biometrie a žádostí o víza, pokud jde o společnou konzulární instrukci, jsem se rozhodl hlasovat pro tuto zprávu. Skutečně si myslím, že cíle zprávy paní Ludfordové – usnadnění organizace, přijímání a zpracování žádostí o vízum – jsou velice chvályhodné.

– Zpráva: Esko Seppänen (A6-0109/2009)

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Obávám se, že nemohu plně podpořit zprávu pana Seppänena o poskytnutí záruky Společenství Evropské investiční bance proti ztrátám v rámci poskytnutých půjček a záruk za půjčky pro projekty mimo Společenství, nemám však ani v úmyslu hlasovat proti ní. Proto jsem se rozhodl zdržet se hlasování.

– Zpráva: Marian-Jean Marinescu (A6-0002/2009)

John Attard-Montalto (PSE), písemně. – Třebaže jsou Malta a Gozo územně nejmenšími státy EU, mají kontrolu nad rozsáhlým vzdušným prostorem. Myslím si, že je důležité řešit výkonnost a životaschopnost leteckého systému. Jak zdůraznil Výbor pro dopravu a cestovní ruch, plán spočívá v tom, že nejúčinnějším a nejefektivnějším způsobem, jak vytvořit jednotné evropské nebe, je přístup „shora dolů“. Vzhledem k tomu, že však nikdy nebylo možné zajistit pro tento přístup politický souhlas, cílem musí nyní být urychlit proces zahájený na základě přístupu „zdola nahoru“.

Musíme zajistit, aby se plánovaná reforma Evropské organizace pro bezpečnost letového provozu (Eurocontrol) uskutečnila před vstupem tohoto nařízení v platnost. Mělo by se také usilovat o vytvoření jednotného nebe sladěním s plánem vývoje programu SESAR (výzkumný program Jednotné evropské nebe ATM).

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Podporuji Marinescovu zprávu, neboť politika rozšíření EU spolu s aktivní politikou sousedství přinesla rozšíření evropského trhu letecké dopravy na 37 zemí.

Rozšíření jednotného trhu letecké dopravy činí z EU světového aktéra. Iniciativa jednotné evropské nebe (SES) byla zahájena v roce 2000 a vedla k uspořádání letového provozu podle společné dopravní politiky. Konkurenceschopnost evropské letecké dopravy vyžaduje ucelený systémový přístup: společnou vizi, cíle a technologie na základě pevného regulačního rámce.

Komise v této souvislosti předložila balíček návrhů, jehož některé prvky by však mohly být vylepšeny, například zajištění provozní nezávislosti vnitrostátních orgánů dohledu a posílení zapojení všech stran. Spolupráce na politické, sociální a technické úrovni je nezbytná k tomu, aby bylo dosaženo cílů iniciativy jednotné evropského nebe.

Stejně jako zpravodaj se domnívám, že by se Komise měla soustředit v první řadě na stanovení vyčíslitelných, dosažitelných cílů na úrovni Společenství. Tyto cíle by se měly zaměřit na řešení všech citlivých oblastí, jako je bezpečnost, životní prostředí, kapacita a nákladová účinnost.

Guy Bono (PSE), písemně. – (FR) Hlasoval jsem pro zprávu o výkonnosti a životaschopnosti evropského leteckého systému, kterou předložil můj rumunský kolega poslanec Marinescu.

Tento text je součástí balíčku Jednotné nebe II a jeho cílem je zlepšit výkonnost evropského leteckého systému.

Umožní reagovat na několik otázek: otázky životního prostředí, prostřednictvím opatření, jež umožní snížit emise CO₂, provozní otázky, neboť se zaměřuje na racionalizaci letového provozu zvýšením kapacit a optimálním plánováním letových tras, a konečně otázky bezpečnosti evropské veřejnosti, a to tím, že bude usilovat o spolupráci a koordinaci jednotlivých aktérů.

V návaznosti na balíček Jednotné nebe I“ spočívá význam této zprávy v tom, že předkládá dynamickou vizi současných nových výzev a navrhuje dlouhodobá řešení účinných změn v letecké dopravě.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), písemně. – (RO) Hlasoval jsem pro zprávu svého kolegy Marian-Jeana Marinescu, neboť záměrem tohoto balíčku právních předpisů je zlepšit výkonnost a udržitelnost evropského leteckého systému. Účinnější právní úprava bude znamenat kratší lety, kratší zpoždění a nižší spotřebu paliva.

Jörg Leichtfried (PSE), písemně. – (DE) Hlasuji ve prospěch výkonnosti a udržitelnosti evropského leteckého systému. Uspořádání letového provozu je začleněno do společné dopravní politiky již od roku 2004 na základě nařízení o jednotném evropském nebi. V důsledku rozšíření se evropský trh letecké dopravy rozšířil na 37 zemí a EU se stala světovým aktérem. Bylo proto naléhavě zapotřebí přijmout aktualizaci, která by na tuto skutečnost reagovala.

Jedním z hlavních prvků jednotného evropského nebe je vytvoření funkčních bloků vzdušného prostoru na základě dopravních toků spíše než vnitrostátních hranic. Mělo by být možné snížit současných 60 bloků a řídit střediska mezi 15 až 20 bloky.

Nejenže to odpovídá myšlence společné Evropy, ale šetří to také čas, peníze a palivo. V minulosti byl každý let v průměru o 49 km delší, než je nutné, kvůli roztržitému vzdušnému prostoru. Komise očekává úspory mezi 7 a 12 % emisí CO₂. Funkční bloky vzdušného prostoru jsou nezbytné, neboť umožňují, aby byly začleněny do evropského dopravního systému systémy kontroly letecké dopravy několika členských států. Měl by být také ustaven koordinátor funkčních bloků vzdušného prostoru, ve shodě s koordinátory transevropské sítě.

David Martin (PSE), písemně. – Vítám, že bylo ve zprávě uznáno, že je zapotřebí zvýšit účinnost letů a že musí být minimalizována zpoždění. Vítám začlenění cílů výkonnosti týkajících se uspořádání letového provozu, které by měly vést k účinnější síti letecké dopravy, jež by zároveň zajišťovala environmentální a hospodářský pokrok.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), písemně. – (RO) Hlasoval jsem pro zprávu navrženou mým kolegou Marian-Jeanem Marinescu, jejímž cílem je zlepšit výkonnost a životaschopnost evropského leteckého systému.

Díky iniciativě jednotné evropské nebe se v posledních letech rozšířil a vyvíjel evropský trh letecké dopravy. Velice malý pokrok jsme však učinili v celkové účinnosti plánování a používání evropské struktury leteckých tras, a z toho vyplývá, že uživatelé vzdušného prostoru a cestující hradí zbytečné náklady.

Vítám návrhy Komise, jejichž cílem je stanovit závazné cíle výkonnosti pro poskytovatele služeb letecké navigace, fungování správy evropské sítě, která by zajistila sbližování vnitrostátních sítí, a jasné lhůty, dokdy musí členské státy zvýšit výkonnost.

Blahopřeji Marian-Jeanu Marinescuovi k návrhu této zprávy.

Vítám zpravodajovy návrhy týkající se iniciativy, která by umožnila vytvořit systém neomezeného přístupu v oblasti bezpečnosti, jež by zlepšil bezpečnost letecké dopravy a její životaschopnost.

Podporuji zpravodajovu iniciativu, která zohledňuje plnou transparentnost poplatků. Stanovené náklady by měly být v souladu s konvergenčními kritérii vycházejícími ze systému zlepšení výkonnosti.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem pro Marinescuovu zprávu o výkonnosti a životaschopnosti evropského leteckého systému.

Sdílím názor zpravodaje, že je zapotřebí přezkoumat regulační rámec iniciativy jednotné evropské nebe, neboť od doby, kdy byla v roce 2000 zahájena, nepřinesla zřejmě tato iniciativa očekávané výsledky; mám na mysli zejména lepší účinnost letů, snížení nákladů a odstranění roztržitosti a obecnou neúčinnost, která v systému letecké dopravy stále existuje. Tato neúčinnost má bohužel za následek vysoké náklady ve smyslu peněz, času a spotřebovaného paliva pro ty, kdo používají jednotné evropské nebe.

Také se domnívám, že musíme usilovat o přezkum právních předpisů v souladu s návrhy Komise, jejichž cílem je mimo jiné, při nezávislosti vnitrostátních orgánů dohledu, sladění požadavků na bezpečnost, oblast jednotných evropských informací o letovém provozu a v neposlední řadě větší zapojení sociálních partnerů v rámci systémového přínosu. Říkám to, protože podle mého názoru mohou být jen dosažením širokého konsenzu zespodu překonány současné technické a politické překážky, a naplněny tak ambiciózní cíle této iniciativy.

Carl Schlyter (Verts/ALE), písemně. – (SV) Ve zprávě se zdůrazňuje, že integrovaný systém nabídne vyšší bezpečnost a účinnější využívání vzdušného prostoru, a sníží se tak čekací doby letadel před odletem. Zároveň je systém založen na předpokladu, že letecká doprava neustále narůstá, ale hlasoval jsem přesto pro zprávu, neboť kladné aspekty převažují nad zápornými. My ve skupině Zelených / Evropské svobodné aliance podnikneme důrazné kroky proti letecké dopravě jinými prostředky, například prostřednictvím návrhů různých environmentálních a přepravních daní.

– Zpráva: Marian-Jean Marinescu (A6-0515/2008)

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), písemně. – (CS) Jednotné evropské nebe je výrazem snahy evropských států o zlepšení propustnosti vzdušného prostoru pro civilní leteckou přepravu. Původně v roce 2000 byla snaha vytvořit nad Evropou jednotlivé funkční bloky vzdušného prostoru s tím, že budou jednotně řízeny. Na ČR se vztahovala Smlouva o uspořádání letového provozu ve středních výškách nad střední Evropou, jejímž zpravodajem jsem byl tehdy v Poslanecké sněmovně v ČR. Jak zpravodaj Marinescu v jedné ze svých zpráv konstatuje, tyto smlouvy svůj účel nesplnily. V případě smlouvy, jejímž zpravodajem jsem byl, došlo na základě dohody jednotlivých stran k jejímu zrušení pro obsolentnost. V rámci 6. rámcového programu byl zahájen rozsáhlý program vývoje uspořádání letového provozu nad celou Evropou s názvem SESAR, výsledky tohoto projektu mají být uváděny postupně do provozu počínaje rokem 2014, proto také zprávy, které se váží k iniciativě „jednotné evropské nebe“, jsou časově směřovány ke stejnému datu. Skupina GUE/NGL na předložených zprávách kritizuje vedle tlaku na liberalizaci služeb v dané oblasti (letecká přeprava) zejména upřednostnění rentability provozu před bezpečností.

Dále nesouhlasíme se soustředěním se výhradně na managery letového provozu, když změny se budou týkat všech pracovníků řízení letového provozu. Konečně před změnami je nutno provést širokou konzultaci s představiteli pracovníků.

Jörg Leichtfried (PSE), písemně. – (DE) Hlasuji pro zprávu o letišti, uspořádání letového provozu a letových navigačních službách.

Uspořádání letového provozu je od roku 2004 součástí společné dopravní politiky na základě nařízení o jednotném evropském nebi. V důsledku rozšíření se evropský trh letecké dopravy rozšířil na 37 zemí a EU se stala světovým aktérem. Byla proto naléhavě nutná aktualizace, která by tuto skutečnost zohlednila.

Druhá zpráva v balíčku rozšiřuje oblast působnosti právních předpisů harmonizací kontrol na letištích a jejich provozovatelů. Do oblasti působnosti tohoto nového předpisu spadají i rakouská letiště.

Pozitivní je právě v době hospodářské krize skutečnost, že jsou-li dodrženy přísné podmínky, umožňuje řada pozměňovacích návrhů navržených v Parlamentu platby předem u investic do infrastruktury v případě, že jsou vedle uživatelských poplatků dostupné další zdroje investic. Významně to napomůže v překonání této hospodářské krize.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, jsem pro Marinescuovu zprávu o letišti, uspořádání letového provozu a letových navigačních službách, neboť spadá do širšího rámce iniciativy jednotné evropské nebe, k jejíž podpoře jsem se již zavázal.

Souhlasím se zpravodajem, že v zájmu řešení budoucích výzev na trhu letecké přepravy, a zejména v oblasti vzdušné bezpečnosti, musí být zaveden systém harmonizovaných pravidel na evropské úrovni. Mezi vnitrostátními postupy k zajištění bezpečnosti existuje v současnosti řada rozdílů, které by bylo vhodné odstranit, a to při zohlednění návrhů Komise, které se mimo jiné týkají pravomocí Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA), jež je jednoznačně důležitým nástrojem ke zvýšení bezpečnosti v letecké dopravě v Evropě.

Chci se však připojit k názoru, který vyjádřil pan Marinescu, totiž že je nutné zajistit proporcionalitu těchto opatření tím, že bude zabezpečeno využívání místních znalostí a odbornosti a také tím, že bude zajištěna spolupráce agentury EASA a Evropské organizace pro bezpečnost letového provozu, aby se zamezilo nadbytečné byrokracii a neúčinnému zdvojování úkolů a pravomocí.

– Zpráva: Kartika Tamara Liotard (A6-0512/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Jsem pro návrh Komise novelizovat nařízení (ES) č. 258/97 o nových potravinách a nových složkách potravin s cílem zjednodušit a centralizovat postupy schvalování nových potravin a jejich uvádění na trh.

Zavedení nového nařízení zvýší ochranu spotřebitelů stanovením vysoké úrovně bezpečnosti potravin, ochrany životního prostředí a ochrany zdraví zvířat, zatímco by měla být stále zaručena zásada předběžné opatrnosti, jak je uvedena v nařízení (ES) 178/2002 Evropského parlamentu a Rady ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin.

Cílem návrhu Komise je zefektivnit a zprůhlednit postupy schvalování a zlepšit jejich zavedení. Přispěje to k lepšímu provedení tohoto nařízení a dále k tomu, že spotřebitelé budou mít více pravomocí a více možností volby v důsledku toho, že budou mít k dispozici více informací.

Edite Estrela (PSE), písemně. – (PT) Hlasovala jsem pro legislativní usnesení Evropského parlamentu o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady týkajícím se nových potravin, neboť zjednodušuje postup pro schvalování nových potravin a jejich uvádění na trh. Také bude efektivnější a transparentnější postup schvalování, který tak bude poskytovat spotřebitelům více možností k tomu, aby se rozhodovali informovaně.

Je třeba zdůraznit, že nové potraviny musí být uváděny na trh, pouze pokud jsou bezpečné pro spotřebitele a neklamou je. Navíc pokud mají nové potraviny nahradit jinou potravinu, nesmí mít nižší výživovou hodnotu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně. – (PT) Hlasovali jsme pro tuto zprávu, neboť se vyznačuje pozitivním postojem k otázce nových potravin a neuvažuje s nejhroššími návrhy pravice, která se pokoušela prosazovat geneticky modifikované organismy.

Ve výboru pro zemědělství a rozvoj venkova jsme diskutovali o tom, že geneticky modifikované organismy musí být vyloučeny a nové potraviny nesmí představovat jakékoli riziko pro zdraví spotřebitelů ani je klamat. V případě, že jsou tyto potraviny konzumovány jako náhrada za jinou potravinu, nesmí být nutričně nevýhodné pro spotřebitele.

Podle názoru zpravodaje patří k cílům nového nařízení o nových potravinách dosáhnout vysoké úrovně bezpečnosti potravin, ochrany spotřebitelů, ochrany životního prostředí a ochrany zdraví zvířat, zatímco by měla být stále zaručena zásada předběžné opatrnosti, jak je uvedena v nařízení (ES) 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. Všechny další cíle mají druhořadý význam.

Kromě toho nesmí nové potraviny ohrožovat spotřebitele ani je klamat. V případě, že mají nové potraviny nahradit jinou potravinu, nesmí mít z hlediska spotřebitele nižší výživovou hodnotu.

Jörg Leichtfried (PSE), písemně. – (DE) Hlasuji pro zprávu Kartiky Tamary Liotardové o větší bezpečnosti nových potravin.

Potřebujeme přísnější požadavky na schvalování nových potravin, neboť se jedná o výrobky z klonovaného masa a využívající nanotechnologie.

Pojem „nové potraviny“ v současnosti zahrnuje řadu potravin, které jsou vyráběny za použití nových výrobních postupů dnes pouze okrajově zastoupených na evropském trhu, pakliže vůbec, a stejně tak potraviny, které jsou evropským spotřebitelům prostě neznámé. Zahrnují však také výrobky z klonovaných zvířat, přičemž zde dosud neznáme dlouhodobé důsledky výroby a konzumace takových potravin. Od roku 1997 bylo předloženo více než 100 žádostí o schválení nových potravin a více než 20 jich bylo schváleno.

Uvítal bych samostatné nařízení pro výrobky z klonovaného masa a dále to, aby byla nová schválení odložena do té doby, než vstoupí toto nařízení v platnost. Potraviny obsahující nanometriály by měly být zakázány do té doby, než bude nalezena metoda posouzení jejich dopadu šetrná ke zvířatům. Jsou-li takové výrobky uváděny na trh, musí být označeny tak, aby byly veškeré informace o jejich původu pro spotřebitele přímo viditelné.

Andreas Mölzer (NI), písemně. – (DE) Mělo by dnes být všem jasné, že dokumenty předkládané k postupu schvalování jsou často přikrášlené a postrádají dlouhodobá zkoumání. A když slyšíme všechny ty přísné a úzkostlivé snahy o to, aby byl vybudován genový monopol na geneticky modifikované osivo, mělo by zaznít varovné zvonění v případě, že se mluví o klonovaném mase.

Důsledky výroby a používání klonovaného masa, včetně interakce s geneticky modifikovaným krmivem nebo pesticidy a jaderným zářením, nelze předvídat. Zdá se, že klony navíc nebudou v souladu s právními předpisy EU o dobrých životních podmínkách zvířat. Obecně by klonování zvířat pro výrobu potravin mělo

být zakázáno, pokud je však použijeme, musí existovat příslušné označení, aby se občané mohli svobodně rozhodnout. Z těchto důvodů jsem pro zprávu paní Liotardové hlasoval.

Luca Romagnoli (NI), *písemně*. – (IT) Hlasoval jsem pro návrh paní Liotardové o nových potravinách. Souhlasím s ní v tom, že by měla být zajištěna vysoká míra bezpečnosti potravin, ochrany spotřebitelů, ochrany životního prostředí a ochrany zdraví zvířat, zatímco bude za všech okolností zohledňována zásada předběžné opatrnosti. Rád bych také zmínil, že je zásadní, aby nové potraviny neohrožovaly životy spotřebitelů ani spotřebitele neklamaly, neboť by to nebezpečně ohrožovalo lidské zdraví a ochranu občanů.

– **Zpráva: Johannes Blokland (A6-0045/2009)**

Alessandro Battilocchio (PSE), *písemně*. – (IT) Pokud by Montrealský protokol, který vstoupil v platnost před dvaceti lety a byl podepsán 193 státy, nezakázal výrobky poškozující ozónovou vrstvu, čelila by planeta Země katastrofickému scénáři.

Hlavními látkami, které se podílejí na snižování množství ozónu v ovzduší, jsou halogenované uhlovodíky, které chemici vynalezli v roce 1928 jako chladicí plyn. V roce 1980, když byla objevena ozónová vrstva, vědci zjistili, že tyto chemické složky, na úrovni zemského povrchu prakticky neaktivní, jsou schopné interakce s molekulami ozónu v ovzduší, kde poškozují vrstvu, která působí jako ochranný štít před nebezpečným ultrafialovým zářením. S cílem řešit tuto situaci byl v roce 1987 podepsán Montrealský protokol, který o dva roky později vstoupil v platnost.

Jedna věc je jasná; udělali jsme vše možné, aby se naše ovzduší stalo nedýchatelným. V této fázi hrál významnou úlohu pokrok, neboť nám umožnil vyrábět různé zboží a poskytovat služby, které v posledních několika desetiletích přispěly k postupnému zhoršení stavu našeho klimatu. Skleníkový efekt, ozónová díra a klimatický otřes, to jsou jen některé jevy, které musí být co nejdříve ve středu naší pozornosti, neboť znamenají velké nebezpečí pro naše spoluobčany a pro budoucnost našich dětí v Evropě. Vzhledem k těmto důvodům jsem hlasoval pro zprávu.

Šarūnas Birutis (ALDE), *písemně*. – (LT) Vzhledem k tomu, že hlavními cíli našeho přezkumu je v novém vydání nařízení zjednodušit a současně snížit administrativní zatížení, a naplnit tak závazek Komise lepší úpravy, zajistit dosažení souladu s Montrealským protokolem, který byl změněn v roce 2007, zajistit, aby problémy, které se objeví v budoucnosti, byly řešeny s cílem obnovit časem ozónovou vrstvu a vyhnout se negativnímu dopadu na lidské zdraví a ekosystémy, hlasoval jsem pro tento legislativní akt.

Edite Estrela (PSE), *písemně*. – (PT) Hlasovala jsem pro legislativní usnesení Evropského parlamentu o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady týkajícího se látek poškozujících ozónovou vrstvu. Toto přepracované nařízení je hlavním nástrojem Společenství k dosažení souladu s Montrealským protokolem o látkách, které porušují ozónovou vrstvu. Zajišťuje nejen vyšší ochranu před ničivými účinky ultrafialového záření, ale také snížení dopadu skleníkových plynů. Evropská unie by si měla zachovat vedoucí úlohu ve světě, jak tomu bylo v této oblasti v minulosti.

Jörg Leichtfried (PSE), *písemně*. – (DE) Hlasuji pro tuto zprávu o látkách poškozujících ozónovou vrstvu.

Jedná se o přepracované nařízení o látkách poškozujících ozónovou vrstvu, které je hlavním nástrojem EU pro provedení Montrealského protokolu požadujícího postupné vyřazování látek poškozujících ozónovou vrstvu. Hlavním cílem je dosáhnout souladu s ustanoveními protokolu z roku 2007, a zajistit tak, aby se mohla ozónová vrstva obnovovat a zabránilo se škodlivým účinkům na lidské zdraví a ekosystémy.

Luca Romagnoli (NI), *písemně*. – (IT) Hlasoval jsem pro zprávu pana Bloklanda o látkách poškozujících ozónovou vrstvu. Souhlasím s cíli návrhu chránit stratosférickou ozónovou vrstvu a zabránit změně klimatu, neboť zakázané látky mají nejen významný potenciál poškození ozónu (ODP), ale stejně závažný potenciál globálního oteplování (GWP).

Mimoto se shoduji s předloženými návrhy, které usilují o lepší právní úpravu v souvislosti s těmito otázkami, aby si EU mohla stanovit ambicióznější cíle a zaujmout vedoucí úlohu ve světě.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), *písemně*. – (RO) Hlasoval jsem pro návrh legislativního usnesení Evropského parlamentu a Rady týkajícího se látek poškozujících ozónovou vrstvu (přepracované znění) (KOM(2008)0505 – C6-0297/2008 – 2008/0165(COD)), neboť jsem toho názoru, že emise látek poškozujících ozónovou vrstvu musí být sníženy nebo dokonce zastaveny, neboť musí být umožněno, aby se život na Zemi vyvíjel v normálních podmínkách. Podnikáním takových kroků plníme svou povinnost vůči současným i příštím generacím.

– Zpráva: Kyösti Virrankoski (A6-0104/2009)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písemně. – (PT) Aniž bych zpochybňoval, že je nezbytné zajistit, aby byly finanční zdroje Společenství využívány vhodně a včas (a zdaleka tomu tak není), obsahuje zpráva několik poněkud chybných a celkově nejednoznačných bodů.

Mělo by být například jasně stanoveno, že „vzácné“ zdroje jsou definované EU. Konkrétněji řečeno jsou předepsány tzv. dopisem šesti (zemí), který stanovil rozpočet Společenství ve výši přibližně 1 % HDP.

Mělo by dále být objasněno, co se rozumí „negativními prioritami“ a „pozitivními prioritami“, neboť bez toho není možné přijmout zásadu, která obhájí, že by tyto „negativní priority“ měly být „omezeny, aby byla uvolněna cesta k nejdůležitějším prioritám“.

Pokud „negativní priority“ znamenají například tzv. „nové priority“, jako je realizace neoliberalních politik „Lisabonské strategie“, bezpečnostní politiky „evropské pevnosti“ nebo militarizace EU, řekli bychom, že nemůžeme souhlasit více. Pokud to jsou však „pozitivní priority“ a „celkové víceleté a strategické cíle“ (jak ve skutečnosti jsou), jsme rozhodně proti.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Rozhodl jsem se zdržet se hlasování o zprávě o řídicím nástroji přidělování rozpočtových zdrojů, kterou předložil pan Virrankoski.

Souhlasím plně se zpravodajem, co se týče naprosté nutnosti jednoznačných informací o výsledcích dosažených pomocí zdrojů a o výši těchto zdrojů a dále v tom, že občané musí být plně informováni o nákladech politik Evropské unie. Nejsm si však jistý, že může předmětný systém tuto otázku řešit, a proto budu hlasovat proti němu.

– Zpráva: Reimer Böge (A6-0110/2009)

Richard James Ashworth (PPE-DE), písemně. – Britští konzervativci podporují Bögeho zprávu a my vítáme zejména zpravodajovy návrhy učinit rozpočet pružnější a lépe vybavený k tomu, aby byl schopen reagovat na měnící se podmínky. Domníváme se, že jeho návrh pětileté finanční perspektivy bude pozitivním vývojem. Vítáme také, že uznává hranici „1 % HDP“ a že klade důraz na to, že pokud by se měl v tomto řešení projevit klesající HDP v členských státech, nutně se to musí odrazit v rozpočtu EU.

Opakujeme však naše výhrady, pokud jde o Lisabonskou smlouvu, se kterou nesouhlasíme, a navrhované zvýšení finančních prostředků pro SZBP. S politováním konstatujeme, že zpravodaj nevyužil této příležitosti, aby připomenul Radě a Komisi její závazky dohodnuté v interinstitucionální dohodě z roku 2006, že včas a uspokojivým způsobem poskytnou osvědčení týkající se prostředků EU, které byly vydány v rámci dohod o společném řízení.

John Attard-Montalto (PSE), písemně. – Přezkum finančního rámce na období 2007–2013 v polovině období není praktický ani realistický kvůli nedostatečné jistotě v těchto otázkách: ratifikačním procesu Lisabonské smlouvy, závěru současného volebního období Parlamentu, výsledcích voleb do Evropského parlamentu a ustavení nové Komise v kontextu současné hospodářské krize.

Ztotožňuji se v plné míře s tím, že ambiciózní přezkum rozpočtu by měl být pro nový Parlament a Komisi naléhavou prioritou.

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Hlasuji pro.

Institucionální budoucnost Evropské unie byla znovu nastartována Evropskou radou v červnu 2007, kdy 27 členských států rozhodlo vyzvat mezivládní konferenci, aby vypracovala novou smlouvu na základě návrhu Ústavy. Budou-li postupy ratifikace pokračovat tak, jak jsou plánovány, mohla by nová smlouva vstoupit v platnost v polovině roku 2009, přibližně ve stejnou dobu, kdy se uskuteční evropské volby. Pokud bude ratifikační proces zastaven, bude to mít nepředvídatelné důsledky pro evropský projekt. Přezkum proto musí tyto nové souvislosti zohlednit.

Jestliže bude splněn časový plán stanovený v závěrech ze zasedání Evropské rady, měly by se vstup nové smlouvy v platnost, volby do nového Parlamentu (v červnu 2009) a jmenování nové Komise uskutečnit ve druhé polovině roku 2009, a v takovém případě by mohla být interinstitucionální diskuse o přezkumu posunuta, aby se vyloučilo případné nedorozumění.

Myslím si, že zde tento Parlament významně přispěl prostřednictvím svého Dočasného výboru pro politickou výzvu a rozpočtové prostředky v rozšířené Unii v letech 2007–2013. Proto by zpráva INI, dědictví

odcházejícího Parlamentu, měla reagovat na dosavadní úspěch, ale současně upozornit na nedostatky, které stále existují.

Katerina Batzeli (PSE), písemně. – (EL) Přezkum finančního rámce na období 2007–2013 v polovině období byl chápán jako kompromis s rozhodnutím z roku 2005 a lze jej považovat za nezbytný v současné situaci, kdy existuje hospodářská krize. Za žádných okolností nemůže však být použit jako záminka k přerozdělení zdrojů mezi členskými státy a politikami, jako jsou například politiky v oblastech strukturálních fondů a společné zemědělské politiky, které mimo jiné zabezpečují soudržnost, zaměstnanost, územní konvergenci a aktivizaci výdajů ve veřejném a soukromém sektoru.

Naši prioritou musí být prohloubení stávajících politik a zlepšení jejich řízení, mimo jiné politik v oblasti strukturálních fondů, které kvůli nedostatku finančních prostředků byly rovněž zpožděny, a samozřejmě podpora investic do zeleného růstu, který poskytne současným politikám Společenství další rozvojový rozměr.

Je však zapotřebí vyhnout se tomu, a skutečně to nelze akceptovat, aby byly zavedeny nové politiky na ochranu životního prostředí a klimatu a politiky na řešení hospodářské krize bez navýšení zdrojů z rozpočtu Společenství, který se nezměnil dokonce i po posledním rozšíření EU. Evropa se musí odvážit zvýšit zdroje pro jednotlivé politiky Společenství a neomezovat se na přerozdělení zdrojů mezi staré a nové politiky.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), písemně. – (SV) Hlasovali jsme pro zprávu o přezkumu finančního rámce na období 2007–2013 v polovině období, protože jednoznačně požaduje větší transparentnost a jasnější vazbu mezi prioritami, které jsme si stanovili, a výsledky.

Na rozdíl od zprávy se domníváme, že model jednoho procenta je dobrý. Myslíme si, že mimořádnou důležitost bude mít omezování výdajů rozpočtu.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písemně. – (PT) Jedná se o významnou zprávu z vlastního podnětu Parlamentu, jejímž cílem je zahájit diskusi nejen o současném, ale i o příštím víceletém finančním rámci. Vyvolává řadu otázek, které nelze vyřešit při tomto vysvětlení hlasování.

Jak jsme již uvedli, třebaže velice mírně, obsahuje tato zpráva některé významné body, které jsou v souladu s tím, co již dlouho tvrdíme: současný rozpočet Společenství je nižší než potřebné zdroje a každoročně v rozpočtu významné částky chybí (nedostává se přibližně 29 miliard EUR v období mezi rokem 2007 a 2009). Odpovědné subjekty však k této situaci mlčí, mám na mysli konkrétně Evropskou komisi, Parlament a Radu jako rozpočtové orgány. Proto Parlament nemůže teď odmítnout přijetí odpovědnosti.

Parlament také zdůrazňuje, že „další politiky by neměly změnit poměr hlavních kategorií současného Mezinárodního měnového fondu ani ohrozit stávající priority“, třebaže vypustil – kvůli našemu hlasování proti – zmínku o „dvou hlavních politikách pod okruhy 1b a 2“, konkrétně o konvergenci a zemědělství a rybolovu. Na druhé straně zdůraznil „nové priority“: jinými slovy neoliberální cíle „Lisabonské strategie“ (včetně tzv. „partnerství soukromého a veřejného sektoru“), „změnu klimatu“ a militarizaci EU.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem proti zprávě pana Bögeho o přezkumu finančního rámce na období 2007–2013 v polovině období.

Jsem zklamán tím, že nebyly přijaty všechny programy nové generace spojené s víceletým finančním rámcem na období 2007–2013, zejména významný program Galileo, kterému nebyly přiděleny dostatečné finanční prostředky, a rámcový program pro základní práva a spravedlnost. K přijetí těchto programů v rámci povoleného času by bylo ve skutečnosti zapotřebí větší úsilí.

Domnívám se dále, že by Parlament měl vykonávat důslednější dohled nad rozpočtem Evropské unie prostřednictvím pravidelných a přísných kontrol, aby zajistil, že veřejné finanční prostředky budou řádně spravovány.

– Návrh usnesení: B6-0141/2009 (EPA – státy Carifora)

Bruno Gollnisch (NI), písemně. – (FR) Pane předsedo, dámy a pánové, nehlasovali jsme pro žádný z textů týkajících se nových dohod o partnerství s africkými, karibskými a tichomořskými státy, které jsou nejhudšími zeměmi na světě.

Naše hlasování není namířeno proti těmto zemím, které si zaslouží řádnou politiku spolupráce a rozvoje, která by jim pomohla vyvést obyvatelstvo z chudoby, území ze stavu nedostatečného vybavení a ekonomiky z obtíží. Zaslouží si rovněž obchodní vztahy, které zohledňují jejich individuální situaci, ale také jejich zájmy, a to zejména v případě nejvzdálenějších regionů, které jsou v politikách tohoto Parlamentu přehlíženy.

Nabízíte jim dohody, které se podřizují posvátným pravidlům Světové obchodní organizace, jejichž cílem je učinit z těchto zemí součást ultraliberální globalizace. Odsuzujete je k tomu, aby vyvážely plodiny, přestože kvůli tomu hladoví, a aby jejich bohatství bylo využíváno nadnárodními společnostmi, které již dlouhou dobu nejsou ve službách žádné z těchto zemí, ale jsou bez státní příslušnosti, anonymní a řídí se pouze vlastními finančními zájmy.

Tyto země mají právo na to, aby si zvolili vlastní míru, s níž chtějí otevřít své hranice a liberalizovat své ekonomiky. Proč nevolit jinou cestu: cestu přiměřeného protekcionismu a vztahů, které jsou vzájemně prospěšné, protože jsou založené na reciprocitě. Tuto cestu požadujeme, pokud jde o Francii a rovněž o Evropu.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), písemně. – (PL) Hlasoval jsem pro toto usnesení o hospodářském partnerství ES/CARIFORUM. Obvinění, že byly karibské státy pod nátlakem a nuceny, aby tuto dohodu podepsaly, jsou nepravdivá. Viděl jsem to, když jsem se účastnil prvního regionálního setkání Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU se zeměmi karibské oblasti.

Zástupci vyjednavců a orgánů karibských zemí jednoznačně uvedli, že podepsali dohodu ze své svobodné vůle v přesvědčení, že je výhodná pro všechny strany. Uvědomovali si určitý tlak, byl to však tlak času, a ten dovedl všechny strany k dohodě. Kromě toho byla nutnost podepsat nové dohody o hospodářském partnerství výsledkem rozhodnutí učiněných nezávisle na Evropské unii. Byla to ostatně věc všeobecně známá po mnoho let.

David Martin (PSE), písemně. – Vítám slib větší pružnosti, který dala Komise posunem od prozatímních dohod o hospodářském partnerství směrem k řádným dohodám, a slib, že se jednání budou odvíjet od rozvojových zájmů.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem proti návrhu usnesení o dohodě o hospodářském partnerství mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a státy regionu CARIFORUM na straně druhé.

Jsem přesvědčen, že by dohody o hospodářském partnerství měly podporovat udržitelný rozvoj v afrických, karibských a tichomořských státech a podněcovat tyto státy k tomu, aby se podílely na mezinárodním obchodu a diverzifikovaly své ekonomiky. Nedomnívám se však, že je dotčená dohoda na správné cestě, neboť nepomáhá daným zemím vytvořit soběstačnou ekonomiku schopnou udržet se bez vnější pomoci.

Podle mého názoru navíc nástroje stanovené v dohodě nepomáhají orgánům ani místnímu soukromému sektoru v zapojení se, myslím to tak, že nebudou dostatečně zapojení do procesu rozvoje ve svých regionech.

Kathy Sinnott (IND/DEM), písemně. – Je velmi důležité, aby byly v dohodách o hospodářském partnerství zohledněny jedinečné potřeby každé země AKT. To je důvod, proč jsem hlasovala proti této dohodě. Diskutovalo se zde sice o dohodě o hospodářském partnerství s regionem CARIFORUM, ale národní parlamenty regionu CARIFORUM dosud neměly možnost tuto dohodu projednat. Z úcty k těmto Parlamentům si myslím, že musíme toto usnesení odložit.

Je rovněž třeba konstatovat, že na řadu vlád AKT byl vyvíjen nátlak Evropskou komisí, aby podepsaly prozatímní dohody před uplynutím lhůty pro vzdání se práv.

Je skutečně důležité, aby byly tyto otázky pečlivě posouzeny a aby se o nich jednalo s každým státem AKT dříve, než je schválí EU.

Margie Sudre (PPE-DE), písemně. – (FR) Podle dohod o hospodářském partnerství nelze cukr a banány pod dobu deseti let, na základě každoroční obnovitelnosti, uvádět na trhy francouzských nejvzdálenějších regionů, čímž bude chráněna produkce v těchto dvou pilířích zámořského zemědělství.

Zvláštní ochranná doložka, která umožňuje, aby byly blokovány dovozy, pokud narušují nebo poškozují trh v těchto nejvzdálenějších regionech, by měla být stanovena jasněji, aby se tak zkrátilo její prováděcí období.

Výzvy našeho Parlamentu tudíž umožnily, aby byly požadavky francouzských nejvzdálenějších regionů zohledněny během jednání.

Socio-profesní aktéři ve francouzských nejvzdálenějších regionech se domnívají, že jsou trestáni překážkami ve výrobě, které se řídí evropskými standardy, a v důsledku toho jsou tyto regiony méně konkurenceschopné oproti svým přímým konkurentům. Chápu je, nicméně je však vyzývám, aby se řádně zavázaly k procesu spolupráce se svými sousedy ze zemí AKT, a umožnily tak, že budou v otázce společných cílů budovány doplňkové a podpůrné vztahy.

Spíše než neústupně trvat na obranné pozici mohou francouzské nejvzdálenější regiony získat mnoho tím, že budou usilovat o stejná práva a postavení, jaké mají jejich konkurenti. Dohoda stanoví, že Evropská unie má pravomoc zavést příslušné metody sledování a arbitráže s cílem zabránit jakékoli formě nepoctivé hospodářské soutěže.

– Návrh usnesení: B6-0148/2009 (EPA – Pobřeží slonoviny)

Philip Claeys (NI), písemně. – (NL) Tento Parlament chce nastolit otázku pracovních víz pro státní příslušníky Pobřeží slonoviny s platností nejméně 24 měsíců při jednáních o základním kamenu dohody o hospodářském partnerství s Pobřežím slonoviny. Dotčení státní příslušníci Pobřeží slonoviny by pak mohli pracovat jako pečovatelé či v jiných profesích. Podíváme-li se na problém z jakékoli strany, jedná se opět o další kanál pro přistěhovalectví, které je podle mého názoru samo o sobě více než dostačujícím důvodem, proč hlasovat proti tomuto usnesení. Evropa má už miliony nezaměstnaných a další dovoz pracovní síly z oblastí mimo Unii tento existující problém jen zhorší. Dotčené profese mohou být velmi dobře obsazeny našimi vlastními pracovníky.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písemně. – (SV) Myslíme si, že by naším prvním příspěvkem k podpoře trvalého rozvoje v nejhudších zemích světa mělo být otevření trhů EU pro dovozy z těchto částí světa. Pokud chceme, aby byla pomoc slučitelná s požadavkem zvýšit volný obchod, je třeba, aby byla zahajována a rozhodována na úrovni jednotlivých členských států, nikoli na úrovni EU. Jestliže EU přesto trvá na rozdělování a kontrolování pomoci, nesmí být tato pomoc za žádných okolností podmíněna obchodem s přijímajícími zeměmi. Ustanovení, jejichž cílem je chránit citlivá odvětví v rozvojových zemích v přechodném období, mohou však být akceptovatelná. V zásadě bychom se ale měli vyhnout veškerým protekcionistickým nařízením, která hrozí tím, že bude oslaben přístup k volnému trhu.

Tyto názory jsme měli na paměti, když jsme přijímali postoj týkající se návrhů usnesení v souvislosti s obchodními dohodami, na kterých Komise v současné době pracuje.

Jsmo proti nešťastnému znění, jehož cílem je pouze zvýšit vliv Evropského parlamentu na obchodní politiku. Rozhodli jsme se nicméně hlasovat pro všechna tato usnesení, neboť dokládají význam pokračujícího volného obchodu v době, kdy ostrý vítr protekcionismu nabírá na síle.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem pro návrh usnesení o prozatímní dohodě o hospodářském partnerství mezi Pobřežím slonoviny na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé.

Souhlasím s tím, že by mohla mít celní unie zemí západní Afriky velký význam pro Pobřeží slonoviny, které zaujímá v této oblasti hospodářské a obchodní prvenství: vzhledem k tomu, že obchod mezi regiony představuje jen malou část celkového obchodu Pobřeží slonoviny, by navíc v zájmu rozvoje trvalého a udržitelného růstu v dlouhodobém horizontu bylo žádoucí zvýšit regionální obchodní vazby.

Je rovněž žádoucí, aby Evropská unie poskytovala Pobřeží slonoviny více technické a administrativní pomoci a lepší administrativní a technickou pomoc k zajištění toho, aby mohla být jeho ekonomika přizpůsobena a připravena čerpat z prozatímní dohody o hospodářském partnerství co nejvíce výhod.

– Návrh usnesení: B6-0142/2009 (EPA – Ghana)

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem proti Fjellnerově zprávě o prozatímní dohodě o hospodářském partnerství mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Ghanou na straně druhé.

Je to proto, že se domnívám, že by taková dohoda s Ghanou mohla ohrozit soudržnost a oslabit regionální integraci Hospodářského společenství států západní Afriky (ECOWAS), které bychom měli podporovat,

neboť může přinést nejvíce pozitivních dopadů na místní ekonomiku ve střednědobém až dlouhodobém horizontu prostřednictvím svých větších možností k zapojení orgánů na místní úrovni.

Kathy Sinnott (IND/DEM), písemně. – Je velmi důležité, aby byly v dohodách o hospodářském partnerství zohledněny jedinečné potřeby každé země AKT. To je důvod, proč jsem hlasovala proti této dohodě. Každá země AKT má odlišné potřeby a mnozí by raději nejednali o právech duševního vlastnictví a singapurských otázkách. Řada z těchto zemí rovněž volá po posílení ustanovení kolem zabezpečení potravin a výroby potřeb pro děti. Tyto dohody nakonec potřebují doložku o přezkumu, která by ukládala povinnost posuzovat dopad na udržitelný rozvoj a umožňovala změnit dohodu na základě závěrů tohoto posouzení. Musíme pracovat tak, abychom zajistili, že tyto dohody skutečně dosáhnou toho, co je nejlepší pro potřeby každé z těchto zemí, a neměli bychom vyvíjet na tyto země tlak, aby podepsaly dohody, které nedosahují toho, co je pro ně správné.

– Návrh usnesení: B6-0144/2009 (EPA – CADC)

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem proti návrhu usnesení o prozatímní dohodě o hospodářském partnerství mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a státy SADC EPA na straně druhé.

Nedomnívám se, že dohoda o hospodářském partnerství přinesla velké výhody těm, kdo vyvážejí ze zemí AKT do Evropské unie, neboť na počátku roku 2008 vypršely obchodní dohody z Cotonou, i když zboží ze zemí AKT může vstoupit na trh EU bez jakýchkoli cel nebo kvót.

Tato dohoda především nepomůže podpořit autonomní rozvoj v těchto zemích za účelem vytvoření takových kapacit, které v budoucnosti umožní dotčeným zemím pokračovat v rozvoji i bez vnější pomoci. Kromě toho mám pocit, že tyto země často nesplňují podmínky řádné správy věcí veřejných, transparentnosti politických postojů a dodržování lidských práv, bez nichž hrozí, že škody způsobené obyvatelstvu v těchto státech převáží nad pomocí, kterou obdrží.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písemně. – (EL) EU usiluje v době kapitalistické krize a vystupňování skrytého boje imperiaлизма o posílení postavení evropských monopolů a získání nových pozic na světovém trhu. Používá k tomu kombinaci otevřených imperialistických zásahů po celém světě a vojenských nebo nevojenských prostředků a hospodářskou intervenci ze strany monopolů v mezinárodních obchodních a hospodářských transakcích.

Prozatímní dohody o hospodářském partnerství jsou nejsurovější formou dosud vyžadovaných dohod EU vůči rozvojovým zemím. Mají v těchto zemích za cíl udělit pravomoc kapitálu a drancování pracovní síly a zdrojů přinášejících bohatství. Tísňivé podmínky vyžadují liberalizaci trhů a privatizaci veškerých služeb, zejména v oblasti energie, distribuce vody, zdravotnictví, vzdělávání a kultury.

Případy Jihoafrického rozvojového společenství (SADX) a Společného trhu pro východní a jižní Afriku (COMESA) jsou typické. Rozděl a panuj. Tlak a donucení ze strany EU, aby byly přijaty časové rozvrhy a obsah dohod, se zvláštními dohodami a rozdílnými podmínkami pro každou zemi.

Hlasujeme proti prozatímním dohodám o hospodářském partnerství, neboť slouží ziskům z kapitálu a poškozují lid. Jsou opětovným důkazem toho, že světový obchod, kde mají svrchovanou vládu imperialismus a monopoly, nemůže být vykonáván na základě vzájemného prospěchu.

– Návrh usnesení: B6-0145/2009 (EPA – státy východní a jižní Afriky)

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem proti návrhu usnesení o dohodě o hospodářském partnerství mezi státy východní a jižní Afriky na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé.

Jsem přesvědčen, že tato dohoda o hospodářském partnerství není vhodná pro dosažení cíle podpory rozvoje daných zemí, neboť stále existují sporné otázky, které je třeba řešit a vyřešit, jako například doložka nejvyšších výhod a vývozní cla, jež nepodporují vytvoření skutečného trhu, který by byl schopen přinést výhody veškerému dotčenému obyvatelstvu.

– Návrh usnesení: B6-0146/2009 (EPA – partnerské státy Východoafrického společenství)

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem proti návrhu usnesení o dohodě o hospodářském partnerství mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a partnerskými státy Východoafrického společenství na straně druhé.

Jsem přesvědčen, že rozvoj skutečně regionálního trhu a trhu mezi regiony v těchto zemích je důležitý k tomu, aby byly vytvořeny podmínky pro udržitelný růst, který není plně odkázaný na vnější pomoc: tato dohoda však nevytváří nezbytné předpoklady k tomu, aby se tak stalo, neboť v řadě případů předpokládají plánovaná opatření jen velmi malé zapojení orgánů a místního soukromého sektoru.

Třebaže existují kontrolní mechanismy, nemám dále pocit, že by tyto země vždy plnily podmínky řádné správy věcí veřejných, transparentnosti politických postojů a dodržování lidských práv, bez nichž se vystavujeme většímu riziku, že bude poškozena většina obyvatelstva těchto států, místo aby byla poskytována skutečná pomoc.

– Návrh usnesení: B6-0147/2009 (EPA – střední Afrika)

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem pro návrh usnesení o prozatímní dohodě o hospodářském partnerství mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a střední Afrikou na straně druhé.

Pevně věřím, že pro vývozce v zemích střední Afriky, přinesla prozatímní dohoda o hospodářském partnerství velkou výhodu, především proto, že v lednu 2008 vypršely dohody z Cotonou, zvýšením jejich příležitostí vyvážit do Evropské unie. Globální dohody o hospodářském partnerství by měly být celkově považovány spíše za doplňkové než za alternativní k dohodám vycházejícím z rozvojové agendy z Dohá, a také v této oblasti požadujeme, aby jednání proběhla co nejdříve.

Souhlasím také s vytvořením přechodných období pro malé a střední podniky, aby se mohly přizpůsobit změnám vyplývajícím z dohody, a celkově vítám podporu, která bude dotčenými státy poskytnuta malým a středním podnikům.

– Zpráva: David Martin (A6-0117/2009)

Marie-Arlette Carloti (PSE), písemně. – (FR) Jako socialisté již po mnoho let usilujeme stejně jako naši afričtí kolegové o to, aby se dohody o hospodářském partnerství staly skutečně rozvojovým nástrojem.

Vyjednáváli jsme důrazně a odhodlaně s Komisí, abychom získali spravedlivé dohody, které podporují rozvojové cíle tisíciletí.

Máme dohody, které vycházejí ze selektivní regionalizace provedené samotnými zeměmi AKT.

Splnili jsme naše závazky ve vztahu k obchodní pomoci příslibené v roce 2005, a nikoli tím, že budeme „drancovat“ Evropský rozvojový fond.

Náš boj přináší značné výsledky, neboť komisařka pro obchod učinila závazek jménem Evropské komise týkající se:

- klíčového cíle rozvoje dohod,
- nového vyjednávání o sporných bodech v dohodách, na základě otevřeného a pružného přístupu,
- zabezpečení potravin a ochrany křehkých odvětví v zemích AKT.

Ovšemže bychom si přáli více záruk ohledně toho, jak budou vnitrostátní parlamenty a Smíšené shromáždění AKT-EU zapojeny do sledování provádění těchto dohod.

Pokrok dosažený během pouhých několika týdnů je však značný.

Tímto jej uznávám.

Hodlám však velice pozorně sledovat jeho realizaci.

Takže v budoucnu nebude žádný bílý šek. Hlasování jsem se zdržela.

Richard Corbett (PSE), písemně. – Dnes jsem mohl hlasovat pro udělení souhlasu Parlamentu s dohodou o hospodářském partnerství a prozatímních dohodách o hospodářském partnerství jen kvůli ujištění a příslibu nové komisařky Cathy Ashtonové a dále proto, že vlády dotčených zemí to veskrze považují za krok vpřed, třebaže nedostatečný.

Dohody o hospodářském partnerství by se měly stát nástroji pro zmírnění chudoby a pro její odstranění, zároveň by však měly být zahrnuty cíle udržitelného rozvoje a postupného začlenění zemí AKT do světového hospodářství.

Musíme zajistit, aby obchodní dohody, ke kterým se zavazujeme se zeměmi AKT, byly příznivé s ohledem na zájmy těchto zemí, a především aby sloužily jako nástroje rozvoje.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), písemně. – (ES) Hlasoval jsem mimo jiné proti zprávám o dohodách o hospodářském partnerství s karibskými ostrovy a také proti prozatímní dohodě s Pobřežím slonoviny. Parlament hlasoval například pro prozatímní dohodu s Pobřežím slonoviny; je to země zmítaná vnitřními konflikty a bez legitimní vlády.

Za těchto okolností mám jednoduše pocit, že není nejlepší čas k tomu, abychom uzavřeli mezinárodní dohodu s dlouhodobými důsledky. Pod tlakem Světové obchodní organizace odstoupila Evropská unie od dohod o spolupráci se zeměmi AKT a nahradila je dohodami o hospodářském partnerství s jednotlivými zeměmi, které v řadě případů ubírají těmto regionům na síle.

První dohody, vnučené Evropou, byly silně kritizované nevládními organizacemi a vyšetřovateli v těchto zemích a Parlament dnes tyto dohody revidoval.

Glenys Kinnock (PSE), písemně. – Udělila jsem souhlas s dohodou o hospodářském partnerství s regionem CARIFORUM a prozatímní dohodou s Pobřežím slonoviny v reakci na záruky dané tento týden komisařkou Ashtonovou.

Od doby, kdy komisařka Ashtonová nahradila ve funkci komisaře Mandelsona, došlo ke změně ve způsobu a tónu jednání a v současnosti vidíme jasné signály, že dochází i ke změně po věcné stránce.

V případě dohody o hospodářském partnerství s regionem CARIFORUM poskytla komisařka jasné ujištění zpravodaji Davidu Martinovi v návaznosti na vyjádřené obavy ohledně přístupu ke generickým léčivům, doložky o přezkumu a dále pružnosti v tom, jak bude fungovat doložka nejvyšších výhod.

Před udělením souhlasu dohodě s Pobřežím slonoviny jsme dostali jasné a jednoznačné potvrzení, že Pobřeží slonoviny bude moci převzít to, co chtějí mít z jiných dohod o hospodářském partnerství. Významné je, že v případě dohody o hospodářském partnerství s Jihoafrickým rozvojovým společenstvím byla dohodnuta revize řady sporných článků. Ta zahrnuje ochranu výroby potřeb pro děti, možnost zavést nové vývozní daně s cílem napomoci průmyslovému rozvoji a vývozní kvóty.

Svá rozhodnutí jsem nepřijímala snadno, byla však přijata po pečlivém posouzení snahy zajistit, aby mohly být dohody o hospodářském partnerství nástrojem rozvoje a odrážet naše partnerství a vzájemnou úctu se zeměmi AKT.

Bernard Lehideux (ALDE), písemně. – (FR) Náš postoj ohledně dohody o hospodářském partnerství je stále kritický. Domníváme se, že jednání právě vstoupila do velmi špatného začátku, bez jakéhokoli projevu respektu ke specifickým okolnostem na straně našich partnerů. Jsme také stále přesvědčeni, že bychom neměli jednání s těmito zeměmi uspěchat, a především jim nevnučovat kvapné reformy, které by se mohly katastrofálně projevit na jejich sociální soudržnosti a na jejich ekonomikách.

V našem hlasování však jsou zohledněny velmi povzbudivé postoje přijaté komisařkou Ashtonovou na plenárním zasedání v pondělí 23. března. Proto jsme se hlasování zdrželi a nehlasovali jsme proti, jak bychom určitě učinili ještě před několika týdny.

Naše zdržení se hlasování je nicméně varovné: chceme soudit kroky Komise na základě skutečných důkazů a nechceme jim dát bílko šek pro budoucnost.

David Martin (PSE), písemně. – Ujištění daná ohledně generických léčiv, doložky o přezkumu a pružnosti v tom, jak bude fungovat doložka nejvyšších výhod, znamenaly, že jsem mohl podpořit tuto zprávu, pro kterou jsem byl zpravodajem. Zpráva by měla sestavit bilanci mezi zajištěním spravedlivého podílu pro EU, ale také zajištěním toho, aby byl rozvoj nedílnou součástí této dohody tak, aby mohly státy regionu Cariforum prosperovat a sklízet plody spravedlivého obchodu s EU.

Rovana Plumb (PSE), písemně. – (RO) Hlasovala jsem pro tuto zprávu a věřím, že na základě souhlasu uděleného Evropským parlamentem dohodě o hospodářském partnerství mezi státy regionu CARIFORUM na jedné straně a Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé budeme moci zajistit, aby:

– realizace závazků v oblastech, jež dosud nejsou upraveny v rámci karibského jednotného trhu a hospodářství (CSME) nebo řádně provedené, včetně finančních služeb, dalších služeb, investic, hospodářské soutěže, zadávání veřejných zakázek, elektronického obchodování, práv duševního vlastnictví, volného pohybu zboží a oblasti životního prostředí, byla odložena až do dokončení jednotného trhu a hospodářství v těchto oblastech;

– byl stanoven mechanismus nezávislého sledování v rámci států regionu CARIFORUM, který bude vybaven nezbytnými zdroji k provádění potřebných analýz s cílem určit, do jaké míry jsou dosahovány cíle dohody o hospodářském partnerství;

– byl zavčas stanovován a poskytován spravedlivý podíl zdrojů na podporu obchodu. Tyto finanční prostředky představují dodatečné zdroje, a ne pouze přebalení finančních prostředků Evropského rozvojového fondu;

– byly tyto dohody v souladu s prioritami regionu CARIFORUM a aby jejich vyplácení bylo včasné, předvídatelné a v souladu s akčními plány strategických plánů rozvoje na vnitrostátní a regionální úrovni. Tyto finanční prostředky by měly být využity účinně s cílem kompenzovat ztrátu z výnosů z cel.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem pro doporučení pana Martina týkající se dohody o hospodářském partnerství mezi státy Carifora a ES. Evropský parlament je ve skutečnosti povinen uzavřít tuto dohodu, pokud bude Komise a Rada souhlasit s přezkumem těchto dohod každých pět let, doložka nejvyšších výhod bude zrušena pro Evropskou unii, a především budou stanovovány a přidělovány rozdílné částky zdrojů na podporu obchodu.

– **Zpráva: Erika Mann (A6-0144/2009)**

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Rozhodl jsem se zdržet se hlasování o návrhu paní Mannové týkajícího se doporučení ohledně prozatímní dohody o hospodářském partnerství mezi ES a Pobřežím slonoviny. Ve zprávě je několik bodů, se kterými nesouhlasím. Na druhou stranu jsou cíle a záměry, které zpráva sleduje, chvályhodné; nechci proto hlasovat proti tomuto doporučení.

– **Zpráva: Gay Mitchell (A6-0135/2009)**

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Hlasoval jsem pro zprávu.

Je to poprvé, kdy Parlament vypracoval jedinou zprávu o činnosti Evropské investiční banky (EIB) a Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD). Tyto dvě banky stále více financují operace ve stejných zeměpisných oblastech mimo Evropskou unii, například ve východní Evropě, na jižním Kavkazu, v Rusku, na západním Balkáně a v Turecku.

Spolupráce mezi těmito dvěma bankami vyrostla na regionálním základě, a proto se způsob, jakým probíhá, liší v závislosti na dané oblasti. V zemích, kde fungují tyto banky společně, existují tři různé druhy spolupráce mezi EIB a EBRD: memorandum o porozumění ve východní Evropě, metoda používaná na západním Balkáně a pružné způsoby spolupráce.

To není uspokojivý rozvoj. Místo toho by bylo mnohem užitečnější, kdyby byl organizován komplexní přezkum s cílem posoudit, jak by se mohla zlepšit spolupráce mezi těmito dvěma bankami a dalšími příslušnými stranami, s přihlédnutím k zájmům EU a přijímajících zemí. Navíc nelze rozdělení činností mezi tyto dvě instituce a spolupráci mezi nimi v žádném případě řídit na regionálním základě nebo nakreslením dělicí čáry mezi poskytováním půjček veřejnosti a soukromému sektoru.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Hlasoval jsem proti zprávě pana Mitchella o výročních zprávách Evropské investiční banky a Banky pro obnovu a rozvoj za rok 2007. Raději než mluvit o spolupráci těchto bank a dalších zúčastněných stran by podle mého názoru bylo vhodnější nejprve zajistit, aby byly prováděny předběžné, průběžné a následné kontroly přidělených finančních prostředků, neboť banky půjčily v roce 2007 skutečně značné částky. Poskytování finanční podpory bez zapojení občanské společnosti v dotčených zemích může situaci v těchto zemích jen zhoršit.

Vítám v tomto smyslu návrh pana Mitchella, aby Komise každoročně informovala Parlament a Radu o posouzení dopadu finančních operací. Tento prvek však nestačil k tomu, aby mne přiměl hlasovat pro tuto zprávu.

– Návrh usnesení: RC-B6-0152/2009 (Budoucnost automobilového průmyslu)

Guy Bono (PSE), písemně. – (FR) Hlasoval jsem pro toto společné usnesení týkající se budoucnosti automobilového průmyslu.

Tento text zdůrazňuje potřebu definovat na evropské úrovni jasnou a soudržnou politiku, abychom se vyrovnali s krizí, která postihuje všechny členské státy EU. Odhaduje se, že v Evropě je přímo nebo nepřímo ovlivněno automobilovým průmyslem 12 milionů pracovních míst. Klesají prodeje, zvyšuje se výroba na sklad a roste počet oznámení o nadbytečnosti. Na tuto novou sociální katastrofu neexistuje žádný zázračný lék; odvětví mohou zachránit jen koordinovaná opatření.

Proto jsem hlasoval pro toto společné usnesení, které vyzývá evropské orgány, aby spolupracovaly s členskými státy při realizaci opatření, jejichž prostřednictvím bude možné zajistit budoucí konkurenceschopnost evropského automobilového průmyslu a pokračující zaměstnanost v tomto odvětví.

Usnesení však přišlo poněkud pozdě a nesplňuje všechna naše očekávání. Diskuse proto zdaleka nekončí a zdá se, že bude živá, obzvláště když uvážíme, že je v sázce současná úroveň sociálních témat a znovu potvrzena potřeba sociální Evropy, která chrání své občany.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), písemně. – (RO) Hlasoval jsem pro toto usnesení o budoucnosti automobilového průmyslu, neboť požaduje soudržné, sladěné iniciativy členských států zaměřené na evropský automobilový průmysl a na vytvoření příslušného evropského rámce pro činnost.

Edite Estrela (PSE), písemně. – (PT) Hlasovala jsem pro společný návrh usnesení o budoucnosti automobilového průmyslu. Vzhledem k tomu, že je EU největším světovým výrobcem motorových vozidel a automobilový průmysl jedním z největších soukromých zaměstnavatelů, je podpora těchto odvětví nezbytná proto, aby bylo možné bojovat se současnou finanční a hospodářskou krizí.

Podporuji proto koordinované politické činy na evropské úrovni, které by povzbudily přijímání opatření na podporu tohoto průmyslu, zejména: zajištění přístupu k úvěrům pro automobilové výrobce a dodavatele, povzbuzení poptávky po nových automobilech, včetně poskytování pobídek ke šrotování starých automobilů a k nákupu „zelených“ automobilů, finanční podpora pracovníků s kvalifikací maximálním využíváním Fondu pro přizpůsobení se globalizaci a Evropského sociálního fondu, a povzbuzování výzkumu a investic.

Bruno Gollnisch (NI), písemně. – (FR) Hlasovali jsme pro usnesení o automobilovém průmyslu, nezapomínáme však na to, že ti, kdo dnes volají po úsporách, nesou ve skutečnosti odpovědnost za tuto katastrofu.

Jsou odpovědní za rozšíření globalizované ekonomiky založené na financích, která je oddělená od reality a kde záruka vysokých výnosů z podílů nahrazuje strategii odvětví a akcie se zdražují v návaznosti na ohlášení sociálních plánů, zatímco ne vždy schopní šéfové si poskytují sami sobě prémie a zlaté padáky. Oni vytvořili tento systém, kde se pracovní místa a platy pracovníků staly jen balancujícími proměnnými. Oni jsou odpovědní za zbídačování domácností, jež závažně ovlivňuje poptávku, a posiluje tak začarovaný kruh.

Dokonce dnes, kdy jsou v sázce stovky a tisíce pracovních míst, chrlí na nás Komise dogma hospodářské soutěže bránící vnitrostátním opatřením navrženým s cílem zabránit ztrátám pracovních míst a požadující objasnění od společnosti Renault, aby sama sebe ujistila, že zvýšení produkce výrobního závodu není důsledkem přemísťování operací.

Jen kdybyste projevili tolik rozhořčení, když byly evropské podniky přemísťovány po celém světě, při hledání nejnižších nákladů a co možná nejslabšího sociálního práva.

Je čas změnit naši politiku – pro dobro Evropy, a především Evropanů.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písemně. – (PL) Automobilový průmysl se ocitl ve výjimečně obtížné situaci kvůli současné hospodářské krizi. Ani předpovědi pro tento rok nejsou příznivé. Ukazují na další pokles prodejů nových automobilů.

Evropská komise a Evropský parlament si myslí, že by se měl tento průmysl v době krize více řídit. Jedná se o odvětví, které musí nalézt odpověď na strukturální problémy spojené s účinností výroby a využíváním výrobní síly tak, aby se zlepšila konkurenceschopnost a stabilita v dlouhodobém horizontu.

Zásah na úrovni EU a členských států může jen podpořit opatření přijatá samotnými výrobci. Platí to zejména o opatřeních, jejichž cílem je obnovit přístup k finančním prostředkům za rozumných podmínek, povzbudit poptávku po nových automobilech, udržet kvalifikační standardy a chránit pracovní místa a minimalizovat sociální náklady.

Řada zemí přijala plány na pomoc automobilovému průmyslu, ale jak poznamenala Komise, musí být tyto plány v souladu s právními předpisy EU a běžnými zásadami hospodářské soutěže, a zejména zásadami pro poskytování veřejné podpory, aby nebylo narušeno fungování evropského vnitřního trhu. Veškerá opatření související s financováním, zdaněním, nebo šrotováním musí kromě toho podporovat a urychlovat zásadní technologické transformace v tomto odvětví, zejména v oblasti palivové účinnosti motorů a snížení emisí.

Marine Le Pen (NI), písemně. – (FR) Evropský parlament se chystá schválit diktát Evropské komise, který jde proti veškerým snahám členských států chránit svůj automobilový průmysl.

Lidé musí pochopit, že ultraliberální politika Komise a Parlamentu je skvělým způsobem, který může urychlit přemístění francouzských podniků do hospodářsky „životaschopných“ států.

V době, kdy jsou v automobilovém průmyslu a v odvětvích subdodavatelů přímo ohroženy tisíce pracovních míst, je tato volba namířená proti státům nemravná a hospodářsky sebevraždná.

Ti poslanci, kteří se propůjčili k takové průmyslové a sociální zkáze, se za to budou muset zodpovídat pracovníkům a jejich rodinám, kteří jsou přímými oběťmi jejich ideologické slepoty.

Luís Queiró (PPE-DE), písemně. – (PT) Vzhledem k významu, jaký má automobilový průmysl pro evropské hospodářství, je závazek evropských vlád a samotné Evropské unie reagovat na současnou situaci pochopitelný. Pokoušejí se zabránit následkům krize, v což doufají a bojují s cílem zajistit, aby byla dočasná, aby nebyla pro toto odvětví nevratná. Tato obava má naši podporu. Musí však existovat určité záruky. Prvotním cílem je sice uchránit pracovní místa, ale současně musí být sledován konečný cíl zajistit přežití životaschopných odvětví. Znamená to, že musí být mimořádné investice do tohoto odvětví využity k obnově, modernizaci a k přípravě na zvýšenou konkurenci. Myšlenka, že je možné, či žádoucí, izolovat a chránit hospodářské odvětví před konkurencí, pokud je tato konkurence zdravá a spravedlivá, je hospodářskou chybou a politickým klamem.

Navzdory všem jejím nedostatkům je překonání krize v automobilovém průmyslu, stejně jako krize obecně, a příprava na další fázi jádrem Lisabonské strategie: zvýšení konkurenceschopnosti, více inovací a více pracovních míst. Měli bychom pomoci automobilovému průmyslu v jeho obnově, neměli bychom se však pokoušet objevovat Ameriku.

Peter Skinner (PSE), písemně. – Výroba automobilů v rámci EU závisí na dosažení standardů, které mohou napomoci přísnějším předpisům na ochranu životního prostředí. To není rozpor s myšlenkou konkurenceschopného odvětví, ale spíše příspěvek k samotnému přežití tohoto odvětví. Existuje řada evropských nástrojů, které mohou být použity na pomoc automobilovému odvětví, a zejména pracovníkům v tomto odvětví. Patří k nim fondy, které mají usnadnit školení v rámci celoživotního učení.

Proškolená pracovní síla, která může věřit v udržitelnou výrobu v budoucnosti, je důležitá. Víím, že výrobci automobilů v jihovýchodní Anglii mají v současnosti možnosti využít finančních nástrojů, které mohou podpořit výrobu automobilů v budoucnosti. To musí být vyváжено environmentálními a sociálními podmínkami.

Bart Staes (Verts/ALE), písemně. – (NL) Zelení politici jsou přesvědčeni, že nemůžeme nahlížet na hospodářskou a environmentální krizi odděleně. Napomoci hospodářství postavit se zpět na nohy by měl zelený Nový údel. V automobilovém odvětví existuje mimořádný potenciál k posunu zeleným směrem. Aby byl však tento potenciál využit, musí vlády přimět výrobce aut k tomu, aby investovali do inovací, a v tomto úsilí jim napomáhat. Většina v této sněmovně rozhodla, že Evropská unie musí napumpovat významnou částku finančních prostředků do svého automobilového průmyslu. Vypsání bílých šeků však není řešením. Nesmíme dotovat staré technologie, které jsou na ústupu. Namísto toho musíme přijmout přímé kroky, abychom výrobce automobilů přiměli investovat do inovací. Tím tento Parlament přispěje k budoucí udržitelnosti tohoto odvětví, a milionům Evropanů pracujících v automobilovém průmyslu se vrátí dobrá nálada.

Skupina Zelených / Evropské svobodné aliance navrhla, že by peníze měly být dostupné jen pod podmínkou, že automobilové odvětví trvale zlepší svůj vliv na životní prostředí. Doprava odpovídá za přibližně třetinu všech emisí CO₂ v EU. Hlasoval jsem proti většinovému usnesení, protože nestanoví zlepšení vlivu na životní prostředí jako nutný předpoklad k získání veřejných finančních prostředků.

5. Opravy hlasování a sdělení o úmyslu hlasovat: viz zápis

(Zasedání bylo přerušeno ve 14:15 a pokračovalo v 15:05.)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN MAURO

Místopředseda

6. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

7. Stav transatlantických vztahů v důsledku voleb v USA (rozprava)

Předsedající. Dalším bodem je zpráva (A6-0114/2009) Millána Mona jménem Výboru pro zahraniční věci o stavu transatlantických vztahů v důsledku voleb v USA (2008/2199/INI)).

Francisco José Millán Mon, zpravodaj. - (ES) Pane předsedající, na úvod bych rád poděkoval stínovým zpravodajům, především panu Severinovi, panu Lambsdorffovi a panu Lagendijkovi, a rovněž Výboru pro zahraniční věci a navrhovatelům, panu García-Margallovi a paní Quisthoudt-Rowohlové. Děkuji jim všem za spolupráci při vypracování této zprávy o vztazích mezi Evropskou unií a Spojenými státy.

Tato spolupráce umožnila vytvořit zprávu, kde vládne široká shoda o důležitém tématu. Zpráva, o které budeme zítra hlasovat, je tudíž sama o sobě ve velice vhodný čas silným a přesvědčivým poselstvím Evropského parlamentu. Chci říci, že se jedná o důležité téma proto, že je jasné, že Evropská unie a Spojené státy jsou dva velice významní hráči na světové scéně, kteří spolu musí úzce spolupracovat, jestliže sdílí stejné zásady a hodnoty a mají také řadu společných zájmů.

Klíčovým sdělením této zprávy je to, že se nalézáme ve velice příhodné době k posílení transatlantických vztahů. K tomu existují tři zásadní důvody: prvním je nová vláda ve Spojených státech, která je pragmatická, která ví, že žádná země nemůže řešit globální výzvy sama, a do které vkládá velká očekávání široká veřejnost v Evropě i ve světě. Druhým je silnější Evropská unie, která je ve vnějších jednáních schopnější než v roce 1995, kdy byla schválena nová Transatlantická agenda; navíc bude EU brzy podpořena nástroji Lisabonské smlouvy týkajícími se zahraniční politiky a obrany. Třetím důvodem jsou nové souvislosti, včetně globálních výzev, jako je hospodářská krize a změna klimatu, které již nejsou výzvami vojenského rázu, jak tomu bylo dříve.

V řešení těchto výzev bude Spojeným státům spolupráce s Evropskou unií velmi užitečná. Tyto transatlantické vztahy by měly být posilovány ve dvou směrech: ve směru institucionálním a ve směru fyzickém, zahrnujícím praktickou spolupráci. K posílení institucionálních struktur bychom měli využít Lisabonskou smlouvu: dva výroční summity místo jednoho, kterých se zúčastní nový stálý předseda Evropské rady; vytvoření transatlantické politické rady, v jejímž rámci by se čtvrtletně setkávali vysoký představitel – a místopředseda Komise – a státní tajemník; modernizace dialogu zákonodárných orgánů pořádáním transatlantických schůzí; a zlepšení v Transatlantické hospodářské radě. Všechna tato zlepšení umožní, aby byla spolupráce intenzivnější a účinnější; bylo by vhodné je kombinovat s novou dohodou o transatlantickém přidružení, přičemž by vyjednávání měla začít, až Lisabonská smlouva vstoupí v platnost.

Druhým cílem této zprávy je posílit praktickou spolupráci. To znamená vytvořit agendu pro společné řešení řady výzev a sporných bodů, spolu s dvoustrannými záležitostmi. Aby mohla být tato společná agenda vytvořena, měla by v příštích měsících Rada a Komise zintenzivnit své kontakty s novou washingtonskou vládou. Těší mne tedy vrcholná schůzka s prezidentem Obamou 5. dubna v Praze, jak je ostatně zdůrazněno i v pozměňovacím návrhu předloženém mou skupinou.

Zpráva uvádí řadu globálních výzev, ve kterých by měly Spojené státy a Evropská unie usilovat o jednotný postup, například hospodářskou krizi, účinný multilateralismus s cílem zahrnout nově vznikající velmoci, rozvojové cíle tisíciletí, změna klimatu, dodržování lidských práv apod. Dále zmiňuje různé regionální otázky, ve kterých bychom měli jednat koordinovaně; sem patří konflikty, například konflikt na Středním

východě, a jaderný program v Íránu a v Afghánistánu; jsou zmíněny i vztahy s Ruskem a zeměmi Latinské Ameriky. Dalšími oblastmi, kde je nutná lepší koordinace, jsou odzbrojování a bezpečnost, mimo jiné boj proti závažné hrozbě terorismu, který by měl být veden v plném souladu s mezinárodním právem, včetně dodržování lidských práv.

Dámy a pánové, zpráva se věnuje i některým dvoustranným záležitostem v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, včetně otázek víz. Zdůrazňuje také potřebu transatlantického partnerství, aby byla využita široká podpora občanské společnosti, především mladých lidí. Jsou zahrnuty také hospodářské a obchodní vztahy a je zdůrazněno, že je nezbytné dosáhnout pokroku v integraci transatlantického trhu. Do těchto témat jsem samozřejmě začlenil řadu doporučení Hospodářského a měnového výboru a Výboru pro zahraniční věci.

A na závěr, dámy a pánové: věřím, že v případě, že bude tato zpráva zítra přijata, vyšle Parlament jasné poselství. Požadujeme posílení vztahů mezi Evropskou unií a Spojenými státy, a to i na institucionální úrovni. Věřím, že toto posílení bude výhodné pro obě strany i pro mezinárodní společenství jako celek.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, omlouvám se za zpoždění, které bylo způsobeno schůzí konference předsedů výborů, jíž jsem se účastnil. Ve skutečnosti jsem dnes dopoledne přiletěl z Washingtonu. Chci vám poděkovat za vaše pozvání k účasti v této významné a aktuální rozpravě o transatlantických vztazích, a děkuji především zpravodaji Millánu Monovi za tuto důležitou a obsáhlou zprávu, kterou jsem na své cestě s velkým zaujetím přečetl. Předsednictví a Rada s ní mohou v řadě věcí souhlasit.

Ať už je naše politické zázemí jakékoli, všichni víme, že transatlantické vztahy mají pro naši budoucnost, budoucnost Evropy, zásadní význam. Již šest desítek let je pevné transatlantické partnerství hybnou silou míru, stability a prosperity pro Evropu a Severní Ameriku i pro celý svět. Tvrdím, že to není jen historie. Je to nejlepší možná agenda i pro 21. století. Transatlantické vztahy nám dovolí společně dosáhnout výsledků, jaké by ani jeden z partnerů nemohl splnit sám. Rád bych zde citoval viceprezidenta Joe Bidena při jeho první cestě do Mnichova, kde jasně řekl, že Amerika potřebuje Evropu a Evropa potřebuje Ameriku. Myslím, že takové prohlášení lze snadno pochopit. Když se dohodneme, můžeme stanovit principy globální agendy. V případě, že se nedohodneme, je obtížné pokračovat v jakékoli agendě, tedy společných výsledků, jakých bychom nedosáhli sami, nám umožňují dosáhnout transatlantické vztahy.

Prezidentské volby ve Spojených státech v listopadu minulého roku generovaly tady v Evropě nevídané nadšení, očekávání a zájem. Volba amerického prezidenta se totiž týká i Evropanů. Prezident Obama naznačil nový přístup k výzvám, kterým čelíme. Tato změna a nový přístup zaujaly řadu Evropanů. Očekávání byla podpořena na obou stranách Atlantiku. Tato očekávání jsou příležitostí k naší vzájemné spolupráci v době, kdy ji nejvíce potřebujeme. Tato změna však bude muset být řízena opatrně, protože nic by našim vztahům neuškodilo víc, než nenaplněné naděje – a čím větší tyto naděje jsou, tím těžší je naplnit.

Nová vláda zahájila energicky. Většina prezidentovy agendy se podle očekávání soustředila na hospodářskou a finanční krizi. Bylo povzbuzující vidět, jak záhy padla rozhodnutí o Guantanámu – před pouhými několika měsíci jsme zde o něm hovořili – obnoveném závazku angažovat se na Středním východě a o svolání konference o Afghánistánu, která se bude konat v Haagu dne 31. května. Jsou to iniciativy, po kterých mnozí v Evropě volali.

Dialog se Spojenými státy byl znovu oživen. Z mých kontaktů s novou vládou, mimo jiné ze setkání s novým viceprezidentem Bidenem a státní tajemnicí Clintonovou zde v Bruselu, je jasné, že Spojené státy chtějí dát vztahům s EU a našimi partnery nový tón. Vítám pragmatický přístup, jakým se tyto počáteční kontakty vyznačovaly.

I když je změna tónu důležitá, nezahrnuje samozřejmě sama o sobě konkrétní výsledky. Jestliže máme konstruktivně spolupracovat, musíme společně přezkoumat naše politické priority a přehodnotit způsob, jakým funguje transatlantické partnerství. Vaše zpráva k tomuto procesu významně přispívá. Ovšemže je to proces, který byl započat na straně EU minulý rok, když byly transatlantické vztahy projednávány na dvou neformálních setkáních ministrů zahraničí v Avignonu a Marseille. Myslím, že je zde na místě poděkovat francouzskému předsednictví, které tato setkání iniciovalo, a Portugalsku, které také sehrálo svou úlohu. Je to proces, který bude zapotřebí rozvíjet v následujících měsících. Vynikající příležitost se k tomu naskytne příští týden při neformálním setkání hlav států a vlád s americkým prezidentem v Praze. Transatlantické vztahy jsou bohaté a rozmanité a zahrnují mnoho oblastí politik. Za všechny bych rád zdůraznil ty, kterými bychom se chtěli zabývat při nadcházejícím setkání v Praze.

Zprv je to zabezpečení energie a změna klimatu. Tato navzájem propojená témata zneklidňují velké množství Evropanů. Zabezpečení energie je klíčovou prioritou, která musí být řešena prostřednictvím komplexní strategie zahrnující nejen energetickou účinnost a podporu obnovitelných zdrojů energie, ale také diverzifikaci dodávek energie, jejích zdrojů a dopravních tras. Při jakékoliv příležitosti by EU a Spojené státy měly v těchto oblastech spolupracovat a podporovat společnou agendu. Co se týče klimatu, bude tento rok velice významným. Konference OSN o změně klimatu, která se bude konat koncem prosince v Kodani, je historická příležitost k tomu, aby byly revidovány a rozšířeny závazné mezinárodní cíle k řešení změny klimatu.

EU přijala před konferencí ambiciózní závazky v energetické a klimatické oblasti. Zdá se, že prohlášení a rozhodnutí prezidenta Obamy, pokud jde o změnu klimatu, ukazují na významný politický posun, ale čeká nás ještě mnoho tvrdé práce. Podpora ze strany Spojených států je v této otázce samozřejmě zásadní, ale nestačí to. Musíme si zajistit podporu i moderních rozvojových zemí, jako je například Čína.

Zadruhé je to hospodářská a finanční krize. Současná krize je vážná a celosvětová a vyžaduje silnou politickou odpověď po celém světě a na všech úrovních. Zvláštní zodpovědnost mají v této souvislosti EU a Spojené státy, a to ve smyslu opatření, která přijímají na vnitrostátní úrovni, i ve smyslu mezinárodní koordinace. Musíme spolupracovat se Spojenými státy, a zajistit tak, abychom dali na současnou světovou krizi a finanční problémy koordinovanou odpověď. Musíme spolupracovat, abychom vyřešili otázku dohledu nad finančním systémem a reformu mezinárodních finančních institucí. Musíme koordinovat i naše politiky a podpořit růst a zaměstnanost. Musíme zajistit, aby přístupy, které zvolíme, byly slučitelné a aby nevedly k narušení hospodářské soutěže na transatlantickém trhu. Mnohé z toho se odehraje ve skupinách jako G8 a G20, konkrétně na vrcholné schůzce skupiny G20 v Londýně, kterou začne návštěva prezidenta Obamy v Evropě. Je ovšem jasné, že transatlantické vztahy budou klíčové pro vytvoření širší globální agendy.

Třetí klíčovou otázkou pro Evropu i Spojené státy je Afghánistán. Je to společný problém – z této oblasti pocházejí teroristé, kteří útočí ve Spojených státech i v Evropě. Pro všechny evropské politiké vůdce je důležitým, i když nesnadným, úkolem, aby vysvětlili svým občanům, že v Kábulu musí být chráněna jejich vlastní bezpečnost. Afghánistán byl také hlavním tématem neformálního setkání trojky Evropské unie s viceprezidentem Bidenem dne 10. března v Bruselu. Viceprezident vyjádřil naději, že Afghánistán zůstane na předním místě politického programu EU. Bylo zřejmé, že Spojené státy očekávají naši podporu nejen co se týče celkové strategie v Afghánistánu, ale i závazku, že budou této podpoře odpovídat také konkrétní zdroje. S vědomím, že hlavním zájmem je bezpečnost afghánských občanů, jsme navýšili naši policejní misi v zemi. Kromě civilní mise EUPOL je zapotřebí i vojenská policie – „četníci“, o nichž tady hovoříme. Předsednictví v této souvislosti jedná s nově zvoleným zvláštním vyslancem pro Pákistán a Afghánistán v zemích EU o možnosti účasti EU na misi NATO formou vyslání četnických instruktorů do oblasti. Setkal jsem se například s Pierrem Lellouchem z Francie a hovořili jsme o tom také s Dickem Holbrooke. Musíme také zajistit, aby byly v Afghánistánu vytvořeny podmínky pro úspěšné prezidentské volby, a musíme mít na paměti i regionální aspekty, především tím, že budeme poskytovat další pomoc rozvoji udržitelné civilní vlády v Pákistánu. Tyto regionální rozměry jsou tedy velice důležité a musíme je kromě národních a světových rovněž brát v úvahu.

Za čtvrté bude mimořádně důležitá mnohostranná odpověď s cílem řešit riziko šíření zbraní hromadného ničení. EU a Spojené státy vyjádřily rostoucí znepokojení iránským jaderným programem, a především nedodržováním mezinárodních závazků v jaderné oblasti ze strany Íranu. EU a Spojené státy musí společně zajistit, aby byl rozvoj jaderné technologie omezen na legitimní a civilní účely. Nejlépe toho lze dosáhnout vytvořením přísných a mezinárodně závazných pravidel, které budou podpořeny spolehlivými mechanismy ověřování. Zároveň jsou EU a Spojené státy připraveny zaujmout k Íránu konstruktivní přístup, pokud jde o tento problém a další problémy v oblasti.

Další výzvou, které čelíme, je způsob spolupráce v posílení praktického uplatňování zákonného multilateralismu založeného na sdílených hodnotách. Je toho mnoho, co můžeme udělat společně. Sdílím postoj prezidenta Obamy podporovaný státní tajemnicí Clintonovou i viceprezidentem Bidenem, že jakákoli volba mezi bezpečností a ideály je špatná. Vítám v tomto ohledu postup prezidenta Obamy směřující k uzavření Guantánama.

Vítáme také to, jak záhy se prezident Obama zapojil do řešení arabsko-izraelského konfliktu, včetně jmenování George Mitchella zvláštním vyslancem v této oblasti. Trvalý mír zohledňující požadavky Izraelců i Palestiny má pro obyvatele v této oblasti zásadní význam a zůstává klíčovým cílem pro EU i Spojené státy. Mírová dohoda může přinést i další výhody, zejména i hlubší porozumění mezi Západem a širším muslimským světem.

Se zájmem jsem si ve vaší zprávě přečetl řadu doporučení týkajících se institucionální struktury transatlantických vztahů. Souhlasím s tím, že by institucionální vazby mezi EU a Spojenými státy měly odrážet význam těchto vztahů. Iniciativy zahájené českým předsednictvím to zdůrazňují. Jednali jsme se Spojenými státy a jejich novou vládou od samého počátku a na všech úrovních. A za deset dnů přivítá předsednictví v Praze prezidenta Obamu na neformální vrcholné schůzce s hlavy států a vlád EU. Již jsem uvedl, že to bude příležitost ke zhodnocení dimenze transatlantických vztahů a k potvrzení naší vůle ke spolupráci. Tato jednání budou pokračovat mimo jiné tím, že se budou konat pravidelná neformální setkání ministrů zahraničí EU a Spojených států. Jsem také přesvědčen, že by byly záslužné pravidelnější a užší kontakty mezi Evropským parlamentem a Kongresem Spojených států.

Jsem Parlamentu vděčný za jeho stálou podporu rozvoji transatlantických vztahů, a především za vaši zprávu. Letos máme novou příležitost tyto vztahy rozvinout. Pro toto předsednictví, a pro Radu, mělo toto partnerství vždy strategický význam pro Evropu jako celek.

Mohu vás ujistit, že se české předsednictví zavázalo zajistit, aby toto partnerství zůstalo jádrem naší širší vnější strategie, a při řešení mnoha výzev a problémů, kterým dnes musíme čelit, bude hrát rozhodující úlohu.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – Pane předsedající, vztahy EU-USA pod novou vládou prezidenta Obamy měly kladný a svižný začátek. V Komisi všichni velmi tvrdě pracujeme na tom, abychom přiměřeně přispěli k naší společné znovuoživené agendě. Proto také oceňuji tuto velmi dobře načasovanou rozpravu. S potěšením sleduji, že mají Parlament a Komise v této oblasti zjevně shodný názor na mnoho priorit.

Těšíme se na rušný harmonogram ve vztazích EU-USA. Mé úvodní poznámky budou zaměřeny na seznam věcí k okamžitému splnění, ale také bych ráda zdůraznila dva body týkající se institucionálních struktur EU-Spojené státy. Zaprvé jsem přesvědčena, že pro úspěšné transatlantické partnerství jsou nezbytné pevnější vazby mezi zákonodárci Evropské unie a Spojených států. Zadruhé navážu na doporučení zprávy, pokud jde o přepracování Nové transatlantické agendy z roku 1995.

Jako řada dalších jsem se i já setkala při různých příležitostech se státní tajemnicí Clintonovou a také jsem hovořila s viceprezidentem Bidenem, když nedávno navštívil Brusel. Jedna věc je jasná: tato americká vláda bude hledat spolehlivé partnery pro řešení všech globálních i regionálních výzev a v Evropě vidí svého spolehlivého partnera. Tuto příležitost musíme využít.

Zároveň budou ale očekávat konkrétní „vklad“ Evropské unie do těchto jednání – a to nejen co se týče složitých otázek, jako je Afghánistán nebo uzavření Guantanamo. Musíme proto vyvinout jasné postoje založené na našich společných zájmech a hovořit jedním hlasem. Ráda bych zcela jasně řekla, že toto zásadní transatlantické přátelství není jednosměrná ulice. Evropa a Evropská unie musí přispět také.

Silná EU je tedy pro Spojené státy důležitým partnerem při řešení globálních výzev. Domnívám se, že bychom se měli počátku zaměřit na omezené množství priorit.

Světové hospodářství ve velice složité situaci nám naše kroky samozřejmě neulehčí. Prvotním cílem je lepší spolupráce Evropské unie, Spojených států a dalších významných aktérů v makroekonomické politice a reformování regulace finančního odvětví. Musíme lépe spolupracovat, abychom podpořili oživení poptávky a zaměstnanost, a musíme zajistit, aby se naše politiky vzájemně doplňovaly a aby nenarušovaly obchod. Na obou stranách Atlantiku je třeba zabránit protekcionismu. Evropská unie a Spojené státy by měly více spolupracovat při realizaci výstupů vrcholné schůzky skupiny G20, která se bude konat příští týden, včetně rozvíjení slučitelných přístupů k reformě regulace finančního odvětví. V tomto směru učinilo velký pokrok poslední zasedání Evropské rady v Bruselu.

Musíme také pečovat o transatlantické hospodářství, které představuje polovinu světové produkce a obchodu. Zpráva toto téma velice správně zdůrazňuje. Měli bychom posílit Transatlantickou hospodářskou radu (TEC), aby byla účinnější v odstraňování regulačních překážek a napomáhání růstu, a současně ji výhledově učinit strategičtější. TEC – jak se nazývá – by měla být schopná diskutovat například o tom, jak ve vnitrostátních plánech obnovy předcházet politikám typu požádej svého souseda.

Co se týče změny klimatu: poprvé za deset let se EU a Spojené státy začínají sbližovat. Měli bychom se soustředit na uzavření dohody v prosinci v Kodani. Musíme jednat společně, abychom například pro mnohostranné dohody získali i Čínu a Indii nebo abychom spustili integrovaný trh s uhlíkem, jako součást budoucího celosvětového trhu. Společně musíme podporovat myšlenku, že v hospodářské obnově mohou hrát úlohu čisté, účinné technologie a „zelená pracovní místa“. Prezident Obama již tuto skutečnost velice

správně zdůraznil. Znamená to také přimět k užší spolupráci naše energetické výzkumy a posílit náš dialog o zabezpečení energie – jak ostatně řekl také náš předseda.

Co se týče zahraniční pomoci a rozvojové politiky zdůraznili prezident Obama i státní tajemnice Clintonová jejich význam coby součástí komplexní zahraniční politiky. To nahrává silné pozici EU, světového největšího dárce. Měli bychom usilovat o obnovený závazek Spojených států vůči rozvojovým cílům tisíciletí a obnovit dialog EU-USA o rozvojové spolupráci se zaměřením na otázky, jako je účinnost pomoci a soudržnost politik.

Hospodářství je zásadním tématem nové agendy prezidenta Obamy, ale Spojené státy rychle přehodnotily i hlavní otázky zahraniční politiky.

K otázce Afghánistánu a Pákistánu: nová vláda se shodla na důležitosti komplexnější politiky – aby byl vojenský nárůst provázen nárůstem v civilní oblasti. Nová americká vláda klade důraz na budování občanských kapacit a regionální přístup, zaměřený na sbližování pákistánských politik s dlouhodobými politikami EU. Úsilí Komise v Afghánistánu zahrnuje i podporu policejního výcviku, reformu soudnictví a podporu alternativních zdrojů obživy ve venkovských oblastech, například s cílem bojovat proti pěstování drog. Obdržela jsem – a to i od samotného viceprezidenta Bidena – i jasné signály o tom, že Spojené státy podporují naši aktivní snahu v přípravě na možnou volební pozorovací misi EU v Afghánistánu, za podmínky, že budou splněny bezpečnostní požadavky. Aktivně se zajímám o to, zda všem těmto oblastem můžeme poskytnout dodatečné financování. Nedávno jsme o tom hovořili i s Richardem Holbrookem, zvláštním vyslancem pro Afghánistán a Pákistán. Oba se těšíme, že se zúčastníme regionální konference v Haagu a také konference o Pákistánu v Tokiu.

Obdobně i na Středním východě již od samého počátku vyzýváme k většímu zapojení Spojených států do situace. Povzbudila nás přítomnost tajemnice Clintonové na konferenci v Sharm el-Sheik a také její aktivní účast a přítomnost při prvním kvartetu. Měli bychom diskutovat o tom, jak nejlépe zapojit novou vládu Izraele – a doufejme i palestinskou vládu národní jednoty –, abychom vytvořili řešení se dvěma státy. Těší nás, že se chce vláda prezidenta Obamy zabývat i zbytkem oblasti, včetně Sýrie. Měli bychom také pracovat – jak již bylo řečeno – s iniciativami Spojených států v Íránu – jako součást předcházení jaderného zbrojení v této oblasti, a posilovat naši činnost co se týče pobídek, ale také sankcí.

Evropská unie hraje významnou úlohu i v našem východním sousedství. Zůstaneme v naší práci v úzkém kontaktu se Spojenými státy, abychom podpořili demokratické a tržně orientované reformy v oblasti, a to i pomocí nového východního partnerství, které zahrnuje cíle politického přidružení a hospodářské integrace s šesti našimi východními sousedy.

Více než v minulosti budeme se Spojenými státy hovořit o spolupráci se strategickými partnery, například Ruskem a Čínou, ale také Latinskou Amerikou. Mým úplně prvním úkolem je zajistit, aby setkání EU s prezidentem Obamou v Praze dne 5. dubna znamenalo významný posun v partnerství, zaměřený již na konkrétní výsledky. Poté připravíme vhodné prostředí pro úspěch vrcholné schůzky EU-USA, pravděpodobně v červnu.

Červen bude také příležitostí ke zpracování obnovené transatlantické agendy a udržitelného programu praktické spolupráce mezi EU a Spojenými státy.

Albert Deß, *navrhovatel stanoviska Výboru pro mezinárodní obchod.* – (DE) Pane předsedající, pane úřadující předsedo Rady, paní komisařko, dámy a pánové, rád bych začal poděkováním zpravodaji panu Millánu Monovi za představení této vynikající zprávy, ve které se řeší všechny důležité body nutné pro spravedlivé transatlantické vztahy. Tento návrh usnesení o transatlantických vztazích po volbách ve Spojených státech ukazuje, jak významné tyto vztahy jsou.

Podle údajů Komise je na těchto transatlantických hospodářských a investičních vztazích závislých v EU a Spojených státech téměř 14 milionů pracovních míst. Věřím, že nový prezident Spojených států si bude těchto vztahů, jak to řekl ve své předvolební řeči v Berlíně v červenci roku 2008, vysoce cenit. Jak tehdy řekl, nemá Amerika lepšího partnera, než je Evropa.

V návrhu usnesení konstatujeme, že je toto partnerství strategicky nejvýznamnějším i pro Evropu. Obzvláště v současné světové finanční a hospodářské krizi je toto partnerství skutečně nutným předpokladem k řešení globálních výzev. Podmínkou životaschopného transatlantického partnerství je nicméně i to, aby Američané také uznali oprávněné obavy Evropy o transatlantický obchod.

V Evropské unii máme obzvláště přísné standardy, například pokud jde o ochranu spotřebitelů, dobré životní podmínky zvířat či ochranu životního prostředí. Chceme také, aby tyto standardy splňovaly i americké výrobky dovážené do Evropy. Doufám, že nový prezident a jeho nová vláda budou pracovat na zavedení těchto standardů ve Spojených státech. Potom nebudeme mít žádné problémy.

Jsem přesvědčen, že tento návrh usnesení bude zítra přijat, protože podle mého názoru obsahuje vše, co je třeba pro dobré vztahy.

José Manuel García-Margallo y Marfil, *navrhovatel stanoviska Hospodářského a měnového výboru*. – (ES) Pane předsedající, rád bych na úvod poděkoval panu zpravodaji za práci, kterou odvedl, aby sněmovně dnes předložil úplnou, přesnou a mimořádně dobře načasovanou zprávu.

Zástupce předsednictví a paní komisařka hovořili o schůzkách, které nás čekají, nejprve setkání v Londýně a následně pak setkání v Praze, kde zahájí Evropská unie a Spojené státy nové vztahy, v návaznosti na zvolení prezidenta Obamy.

Chci hovořit o zprávě Hospodářského a měnového výboru, který udělal kus dobré – jednomyslně přijaté – práce, zaměřené na tyto cíle.

Prvním cílem je zotavit se z krize. Buď se zotavíme společně, nebo se nezotavíme vůbec. V této chvíli můžeme pozorovat největší fiskální balíčky, jaké jsme nepoznali od krize v roce 1929. Jejich účinek bude větší a daňové poplatníky vyjdou levněji, pokud budou naše snahy koordinované.

Druhým cílem je reforma architektury finančních institucí – ta se ukázala v současné krizi jako neúspěšná – a znovunastolení transparentnosti u výrobků, subjektů a trhů. Buď to uděláme společně, nebo nebudeme schopni to udělat vůbec. Jak nám připomněla paní komisařka, tvoříme nyní největší světový hospodářský celek a sdílíme – jak řekl pan zpravodaj – hodnoty, které nám takové sblížení umožní.

Třetím cílem je integrace finančních trhů, aby v soutěži odolaly soutěži s nově se rozvíjejícími trhy. Aby se tak stalo, je nutné přiblížit se regulovaným trhům, na které lze v praxi použít principy vzájemného uznání a lepšího dohledu orgány na obou stranách Atlantiku.

Paní Komisařka hovořila o čtvrtém cíli a představila ho lépe, než dokážu já: musíme společně odolávat pokušení protekcionismu a bylo by vhodné přijmout společné stanovisko k jednacímu kolu z Dohá.

Na závěr, ale se stejnou důležitostí, musíme, paní komisařko, vyřešit globální nerovnosti, které byly z velké části původcem krize.

Musíme vytvořit nový mezinárodní měnový systém a byla by ostuda, kdyby se kvůli nepochopení s naším hlavním partnerem náš hlas v globální diskusi ztratil.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, *jménem skupiny PPE-DE*. – (ES) Pane předsedající, partnerství Spojených států a Evropské unie je v prvé řadě založeno na hodnotách a na obrovském finančním potenciálu.

„Kombinovaný výrobek“ těchto dvou regionů dosahuje 23 miliard EUR, což představuje 60 % světového hrubého domácího produktu. Tyto dva regiony představují 60 % světového obchodu a byly schopny mobilizovat 75 % světových čistých investic.

Přesná a vyvážená zpráva, kterou nám předložil zpravodaj Millán Mon, nemohla přijít v lepší chvíli – jak sám právě řekl – kdy se shoduje s první návštěvou nově zvoleného prezidenta Spojených států v Evropě, aby se zúčastnil setkání G20, 60. výročí NATO a mimořádné vrcholné schůzky mezi Evropskou unií a Spojenými státy.

Evropská unie a Spojené státy musí mít možnost jednat, aby upevnilly vedoucí pozici, jejíž tři aspekty je podle mého názoru třeba znovu posoudit.

Zprvu bychom měli chránit principy a hodnoty, které vedou k posílení této transatlantické aliance.

Zadruhé potřebujeme v tomto transatlantickém dialogu ambicióznější cíle, pokud jde o otázky, o kterých hovořili pan zpravodaj a rovněž paní komisařka: Írán, Irák, Střední východ, Afghánistán atd.

Zatřetí bychom se měli pokusit zahájit nový dialog o strategických aspektech souvisejících s globálními tématy, jako je například boj s chudobou, zabezpečení potravin a energie, boj proti změně klimatu aj.

Pane předsedající, je zcela zřejmé, že Evropa jako „síla“, jak ji chceme vytvořit, se nebude moci vzepřít proti Spojeným státům, ale namísto toho bude muset stát po jejich boku jako partner, se kterým sdílí určitý náhled na svět, jisté hodnoty a se kterým se vzájemně uznává.

To neznamená, pane předsedající, že by Evropská unie měla vypsat bílko šek: musí v případě potřeby bránit své postoj, například co se týče trestu smrti, Mezinárodního trestního tribunálu, Kjótského protokolu, Guantánama a legislativy s extraterritoriálním účinkem, a Spojené státy budou muset respektovat Evropskou unii jakožto faktor stability a vyváženosti ve světě.

Pane předsedající, nová státní tajemnice Hillary Clintonová to velice dobře shrnula – a tím již končím – když před výborem Senátu pro zahraniční vztahy řekla: „Amerika nemůže nejpálčivější problémy vyřešit sama a svět je nemůže vyřešit bez ní.“

Adrian Severin, jménem skupiny PSE. – Pane předsedající, Spojené státy americké potřebují silné Spojené státy evropské. Evropská unie potřebuje silnou Americkou unii. Společně mohou být Spojené státy a Evropská unie zárukou světové bezpečnosti a stability a nabídnout model globálního řádu.

Tato zpráva je nejen o transatlantických vztazích, ale také o jejich vyváženosti. Asymetrie mezi dvěma břehy Atlantického oceánu transatlantickou spoluprací negativně narušuje. Proto má pro budoucí spolupráci se Spojenými státy zásadní význam posílení Evropské unie. Umožní to lepší sdílení zátěže při dodržování mezinárodních závazků oboustranné spolupráce.

Vztahy mezi těmito dvěma dlouhodobými strategickými partnery musí být hlubší a lépe strukturované a je nezbytná i institucionalizace těchto vztahů. Zpráva, kterou dnes projednáváme, doporučuje strategicky posílené partnerství a proces, který mu odpovídá. V souladu s tím bychom měli usilovat o vytvoření skutečně konfederativního transatlantického celku mezi námi a Spojenými státy americkými.

Současné by upevnění transatlantického strategického partnerství mělo nabídnout novou příležitost k podpoře spolupráci se třetím významným aktérem na severní polokouli, kterým je Rusko. Propojení Spojené státy-Evropská unie by nemělo být považováno za transatlantickou alianci proti Rusku, ale za výchozí bod v rámci vytváření modelu třístranné spolupráce s ohledem na udržení bezpečnosti a stability ve světě.

Závěrem bych chtěl říct, že naší prioritou není klamat sama sebe očekáváním, ale stavět na realistických odhadech toho, co jsou Evropská unie a Spojené státy schopny nabídnout, a současně zvyšovat naši schopnosti konat. Vzhledem k tomu podporujeme doporučení obsažená ve zprávě. Dovolte mi, abych osobně poděkoval panu Millánu Monovi za skvělou a laskavou spolupráci, kterou nám nabídl ohledně budoucí podoby těchto doporučení.

Sarah Ludford, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, ráda bych hovořila o otázkách práva a bezpečnosti obsažených v této zprávě, a to nikoli kvůli tomu, že by mě snad hospodářské otázky nezajímaly, ale proto, že mám jen tři minuty.

Existuje jasná potřeba transatlantické spolupráce v boji proti terorismu a závažné trestné činnosti; ta však musí být prováděna v plném souladu se zákony – vnitrostátními a mezinárodními – a se základními právy. Co se týče sdílení dat, je zapotřebí robustní a závazný právní rámec ochrany údajů.

Nejjasnějším příkladem změny v přístupu je záměr prezidenta Obamy uzavřít zátoku Guantánamo. To je velmi vítané a tato sněmovna vyzývá členské státy, aby reagovaly kladně na oficiální žádost Spojených států o umístění přibližně šedesáti bezrizikových nebo nízkorizikových původních zadržených, kteří nebudou obvinění. Tento požadavek byl oficiálně předložen minulý týden při příležitosti návštěvy místopředsedy Barrota a ministra Langeru a doufám, že se brzy dočkáme výsledků. Chápu, že sami Američané tomu v současnosti napomáhají, když se některé z nich snaží umístit sami, například 17 ujetců.

Bylo by také vhodné, kdyby mohl prezident Obama jít ještě dále než ve svých lednových výkonných nařízeních, a vyhlásil uzavření všech zadržovacích středisek CIA, a tedy úplný konec mimořádného vydávání. Aby bylo zajištěno, že se nic takového již nebude opakovat, a že se nevrátí především tajné dohody s Evropou, je nutné úplné zveřejnění toho, co se dělo v posledních sedmi a půl letech, včetně trestuhodného využívání outsourcingu k mučení.

Zpráva tím, že přijímá pozměňovací návrh, který jsem předložila, naléhavě žádá novou vládu Spojených států, aby ratifikovala a schválila statut Mezinárodního trestního tribunálu. To by samozřejmě tento tribunál posílilo. Zrušení trestu smrti Spojenými státy by obdobně znamenalo jejich vedoucí úlohu ve světovém měřítku.

Jakmile by vstoupily v platnost dohody o vydávání stíhaných osob a právní pomoci uzavřené mezi EU a Spojenými státy, znamenalo by to povzbuzení spolupráce v oblasti trestního práva a také omezení šedé zóny, která umožnila lety a mimořádné vydávání. Ale taková spolupráce může být podporována, pouze pokud zajišťuje spravedlivé zacházení. Jednomu mému voliči hrozí vydání a desetiletí v nejpřísnějších vězeních za to, že se naboural do počítačové sítě Pentagonu. Je šokující, že uspěl, ale je to počítačový nadšenec, ne terorista, a trpí Aspergerovým syndromem. Spojené státy by měly stáhnout svou žádost na jeho vydání a nechat ho stíhat, jestli vůbec, ve Spojeném království.

Na závěr bych chtěla poukázat na téma pozměňovacích návrhů skupiny ALDE, které se týkají hazardních her na internetu. Je důležité dospět v tomto sporu k rychlému řešení, protože zákazy a obvinění ze strany Spojených států se v rámci nezákonného selektivního stíhání dotýkají jen evropských provozovatelů hazardních her na internetu. Spojené státy před WTO tvrdí, že jsou tam veškeré hazardní hry na internetu zakázané, ale to není pravda. Dostihové sázení a samozřejmě oficiální státní loterie, oboje sídlící ve Spojených státech, jsou tolerovány, a stíhání jsou jen zahraniční poskytovatelé.

Nemám v hazardních hrách na internetu žádné zalíbení – ve skutečnosti mě velmi znepokojují – ale diskriminační zacházení za nepokrytého porušování pravidel WTO nemá ve zdravém transatlantickém vztahu co dělat. Mimochodem tam nemají co dělat ani víza, tak doufám, že velice brzy dosáhneme pro občany Evropské unie jejich zrušení.

Konrad Szymański, *jménem skupiny UEN*. – (PL) Pane předsedající, pravděpodobně neexistuje jediný závažný mezinárodní problém, který bychom mohli vyřešit sami. Nemluvím jen o Íránu, Iráku či Afghánistánu. Kvůli terorismu se otřásají ty nejzákladnější principy mezinárodního řádu. Je třeba přepracovat Ženevské úmluvy, aby bylo možné lépe reagovat na hrozby, které nejsou spojené s jedním konkrétním státem.

I přes optimistická prohlášení je dnes otázkou budoucnost NATO. Jestliže má aliance zůstat zárukou naší bezpečnosti, musí evropské země přijmout své politické a vojenské závazky. Naše spolupráce by nicméně měla být pragmatická – měli bychom přiznat, že Amerika představuje odlišný, i když neméně platný, model demokracie, a chovat se umírněně, když radíme o mezinárodním právu, Mezinárodním trestním tribunálu nebo trestu smrti.

Joost Lagendijk, *jménem skupiny Verts/ALE*. – (NL) Pane předsedající, jsme na pokraji nových vztahů mezi Evropskou unií a Spojenými státy. Všichni víme, jak byly tyto vztahy poškozeny za osm let vlády George W. Bushe v Bílém domě. Proto bylo mnoho Evropanů tolik potěšeno, když viděli, že byl zvolen Barack Obama, který slibůl, že bude v řadě oblastí postupovat zásadně odlišnou cestou. Zpráva pana Millána Mona se všemi těmito tématy zabývá. Patří sem například společný přístup k problémům změny klimatu a finanční a hospodářské krizi. Jsou i jiné příklady, například nutnost postupovat podle nové strategie v Afghánistánu a Pákistánu a uzavření zadržovacího tábora v zátocě Guantánamo. Tato poslední záležitost, zátoka Guantánamo, byla jednou z chyb, jež ve světě významně poškodily morální autoritu Spojených států. Totéž platí i otázkách jako mučení a vydávání. Prezident Obama zamýšlí takovéto praktiky ukončit, a to má skupina vřele vítat.

Je zde ještě jedno rozhodnutí, možná ne tak jednoznačné, ale podle mého názoru je stejně trestuhodné a musí být napraveno co možná nejdříve. Hovořím o odmítnutí Spojených států spolupracovat s Mezinárodním trestním tribunálem (MTT) v Haagu. Je to o to horší, že jako odplatu schválil Kongres Spojených států zákon na ochranu členů americké armády, a to jen měsíc po tom, kdy v červnu 2002 začal Mezinárodní trestní tribunál fungovat.

Co přesně tento zákon říká? Listina zakazuje občanům a institucím Spojených států spolupracovat s MTT a předávat mu informace. Zavazuje Američany, aby si před účastí v operacích Organizace spojených národů zajistili mezinárodní záruku imunity. Jinak řečeno znemožňuje jejich obvinění. Země, které se přihlásily k MTT, za to mohou být potrestány, a Spojené státy je také trestají. Na závěr zde existuje jeden prvek, který v mé zemi, Nizozemsku, způsobil největší rozruch – skutečnost, že Listina dává prezidentovi Spojených států všechny nutné prostředky – možnost využít všechny nutné prostředky – k tomu, aby dosáhl propuštění jakéhokoli občana Spojených států, který byl zadržen Mezinárodním trestním tribunálem. Proto se v Nizozemsku tento zákon označuje jako „zákon haagské invaze“.

Mohli bychom udělat na to téma mnoho vtipů, a také jsme si je udělali, a byly vcelku pravdivé. To by nás ale mohlo vést k podceňování významu celé věci. Tato listina byla neobyčejně protichůdnou a velice symbolickou reakcí strany prezidenta Bushe na vznik Mezinárodního trestního tribunálu. Nyní potřebujeme obdobně symbolickou, ale doufám že velmi přátelskou reakci prezidenta Obamy. Naléhám na něj, aby uvedený zákon

odvolal a spolupracoval s MTT, a vyzývám Komisi a Radu, aby tuto otázku s prezidentem otevřely, až se s ním příští týden setkají.

Jiří Maštálka, jménem skupiny GUE/NGL. – (CS) Pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, s velkým zájmem jsem se seznámil s projednávanou zprávou a musím upřímně říci, že ve mně vyvolala určité rozpaky. Zpráva je členěná do 61 bodů, je vyčerpávající, ale řekl bych velmi nepřehledná. Zcela se v ní ztrácí nebo dokonce chybí otázky, které nejvíce hýbou evropskou a českou veřejností. Postrádám jednoznačné stanovisko k současné globální hospodářské krizi a postupu Evropské unie a Spojených států. Postrádám postoj k válce, kterou vedou některé státy Evropské unie po boku Spojených států velmi neúspěšně v Afghánistánu. Tento postoj je ve zprávě neodpovědně opatrný. Co znamená výzva „přijít s novým strategickým pojetím“? Nebo tvrdit, že „vítáme jmenování Richarda Holbrooka jediným zvláštním vyslancem pro pákistánско-afghánskou oblast“ je ve zprávě tohoto typu velmi nevhodné a je to pouhý projev vzájemné podpory skupinky politiků, kteří se podíleli na rozhodnutí o bombardování Jugoslávie před deseti lety. A jasné stanovisko k plánované výstavbě prvků Národní protiraketové obrany Spojených států ve střední Evropě, která se stala mimochodem jablkem sváru v mezinárodních vztazích a startuje program zbrojení v kosmu, tady zcela chybí.

I když je ve zprávě patrný posun od politiky dvojího metru ve vztahu k východní Evropě, větší důraz na mezinárodní právo, celkově zpráva vypadá jako obhajovací spis vysokého představitele Evropské unie Javiera Solany. Vše bylo činěno dobře, zásadní změny nejsou potřebné. Materiál obsahuje výzvy a návrh na zřízení dvou nových společných orgánů EU-USA. Domnívám se, že napříště by neměly být plénu Evropského parlamentu předkládány takovéto literární výtvořky, ale usnesení, jak postupovat v zásadních otázkách, které dnes hýbou světem.

Bastiaan Belder, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Pane předsedající, sdílím přístup, který prostupuje zprávou pana Millána Mona, totiž že mají spolehlivé transatlantické vztahy pro Evropu mimořádný význam. Millán Mon se správně zmiňuje o skutečně sdílené politické a sociální hodnotě.

Kromě této pochvaly mám ale i některé kritické komentáře. Myslím si, že je chybou, že pan zpravodaj doporučuje jen mimochodem v bodu 35 společný transatlantický postoj k Číně. Nejsou zde žádné konkrétní návrhy, a to ani v době globální krize a v přípravě na setkání G20 v Londýně, kde budou všichni pozorně zkoumat finanční rezervy a sledovat moc Pekingu. Jistě, v bodu 47 pan zpravodaj zdůrazňuje společné transatlantické obchodní zájmy, jako je například posílení práva na ochranu duševního vlastnictví. A co společná oblast zájmu – Čína – pane Milláne Mone?

Moje druhá poznámka se týká uvažování o multilateralismu, myšlenky, která byla v této sněmovně tolikrát hlášána. Vůle a schopnost dosáhnout globální stability a bezpečnosti mají jen Spojené státy, které tak činí na základě své politické vůle a vojenské síly. Uděláme rychlé srovnání s Evropou. Úkolem Evropy je jednoduše podporovat Washington, zodpovědně a spolehlivě. To je pro mne jediná skutečná transatlantická spolupráce, neboť Spojené státy Evropu nepotřebují a my si musíme uvědomit, že Evropa potřebuje Američany mnohem více, než oni potřebují nás. Uvažujme i tento fakt.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Dámy a pánové, blahopřeji kolegovi Millánu Monovi k užitečné a inspirativní zprávě o stavu transatlantických vztahů. Vzhledem k tomu, že k podrobné analýze zde není časový prostor, dovoluji alespoň několik poznámek. Za prvé v textu rezoluce bodu b nelze tak jednoznačně tvrdit, že Lisabonská smlouva vstoupí v platnost. To totiž ještě nevíme. Za druhé v částech, kde se správně hovoří o potřebě reformovat mezinárodní finanční systém, Světovou banku a Mezinárodní měnový fond, chybí požadavek reformovat a tvrdě kontrolovat ratingové agentury. Ty totiž dávaly bankám a pojišťovnám nejvyšší možná kladná ohodnocení, tzv. TripleA i ve chvílích, kdy byly plné toxických aktiv, *de facto* krachovaly a jejich vedení si při tom vyplácelo miliardy. Za třetí v bodu 24 se hovoří o zprávě amerického výboru 16 zpravodajských služeb, o globálních trendech do roku 2025. Mimochodem obdobné analýzy vypracovali i v Rusku a Číně. Zpráva ale nebere tyto analýzy dostatečně na vědomí. Jinak by nemohla zmiňovat Čínu pouze jedním slovem. Upozorňuji, že podle Financial Times z minulého týdne jsou největší tři banky na světě, měřeno tržní kapitalizací, právě čínské. HDP Číny dohání Spojené státy. Tomu by měla Evropská unie přizpůsobit své kroky. A za čtvrté v bodech 31 a 32 je řada správných plánů vůči Rusku. Hovoří se o nutnosti konstruktivní spolupráce, ale už v bodě 33 se Evropská unie a Spojené státy vyzývají k vypracování společné strategie vůči šesti zemím bývalého Sovětského svazu, kde se hodně mluví rusky a žijí tam také Rusové. Dámy a pánové, tato strategie se má podle zprávy dělat bez Ruské federace. Pokud ano, obávám se, že nejde o konstruktivní spolupráci, ale bohužel o zárodek řady konfliktů a to doufám nechceme.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, Evropská unie a její členské státy jsou se Spojenými státy silami svobody a demokracie. Určují více hodnot, než téměř kdokoli jiný ve společenství států na této planetě.

Spojené státy při posledních volbách znovu prokázaly, že mají v tomto procesu, založeném na hodnotách a demokracii, kapacitu pro obnovení a oživení. V tomto globálním řádu, kdy se znovu projevila finanční krize, je jasné, že my Evropané více spolupracujeme s Američany a propojujeme naše zájmy, protože jediné tak můžeme stanovit standardy a prohloubit vztahy mezi našimi státy.

To je důvod, proč považuji zprávu Millána Mona za mimořádně významnou v tomto důležitém okamžiku. Musíme se snažit pokročit v Transatlantické hospodářské radě a uplatňovat politiku, která povede k odstranění mimocelních překážek obchodu, abychom tak mohli zajistit propojení zájmů, dokončení transatlantického trhu, a tím budou také trvale prohlubovány politické vztahy.

Musíme uznat, že k tomu dojde pouze při zapojení parlamentů, neboť většinu regulací lze vhodně přizpůsobit jen prostřednictvím parlamentů, a že tento proces a návrhy spojené s transatlantickým dialogem zákonodárců a transatlantickým shromážděním jsou nesmírně důležité.

Kromě toho je velice důležité i to, že dnes rozvíjíme dlouhodobé strategie, že jsme schopni vytvářet společné plány a že obě strany vědí, jaké budou naše společné zájmy za deset nebo dvacet let, takže na nich můžeme založit naši praktickou politiku. Jsem také přesvědčen, že to českému předsednictví poskytne výchozí bod k tomu, aby bylo toto téma zdůrazněno při setkání s Američany dne 5. dubna tak, abychom dosáhli pevnějšího propojení společných zájmů.

Jedna věc závěrem: to vše bude fungovat, pouze pokud bude Evropská unie silnějším a úctyhodnějším partnerem, bude existovat něco jako Lisabonská smlouva a Evropská unie bude mít svobodu jednání v zahraniční politice. Proto bych vás chtěl požádat, abychom v této době chránili naše zájmy a pamatovali na to, že musíme v těchto otázkách pokročit, pokud chceme uskutečnit skutečné upřímné partnerství se Spojenými státy.

Erika Mann (PSE). - Pane předsedající, ráda bych řekla několik slov o našich hospodářských vztazích. Chci poděkovat mému kolegovi panu Millánu Monovi za jeho vynikající zprávu.

Musíme si uvědomit, čeho chceme dosáhnout. Myslím, že to byl Evropský parlament, který přišel s touto myšlenkou posílit hospodářský vztah a vytvořit transatlantický trh, a až mnohem později ho v tom podpořily Rada a Komise. Na myšlenku transatlantického trhu navázala Transatlantická hospodářská rada (TEC). Každá z těchto iniciativ potřebuje k tomu, aby přežila, silnou podporu obou stran. Přítomnost nové vlády ve Spojených státech sama o sobě neznamená získání silné podpory Hospodářské radě, neboť jsme v současnosti zaměstnání mimořádnou hospodářskou a finanční krizí.

Proto naléhavě žádám Komisi i Radu, aby zajistily, aby Transatlantická hospodářská rada získala veškerou nutnou podporu, neboť ta není automaticky dána.

Ráda bych vám krátce připomenula tři body na pořadu jednání, které jsou teď velice významné a jež je nutno vyřešit. Jedním z nich je agenda obchodních sporů. Tato agenda je stále velice široká, ale ráda bych vaši pozornost zaměřila na konkrétnější téma, které je důležité, a tím je případ Airbus-Boeing, který projednává WTO a je neustále odkládán. Naléhám na vás, abyste našli řešení. I když se nejedná o agendu Transatlantické hospodářské rady, je zapotřebí nalézt rychle řešení, jinak budeme čelit velkým obtížím ve významném odvětví.

Mou druhou prosbou k vám je, abychom zajistili, že budeme konečně mít cestovní mapu, a abychom již konečně zprůhlednili, o jakých tématech se v TEC jedná. O to jsme žádali mnohokrát. Vím, že na tom Rada pracuje, ale přesto jsme stále nedosáhli odpovídajícího pokroku. Rádi bychom na obou stranách brzy měli slyšení o bezpečnosti kontejnerů. To bylo dohodnuto již na našem posledním setkání TEC, ale je na tom třeba stále pracovat.

Posledním bodem se chci ujistit, že pozornost TEC zaměříte v oblasti energeticky náročných odvětví na myšlenku společně uznávané srovnávací úrovně. Jedině tak mohou být problémy v energeticky náročných odvětvích vyřešeny.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN DOS SANTOS*Místopředseda*

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). - Pane předsedající, příští týden navštíví prezident Obama, prezident Spojených států, při své první zámořské cestě Evropu, aby ukázal své odhodlání směrem k transatlantické alianci a dialogu.

Jeho zvolení prezidentem přineslo naději a změnu, a to nejen ve Spojených státech, ale také v celém světě a v Evropě. Je nutné, aby EU vytvořila komunikační síť k udržení intenzivního dialogu se Spojenými státy o řadě klíčových otázek, jako je například konflikt na Středním východě, hospodářská krize či změna klimatu. Tyto otázky jsou globálními problémy, a je proto třeba je řešit mezinárodní spoluprací Spojených států, Evropské unie, evropských států, Číny, Indie a všech států světa.

Bogusław Rogalski (UEN). - (PL) Pane předsedající, prezidentské volby ve Spojených státech odstartovaly novou éru v dějinách vztahů s touto zemí a novou éru i pro tuto zemi jako takovou. Doufám, že to pro Spojené státy bude evoluce a nikoli revoluce.

Přesto jsem zneklidněn zvláštními zintenzivňujícími se vztahy Spojených států s Ruskem na úkor mezinárodních dohod uzavřených s některými evropskými zeměmi, například Polskem nebo Českou republikou o otázkách, jako je budování protiraketového štítu, kde Spojené státy vycouvaly ze svých dřívějších závazků vůči těmto zemím. Vzpomeňme také na víza, která Spojené státy od některých členských států stále vyžadují. To by se v transatlantických vztazích mezi EU a Spojenými státy dít nemělo.

Posilování transatlantické spolupráce musí být obzvláště důležité i co se týče boje proti terorismu, přičemž musí být tento boj založen především na dodržování mezinárodního práva. Barack Obama řekl: „Žádný národ bez ohledu na to, jak je velký či mocný, nemůže takové výzvy zvládnout sám.“ Připomeňme si to i zde v této sněmovně, neboť se mi občas zdá, jako bychom si mysleli, že může Evropská unie těmto globálním výzvám čelit sama.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Pane předsedající, náš kolega Millán Mon v tomto dokumentu a také paní komisařka a pan ministr představili možná řešení, strategie a cíle, které nám měly být vodítkem při spolupráci s Amerikou. Rád bych se vrátil k jiné myšlence a hovořil s vámi o ní.

Myslím si, že volební motto Baracka Obamy – „Změna, kterou potřebujeme“ – se týká i nás, Evropanů. Mám na mysli změnu v našich postojích vůči Spojeným státům. Na jednu stranu obdivujeme bohatství, hospodářství, vědu, film, hudbu a svobodu historicky mladé společnosti. Na druhou stranu pociťuje především řada levicových poslanců odpor, až nepřátelství vůči americké politice, americké religiozitě a americkému kapitalismu. Rusko je paradoxně stálým přítelem, ať již dělá cokoli, třeba zabíjí novináře, zatímco Amerika je partnerem téměř nepřátelským, který, a to je skutečně pravda, pomohl osvobodit Evropu od nacistů a třebaže nemusel, ze své vlastní vůle se obětoval. Je považován za nepřítele, který pomohl znovupostavit Evropu, ale přesto nezískal postavení stálého koaličního partnera.

To je důvod, proč zdůrazňuji přiměřené standardy a úsudky založené na zdravém rozumu a ne jen na korektní a správné ideologii, jako kdybychom odráželi ozvěny z Moskvy. Vše, co je na Spojených státech špatné a chybné, by odpovídajícím způsobem mělo být řešeno, ale všeho, co je dobré a může nám pomoci při realizaci cílů EU, bychom si měli vážit. Spolupráce musí vycházet z reálného stavu, ale musí být také založena na stabilní vůli řešit problémy společně. Mnoho prohlášení, potlesky, pozměňovací návrhy a celá usnesení, které navrhla v posledních čtyřech letech levice a jichž jsem mohl být svědkem, vycházely často z negativního, všeobecného postoje a nebyly ve všech případech podloženy fakty. Pane předsedající, dovoluji mi ještě jednu poslední větu. Barack Obama se stal prezidentem jen z vůle národa, národa, se kterým stojí za to pracovat, národa, který zastává hodnoty důležité i pro nás.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dámy a pánové, Evropa a Spojené státy stojí před celou řadou globálních problémů a globálních výzev. Finanční a hospodářská krize, problémy globálního oteplování, problémy terorismu, šíření jaderných zbraní, nevyřešené problémy a konflikty na Blízkém východě, v Iráku, v Afghánistánu a mnoho dalších problémů. Evropská unie ani Spojené státy žádný z těchto problémů nevyřeší bez spolupráce, která je zde nutná. Strategická spolupráce, strategické partnerství tak, jak již tady o tom byla řeč. Partnerství založené na společných hodnotách svobody, lidských a občanských práv, demokracie, hodnotách, které se za posledních šedesát let osvědčily.

S příchodem nové administrativy ve Spojených státech je zde obrovská vůle spolupracovat. My se svými kolegy jsme měli možnost před několika týdny navštívit Washington, mluvit nejenom s náměstkou na State

Departament, ale také s našimi kolegy v Kongresu, v Senátu, v nejrůznějších vědeckých institucích. Zde je vůle spolupracovat, dělat věci společně, řešit věci společně. Čili i já bych se chtěl připojit k výzvě, abychom i my zde v Evropském parlamentu navázali mnohem užší a intenzivnější spolupráci s našimi kolegy.

Strategická spolupráce Evropy a Spojených států by se ale neměla obracet proti třetím zemím, proti našim partnerům, jakým je Rusko nebo Čína. Například problémy odzbrojování, kontroly jaderných zbraní není možno vyřešit bez spolupráce s Ruskem. Proto já například vítám obnovení rozhovorů o smlouvě START, proto já vítám diskusi s našimi ruskými partnery i v otázkách americké protiraketové obrany v Evropě. To vše je důležité. Na závěr bych chtěl popřát českému předsednictví úspěch při nadcházejícím summitu v Praze a panu Millánu Monovi poděkovat za tuto zprávu.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). - (ES) Pane předsedající, Gordon Brown ve svém projevu ve Washingtonu ve Spojených státech, jako první evropský vůdce, který hovořil v tomto hlavním městě, nedávno řekl, že politika nepamatuje dobu, kdy by si byly Evropa a Spojené státy tak dobře nakloněny. O tom určitě není pochyb. V našich společnostech jako celku, ale i v politických, kulturních a sociálních elitách nikdy nebylo tolik proamerikanismu, nebo spíše amerikanismu.

Toho je třeba využít. To je obecný pocit, který jde nad rámec osobních sympatií k nové vládě a je spojen s rozsáhlou společnou agendou, na které můžeme pracovat a která je reálná a je skvěle popsána ve zprávě, o níž budeme zítra hlasovat.

Je ale také velice důležité, abychom si byli vědomi skutečnosti, že i když mnoho věcí sdílíme, nejsou naše zájmy vždy stejné, a proto se, jako přátelé, kteří k sobě mají blízko, jsou k sobě upřímní a jsou schopni spolupracovat, budeme i nadále v některých oblastech lišit. Je to tak zejména proto, že sloužíme rozdílným společnostem, mám na mysli především konkrétní oblasti hospodářství a obchodu. V těch se čeká na řešení, které bude muset být založeno na co možná nejlepší spolupráci, ovšem s přihlédnutím k postojům obou stran.

V této souvislosti musí Evropská unie být sebekritická v tom, co je třeba učinit a co by měla zlepšit pro získání důvěryhodnosti. Víme, že až bude přijata Lisabonská smlouva, budeme mít jasnější nástroje, které pak budeme mít možnost uplatňovat. Již od této chvíle si však musíme uvědomit, že pokud chceme získat respekt Spojených států a objevit se v jejich zorném úhlu, musíme přezkoumat i náš vlastní způsob práce.

James Elles (PPE-DE). - Pane předsedající, myslím si, že dokázal-li náš zpravodaj, pan Francisco Millán Mon, získat ke své zprávě téměř jednomyslné stanovisko Výboru pro zahraniční věci, má tato zpráva, kterou máme před sebou, skutečně velký význam. Nikdy v minulosti jsem se s tím nesetkal: všechny skupiny opravdu spolupůsobí, aby ukázaly, že jsou pro pevnější transatlantické partnerství. V této zprávě jsem si vlastně poprvé všimnul, že toto partnerství nazýváme nejstrategičtější, které máme. Máme řadu jiných, ale toto je pro nás v Evropské unii to klíčové.

Jak již bylo zmíněno, je zde nový tón, ale cítím, že to je tón Američanů, kteří hledají, co může Evropa učinit, aby byla partnerem v globálním systému, a že se poté musíme zamyslet nad tím, čím dokážeme k tomuto procesu přispět.

Myslím si, že nejvýraznější jste byla v této rozpravě vy, paní komisařko, když jste řkala, že usilujeme o strategičtější dialog, možnost sledovat dlouhodobé trendy tak, jak tomu je ve zprávě NIC 2025, schopnost dohlédnout dále na této cestě, abychom viděli, že můžeme vycházet ze společných analýz, abychom byli ve výsledku schopni přijít se společnou akcí. Předpokládám, že to bude v Evropské unii vyžadovat další práci a možná i naši podporu v rozpočtu na rok 2010, abychom byli schopni formulovat naše vlastní dlouhodobé úvahy - protože dlouhodobých úvah je zde minimum, a to v Komisi, a dokonce i v této sněmovně - ohledně dlouhodobých trendů tak, jak tomu je například ve zprávě NIC.

V rámci těchto kroků budeme muset nalézt způsob, jak vytvořit rovnější podmínky pro zapojení Evropanů a Američanů do těchto diskusí. V posledních pěti letech jsme mohli v Bruselu pozorovat obrovský příval amerických nezávislých výzkumných center říkajících nám, jak bychom měli v konkrétních aspektech politiky jednat, ale ve Washingtonu je velmi málo Evropanů, kteří mohou Američanům sdělovat náš pohled na formování evropské politiky. Musíme se zaměřit na to, abychom poskytli odpovídající podporu z rozpočtu k zajištění takového vlivu, který povede v rámci těchto transatlantických diskusí k rovným vstupům a zapojení se.

Ana Maria Gomes (PSE). - Pane předsedající, transatlantické partnerství, zachráněné z trosk Bushovy vlády zvolením Obamy, již není schopné řešit největší výzvy, kterým čelí lidstvo, ale stále je nezbytné.

Tuto příležitost musí Evropa využít a vyzvat Spojené státy k tomu, aby byla vytvořena strategie, která by nám napomohla vybědnout ze současné globální krize, zatímco bude zároveň kladen důraz na bezpečnost lidstva - a to ne znamená jen reformu mezinárodního finančního systému, ale také regulaci celého procesu globalizace a investice do udržitelného hospodářství v celosvětovém měřítku.

Musíme posílit Evropu, aby pomohla Obamovi v uzavření Guantánama, skoncování s tajnými věznicemi, stanovení alternativní strategie, pokud jde o bezpečnostní výzvy v Afghánistánu, Pákistánu, Íránu a Súdánu, a zajištění spravedlnosti a míru Izraelcům a Arabům.

Musíme posílit Evropu a skutečné partnerství se Spojenými státy, abychom dosáhli rozvojových cílů tisíciletí. Jen s EU schopnou sdílet zátěž a převzít svou globální odpovědnost, EU, která není jen součtem svých jednotlivých součástí, budeme ve Washingtonu respektováni, budeme schopni ovlivnit politiky Obamovy vlády a budeme v pozici, která nám umožní zajistit skutečné transatlantické partnerství, které svět stále potřebuje.

István Szent-Iványi (ALDE). - (HU) Ve svém projevu minulý rok v Berlíně Barack Obama prohlásil, že Amerika ve světě nemá lepšího partnera, než je Evropa. Je nejvyšší čas, abychom i my prohlásili, že ve světě nemáme lepšího nebo významnějšího partnera, než jsou Spojené státy americké. Spojence musíme hledat mezi těmi, s nimiž sdílíme společné hodnoty a společné zájmy, a ne mezi těmi, kteří jsou nám velmi vzdáleni.

Pro Evropu neexistuje jiné alternativní řešení k transatlantickým vztahům. Celý západní svět musí čelit zásadním výzvám – mezinárodnímu terorismu, šíření jaderných zbraní, změně klimatu a hospodářské krizi. V těchto výzvách můžeme obstát, jen pokud budeme držet pohromadě.

Co se týče hospodářské krize, lze v každé zemi pociťovat pokušení k protekcionismu. Jak víme, i ve Spojených státech vyhlásili program „Kupujte americké“. Protože protekcionismus nás ve výsledku nechrání, ale škodí všem, je zapotřebí proti němu společně postupovat.

S první návštěvou pana Obamy do Evropy jsou spojována velká očekávání. Předpokládáme, že vrcholná schůzka skupiny G20 položí základy ke společné institucionální odezvě a že stanoví společná pravidla, která nám umožní překonat světovou hospodářskou krizi.

Ambicí Evropy je být významným mezinárodním aktérem. Lisabonská smlouva k tomu poskytuje institucionální předpoklady, ale nic nemůže nahradit politickou vůli. Našich cílů můžeme dosáhnout, pouze pokud se ujmeme větší role v mezinárodním dění.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). - (RO) Rád bych poděkoval Franciscu José Millánu Monovi za jeho vynikající zprávu o transatlantických vztazích.

Jako poslanci Evropského parlamentu musíme trvat na tom, aby Evropská unie se Spojenými státy vyvinuly společnou strategii pro šest východoevropských států: Moldávii, Ukrajinu, Gruzii, Arménii, Ázerbájdžán a Bělorusko, na které se soustředí evropská politika sousedství, aby mohly být dosaženy konkrétní a dlouhodobé výsledky v provádění nového východního partnerství a co se týče Černomořské synergie. Těší mne, že byl můj pozměňovací návrh na toto téma zahrnut do zprávy, a rád bych poděkoval mým kolegům poslancům za podporu této myšlenky.

Dalším bodem, který nás velice zajímá, je návrh pana zpravodaje zrušit vízovou povinnost pro evropské občany, kteří chtějí cestovat do Spojených států. Všichni občané Evropy musí mít rovné podmínky. Je nepřijatelné, aby se s některými občany Evropské unie zacházelo jako s druhořadými.

Rád bych vás upozornil na konkrétní významný pokrok, kterého jsme dosáhli s ohledem na cíl zrušení víz. Jsou to například nové biometrické pasy zavedené od ledna 2009 v Rumunsku, které jsou vybavené elektronickým čipem s osobními údaji občana a obsahují padesát bezpečnostních prvků, tedy o osmnáct více oproti současným pasům. I přesto si myslím, že by biometrické pasy neměly být podmínkou k zahrnutí země do programu bezvízového styku.

Prioritou v dialogu mezi Evropskou komisí a Spojenými státy musí být začlenění všech evropských členských států do programu bezvízového styku.

József Pinior (PSE). - (PL) (zpočátku vypnutý mikrofon) (...) jak prezident Barack Obama nazývá své sdělení na vrcholné schůzce skupiny G20 v Londýně. Hospodářská krize se stala výzvou pro celý svět, ale je také příležitostí k prohloubení transatlantických vztahů a k jejich přeformulování. Zpráva pana Mona poukazuje

na strategické stránky partnerství mezi Evropskou unií a Spojenými státy. Je jednoznačnou výpovědí o významu, jaký transatlantickým vztahům přikládá Evropský parlament.

Tuto novou kapitolu vztahů mezi EU a Spojenými státy bychom měli využít i k posílení činnosti institucí EU ve Spojených státech. Mám na mysli evropské instituce, evropské univerzity a evropské nadace. Je čas přeformulovat naše partnerství, aby Evropa ukázala ve Washingtonu samotném i celým Spojeným státům potenciál současné Evropské unie, potenciál evropské vědy, evropské kultury a evropské civilizace. Měli bychom měli využít toho, že mají Spojené státy nového prezidenta – prezidenta, který představuje Ameriku takovou, jakou ji Evropa odjakživa viděla, jako symbol demokracie a svobody.

Toomas Savi (ALDE). - Pane předsedající, prezident Obama řekl: „Amerika nemá lepšího partnera, než je Evropa.“ Věřím, že mluvím za mnohé z nás, když řeknu, že je tento pocit vzájemný. Zvolení prezidenta Obamy otevřelo novou kapitolu transatlantických vztahů, které utrpěly řadou nezdarů. Jako místopředseda Delegace pro vztahy s Kanadou jsem byl v jednu chvíli dokonce svědkem situace, kdy Kanada figurovala jako prostředník mezi Evropskou unií a Spojenými státy.

Zadruhé: Vítám závazek prezidenta Obamy vůči diplomacii s Íránskou islámskou republikou. Jako podporovatel Přátel svobodného Íránu ovšem doufám, že bude přizvána i demokratická opozice Íránu. Jednání s Íránem musí být za ve všech ohledech transparentní. Tato nová éra vztahů EU-Spojené státy se doufejme rozšíří i na vztahy Spojených států se třetími zeměmi. Velká očekávání, která Evropa vkládá do prezidenta Obamy, musí být nyní podpořena činy.

Alojz Peterle (PPE-DE). - (SL) Novou byla transatlantická agenda v roce 1995. Od té doby se změnila řada věcí, a proto potřebujeme také novou dohodu o partnerství.

Od pádu Berlínské zdi uplynulo dvacet let a na tuto událost navázalo historické rozšíření Evropské unie. Během té doby jsme se stali svědky tragického nárůstu terorismu a nových hrozeb pro mír v oblasti. Kromě toho jsme si začali více uvědomovat změnu klimatu a čelíme finančním, hospodářským a energetickým krizím. Bylo by užitečné, kdybychom přezkoumali světovou situaci po pádu komunismu a sledovali podmínky ve světě a více přitom uvažovali o jejich dopadu na vzájemnou závislost globálních aktérů. Naše užší partnerství se Spojenými státy by se mělo rozvíjet ve vazbě na nové výzvy a nový hlubší pohled.

Nezabýváme se toliko samotnou finanční a hospodářskou krizí. Potýkáme se zde i s krizí vedoucího postavení ve světovém měřítku. Musíme jednat na několika frontách současně. Nebudeme úspěšní v reformě mezinárodního finančního systému, dokud nedosáhneme pokroku v jednání z Dohá a dokud nebudeme úspěšnější v naší práci v zájmu míru a odstranění chudoby.

Jestliže hovoříme o účinném multilateralismu, musí být rozvíjen takovým způsobem, aby v něm byl každý vítězem. „Yes, we can.“

Podporuji v této souvislosti pravidelné politické konzultace mezi těmito dvěma partnery, a zejména posílení parlamentního rozměru spolupráce ustavením Transatlantického shromáždění. Co se týče této zprávy, těší mne především důraz kladený na omezování regulace investic a transatlantických finančních služeb.

Na závěr také vítám, že zpráva vyjadřuje vůli k bližší spolupráci v oblasti vesmírných programů, především mezi Evropskou vesmírnou agenturou a NASA. Tím ovšem nechci říct, že bych se chtěl stát astronautem, spíše mne zajímají moderní technologie.

Helmut Kuhne (PSE). - (DE) Pane předsedající, v listopadu velká část obyvatel Evropské unie, možná většina vlád Evropské unie a téměř určitě většina této sněmovny doufala, že bude Barack Obama zvolen prezidentem. To je dobře, i když se do některých vystoupení při této debatě vplížil určitý skepticismus, jestli to doopravdy je tak dobře.

Ovšemže musí v budoucnosti Evropa vědomě zastávat své postoje, ale protože už nemůžeme vše tradičně shazovat na George Bushe, je doba nevraživých poznámek na Spojené státy minulostí, a to nás staví před nový úkol. Na straně Evropské unie, na straně tohoto Parlamentu, už nemůže politika transatlantických vztahů sestávat z pouhého přehazování požadavků na Spojené státy; nyní musíme odpovědět, jak hodláme přispět k tomu, aby bylo toto partnerství účinné.

Vezmeme si například Afghánistán, který již několik poslanců zmínilo. Co opravdu chceme, aby Evropská unie učinila, aby podpořila a posílila policejní mise, aby pokračovala v civilní podpoře a civilní obnově v této zemi? To je úkol pro nás jako EU, o vojenskou stránku se může postarat NATO. Musíme o tom hovořit velice konkrétně. Co opravdu chceme nabídnout?

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). - (PL) Pane předsedající, padesát let po skončení války byly základem úvah o bezpečnosti v západní Evropě úzké spojení se Spojenými státy a zásada, že bezpečnost je nedělitelná, že bezpečnost Spojených států je přímo spojená s bezpečností v Evropě. Zdá se, že konec studené války a odklad možného velkého konfliktu v Evropě věříme že na neurčito přesto stále vyžadují, aby tato zásada nebyla zdiskreditována. Měla by naopak být zdůrazňována a měla by být základem našich úvah o naší společné bezpečnosti.

Zadruhé bych chtěl navázat na to, co zde před okamžikem řekl pan Kuhne. Spojené státy uzavřely éru jednostranných politických kroků a jsou připraveny k dialogu s Evropou, jsou připraveny přijímat společná rozhodnutí v partnerství s Evropou. Otázkou je, zda jsme na to připraveni my, zda jsme připraveni spolehlivě provádět tato společně přijatá rozhodnutí?

Tunne Kelam (PPE-DE). - Pane předsedající, pan Millán Mon nám předložil důležitou a skvělou zprávu. Otázkou teď je, jak ji provést, aniž bychom ztráceli čas.

Světová hospodářská krize je pro dvě největší demokracie světa praktickou pobídkou k tomu, aby na základě sdílených hodnot a podobných hospodářských systémů spojily své síly, protože Spojené státy a Evropská unie společně tvoří více než polovinu světového HDP. Pan Severin výborně zmínil strategickou reciprocitu – že Evropa potřebuje silné Spojené státy a Spojené státy potřebují silnou Evropu. Pokud budou tito partneři schopni své činnosti lépe a účinněji koordinovat, bude to mít jednoznačně pozitivní vliv na světovou stabilitu i na řadu jednotlivých regionálních problémů.

Ano, větší zájem o Evropu, větší pružnost a větší otevřenost, které nabízí nová vláda Spojených států, jsou vítanou příležitostí, kterou je třeba využít. Je však zapotřebí neustále myslet na to, že vztahy se Spojenými státy jsou i nadále nejvýznamnějším strategickým partnerstvím Evropské unie. Teď ovšem není čas na prohlášení, je čas na provádění a existují tři konkrétní priority, které jsou ve zprávě zdůrazněny. Vyzýváme k dohodě o společné agendě krátkodobých a dlouhodobých cílů týkajících se globálních i regionálních otázek. Vyzýváme k tomu, aby byly čtrnáct let staré vztahy nahrazeny novou dohodou o transatlantickém partnerství, jež bude zahrnovat i Hospodářskou radu, a vyzýváme k vytvoření Transatlantické politické rady a dále k posílení parlamentních vztahů formou transatlantického shromáždění.

Martí Grau i Segú (PSE). - (ES) Pane předsedající, volba prezidenta Obamy znamenala pro Spojené státy vstup do historického období, jehož zvláštní význam široce pocítujeme a sdílíme v Evropě.

Co se týče politických kroků vycházejících z klíčových slov „rekonstrukce“ a „obnova“, je dnes prezident Obama naladěný na stejně vlně jako Evropa.

Včerejší vystoupení předsedy vlády Gordona Browna zde v této sněmovně je jasným důkazem existujícího vzájemného porozumění. Tato slova, „rekonstrukce“ a „obnova“ si bezpochyby zaslouží veškerou proaktivní vedoucí úlohu, která je možná, pokud jde o současnou krizi, v reakci na níž zamýšlíme zaměřit rozvoj na zelené hospodářství, kde růst a ochrana životního prostředí nejdou proti sobě, ale navzájem se výborně doplňují.

„Rekonstrukci“ a „obnovu“ chápeme však i ve smyslu rekonstrukce a obnovy mostů mezi Evropou a Spojenými státy, které za posledních deset let utrpěly škody.

Návrat Spojených států k multilateralismu je pro Evropu dobrým znamením a činí životaschopnějšími naše cíle celosvětového míru, spravedlnosti a prosperity. Poslední roky znamenaly však i roztržku mezi občanskými společnostmi na obou stranách Atlantiku.

Jako evropské orgány bychom měli posilovat veškeré druhy spolupráce mezi organizacemi, akademickým světem, sdělovacími prostředky a subjekty činnými v sociální oblasti, abychom zajistili, že bude tato trhlina zaceleena.

Luís Queiró (PPE-DE). - (PT) Na rozdíl od paní Gomesové, která zde hovořila před okamžikem a řekla, že se transatlantické partnerství znovuzrodilo spolu se zvolením prezidenta Obamy, jsem přesvědčen o tom, že zprávy o konci tohoto partnerství byly nepochybně zveličené. Tato zpráva to znovu dokazuje, a proto blahopřeji panu zpravodaji.

Dlouho byly Evropa a Spojené státy zásadními spojenci co se týče prosperity, rozvoje a globalizace. Dlouho sdílely Evropa a Spojené státy společné výzvy, a měly dokonce i stejné nepřátele, třebaže se to někteří, zejména na této straně Atlantiku, zdráhali uznat. Dlouho Evropané i Američané věděli, co musí udělat, aby byly uspokojeny potřeby světa, který je stále nespravedlivý, nerovný a nebezpečný, a který je teď i v globální krizi.

Tato krize by nás však neměla vést k ústupkům, neměli bychom oslabovat naši diplomatickou neústupnost ani politické a vojenské závazky, ani se obracet zády ke společnému hospodářství, neměli bychom ani dovolit návrat protekcionismu, který by byl pro obnovu našich hospodářství zhoubný.

Ponechány na milost hospodářství, které jsme otevřeli v celosvětovém měřítku, mají nyní Evropa a Spojené státy silné spojení v Japonsku, Indii, Brazílii a řadě zemí Asie.

Nehledě na současnou krizi existuje ve světě stále řada států, které se dívají na naše země a doufají, že jednoho dne budou žít jako my. Pro všechny tyto země se Evropa a Spojené státy musí znovu stát spojenectvím, které má vedoucí roli prosperujícího hospodářství, toto hospodářství sdílí a globalizují.

Proto je tak důležitá nadcházející vrcholná schůzka skupiny G20 – nikoli proto, že je to možnost, jak zjistit, kdo má nejbližší k Baracku Obamovi, ale proto, že je to příležitost dokázat, že můžeme nabídnout odpovědi a vedoucí úlohu: vybaveni novými pravomocemi budeme spolupracovat na nezbytných reformách, musíme však pamatovat na to, že jen model hospodářství založeného na tvůrčí síle lidstva je cestou, která umožní vytvoření bohatých pracovních míst – mám na mysli bohatství, nikoli hamižnost – a rozvoj a povede k překonání krize.

Pane předsedající, neexistuje jiná alternativa, jestliže chceme trvalé řešení s cílem vytvořit nová pracovní místa či k tomu, abychom zajistili solidaritu s těmi, kdo ji v této obtížné době potřebují.

Dushana Zdravkova (PPE-DE). - (BG) Paní komisařko, ráda bych zpravodaji Millánu Monovi poděkovala za jeho vyčerpávající zprávu a rozhodný postoj ke zrušení vízového režimu.

Čtyři roky po zahájení jednání o zrušení vízové povinnosti mezi Spojenými státy a Evropskou unií musí stále 80 milionů občanů členských států čekat ve frontě a žádat o americké vízum do svých pasů. Ačkoli jsme již dosáhli významného pokroku, odmítá vláda Spojených států podniknout závěrečný krok a uplatnit zásadu reciprocity i na zbývajících pět členských států a zahrnout je do programu bezvízového styku.

V našem usnesení ze dne 22. května 2008 jsme požadovali jednání o dokončení začlenění všech členských států do programu bezvízového styku do červnových voleb do Evropského parlamentu. Znepokojující je nedostatečný pokrok v této oblasti a rovněž řada náznaků v tisku, že není reálná šance na změnu politiky Spojených států.

Chci také zdůraznit návštěvu pana komisaře Barrota ve Washingtonu minulý týden, kde pokračovala jednání o zrušení vízové povinnosti. Zatím není jasné, zda budou po této návštěvě následovat i konkrétní výsledky. Obávám se tedy, že i přes úsilí, které vynaložila Komise, nebudou cíle, které jsme si stanovili, dosaženy do konce tohoto funkčního období Parlamentu.

Chci však podotknout, že kroky, které přijaly jednotlivé členské státy, spíše bohužel svádí naše americké partnery k tomu, aby na Evropskou unii nenahlíželi jako na spojený celek. Proto využívám tuto příležitost a vyzývám evropské vlády, aby změnily své politiky a přijaly konkrétní opatření, jimiž zajistí skutečnou podporu představitelům Evropské komise.

Kromě toho naléhavě žádám kolegy poslance, aby podpořili prohlášení, které iniciovali jistí poslanci, mimo jiné i já, na podporu zrušení vízové povinnosti ve Spojených státech pro občany všech členských států Evropské unie.

Urszula Gacek (PPE-DE). - Pane předsedající, zvolení prezidenta Obamy se setkala s příznivými ohlasy ve Spojených státech i v Evropě, ale od 44. prezidenta Spojených států se očekává velký kus práce. Čelí takovým výzvám, jaké nemusel řešit žádný mírový vůdce tohoto národa za dobu, kam sahá naše paměť. Doma má finanční a hospodářskou krizi, hraničící až se zhroucením finančních trhů, která poznamenala světové hospodářství a ještě zdaleka není vyřešena. Zavázal se nalézt řešení pro válkou zmítaný Afghánistán i přerůstání tohoto konfliktu do Pákistánu. Čelí nebezpečí ze strany Íránu, který je stále blíže tomu, aby se stal jadernou velmocí.

Věříme v pevné transatlantické vztahy, založené na našich společných hodnotách demokracie a tržním hospodářství. Respektujeme priority, které si nastavil prezident Obama a jeho nová vláda. Neurazíme se, pokud Spojené státy dojdou k názoru, že některé z těchto cílů lze dosáhnout jen ve spolupráci Spojených států a Ruska. Evropa je prodloužená ruka Spojených států. Je to jen několik týdnů, kdy jsme v této sněmovně vyhlásili naši ochotu podílet se na uzavření zátoky Guantánamo a přijmout bývalé vězně.

Členské státy z bývalého východního bloku mají vůči Spojeným státům jistý dluh. Byli jsme součástí transatlantického společenství o několik let dříve, než jsme stali členy Evropské unie. Například Polsko tento vděk prokázalo ochotou podporovat Spojené státy vždy, když to bude třeba, včetně vojenské účasti v Iráku a Afghánistánu. Apeluji na novou vládu, aby nebrala tuto podporu za samozřejmou. Mladší generace Poláků, vychovaná v demokracii, na tento závazek vděčnosti rychle zapomněla. Při realizaci svých širších cílů by si Spojené státy měly uvědomit, že i tito věrní spojenci mají svá citlivá místa, zejména v případě, že se schyluje ke zmáčknutí pomyslného nulovacího tlačítka pro vztahy Spojené státy-Rusko.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). - Pane předsedající, rád bych řekl několik varovných slov, především o nové vládě prezidenta Obamy. Za posledních šedesát let měly postoje Spojených států k evropské integraci řadu podob. Přirozeně ji sledují zvějšku, a mohou si dokonce i myslet – podle mne chybně – že je obdobná vlastní historické zkušenosti Ameriky. Tento pohled je navíc podporován převažujícími federalistickými tendencemi v orgánech EU. Hrozí, že Američané přijmou příběh prezentovaný EU jako skutečnost, a nikoli jako dokument, kde je i řada klamů a fiktivního obsahu.

Spojené státy by měly pochopit, že řada z nás považuje směřování Evropské unie za nesprávné a jsou přesvědčeni, že snaha o vytvoření státu Evropa neodráží přání našich občanů, neboť popírá suverenitu jejich národů a jejich právo volit a odvolávat vlády.

Zájmem Spojených států není ani to, aby byl svobodně rozhodnutý závazek řady evropských zemí ke koalici uzurpován odlišně smýšlející Evropskou unií.

Musím říci, že pana Millána Mona si velice vážím a mohu souhlasit s řadou tvrzení v jeho zprávě, nikoli však s hlavní myšlenkou, kterou je posílení úlohy instituce EU jako našeho jediného mluvčího při jednáních se Spojenými státy.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Pane předsedající, i když nám západní jednota pomohla vyhrát naši nezávislost a ukončila studenou válku, v době, kdy se naše země připojily k NATO a EU, nebyly transatlantické vztahy v nejlepším stavu.

Současná krize a její společné výzvy - zhoršení bezpečnostní situace, globální otázky jako energetika, změna klimatu, šíření jaderných zbraní a nová střediska moci, regionální otázky jako Blízký a střední východ, Afghánistán, Pákistán, Írán a Afrika – vyžadují maximální prohloubení transatlantické spolupráce.

Zpráva v této souvislosti pozitivně přispívá především tím, že navrhuje způsoby, jak tyto vztahy institucionalizovat, jak společně přistupovat k Rusku a šesti východoevropským zemím, jak dosáhnout sjednoceného transatlantického trhu, jak postupně integrovat naše finanční trhy a zahrnout do programu bezvízového styku Spojených států všechny členské státy EU.

Nemůžeme zklamat. Západ by musel zaplatit ztrátou výhody ovlivňovat záležitosti světa, a to pravděpodobně nadlouho.

Alexandru Nazare (PPE-DE). - (RO) S přihlédnutím k vývoji v posledních letech v Evropské unii, na úrovni vlády Spojených států a také v celosvětovém měřítku si myslím, že je teď vhodná doba k tomu, abychom přezkoumali transatlantické vztahy a přizpůsobili je novým skutečnostem.

V tomto ohledu vítám zprávu mého kolegy, pana Millána Mona, a rád bych mu při této příležitosti poblahopřál. Zpráva tvoří velice užitečný dokument o hlavních prioritách Evropy v jejích vztazích se Spojenými státy. Těší mne také, že byly do zprávy zahrnuty mnou navržené pozměňovací návrhy.

Rád bych řekl několik postřehů.

Zprvė to, že spolupráce v této oblasti musí pokračovat. Je na čase, aby se Evropa větší měrou zapojila v otázce afghánských bojišť, kde se odehrává zásadní válka pro budoucnost této oblasti. Také bych rád podotknul, že má země, Rumunsko, poskytla Spojeným státům podporu v Iráku i Afghánistánu.

Zadruhé, pokud jde o energetické téma, jsem přesvědčen, že je zapotřebí podniknout společné kroky směřující k tomu, abychom sladili naše výzkumné úsilí a určili nové zdroje čisté energie,

Co se týče vztahů s Ruskem, mám pocit, že je vhodný okamžik zaujmout ve vztazích mezi Spojenými státy a Evropou na jedné straně a Ruskem na straně druhé důsledný přístup.

A nakonec bych uvítal podrobné konstruktivní návrhy týkající se zřízení transatlantických konzultačních orgánů, mimo jiné v otázkách zahraniční a bezpečnostní politiky.

Luis Yañez-Barnuevo García (PSE). - (ES) Pane předsedající, měli bychom zvolat „dobré zprávy! Dobré zprávy!“ Prezidentu Obamovi se podařil další zázrak, když po mnoha letech dokázal sjednotit tento Parlament a Evropskou unii ve společném cíli, kterým je posílení transatlantických vztahů.

Podobná situace se stala v minulosti, když Bill Clinton a Felipe Gonzáles podepsali v roce 1995 Transatlantickou agendu; tehdy jsme budoucnost pocítovali velice optimisticky. Potom přišlo osm černých let vlády prezidenta Bushe. Tento muž zásadně rozdělil evropské vlády, ovšem už ne tolik veřejné mínění. Jeho vláda soustavně popírala principy, které jsou pro Evropskou unii zásadní – například multilateralismus, podporu Organizaci spojených národů a mezinárodní zákonost.

To vše nyní budujeme znovu a jsme plni oprávněné naděje ohledně budoucnosti vztahů mezi Evropskou unií a Spojenými státy. Proto blahopřeji panu Millánu Monovi za jeho vynikající zprávu, která přichází v té nejlepší době pro posílení vztahů mezi těmito dvěma kontinenty.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE-DE). - (ES) Pane předsedající, i já bych se rád připojil ke zvolání „dobré zprávy!“ pana Yañeze-Barnuevo Garcíy, neboť jsem přesvědčen, že tato zpráva znamená obrat ve vztazích se Spojenými státy.

Prítelkyně mi nedávno řekla, že navštívila Spojené státy a byla překvapena tím, jak malá je tam informovanost o nových institucích a nových postupech, které má zavést Lisabonská smlouva.

Kdybych měl ve velice kladném hodnocení vynikající zprávy pana Millána Mona něco vychválit, bylo by to přesně toto: umísťuje transatlantické vztahy do blízkosti Lisabonské smlouvy a vytyčuje všechny hlavní mechanismy, které z Lisabonské smlouvy vycházejí tak, že může Evropská unie udržovat se Spojenými státy přímé vztahy.

Poskytuje nám Evropanům nástroje, které potřebujeme k tomu, abychom mohli vyslovit toto přání Evropy a které byly tolik potřebné v minulosti, jsou potřebné i teď a budou bezpochyby i v budoucnosti.

Chtěl bych se připojit k blahopřání panu Millánu Monovi k vynikající zprávě, kterou vytvořil.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. - Pane předsedající, děkuji za všechny vaše příspěvky a připomínky v této rozpravě. Těší mne, že na nejvýznamnější otázky strategického dialogu EU a Spojených států mají Evropský parlament, Komise a předsednictví stejný pohled. Těší mne, že tématům, která jsme zvolili pro naše první neformální setkání s prezidentem Obamou, zazněla tak silná podpora. Jmenovitě jsou to tato: zaprvé energetická bezpečnost a změna klimatu; zadruhé hospodářská spolupráce; a zatřetí spolupráce v bezpečnostních otázkách a ve vnějších vztazích.

Pozorně jsem naslouchal připomínkám ostatních, například o nutnosti vybudovat novou transatlantickou agendu, prohloubit spolupráci v zahraniční pomoci a rozvojové politice, spolupracovat v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, udržovat hybnou sílu Transatlantické hospodářské rady, prozkoumat možnost vytvoření Transatlantické politické rady aj. Přihlédneme k nim, až se budeme připravovat na pravidelnou vrcholnou schůzku EU-Spojené státy, která se bude konat v červnu.

Ti z vás, kteří zmínili další otázky – například bezvízový styk, do kterého nejsou zahrnuty všechny země EU – si mohou vzpomenout, jak byla před rokem má země v tomto úsilí vedoucí silou. Bylo to i předmětem rozpravy zde v Parlamentu, a mohu vás tedy ujistit, že budeme v jednáních o této otázce s vládou Spojených států pokračovat.

Na závěr bych rád dodal několik postřehů. Zdá se být jasné, že vláda Spojených států vzala v úvahu řadu poselství týkajících se transatlantických vztahů, která jsme k ní vyslali v posledních měsících a letech. V současnosti na ně reagují. Například se po nás dnes žádá, abychom se větší měrou podíleli na strategických vstupech v Afghánistánu. Je také jasné, že strategické vstupy musí být provázeny velice praktickými závazky, a tak věřím, že si na to vzpomenete, až budeme hovořit o našem praktickém příspěvku pro budoucí afghánské mise. Nemělo by to pro nás být překvapením, až se doopravdy zapojíme do hluboké a vážné rozpravy. Když prezident Obama před rokem v Berlíně řekl, že Amerika nemá lepšího partnera než Evropu, nebylo to jen zásadní prohlášení, ale také výzva pro Evropu, aby to dokázala.

Zadruhé je nám všem jasné, že výzvy, kterým čelíme, jsou stále četnější a stále složitější. Chtěl bych se vrátit k jednomu z bodů, kterými jsem začínal, a to že až se EU a Spojené státy dohodnou, můžeme pomoci vytvořit globální agendu. To znamená také převzít náš podíl ve vedení a vést ostatní k tomu, aby stanoveným cílům poskytli svou podporu a prostředky. Ale abychom byli schopni to udělat a mohli být důvěryhodným partnerem Spojených států, musí EU mluvit co možná nejvíce jedním hlasem.

České předsednictví bude dál zajišťovat, aby transatlantické partnerství zůstalo jedním z pilířů zahraniční politiky EU. Těším se na další rozvoj tohoto partnerství, neboť novým úkolům čelíme společně, a těším se přitom na další spolupráci s tímto Parlamentem.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – Pane předsedající, jak zde již mnozí řekli, tato rozprava ukázala, že je otázkou, jak bychom měli provádět nejvýznamnější záležitosti s tak zásadním strategickým partnerem, jakým jsou Spojené státy americké.

Vzhledem k tomu, že jsem řadu jasných a praktických poznámek přednesla již v úvodu, řeknu teď jen několik konkrétních postřehů.

Zaprvé že ve vztazích EU-Spojené státy je velice důležitá úloha zákonodárců a také institucionální struktura. V zásadě jednoznačně podporujeme pevnější vazby mezi zákonodárci EU a Spojených států. Prvotní popud k tomu ovšem musí přijít od zákonodárců samotných. Víím, že Evropský parlament je to připraven udělat, a stejný signál by měl přijít i z Kongresu. I přesto podotýkám, že by bylo pro zákonodárce EU výhodné udržovat hlubší kontakty se senátem, který má delší funkční období, a se členy Kongresu, jejichž znalost oblasti by byla pro agendu Transatlantické hospodářské rady výhodou.

Jak již bylo řečeno, zajistí Lisabonská smlouva, až vstoupí v platnost, Evropskému parlamentu silnější pozici při utváření dialogu EU-Spojené státy, především v otázkách regulace; a jak bylo zmíněno, budou nejen ze strany Spojených států, ale i ze strany EU vůči Spojeným státům velice důležitá nezávislá výzkumná centra.

Co se týče institucí EU-Spojené státy, ráda bych nejprve varovala, že transatlantická agenda by se měla odvíjet od podstaty a nikoli od formální stránky procesu. Proto bude, jak jsem již řekla, při našich prvních setkáních s prezidentem Obamou důležité, abychom prokázali schopnost soustředit se na výsledky.

Ve vašem ožadavku na přepracování stávajících dohod v rámci nové transatlantické agendy jsem však zaznamenala opatrnost. Hodlám vyvolat přezkum struktur s cílem zlepšit jejich fungování, a Komise připraví příslušné návrhy.

Dovolte mi také krátce pohovořit o Transatlantické hospodářské radě (TEC). Pan Verheugen se již setkal se svým novým americkým protějškem, panem Fromanem, a to dne 23. března 2009. Hlavní otázky pro TEC v rámci nové vlády jsou tyto: Zaprvé je to zvyšování profilu politických strategických otázek a zároveň zbavení se zátěže většího množství technických záležitostí na pořadu jednání vrcholných schůzek. Zadruhé je to časový horizont pro budoucí pracovní plán – v této otázce chce pan Verheugen stanovit velice dlouhodobý výhled, ale v jeho rámci musí být zohledněn i mandát této Komise a potřebujeme i určité krátkodobé výsledky. Na závěr je to otázka, jak se vyrovnat s tlakem členských států - kterým jsme slíbili, ale doposud nepředložili, střednědobý plán - aby byly více zapojeny do činnosti TEC:

Dále bych chtěla zdůraznit, že jsme sice společenství, které se Spojenými státy sdílí hodnoty, ale stále ještě je před námi hodně práce. Proto budeme muset dál usilovat o to, aby Spojené státy přistoupily k základním úmluvám o lidských právech Organizace spojených národů, za všechny jmenuji úmluvu o odstranění diskriminace žen a úmluvu o právech dětí. S tím souvisí i náš postoj k Mezinárodnímu trestnímu tribunálu, což bylo ostatně zdůrazněno při různých příležitostech s Bushovou vládou, ale tyto rozhovory budou znovu zahájeny.

Zatřetí, co se týče otázek bezvízového styku a reciprocity ve vízové politice, které řada z vás zmiňovala: vííme, že díky nemalému úsilí členských států a EU jako celku bylo v listopadu/prosinci 2008 přijato sedm členských států do programu bezvízového styku. I přesto zůstává pět členských států, které bezvízového cestování do Spojených států využít nemohou. Proto budeme tuto otázku řešit i nadále.

Mohu vám říci, že místopředseda Barrot a český ministr Langer tuto otázku znovu vznesli minulý týden ve Washingtonu a strana Spojených států projevila obecné porozumění pro náš postoj, ale také zdůraznila, že kroky federální vlády vycházejí ze zákonných ustanovení, které jasně určují rámec budoucích rozšíření programu a jsou pečlivě sledovány Kongresem. Tajemnice Napolitanová nám sdělila, že se jeden další členský stát vstupu do programu bezvízového styku velice přiblížil.

Na závěr k otázce Afghánistánu: učinili jsme hodně nejen v minulosti, ale jak jsem již dříve řekla, jsme připraveni podílet se na civilním průzkumu a z našeho rozpočtu pro Asii vyčleníme další prostředky na volby, policii a pravděpodobně také na zemědělství, neboť je důležité mít i další alternativní zdroje obživy.

Vždy jsem přístupná novým myšlenkám a jedním příkladem, který je převzatý z vaší zprávy, by bylo povýšit setkání ministrů zahraničí na Transatlantickou politickou radu s větším zaměřením na strategická témata.

Jak jsem již řekla dříve, hodláme z tohoto pohledu na pozadí 15. výročí Nové transatlantické dohody v roce 2010 zlepšit stávající transatlantickou agendu.

Francisco José Millán Mon, zpravodaj. – (ES) Pane předsedající, na úvod bych rád vyjádřil své poděkování za vystoupení a za projevení blahopřání. Za nejdůležitější prvek této rozpravy považuji to, že existuje široký konsenzus ohledně důležitosti vztahů mezi Evropskou unií a Spojenými státy i o potřebě posílit tyto vztahy, a to nejen pomocí společné agendy k řešení závažných výzev a závažných konfliktů, ale také prostřednictvím nových institucionálních mechanismů.

Až na jednu výjimku jsem nezaznamenal žádné významnější námitky proti dvěma výročním vrcholným schůzkám ani proti vytvoření Transatlantické politické rady, ovšem ani proti zlepšení nebo povýšení úrovně dialogu mezi zákonodárci na dialog lépe strukturovaný - něco jako transatlantické sdružení, jak se to doporučuje v této zprávě.

Z tohoto pohledu velice vítám skutečnost, že paní komisařka považuje toto posílení dialogu mezi zákonodárci za velice užitečné a že ani ona ani představitel Rady nejsou proti tomuto posílení jiných institucí, jak je podle mne velice potřebné, z velké části, vyjádřeno v Lisabonské smlouvě. To by bylo velice užitečné a výhodné pro obě strany.

V jedné minutě nemohu odpovědět na všechny příminky, které jsem vyslechnul, ale co se týče Ruska bych rád řekl, že jak ví pan Severin, doporučuje se ve zprávě konstruktivní spolupráce, přirozeně aniž jsou dotčena lidská práva a mezinárodní právo. Co se týče Číny, hovoříme-li o zapojení rychle se rozvíjejících velmocí do vlády v celosvětovém měřítku, existují k tomu ve zprávě explicitní i implicitní vyjádření. Zpráva se samozřejmě – a touto poznámkou odpovídám na širokou oblast pozměňovacích návrhů, které jsem obdržel, naštěstí jich nebylo mnoho – nemůže věnovat všem tématům.

Zpráva si musí stanovit priority; je již tak velice dlouhá, a určování priorit znamená výběr, volbu a čas od času také vyřazování. Nemohu velice důležitá témata míchat dohromady s těmi, která jsou sice stále důležitá, ale již ne tolik. Zpráva musí být čitelná. Proto by vám při čtení, jak říkáme ve Španělsku, neměla „vypadnout z rukou“ kvůli své váze.

Dámy a pánové, myslím si, že spolupráce se Spojenými státy má klíčový význam; tuto skutečnost nám zde včera připomenul i pan ministerský předseda Gordon Brown. Věřím, že zítřejším přijetím této zprávy splní Parlament svůj úkol: vyšle poselství, že si přejeme a požadujeme ještě pevnější strategické vztahy se Spojenými státy. Tato zpráva nám připomíná – a pan Elles to před několika minutami zopakoval – že nejdůležitějším strategickým partnerstvím Evropské unie je partnerství se Spojenými státy.

Jsem si jist, a věřím v to a doufám, že Komise a Rada udělají v nadcházejících týdnech a měsících, které jsou velice důležité, vše, co je v jejich silách, aby tyto vztahy posílily, a to i na institucionální úrovni.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Corina Crețu (PSE), písemně. - (RO) Zvolení Baracka Obamy prezidentem může znamenat počátek nové éry ve vztazích mezi Spojenými státy a Evropskou unií za předpokladu, že obě strany promění dobrý úmysl a přátelská prohlášení na konkrétní kroky, zaměřené na posilování vazeb a vytvoření účinnější spolupráce.

Hospodářská krize a současné geostrategické klima způsobují, že zlepšení transatlantické spolupráce nabývá na významu, neboť jsme společně vystaveni závažným výzvám. Spojené státy a Evropskou unií k sobě váže partnerství, které má pro obě strany zásadní význam a zahrnuje všechny oblasti činnosti, od obchodu až po vojenské spojení.

Za těchto okolností věřím, že je nanejvýš důležité odstranit poslední stopy diskriminace, které ve vztazích Spojené státy-EU existují. Prioritou dialogu, který vedou Komise a Evropský parlament s úřady Spojených států s cílem dosáhnout rovného zacházení se všemi občany ze zemí EU a jenž musí být založen na neomezené reciprocitě, musí být skutečnost, že pro občany šesti členských států Evropské unie jsou víza stále nutnou podmínkou vstupu do Spojených států. Vítám v této souvislosti, že byl do této zprávy zahrnut požadavek vůči Spojeným státům na zrušení vízové povinnosti pro šest států, které ještě nejsou součástí programu bezvízového styku.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), písemně. - „Amerika nemá lepšího partnera než Evropu“, prohlásil v Berlíně v červnu 2008 prezident Obama. Evropa zase nemá lepšího partnera než Ameriku. To je hlavní závěr a motto této vynikající zprávy.

V globálním světě 21. století čelí Evropa a Amerika společným výzvám, ale také sdílí stejné hodnoty a bojují za stejné ideály. Proto jsou všechna doporučení obsažená ve zprávě a týkající se zlepšení ve vztazích EU-US nejen vítaná, ale také velice potřebná.

Za klíčové pro trvalé vztahy a spolupráci považuji ak zlepšení kontaktů mezi lidmi. Proto znovu a znovu plně podporuji výzvu americké vlády a trvám na tom, aby co možná nejdříve byl zcela odstraněn vízový režim pro občany EU. Je nepřijatelné, aby státní příslušníci pěti členských států EU museli stále překonávat překážky a potřebovali víza k tomu, aby mohli cestovat do Ameriky. Evropa je sjednocený celek a takový musí být i přístup ke všem jejím obyvatelům ohledně jejich práv a svobod.

Nechme lidi vstupovat do vzájemné interakce, výzkumné pracovníky spolupracovat a podniky nalézt společné řešení na současnou ekonomickou krizi. Svoboda pohybu mezi dvěma kontinenty se stala nutností a měla by se stát prioritním tématem již na pražském setkání dne 5. dubna 2009.

Csaba Sógor (PPE-DE), písemně. - V posledních osmnácti letech musely Spojené státy čelit množství urážek – a možná v případě předchozí republikánské vlády prezidenta Bushe byly často oprávněné.

Chci vám připomenout, že bez americké podpory a účasti by některé problémy evropského kontinentu stále visely ve vzduchu nevyřešeny. Ve zmíněném období se mnohokrát stalo, že se Evropská unie ukázala jako slabá a neschopná řešit konflikty, které se dějí na našem kontinentu za našimi zády.

Bez americké účasti a Daytonské dohody by válka v Bosně možná dosud neskončila. A jsem přesvědčen, že nemusím zdůrazňovat, že by stále nebylo jasné postavení Kosova, což by bylo velice frustrující jak pro obyvatele Kosova, tak pro evropské velmoci.

I přes mnoho nedostatků se americká demokracie dostala do postavení, o kterém se nám v tuto chvíli může jen zdát: mají za prezidenta černocho. Do transatlantických vztahů vkládám velké naděje a upřímně doufám, že se situace zlepší a že to bude výhodné pro EU i pro Spojené státy.

8. Prozatímní dohoda o obchodu s Turkmenistánem – Prozatímní dohoda s Turkmenistánem (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem je společná rozprava o

– ústní otázce, kterou Radě předložili Jan Marinus Wiersma, Erika Mannová, Daniel Caspary, Robert Sturdy, Cristiana Muscardiniová a Eugenijus Maldeikis jménem skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů a skupiny Unie pro Evropu národů ohledně prozatímní dohody o obchodu mezi EU a Turkmenistánem (O-0024/2009 – B6-0019/2009);

– ústní otázce, kterou Komisi předložili Jan Marinus Wiersma, Erika Mannová, Daniel Caspary, Robert Sturdy, Cristiana Muscardiniová a Eugenijus Maldeikis jménem skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů a skupiny Unie pro Evropu národů ohledně prozatímní dohody o obchodu mezi EU a Turkmenistánem (O-0025/2009 – B6-0020/2009); a

– zprávě (A6-0085/2006) pana Casparyho za Výbor pro mezinárodní obchod o návrhu rozhodnutí Rady a Komise ohledně uzavření prozatímní dohody o obchodu a obchodních záležitostech mezi Evropským společenstvím a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Turkmenistánem na straně druhé (05144/1999 – C5-0338/1999 – 1998/0304(CNS)).

Jan Marinus Wiersma, autor. – (NL) Pane předsedající, je dobře, že dnes projednáváme postoj Evropského parlamentu k prozatímní dohodě o obchodu s Turkmenistánem, což je problém, který tento Parlament a Evropská unie dlouho odsouvaly do pozadí. Rada a Komise usilují o pokrok v této otázce a v předvečer této prozatímní dohody potřebují požehnání či kladné stanovisko Evropského parlamentu, neboť by to mohlo pomoci zlepšit vztahy s Turkmenistánem.

Tato otázka byla dlouho v pozadí a má to svůj důvod. Parlament se proto velmi zdráhal o této dohodě hlasovat, neboť jsme skutečně nespokojeni se situací v oblasti lidských práv v Turkmenistánu, zejména za vlády předchozího prezidenta/diktátora Turkmenbashiho, který zemi uzavřel před světem a s jejími obyvateli nakládal velmi nelidsky. Otázkou samozřejmě je, zda se v novém režimu, který se ujal úřadu po Turkmenbashiho smrti, situace změnila – a já bych rád od Rady a Komise slyšel, jaké změny a zlepšení v posledních letech pozorovaly – a zda je to dost na to, abychom zahájili proces uzavření a podepsání obchodní dohody.

Ovšemže mají Komise a Rada dva silné argumenty k tomu, aby situaci přehodnotily. Změnily se strategické souvislosti. Na střední Asii pohlížíme jinak než před několika lety. Sama paní komisařka vynaložila v této oblasti velké úsilí, jsem si ovšem vědom i názoru předsednictví, že nesmíme tento region ponechat napospas Číňanům a Rusům. Máme zde rovněž své zájmy a tento region je uznává. Před nedávnem jsem byl v Kazachstánu a bylo velice patrné, že zde existuje velký zájem o zlepšení vztahů s Evropskou unií.

Druhým silným argumentem, který Komise uvádí, je to, že naše vztahy s Turkmenistánem nemají žádný pevný právní základ. Je nepřijatelné, že stále používáme dohodu z dob Sovětského svazu. Bez lepší dohody nemůžeme podle tohoto argumentu zahájit ani důstojný dialog o lidských právech.

Otázka však zůstává nevyřešena – změnila se situace v oblasti lidských práv natolik, že bychom měli učinit ten podstatný krok a doporučit Parlamentu, aby dohodu schválil? Domnívám se, že tato otázka skutečně vyřešena není, a očekávám v dané záležitosti reakce Komise a Rady. Dál budu pochybovat. Podrobně jsem o této věci hovořil s panem Casparym ze skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, který je zpravodajem k tomuto tématu. V řadě bodů, o nichž bude hovořit i on, i nadále stojíme o vysvětlení ze strany Komise, zejména pokud jde o postavení médií v Turkmenistánu, vzdělávání, přístup do vězení pro pracovníky Červeného kříže aj. Jsme přesvědčeni, že musí dojít ke skutečnému zlepšení v těchto oblastech, a tomu může napomoci i tato dohoda o obchodu a dialog s Turkmenistánem o lidských právech.

Je zde ještě jedna věc, o které bych rád hovořil a která je také jednoznačně vyjádřena v usnesení, které jsme vytvořili ve spolupráci se skupinou Aliance liberálů a demokratů pro Evropu a skupinou Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů. Chceme dále silné záruky, že pokud skutečně schválíme vydání kladného stanoviska v souvislosti s touto dohodou, existuje zde možnost odstoupení. Chceme být v takovém postavení, aby mohl Parlament v případě, že dojdeme k závěru, že metody navržené Komisí a Radou selhávají a situace v oblasti lidských práv v Turkmenistánu se nezlepšuje, požádat Komisi, aby dohodu pozastavila. Jestliže takový příslib neobdržíme, bude pro mě zřejmě velmi obtížné přesvědčit mou skupinu na našem dnešním zasedání, aby hlasovala pro tuto dohodu. V takovém případě bychom pravděpodobně navrhli odložení hlasování. Je pro nás skutečně nesmírně důležité mít tento příslib, že pokud se situace v Turkmenistánu zhorší, případně pokud nedojde k jejímu výraznému zlepšení, budeme mít možnost vést další rozpravu o tom, zda by obchodní dohoda měla být pozastavena. Parlament musí mít petiční právo k Radě a Komisi za tímto účelem.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Místopředseda

Bogusław Rogalski, autor. – (PL) Pane předsedající, otázka ratifikace dohody s Turkmenistánem je velice sporná, vzhledem k tomu, že jsou v této zemi porušovány demokratické zásady a základní lidská práva. Navzdory tomu by s touto zemí měly probíhat rozhovory a měla by být podepsána dohoda. Ve vztazích s Turkmenistánem je třeba věnovat zvláštní pozornost tomu, že v případě, že mezi EU a Turkmenistánem nebude existovat žádná hospodářská spolupráce, životní úroveň v této zemi poklesne. Naopak ratifikace dohody může rozhodně přispět ke zvýšení životní úrovně obyvatel.

Mějme na paměti, že zde už došlo k jistým pozitivním jevům ve společnosti. V Turkmenistánu byla například nedávno přijata legislativa zakazující práci dětí. Turkmenistán musí samozřejmě teprve ratifikovat řadu úmluv Mezinárodní organizace práce – o tom není pochyb. Nepřestává nás též znepokojovat skutečnost, že změny v Turkmenistánu probíhají pomaleji, než jsme očekávali. Jen několik podniků bylo privatizováno, vláda si zachovává pevnou kontrolu nad řadou odvětví hospodářství a míra zahraničních přímých investic zůstává na velmi nízké úrovni. Přestože má Turkmenistán jedny z nejrozsáhlejších přírodních zdrojů plynu a je jedním z největších vývozců bavlny, zhruba polovina obyvatel – a na to nezapomínejme – žije v chudobě, dalo by se říci v mimořádné chudobě. Ani politický systém není zdaleka uspokojivý, zejména pokud jde o trvalé potlačování všech politických stran kromě vládnoucí strany i represe vůči řadě náboženských skupin.

Navzdory tomu všemu se zdá, že by dohoda s Turkmenistánem měla být podepsána a ratifikována, neboť jen tím, že spolu budeme hovořit a že půjdeme Turkmenistánu příkladem, můžeme této zemi podat pomocnou ruku, aby se nakonec mohla připojit k rodině demokratických zemí.

Robert Sturdy, autor. – ?Pane předsedající, rád bych se omluvil, neboť jsem si neuvědomil, že mi byla k tomuto konkrétnímu tématu vyhrazena řečnická doba. Rád bych se jen vyjádřil k tomu, co řekl můj předchůdce. Domnívám se, že je důležité, abychom podporovali právní předpisy, které vznikají za účelem sblížení s Turkmenistánem. Podobně jako u všech těchto zemí musíme zajistit jejich platnost v tomto velice komplikovaném prostředí.

Na tomto místě bych rád poděkoval Danielu Casparymu, který neúnavně pracoval na tom, aby byly tyto právní předpisy přijaty. Víím, že bude za minutu či dvě hovořit, na těchto konkrétních právních předpisech ale pracoval ve Výboru pro mezinárodní obchod.

V době, kdy je svět sužován obrovským tlakem na finanční služby a řadou dalších problémů, potřebujeme zajistit bezpečnost v těchto zemích a také to, aby se tyto k těmto právním předpisům, které Daniel navrhuje, připojily. Nemám, co bych k tomu více řekl, a omlouvám se za nedodržení limitu.

Daniel Caspary, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, prozatímní dohodou o obchodu s Turkmenistánem se zde v Evropském parlamentu zabýváme již téměř tři roky. Téměř před třemi jsme dosáhli bodu, kdy Výbor pro mezinárodní obchod přijal zprávu, která však byla zamítnuta v plénu, přičemž jedním z důvodů bylo, že Rada a Komise zastavily práce na tomto tématu a Parlament řekl, že jestliže Rada a Komise nepokračují, není ani potřeba, abychom pokračovali my.

Jsem velmi potěšen tím, že se dnes nacházíme v jiné situaci, i když situace v Turkmenistánu naše normy ještě zdaleka nesplňuje. V řadě oblastí jsou stále porušována lidská práva a dosud existuje hodně oprávněné kritiky ve smyslu nedostatečných demokratických struktur v této zemi. Jsou výrazně omezovány osobní svobody. Svoboda informací v této zemi zdaleka nesplňuje naše představy. V současnosti probíhá, dle informací, které jsme získali od nevládních organizací, kampaň za odstranění satelitních přijímačů, a tím se ještě více ztíží přístup ke svobodným médiím.

Ve vzdělávacím systému se dosud nepodařilo vytvořit normy, které požadujeme v zájmu osvětleného, a především informovaného vzdělávání lidí v oblasti demokracie a lidských práv. Rovněž situace ve vězeňství a otázka politických vězňů a přístupu pracovníků Červeného kříže do věznic je stále zcela neuspokojivá a nevysvětlená.

Na druhé straně existuje také hodně kritiky neoprávněné, která je předávána dál nám. V posledních letech byla vydána řada nepravdivých zpráv tzv. nevládními organizacemi. U některých nevládních organizací mám pocit, že snad bojují za společnosti z jiných zemí, které mají zájem dělat vše, co je v jejich silách, aby zabránily rozhovorům mezi Evropskou unií a Turkmenistánem.

Mám dojem, že za řadou prohlášení a spoustou nepravdivých informací, které pronikly do Evropské unie, byl jednoznačný zájem na zmaření rozhovorů mezi Evropskou unií a Turkmenistánem. Mluví zde o zprávách, že všechny nemocnice v zemi byly zavřeny kromě dvou v hlavním městě, že až na dvě byly zavřeny všechny knihovny, že zde propukl mor v důsledku lékařských podmínek, které jsou údajně děsivé. Všechny tyto zprávy se ukázaly jako nepravdivé.

Takže jaký je hlavní problém? Je naprosto nemožné získat skutečný obrázek o této zemi, zejména proto, že místní vláda nám nedovolí, abychom se na ni náležitě podívali, a protože my, jako Evropská unie, bohužel nemáme žádný zahraniční úřad, který by zde vykonával nezbytnou činnost.

Můžeme však zaznamenat řadu reforem, které zahájil nový prezident. Na země střední Asie se zaměřuje Strategie Evropské unie pro střední Asii, kterou nedávno přijal tento Parlament. Prozatímní dohoda by možná mohla být prvním krůčkem, který ukáže Turkmenům, že přebíráme otěže dialogu, posouváme jej kupředu a chceme jim také pomoci na jejich pozvolné, ale doufejme že trvalé, cestě k lidským právům a demokracii.

V našem usnesení, které bylo zde v Parlamentu předloženo jako usnesení několika skupin, se výslovně zabýváme některými příčinami kritiky. Jsou také přesně uvedeny oblasti, kde lze zaznamenat pozitivní vývoj, jde však především o to, že nechceme nikomu dávat zadarmo jízdenku, určitě nechceme Turkmenistánu prodávat naše hodnoty, kterých si vážíme, chceme tyto hodnoty udržovat a bránit. To je důvod, proč bychom dohodu o partnerství a spolupráci neměli uspěchat, a jak řekl můj předchůdce, musí dát Komise a Rada jasné

stanovisko k případnému pozastavení prozatímní dohody v případě, že o to Parlament někdy v budoucnosti požádá.

Parlament písemně předložil Radě a Komisi řadu otázek. Byl bych rád, kdybyste je mohli posoudit a poskytnout nám pádné odpovědi, abychom tak doufejme zítra mohli společně dát prozatímní dohodě zelenou.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, jednoznačně vítám zájem poslanců Evropského parlamentu o toto téma vztahů EU s Turkmenistánem a je mi potěšením odpovědět jménem Rady na různé otázky, které byly v Parlamentu vzneseny.

Význam Turkmenistánu v mnoha ohledech vzrůstá. Dlouho to byla země velmi zahleděná do sebe. Za poslední dva roky však učinila řadu významných kroků, aby se otevřela vnějšímu světu. Roste ochota vlády ke spolupráci. To se promítá ve větší snaze o konstruktivnější zapojení v rámci strategie EU pro střední Asii.

Navzdory těmto změnám se náš smluvní vztah s Turkmenistánem za posledních dvacet let nezměnil. Jak uvedl pan Wiersma, je stále založen na zastaralé dohodě o obchodu a obchodní a hospodářské spolupráci podepsané se Sovětským svazem.

S ohledem na pozitivní vývoj v Turkmenistánu máme příležitost posílit naše dvoustranné vztahy. Prozatímní dohoda, která byla podepsána v roce 1999, se dočasně použije na obchodní strany podle Dohody o partnerství a spolupráci, podepsané rovněž v roce 1999, kterou pouze tři státy dosud neratifikovaly.

Vztahy Unie s Turkmenistánem mají mnoho aspektů. Jádrem dvoustranného vztahu je ovšem podpora lidských práv a demokracie, neboť je to klíčové, pokud jde o širší strategii pro střední Asii. Turkmenistán je strategicky významný i z toho důvodu, že sousedí s Afghánistánem. Turkmenistán se současně podílí i na obnově Afghánistánu a poskytuje logistické zázemí pro operace a činnost řady členských států EU v rámci ISAF (přelety) a rovněž na dvoustranné bázi. Turkmenistán je klíčový pro regionální bezpečnost a pro boj proti obchodování s drogami. Jeho rostoucí hospodářství skýtá možnosti pro společnosti z EU. Kromě toho je Turkmenistán klíčovým partnerem v diverzifikaci energetických vztahů EU a zabezpečení energie. Všechny tyto oblasti jsou důležité a je třeba, abychom je rozvíjeli ve vlastním zájmu.

Kromě toho proběhla v Turkmenistánu řada významných reforem, zejména ústavních, po prezidentských volbách v únoru 2007. Řada nových ustanovení v ústavě i další ohlášené reformy jsou důkazem toho, že se země vydává správným směrem, i když se jedná o proces dlouhodobý a je třeba udělat ještě hodně práce.

Co se týče otázky lidských práv, zapojil se Turkmenistán konstruktivně do lidskoprávního dialogu s EU o širokém spektru témat. Tento dialog byl také přizpůsobován vývoji v některých důležitých oblastech v této zemi. Především byli propuštěni někteří političtí vězni a došlo k větší spolupráci s Organizací spojených národů. Turkmenistán dále povolil návštěvu zpravodajce Organizace spojených národů pro svobodu náboženství, země se řádně podílela na periodickém přezkumu Organizace spojených národů, a v Ašchabadu bylo zřízeno Středisko OSN pro preventivní diplomacii. Dále byla uvolněna vnitřní cestovní omezení a byl zahájen dialog s Mezinárodním výborem Červeného kříže a v rámci reformy vzdělávání bylo obnoveno desetileté sekundární a pětileté vysokoškolské vzdělání. Turkmenistán přistoupil k mezinárodním úmluvám, jako je druhý opční protokol k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech a Úmluva o politických právech žen.

To vše je důkazem, že Turkmenistán postupuje kupředu. Samozřejmě je třeba udělat stále ještě mnoho práce v oblasti lidských práv a dodržování právního státu a demokracie. Budeme i nadále tlačit zejména na propuštění všech politických vězňů, volný přístup pracovníků Mezinárodního výboru Červeného kříže k vězňům, na zrušení omezení pro cestování do zahraničí a na svobodu médií a občanské společnosti.

Předsednictví je přesvědčeno, že nejlepší cestou, jak zajistit, aby Turkmenistán tyto věci splnil, je stálá účast. Má-li Turkmenistán v budoucnu dosáhnout plného souladu s mezinárodními standardy, musíme mít možnost vést otevřený dialog, a v případě potřeby umět vyslat jasný signál.

A právě proto musíme zlepšit naše vztahy i své vlastní nástroje a opatření. Stávající smluvní uspořádání s Turkmenistánem umožňuje pouze nejzákladnější dvoustranný dialog. Pouze dialog založený na dohodě znamená každoroční setkání smíšeného výboru na úrovni vysokých úředníků.

Prozatímní dohoda by učinila z lidských práv klíčový prvek vztahů, a posílila by tak naši schopnost ovlivnit budoucí vývoj v Turkmenistánu v této oblasti. Jakmile vstoupí v platnost dohoda o partnerství a spolupráci, bude kromě toho možný plnohodnotný politický dialog.

Ve strategii EU pro střední Asii přijaté v červnu 2007 se uvádí, že „v zájmu prohloubení spolupráce se státy střední Asie EU plně využije možnosti dohody o partnerství a spolupráci“. Takové dohody již existují s Kazachstánem, Kyrgyzstánem a Uzbekistánem. A v případě Tádžikistánu je prozatímní dohoda uzavřena a očekává se její ratifikace a vstup dohody o partnerství a spolupráci v platnost.

Pro úspěšné provedení strategie EU pro střední Asii je důležité, aby se zapojily všechny země střední Asie, a právě proto je důležité vytvořit podmínky k tomu, aby se mohl zapojit i Turkmenistán. Bez toho by provedení našich cílů a zájmů ve střední Asii bylo velmi obtížné.

Předsednictví je přesvědčeno, že v současnosti potřebujeme vytvořit vhodný právní rámec našich vztahů s Turkmenistánem, přičemž by prvním krokem měla být prozatímní dohoda. To nám umožní stavět na probíhající vývoji v této zemi a posílit naši větší účast ve střední Asii.

Prozatímní dohoda je nejlepší způsob, jak zajistit, aby Turkmenistán dosahoval pokroku v různých klíčových oblastech, které jsem naznačil, a to nejen pokud jde o lidská práva, demokracii a právní stát. Víím, že tyto cíle sdílíte, a proto doufám, že můžeme spoléhat na vaši podporu rozvíjení této myšlenky.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – (FR) Pane předsedající, vážení poslanci, po zvolení prezidenta Berdymuchamedova vstoupil Turkmenistán zjevně do nové fáze rozvoje a objevilo se několik pozitivních známek změny.

Nové vůdčí osobnosti skutečně projevují otevřenější postoj. Byla například zrušena některá omezení svobody pohybu uvnitř země, změnila se ústava tak, aby se posílila úloha parlamentu, vznikl institut demokracie a lidských práv, byl umožněn vznik střediska OSN pro preventivní diplomacii v Ašchabadu a mezinárodním pozorovatelům bylo poprvé dovoleno, aby sledovali zákonné volby, které se konaly v prosinci minulého roku. Navíc jsou, jak víte, současnou prioritou vlády reformy vzdělávání a zdravotní péče.

V roce 2006 navrhl Evropský parlament turkmenským úřadům, aby přijaly četná opatření, která Parlamentu nakonec umožní schválit prozatímní dohodu o obchodu. V posledních dvou letech, od zvolení nového prezidenta, byla navíc některá z navržených opatření přijata – nechci opakovat to, co řekl úřadující předseda Rady, zejména v souvislosti s Mezinárodním výborem Červeného kříže. Byly rovněž zahájeny reformy v oblasti vzdělávání, včetně modernizace systému výuky, odborná příprava učitelů v zahraničí, prodloužení doby vzdělávání a zavedení internetu do škol.

Došlo k propuštění některých vězňů, dokonce byl mimo jiné, dámy a pánové, nedávno propuštěn Valery Pal, jehož propuštění jsme požadovali. Navíc bylo v září 2008 – opět poprvé – uděleno povolení ke vstupu zvláštní zpravodajce Organizace spojených národů pro náboženství a víru, která došla k závěru, že – cituji – „jednotlivci i společenství stále čelí řadě problémů, i když se situace od roku 2007 výrazně zlepšila“.

Další pozitivní skutečností je zahájení nových strukturovaných dialogů, jako je například dialog o lidských právech, o kterém jsme již slyšeli. Samozřejmě vás mohu ujistit, že na těchto setkáních budeme trvale řešit problematiku otázek, konkrétně situaci politických vězňů, svobodu shromažďování, svobodu médií, vyznání a práva menšin, a při každé příležitosti budeme zdůrazňovat náš závazek dodržovat lidská práva a význam těchto práv pro dlouhodobý hospodářský a sociální rozvoj.

Vzhledem k těmto obavám – vcelku oprávněným – týkajícím se situace v Turkmenistánu odložil Parlament své rozhodnutí o prozatímní dohodě. V zásadě tyto obavy sdílím a domnívám se, že Turkmenistán musí ještě vyvinout mnoho úsilí, než dosáhne plného souladu s mezinárodními normami v oblasti demokracie a lidských práv.

Je to však pozitivní vývoj, který jakkoli může být omezený, svědčí o snaze dosáhnout pokroku a otevřít se změnám. Považujeme to za příležitost, kterou bychom měli využít s cílem navázat kontakt s turkmenskými orgány, a abychom je podpořili. Jsem pevně přesvědčená, že se Evropská unie musí více zavázat, aby tak připravila podmínky pro další pozitivní rozvoj v nejrůznějších oblastech.

Uplatňování prozatímní dohody o obchodu, čímž mám na mysli ustanovení dohody o partnerství a spolupráci vztahující se k obchodu, by bylo prvním pozitivním krokem, který by nám umožnil užší kontakt s Turkmenistánem a důrazněji podporovat spolupráci, reformy a celkovou modernizaci. Prozatímní dohoda dále obsahuje klíčovou doložku o lidských právech, a jsem si vědoma vašich připomínek ohledně možnosti pozastavení dohody.

Chci v této souvislosti poukázat na to, že článek 1 prozatímní dohody o obchodu a článek 2 dohody o partnerství a spolupráci obsahují články, kde se hovoří o úctě k demokracii a základním právům jakožto

základních prvcích každé dohody, a zejména na to, že obě dohody obsahují články umožňující oběma stranám přijmout příslušná opatření, pokud druhá strana závažně poruší podmínky, a v případech zvláště naléhavých pak dokonce bez předchozí konzultace se smíšenými výbory.

Pozastavení těchto dohod je v případě nepopiratelného, trvalého a závažného porušování doložky o lidských právech tudíž možné. Prozatímní dohoda o obchodu není nicméně všelék. Rozhodně nevyřeší všechny problémy v oblasti lidských práv v Turkmenistánu, pomůže ale zajistit, aby bylo dosahováno větší shody s mezinárodními standardy, zejména v oblasti právního státu a lidských práv.

Existují dva další důležité důvody, proč bychom měli posílit naše vztahy s Turkmenistánem v zájmu ochrany našich vlastních zájmů: bezpečnost a energie. Turkmenistán vsutku leží na křižovatce Evropy a Asie a sousedí mimo jiné i s Íránem a Afghánistánem. Je důležité, aby v tomto velmi napjatém regionu, kde může kdykoli dojít k destabilizaci, vystupoval jako aktivně neutrální prvek.

Za tím účelem s Turkmenistánem aktivně spolupracujeme v oblasti správy hranic a v boji proti terorismu, islámskému extremismu, obchodování s drogami a obchodování s lidmi. Tato spolupráce nabývá na stále větším významu proto, že mezinárodní společenství nedávno obnovilo svou účast v Afghánistánu a Pákistánu, a že se velmi brzy mají konat regionální konference v Haagu a Tokiu.

Jak všichni víme, může hrát střední Asie velmi důležitou úlohu z hlediska zabezpečení energie. Od té doby, co se v Turkmenistánu změnil režim, jsme naši spolupráci v této oblasti posílili. Evropská unie velmi usiluje o výstavbu jižního koridoru pro přepravu plynu v rámci širší politiky diverzifikace našich energetických zdrojů a přepravních tras. Turkmenistán je pro úspěch tohoto projektu zcela klíčový.

Na závěr bych ráda řekla, že naše vztahy s Turkmenistánem musí být formovány v souladu s našimi hodnotami a našimi zájmy. Proto jsem i nadále přesvědčena, že pokud navážeme vztah s Turkmenistánem, budeme v lepší pozici, pokud jde o předkládání našich argumentů ve prospěch otevřenější společnosti v této zemi.

Měli bychom i nadále vyzývat orgány k dosahování pokroku v dalších oblastech, jako je reforma trestního a občanského zákoníku, právní předpisy upravující církev, svoboda médií, propuštění politických vězňů, povolení vstupu do věznic pro mezinárodní pozorovatele a zvýšená přítomnost nevládních organizací v zemi.

Na základě všech těchto důvodů vás žádám, abyste laskavě schválili prozatímní dohodu s Turkmenistánem.

Předsedající. – Paní komisařko, dámy a pánové, dříve než dám slovo jednotlivým řečníkům v rámci rozpravy, dovoluji vám – vzhledem k tomu, že jsem v předsednictvu Evropského parlamentu zodpovědný za otázky mnohojazyčnosti – přečíst několik informací z příručky připravené pro nové poslance Evropského parlamentu o tom, jak se vyjadřovat, aby bylo možné řeč správně tlumočit, a aby tak mohl i dále denně fungovat tento zázračný nástroj, který nemá obdoby ani vzoru v žádném jiném orgánu.

Nejedná se o žádné zákony, které snesl Mojžíš dolů z hory, říká se zde však toto: „Mluvte přiměřenou rychlostí, ale ne příliš rychle.

Mluvte ve své mateřštině, pokud je to možné.

V průběhu řeči neměňte jazyk. Je lépe mluvit než číst, pokud se však čtení nelze vyhnout, zajistěte, aby tlumočníci měli text před sebou. Uvádějte jasné odkazy na dokumenty. Zřetelně vyslovujte čísla. Vysvětlete zkratky, které ve své řeči používáte. Mějte na paměti, že žertování se obtížně překládá, a mluvte k tlumočnickům. Dále jestliže předsedáte shromáždění, vyčkejte okamžik před tím, než udělíte slovo dalšímu řečníkovi, čímž umožníte překladatelům, aby řeč dokončili a přepnuli na příslušný kanál.“

Děkuji za tlumočení a rád bych tuto příležitost využil k tomu, abych poblahopřál tlumočnickům, kteří svou prací umožňují práci nám, což je velmi obtížné a současně velmi účinné.

Alexandru Nazare, jménem skupiny PPE-DE. – (RO) Nejprve bych rád, a není to v kontextu této rozpravy náhoda, vyjádřil potěšení z toho, že bylo na posledním zasedání Evropské rady dosaženo kompromisu ohledně financování plynovodu Nabucco.

Rád slyším, že byl projekt Nabucco označen za prioritní energetický projekt a že naše úsilí jako poslanců Evropského parlamentu přineslo výsledky.

Pokud se však vrátíme k dnešní rozpravě, domnívám se, že dvě z našich připomínek spojených s Turkmenistánem mají jednoznačně největší význam – je to hospodářská spolupráce, zejména v oblasti ropy a plynu, a sociální pokrok a lidská práva v této zemi, jak uvedla i paní komisařka.

Vítám tuto zprávu a panu Casparymu k ní blahopřeji.

Domnívám se dále, že dohoda, kterou projednáváme, poskytuje lepší rámec spolupráci s Turkmenistánem než ta současná. Přesto bych rád zdůraznil, že není nijak brzy na to, abychom diskutovali o konkrétních způsobech spolupráce s Turkmenistánem a o jeho začlenění do energetických projektů Evropské unie. Dnes projednávaná dohoda je velmi vítaná jako prostředek k urychlení hospodářské spolupráce mezi EU a touto zemí.

Ze zprávy jsme pochopili, že jsou orgány v Ašchabadu připraveny jednat o tématu lidských práv a občanských svobod. Z dosavadní zkušenosti EU by mělo být zřejmé, že v těchto věcech dochází k největšímu pokroku v případě, že jsou součástí širší diskuse, která se týká i dalších otázek, včetně vyhlídek na dlouhodobou hospodářskou spolupráci.

Energetická a zahraniční politika Turkmenistánu jsou spolu úzce spjaty. Můžeme je řešit zároveň, a to tím, že posílíme hospodářskou spolupráci a přijmeme konkrétní opatření, a rovněž vyjádřením trvalého zájmu o lidská práva.

Vítám kritéria hodnocení s ohledem na dosažený pokrok v Turkmenistánu, a rovněž ta, která se týkají norem EU v oblasti duševního vlastnictví. Zvažuji, zda by nebylo vhodné mít podobná kritéria pro hodnocení úrovně hospodářské integrace, musela by to však být kritéria realistická a dlouhodobá, nebo pro hodnocení pokroku v oblasti občanských svobod.

Erika Mann, jménem skupiny PSE. – Pane předsedající, děkuji paní komisařce a zástupci Rady panu Vondrovi za objasnění, jsem si však jistá, že zaznamenali, že se stále poněkud zdráháme dát jim naši plnou podporu. Myslím, že to lze snadno pochopit, neboť je to velmi prosté. Problémy plynou z toho, že k dohodě o partnerství a spolupráci musí Parlament udělit souhlas, zatímco v případě prozatímní dohody o obchodu tomu tak vzhledem k našim právním závazkům není.

Kvůli tomu můžeme ve svém usnesení o prozatímní dohodě o obchodu pouze zdůraznit naše názory a vznést připomínky a podpořit některá konkrétní témata; jenže právě z toho důvodu se Parlament, a zejména moje politická skupina, zdráhá prozatímní dohodu o obchodu plně podpořit.

Věřím, že je to pochopitelné, a doufám, že můžete tento problém vyřešit. Víím, že s ohledem na zákonný postup a na to, že již byl podepsán právní základ, je velmi obtížné, či snad přímo nemožné, obnovit jednání. Plně si uvědomujeme situaci, jsem si však jistá, že naleznete nějakou formu závazku a prověříte další možnosti rozvíjení a zkoumání právního základu, což by napomohlo sblížení našich postojů, neboť jsme si všichni vědomi významu Turkmenistánu a v případě jiných smluv jsme již svou podporu dali. Neznamená to tedy, že bychom nevěděli, jak se věci mají, ani že bychom si nepřipouštěli důležitost Turkmenistánu, jen se jedná o velmi problematický případ.

Chci se na tuto záležitost znovu podívat, a proto vás výslovně prosím o laskavost – podívejte se na bod 11, kde jsme vyjádřili naše znepokojení ohledně právních závazků a rozdílů mezi prozatímní dohodou o obchodu a dohodou o partnerství a spolupráci.

Prosím seznamte se s bodem 9 našeho usnesení, který hovoří o začlenění doložky o lidských právech do dohody o partnerství a spolupráci. Paní komisařko, jsem si vědoma vašich názorů a beru je na vědomí, ale jsem si jistá, že můžete ještě více prověřit, jak by bylo možné tento konkrétní bod posílit.

Totéž platí i o bodu 10, a tentokrát je to důležité i pro Komisi. Rádi bychom viděli doložku o přezkumu. Víím, že není zahrnuta, znovu vás však prosím, prokažte nám laskavost a prověřte, co by bylo možné, jestliže byste pokračovali v jednání.

Pokud by bylo možné něco učinit i v případě bodu 8, bylo by to pro nás velice užitečné; týká se to monitorování, za něž jsme vždy rádi a které trvale požadujeme. Monitorování neznamená, že bychom chtěli sedět u jednacího stolu. To jsme dělali za jiných okolností, proto se teď podívejte, co můžete učinit, jak nám můžete pomoci při definování toho, co to monitorování je, prokažte nám však laskavost a podívejte se na to.

Mimochodem myslím, že jste odvedli skvělou práci. Všechny body jsou upraveny v nové dohodě o partnerství EU-střední Asie pro 21. století. Obsáhli jste dokonce i doporučení Mezinárodní organizace práce. Věnovali jste se i otázkám lidských práv a já jsem si jistá, že lze nalézt kompromis, je však třeba ještě trochu zapracovat.

Hélène Flautre, jménem skupiny Verts/ALE. – (FR) Pane předsedající, domnívám se, že si musíme přestat něco nalhávat a musíme si uvědomit, že přestože byl propuštěn Valery Pal, turkmenská vláda dál zatýká, vězní a mučí jiné lidi v Turkmenistánu na základě smyšlených zločinů.

Přestože zvláštní zpravodajka Organizace spojených národů pro svobodu náboženství cestovala do Turkmenistánu, devět dalších zvláštních zpravodajů na udělení licence čeká, a to se jedná o lidi, kteří se zabývají tak významnými tématy, jako je mučení, ochrana lidských práv, nezávislost soudnictví, vzdělávání, zdraví, svoboda projevu aj.

Některé projevy vypadaly jako cvičení v sebepřesvědčování. Jsme stále konfrontováni s jedním z nejrepresivnějších a uzavřených režimů na světě, i když zde došlo k určitému pokroku a i když musíme nalézt správnou strategii na podporu tohoto pokroku. Je důležité, abychom ani nebyli naivní, ale zjevně ani nelze žádat Turkmenistán, aby se stal modelem demokracie a lidských práv, a do té doby s ním odmítali uzavření jakékoli dohody.

Co tedy můžeme dělat mimo tyto dva extrémy? Prostě navrhuji, abychom měli skutečnou zahraniční politiku a abychom naplňovali kritéria, která jsou mimořádně přesná, které jsou měřitelná, realistická, a která jsou kritérii Evropského parlamentu. Mám na mysli povolení ke vstupu pro zvláštní zpravodaje nevládních organizací a Organizace spojených národů a pro Mezinárodní červený kříž. Víme, že jednání probíhají, ale že dosud neskončila. Hovořím o opětovném uvedení vzdělávacího systému do souladu s mezinárodními normami – které sice probíhá, k dokonalosti má však stále daleko – hovořím o propuštění všech politických vězňů a svobodě jejich pohybu – zkrátka úplném základu lidských práv. Návrh mé skupiny je ambiciózní a realistický. Lze jej shrnout do jednoduché formule.

(Předsedající řečníci přerušil a na žádost tlumočnicků ji požádal, aby mluvila pomaleji)

Nemůžeme sabotovat svou vlastní politiku popřením vlastních hodnot. Není to otázka obhajování izolace Turkmenistánu, ale dialog s touto zemí. Jak to tedy udělat? Dobrá, vezměme si do každé ruky jednu tužku. První tužkou chceme podepsat akční plán, kde stanovíme jednotlivé fáze nutné ke splnění kritérií stanovených Parlamentem. Tyto fáze budou přesně označeny a časově vymezeny a budou o nich jednat podvýbory pro lidská práva na zasedáních konaných v této zemi.

Jakmile tento plán podepíšeme, druhou tužkou ve druhé ruce budeme moci podepsat prozatímní dohodu, kterou máme před sebou. Domnívám se, až nastane čas, kdy budou Komise a Rada jednat o budoucnosti doložek o lidských právech, je zásadní, aby byly tyto doložky systematické a aby byly systematicky doprovázené mechanismem konzultací, který může v případě nutnosti vést i k pozastavení dohody.

Předsedající. – Paní Flautreová, předsedající neměří, jak rychle řečník mluví. Má však před sebou světýlko, jehož prostřednictvím k němu tlumočníci vysílají signál SOS v okamžiku, kdy přestanou tlumočit, neboť nejsou schopni stíhat tempo řečníka. Nikomu neměřím rychlost; obdržím jen nouzový signál a předám ho poslancům, aby každý mohl sledovat rozpravu.

Děkuji jako vždy za pochopení.

Helmuth Markov, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Pane předsedající, pane úřadující předsedo Rady, paní komisařko, již před rokem Parlament jasně a jednoznačně řekl, jaký pokrok považuje za nezbytný k tomu, aby mohl souhlasit s dohodou o obchodu mezi ES a Turkmenistánem. Jeho požadavky byly relativně snadno splnitelné: volný a nerušený přístup Mezinárodního červeného kříže, propuštění politických vězňů a osob, které odmítají vojenskou službu z důvodu svědomí, zrušení veškerých omezení pohybu ze strany státu, lepší přístup a pracovní podmínky pro nevládní organizace a agentury OSN a komplexní reforma vzdělávacího systému. Otevřeně přiznávám, že vláda prezidenta Berdymuchamedova dosáhla pokroku. To je nesporné. Dle mého názoru to však nestačí k tomu, abychom s dohodou v této chvíli vyslovili souhlas. Oba jste, pane úřadující předsedo Rady a paní komisařko, proměškali velkou příležitost.

Nesdílím vždy stanoviska sociálně demokratických poslanců, souhlasím však s tím, že my jako Parlament chceme záruky, že nám vyhovíte v případě, že Parlament požádá o odstoupení od dohody. Pan Vondra k tomu neřekl vůbec nic a vy, paní komisařko, jste nám objasnila, že tato možnost je v dohodě zakotvena. Nejedná se o to, že je možnost zakotvena ve dohodě, ale o to, abyste byli případně připraveni vyhovět žádosti Parlamentu. O to se tu jedná.

Vážení přátelé, já vás žádám, chceme-li si sami sebe vážít, neudělujme zítra svůj souhlas dřív, než se Komise písemně zaváže naší žádosti vyhovět a svůj závazek zde přečte. Jednalo se o balíček bezpodmínečných požadavků, k němuž jste se však vůbec nevyjádřili. Musím na tomto místě říct, že mám pocit, jako byste nás nebrali vážně. Přinejmenším jste se k tomu mohli vyjádřit prostřednictvím prohlášení postoje.

A proto říkám, že za těchto okolností není dohoda o prozatímní dohodě možná. Doufám, že to zítra dáme společně jednomyslně najevo.

David Martin (PSE). – Pane předsedající, podobně jako mí dva předřečníci se obávám, že si Komise a Rada současnou situaci v Turkmenistánu malují poněkud v růžových barvách.

Současný prezident je zřejmě výrazně lepší než ten, jehož v únoru 2007 nahradil, je však tak dobrý, aby to stačilo k vyslovení souhlasu s prozatímní dohodou o obchodu, která je předstupněm dohody o partnerství a spolupráci? Jak řekl pan Markov i paní Flautreová, Výbor pro mezinárodní obchod stanovil pět velmi jednoznačných požadavků, které by měl Turkmenistán splnit, abychom souhlas s dohodou udělili.

Za prvé jsme řekli, že do Turkmenistánu musí mít volný přístup Mezinárodní červený kříž. Nevyrátí-li mi to Komise a Rada, mám za to, že až dosud nemohl Červený kříž v Turkmenistánu navštívit jediné vězení či vězně.

Zadruhé jsme řekli, že musí svůj vzdělávací systém znovu uvést do souladu s mezinárodními normami. Rada správně podotýká, že svůj systém sekundárního vzdělávání rozšířili o jeden rok, mně se však opět zdá, že to, navzdory mírnému zlepšení vzdělávacího systému, nebylo zaměřeno masově, ale jen na turkmenské elity a přípravu těch, kdo chtějí pracovat v odvětví ropy a plynu.

Zatřetí jsme požadovali propuštění všech politických vězňů. Někteří propuštěni byli, nebylo jich ale moc, a další doslova stovky, ne-li tisíce, politických vězňů strádají v turkmenských vězeních a stále čekají na spravedlivý proces.

Začtvrté jsme řekli, že chceme zrušení všech omezení cestování do zahraničí. Je zajímavé, že se Rada i Komise zaměřily na vnitrostátní cestování. My jsme řekli, že musí existovat i svoboda cestování do zahraničí. A to splněno nebylo.

A konečně jsme řekli, že musí existovat volný přístup pro nevládní organizace, volný přístup pro orgány OSN pro lidská práva a svoboda tisku. Žádná svoboda tisku nicméně není, neexistuje žádný volný přístup pro nevládní organizace, a přestože inspektor OSN pro náboženskou toleranci byl vstup povolen, před branami Turkmenistánu stojí nejdelší fronta čekatelů na vstup z řad OSN na světě.

Opravdu chceme s touto zemí obchodovat? Dobrá, předpokládám, že většina v tomto Parlamentu i dalších orgánech odpoví bez váhání ano. Proč se to změnilo od roku 2007, kdy přijal své usnesení Výbor pro mezinárodní obchod? Cynici možná řeknou, že je to kvůli objevu ropy a plynu v Turkmenistánu, kvůli tomu, že chceme stavět nové produktovody, kvůli tomu, že jsme náhle objevili svůj strategický zájem. Pokud tomu tak je, nepředstírejme, že to má co dělat se zlepšením situace v oblasti lidských práv. Jedná se tady o osobní zájmy na úrovni Evropské unie.

(Předsedající řečníka přerušil)

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (DA) Pane předsedající, ani já zcela nesouhlasím s tím, že by Evropský parlament měl bezpodmínečně souhlasit s dohodou o obchodu s Turkmenistánem, o čemž zde koneckonců diskutujeme. Do našeho odůvodnění můžeme napsat, co chceme, ale jakmile jednou zmáčkne zelenou a nebudeme mít od Komise záruku, že bude možné dohodu zrušit, ta věc již nebude v našich rukou.

Co je ve skutečnosti důvodem tomu, abychom schválili dohodu s Turkmenistánem? Slyšeli jsme o probíhajícím zlepšení a je pravda, že diktatura skutečně některá zlepšení provedla a učinila řadu příslibů. Jak jsme se však nakonec dozvěděli od Amnesty International, byla tato zlepšení provedena pouze ve velmi omezeném rozsahu. Co zde bylo použito jako zdůvodnění? Odůvodněním bylo, že pokud neexistuje dohoda, nebudou ani žádné výsledky. Dle mého názoru se jedná o absurdní odůvodnění, které nepřímo vyzývá všechny diktátory, aby se nevzdávali, že s jejich pomocí se někdy v budoucnosti přizpůsobíme. Myslím si, že by mělo nahlás a zřetelně zaznít, že cena za plyn může být příliš vysoká; pokud by touto cenou měli být dohody s turkmenskou diktaturou, je to cena mimořádně vysoká.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Je politováníhodné, že kroky přijaté Evropskou unií a dalšími mezinárodními organizacemi na obranu lidských práv v Turkmenistánu dosud nepřinesly pozitivní výsledky.

Novináři a ochránci lidských práv tam byli umlčeni. Ženy a děti jsou stále znásilňovány a jsou obětmi obchodování s lidmi.

Jsem však přesvědčen, že politika pozastavení vztahů a izolace vůči Turkmenistánu neslibuje příliš dobrý výsledek. Nikoli proto, že má tato země bohaté zásoby plynu, ale jednoduše proto, že pouze podpora vztahů s vnějším světem může přivodit demokratickou změnu.

Proto podporuji stanovisko Evropské komise a prozatímní dohodu, kterou bude možné v případě nutnosti v reakci na události v zemi pozastavit. Přístup Evropské unie k energii by ve vztazích s Turkmenistánem nepochybně neměl být oddělován od ostatních změn v oblasti lidských práv.

Charles Tannock (PPE-DE). – Pane předsedající, na Turkmenistánu je mnohem více zajímavých věcí, než jen ropa a plyn. Tím nechci říct, že by zdroje uhlovodíku v této zemi nebyly důležité. Ve skutečnosti mají pro EU zásadní strategický význam, vzhledem k přání Unie a zjevné touze Turkmenistánu posunout se v oblasti dodávek energie z ruského stínu.

Ohromné a zjevně přístupné turkmenské zdroje zemního plynu dostačují k tomu, aby oni sami požadovali užší vztahy s EU. Existují však i další důvody, proč se domnívám, že bychom měli usilovat o prozatímní dohodu o obchodu s Turkmenistánem. Jedná se o ukázkový příklad mírové a stabilní muslimské země se sekulární vládou, která se zavázala k boji proti islámskému terorismu v Afghánistánu, kde v současnosti probíhá válka.

Samozřejmě přetrvává vážné znepokojení v oblasti lidských práv, demokracie a politických svobod, takové obavy však panují i ohledně Ruska a Číny a já si nepamatuji, že by socialisté v poslední době poukazovali na otázku Tibetu. A přitom s oběma těmito velkými zeměmi udržujeme přátelské vztahy.

Další změny v Turkmenistánu podpoříme prostřednictvím dialogu a partnerství, nikoli izolace. Obecně jsem spíše zastáncem lepších vztahů mezi EU a zeměmi střední Asie.

(Předsedající řečníka přerušil)

Alessandro Battilocchio (PSE). – *(IT)* Pane předsedající, dámy a pánové, věřím, že tato rozprava o prozatímní dohodě s Turkmenistánem může posloužit jako příležitost k zahájení důkladného prozkoumání situace v Turkmenistánu a k tomu, abychom požadovali praktičtější opatření na zlepšení současného velmi negativního stavu.

Vláda v Ašchabadu nedávno odmítla řadu doporučení včetně propuštění politických vězňů, přezkoumání nedávných případů uvěznění z politických důvodů a zrušení zákazu cestování, který byl svévolně uložen aktivistům v oblasti lidských práv. Jedná se, bez přetvářky, o stát, který byl až dosud uzavřen pro monitorování ze strany mezinárodních organizací, jimž po dobu deseti let nebyl vstup do země povolen. Novináři ani aktivisté nemohou svobodně pracovat a všichni odpůrci jsou denně v ohrožení.

Evropská unie a mezinárodní společenství v současnosti požadují změnu podstaty vztahů s ohledem na dodržování lidských práv; výhradně hospodářská dohoda by byla jen obtížně přijatelná.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – *(FR)* Pane předsedající, pane ministře, paní komisařko, domnívám se, že se v této věci musíme přestat přetvařovat.

V roce 2006 jsem se osobně účastnila delegace Evropského parlamentu do Turkmenistánu a učinili jsme v té době řadu návrhů, které jste, paní komisařko, převzala.

Zcela chápu vaše argumenty i argumenty Rady, ale když porovnám to, co bylo navrženo, a zprávu o střední Asii – pro niž jsme v tomto Parlamentu hlasovali před několika měsíci, konkrétně 20. února 2008, a v níž jsme zopakovali náš požadavek na propuštění vězňů, požadavky týkající se Červeného kříže aj. – došlo zde skutečně k nějakému pokroku? Nikoli.

Když jsem si já osobně četla zprávu o Turkmenistánu, četla jsem ve skutečnosti zprávu o plynovodu Nabucco, protože v konečném důsledku máme zájem o energie, o plyn této země, která je třetím největším producentem plynu na světě. Kromě toho vím – bylo nám to velmi dobře vysvětleno při naší cestě do Turkmenistánu – že pokud by Evropská unie neměla zájem o turkmenský plyn, měla by země jiné zákazníky, v neposlední řadě Čínu. Nebudme pokrytci a zjednodušme to.

(Předsedající řečníka přerušil)

Christopher Beazley (PPE-DE). – Pane předsedající, chci říci, že plně souhlasím s mým kolegou Dr. Charlesem Tannockem. Kdyby nebyl přerušen, chtěl říci, že by EU měla být povzbuzena k výstavbě transkaspických produktodů do střední Asie – a Komise a Rada by to měly financovat –, čímž by se snížilo riziko závislosti na monopolním zdroji, a my bychom se tak případně nemuseli podřizovat cílům zahraniční politiky jednoho z našich sousedů.

Předsedající. – Děkuji vám, pane Beazley. Vždy je důležité přidat se k myšlenkám pana Tannocka, který bývá konstruktivní a je zdrojem inspirace pro Parlament.

Nyní má slovo poslední řečník, pan Martin.

V předsednictvu Evropského parlamentu se chystáme přezkoumat, zda je v této části možné udělit slovo řečníkům, kteří se již rozpravy zúčastnili, neboť ji obvykle znovu otvírají. V tomto případě však, vzhledem k tomu, že právo mluvit má pět řečníků, uděluji slovo panu Martinovi.

David Martin (PSE). – Děkuji za slovo, pane předsedající. Rád bych se vrátil, protože bych rád položil Komisi, dříve, než se znovu ujme slova, velmi konkrétní otázku. Chtěl bych přesně vědět, jak by byla jakákoli doložka o lidských právech, kterou bychom schválili, uplatňována a prováděna. Rozhodovala by o tom, zda došlo k porušení lidských práv, Komise? A pokud by rozhodla, že ano, schválila by Rada pozastavení smlouvy jednomyslně nebo kvalifikovanou většinou? Jak budou doložky o lidských právech fungovat v praxi? Máme doložky o lidských právech v řadě našich mezinárodních smluv a dodnes – s výjimkou příští rozpravy – jsme je téměř nikdy nepoužili; jednou z mála výjimek je totiž Bělorusko.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, domnívám se, že to byla užitečná rozprava. Rozprava se soustředila především na lidská práva, a to pro nás není překvapením. Chci znovu zdůraznit, že stávající doložka o lidských právech umožňuje v případě porušení lidských práv pozastavení dohody, a já se domnívám, že pokud se situace v Turkmenistánu zhorší, budeme muset brát skutečně vážně to, co Parlament navrhuje.

Konečné rozhodnutí učiní samozřejmě Rada poté, co zváží všechna možná omezující opatření, včetně možnosti pozastavení, přičemž tak vznikají některé skutečnosti, které budou muset být zohledněny i v případě ostatních středoasijských zemí.

Někteří se dotkli i spolupráce s Červeným křížem. Není pro nás snadné posoudit spolupráci mezi Červeným křížem a Turkmenistánem, protože Červený kříž zde uplatňuje základní princip volného uvážení. Na základě dostupných informací tedy musíme připustit, že je zde stále co dělat a zlepšovat, zároveň však zaznamenáváme pozitivní věci a vývoj.

Obecně a závěrem, stav lidských práv v Turkmenistánu má samozřejmě k ideálu daleko, trvalá izolace však není volbou. Podmíněný přístup k uzavření prozatímní dohody vyjednané před jedenácti lety není účinným prostředkem k zajištění pokroku v oblasti lidských práv a demokracie.

Musíme samozřejmě zahájit dialog s Turkmenistánem o otázce lidských práv – a o to se snažíme. Nedávno Turkmenistán navštívil český premiér. Hovořil s prezidentem v Ašchabadu právě na toto téma.

Předsednictví je přesvědčeno, že dnes existuje příležitost k navázání vztahu s Turkmenistánem a že takový přístup je jediným účinným prostředkem k nastolení otevřeného dialogu o otázkách jako lidská práva.

Klíčoví partneři Turkmenistánu, tj. Rusko a Čína, kteří v současnosti zvyšují svůj vliv v oblasti, nejsou podle všeho ochotni klást na tyto otázky důraz.

Vytvoření vhodného smluvního vztahu, na jehož počátku by stála prozatímní dohoda, je tak klíčovým krokem v této politice ingerence. Negativní stanovisko Parlamentu by poškodilo náš rodící se vztah s Turkmenistánem a oslabilo by naši schopnost zajistit pokrok v klíčových oblastech, jako je lepší dodržování lidských práv.

Rád bych proto Parlament vyzval, aby – slovy zpravodaje Daniela Casparyho – dal uzavření prozatímní dohody svou plnou podporu.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – Pane předsedající, Eleanor Rooseveltová kdysi řekla, že je lepší zapálit svíčku, než proklínat tmu. To platí i v případě Turkmenistánu. Prosazování lidských práv a podpora demokracie v této zemi musí samozřejmě zůstat naší prioritou. Řada z vás – například paní Flautreová, která už není přítomná – správně podotkla, že jsou změny pomalé. Ano, jsou, ale pořád jsou to změny a ty musí být uznávány a musí být podporovány.

Musíme tedy pomoci Turkmenistánu, aby si pomohl sám. Proto se musíme v této zemi angažovat konstruktivně, trvale a strategicky. Musíme vytvořit příslušný rámec našich smluvních vztahů, lež existující dohoda o partnerství a spolupráci je příliš omezená a neumožňuje to.

Dovolte mi rovněž říci několik slov k pozastavení či případnému pozastavení. Jak víte a jak právě řekl úřadující předseda Rady, rozhoduje o těchto záležitostech Rada, mimochodem jednomyslně. Komise může za tím účelem předložit návrh.

Dovolím si vám připomenout, že například po událostech v Andižanu se Rada rozhodla uložit Uzbekistánu omezující opatření, včetně zbrojního embarga a omezení cestování pro uzbecké úředníky, u nichž se prokázala účast na daných událostech. Kromě toho byly pozastaveny technické schůzky na základě dohody o partnerství a spolupráci, činnost Výboru pro spolupráci a podvýborů. Tato opatření jsou neustále přezkoumávána a každoročně příslušně obnovena nebo pozměněna.

Rada by tedy v případě, že by došlo k takovému incidentu nebo hrubému porušení, mohla přijmout obdobná opatření či dokonce uvažovat o pozastavení, a Komise by určitě zvážila všechny dostupné možnosti včetně pozastavení.

Začlenění zvláštní doložky o pozastavení v souvislosti s lidskými právy do dohody o partnerství a spolupráci by vyžadovalo změnu této dohody. Z našeho pohledu se to jeví poněkud obtížné, neboť by to znamenalo obnovení jednání s Turkmenistánem – který již dohodu podepsal a ratifikoval v roce 2004 – i s členskými státy EU, kdy jich dvanáct tuto dohodu rovněž ratifikovalo.

Protože cílem je stanovit, zda porušení lidských práv může vést k pozastavení dohody o partnerství a spolupráci, ráda bych připomněla, že dohoda o partnerství a spolupráci i prozatímní dohoda obsahují doložku, která označuje dodržování lidských práv za podstatný prvek – jak jsem už výslovně uvedla. Dohoda o partnerství a spolupráci i prozatímní dohoda obsahují doložku o tom, že pokud se jedna strana domnívá, že druhá strana neplní své povinnosti vyplývající z dohody, může přijmout odpovídající opatření, přičemž v případech zvláště naléhavých tak může učinit, aniž by to předem konzultovala se smíšeným výborem.

Prozatímní dohoda i dohoda o partnerství a spolupráci rovněž obsahují společné vysvětlující prohlášení, že případy zvláště naléhavými se rozumí zásadní porušení dohody jednou ze stran, přičemž v obou dohodách se zásadním porušením rozumí porušení podstatného prvku.

Zásadní porušení tedy v naléhavých případech dává stranám právo přijmout odpovídající opatření. Podle našeho názoru by takovým opatřením mohlo být i pozastavení smlouvy. Proto vás, vážení poslanci, znovu – jako již předtím – žádám, abyste udělili svůj souhlas aktivaci prozatímní dohody o obchodu s Turkmenistánem.

Jednoznačně bych souhlasila s politickým závazkem z mé strany – ze strany Komise – ohledně monitorování dialogu o oblasti lidských práv a ohledně podávání pravidelných zpráv Parlamentu. To by byl v dohodě o obchodu základní kámen k posílení spolupráce a my bychom se přiblížili vytvoření rámce dialogu s Turkmenistánem, obdobně jako existuje s ostatními zeměmi v tomto regionu. Ani na to nezapomínejme.

Pouze prostřednictvím posíleného závazku budeme mít možnost pozitivně působit na vývoj a na zlepšení situace ve stavu lidských práv.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN DOS SANTOS

Místopředseda

Daniel Caspary, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, velice vám děkuji za dnešní rozpravu. Posunula nás mnohem dál dopředu. Rád bych poděkoval všem mým váženým kolegům na tomto tématu v posledních měsících spolupracovali.

Jedno zásadní prohlášení Rady, vážený pane Vondro, mne zvláště zaujalo: lid Turkmenistánu se v žádném případě nenaučí, co jsou demokracie a lidská práva, od Číny, Ruska ani Íránu. V posledních letech stanovil Parlament jasné podmínky, za nichž můžeme souhlasit s touto prozatímní dohodou, nejnověji ve zprávě pana Özdemira o strategii pro střední Asii.

Byl by to velký ústupek ze strany Evropského parlamentu, kdybychom teď v zásadě ignorovali požadavky, které jsme stanovili před třemi či šesti měsíci, a řekli, že nehledě na to schválíme mou zprávu o prozatímní dohodě. Na druhé straně je mi zároveň jasné, že dnes hovoříme o prozatímní dohodě. Nebylo by dobré

hlasování odkládat. Mám také jasno v tom, že bychom neměli používat Turkmenistán a prozatímní dohodu jako rukojmí v boji o moc mezi evropskými orgány.

Je mi rovněž jasné, že pokud by Komise a Rada souhlasily s požadavky, které řada z nás dnes vznesla, vznikl by precedent, i když – jak jsem již zcela jasně uvedl, jsou dle mého názoru požadavky Parlamentu zcela oprávněné. Očekávám proto – nejlépe dnes – že Komise přislíbí, že v případě, že monitorování ukáže, že se situace v Turkmenistánu zhoršila, a pokud Parlament přijme usnesení, kde bude žádat, aby Komise navrhla Radě pozastavení této prozatímní smlouvy, Komise Radě takový návrh předloží. Domnívám se, že by to v rámci platných dohod mělo být možné.

Byl bych rád, kdybychom v každém případě obdrželi příslib Rady, že tuto věc na návrh Komise neprodleně zařadí na pořad jednání a projedná na jednom ze svých příštích zasedání. Obě instituce mohou zajistit takový příslib učinit, aniž by přitom řešily celkové uspořádání spolupráce orgánů Evropské unie. Byl bych vděčný, kdybyste dnes, či nejpozději zítra před hlasováním, mohli takové prohlášení učinit. Nemám zájem o to, abych musel doporučovat mým váženým kolegům před zítřejším hlasováním, aby bylo hlasování o mé zprávě odloženo.

Předsedající. – Dostal jsem dva návrhy usnesení předložené v souladu s čl. 108 odst. 5 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

9. Hodnocení dialogu EU-Bělorusko v polovině roku (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem jsou prohlášení Rady a Komise o hodnocení dialogu EU-Bělorusko v polovině roku.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, jsem vděčný poslancům tohoto Parlamentu za příležitost poskytnout nejnovější informace o vývoji v Bělorusku, a především podat zprávu o výsledku zasedání Rady, která se touto otázkou zabývala minulé pondělí.

Jak řada z vás ví, zaznamenali jsme v Bělorusku v návaznosti na rozhodnutí Rady v říjnu loňského roku o dočasném a částečném pozastavení seznamu osob, na něž se vztahuje zákaz udělování víz, pozitivní vývoj v řadě oblastí. Rád bych zmínil zejména registraci Hnutí za svobodu a Centra pro podporu černobylských iniciativ, tisk a distribuci nezávislých novin, například *Narodnaja Volja* a *Naša Niva*, jednání se zástupcem OBSE pro svobodu médií o regulaci internetu, probíhající odborné konzultace s Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě / Úřadem pro demokratické instituce a lidská práva o zlepšení v oblasti volebních právních předpisů a vytvoření poradních rad, především té, která se zabývá otázkami lidských práv, kdy dochází k setkávání zástupců občanské společnosti i opozice.

Tyto kroky se sice mohou mnohým zdát podružné, pro Bělorusko mají ale zásadní význam. To bylo uznáno některými zástupci občanské společnosti v Bělorusku.

Na druhé straně však došlo i k událostem, které nás znepokojují. Byla zamítnuta registrace významné nevládní organizace Viasna, která se zabývá otázkou lidských práv, objevují se problémy s akreditací některých nezávislých sdělovacích prostředků, a i když je činnost občanské společnosti a opozičních aktivistů narušována méně než dříve, nadále dochází ke krátkodobým zadržením. Rovněž se podrobně zabýváme stížnostmi opozice ohledně nucených odvodů do armády.

Nemůžeme tedy popřít to, že situace je nejednoznačná. Jsme však přesvědčeni, že musíme pokračovat v politice ingerence a podporovat pozitivní vývoj. Touto cestou by se měly ubírat naše vztahy s Běloruskem. Při úvahách o zaměření naší budoucí politiky musíme mít na paměti naše širší strategické zájmy v regionu a také dopady finanční krize.

Na tomto základě bylo učiněno naše rozhodnutí ze dne 16. března. Tímto rozhodnutím se o rok prodlužují omezující opatření a současně se i nadále zachovává použití cestovních omezení, které bylo na některé vysoké představitelé Běloruska uvaleno před devíti měsíci.

Hloubkový přezkum, který je plánován na konec této devítiměsíční lhůty, se zaměří na pět oblastí, které byly stanoveny v závěrech ze zasedání Rady v říjnu 2008. Je to volební reforma a další konkrétní akce směřující k dodržování demokratických hodnot, právní stát, lidská práva a základní svobody, zejména

svoboda projevu a sdělovacích prostředků, a svoboda shromažďování a sdružování v politických stranách a hnutích.

Pevně věříme, že další pozastavení, které bylo schváleno minulý týden, nám umožní prosazení našich politických cílů. Získáme tak příležitost, abychom pokračovali ve spolupráci s našimi běloruskými partnery v dalším rozvoji v oblasti lidských práv. Zvláště důležité bude zahájení dialogu o lidských právech příští měsíc.

V návaznosti na zrušení zákazu dvoustranných politických styků proběhla řada návštěv na vysoké úrovni, včetně ministerské trojky na koncem ledna. Cílem těchto různorodých kontaktů bylo povzbuzení Běloruska a nastolení porozumění v otázkách, kde se naše očekávání liší. Doufáme, že bude tento dialog pokračovat i v nadcházejících měsících.

Jsme přesvědčeni, že musíme být vůči Minsku konstruktivní. Jsme realisté a neočekáváme žádné dramatické změny. Transformace potřebuje čas a je naším společným zájmem využít každé příležitosti k tomu, abychom podpořili další pozitivní vývoj.

Je důležité, aby naši politiku ingerence otevřeně podpořili zástupci občanské společnosti v Bělorusku, kteří se nedávno zúčastnili velmi užitečné diskuse s poslanci tohoto Parlamentu. Udržujeme rovněž pravidelné styky se zástupci běloruské občanské společnosti a hodláme pokračovat v tomto dialogu, ale také v naší podpoře občanské společnosti a nezávislých běloruských médií.

Dovolte mi na závěr říci několik slov o východním partnerství, které Evropská rada schválila minulý týden a jež bude zahájeno na vrcholné schůzce v květnu. Bělorusko je jednou ze šesti zemí východního partnerství. Pevně věříme, že Bělorusko by se do této iniciativy mělo zapojit od samého počátku. Míra jeho účasti v dvoustranných vztazích však bude záviset na řadě faktorů, zejména na dosaženém pokroku v daných oblastech, o nichž jsem již hovořil.

Jsem vděčný za veřejnou podporu, kterou Parlament dal výsledku zasedání Rady minulého pondělí. Hlubkový přezkum, který se uskuteční za devět měsíců, bude jednoznačně klíčový pro veškerá další rozhodnutí a obecně bude významným základem pro naše budoucí vztahy s Běloruskem. Rada je plně připravena nadále Parlament informovat o vývoji a vítá možnost, abyste do této diskuse dál přispívali.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – (FR) Pane předsedající, Bělorusko stojí na křižovatce.

Nalézáme se mezi rozhodnutím Rady, kterým bylo potvrzeno dočasné pozastavení zákazu udělování víz do konce roku, a přijetím usnesení Evropského parlamentu. Po šestiměsíčním pozastavení sankcí – od října 2008 – je čas na prvotní přezkoumání naší politiky pro Bělorusko a k zamyšlení se nad tím, co nás čeká v příštích devíti měsících.

Osobně jsem přesvědčená, že rozhodnutí pozastavit sankce, které přijala Evropská unie v minulém roce v únoru, bylo správné, a toto pozastavení skutečně přineslo pozitivní změny.

Bělorusko přijalo opatření, která bezesporu směřují k větší míře demokracie. Mám na mysli zejména návrat dvou nezávislých novin na novinové stánky, to, že organizace pana Milinkieviče nakonec získala právní formu, spolupráci s Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě / Úřadem pro demokratické instituce a lidská práva v oblasti volebních právních předpisů a řadu kongresů opozičních stran či nevládních organizací – například Svazu Poláků v Bělorusku – které se mohly uskutečnit. Je pravda, že jde o pokrok omezený a nedostatečný, na druhé straně jej však nikdo neočekával a nakonec lze říci, že k pokroku došlo.

Proto se tato nejednoznačná zpráva setkala se smíšenou reakcí Evropské unie, přičemž na posledním zasedání Rady ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy bylo přijato vyvážené rozhodnutí. Pozastavení sankcí na delší dobu nám umožňuje zachování dialogu, o což nás občanská společnost výslovně sama požádala například na fóru, které se v Evropském parlamentu konalo teprve 4. března.

Zároveň však držíme v rukou nástroj, který můžeme využít, neboť sankce lze, pokud usoudíme, že pokrok, který do té doby proběhne, je nedostatečný, na konci roku obnovit, a naše zkoumání bude pokračovat, neboť budeme věnovat trvalou pozornost situaci na místě, s ohledem na to, zda došlo k pokroku v pěti klíčových oblastech, které byly vymezeny v závěrech zasedání Rady ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy v říjnu loňského roku. Díky naší delegaci do Minsku hraje Komise kromě toho aktivní úlohu v analyzování stavu na místě.

Dámy a pánové, vítám iniciativu Evropského parlamentu vyslat delegaci poslanců z Výboru pro zahraniční věci a delegaci Evropského parlamentu pro vztahy s Běloruskem, která za deset dní odcestuje do Minsku, aby se zde setkala s místními orgány a jednotlivými stranami a poznala situaci na místě.

Současně vyšlu i svého ředitele odpovědného za tento region, který bude jistě úzce spolupracovat s delegací Evropského parlamentu. Zahájení nového dialogu o lidských právech s Běloruskem je dalším cenným krokem vpřed, který nám umožní lépe strukturovat naše požadavky a prohloubit naše diskuse.

První část tohoto dialogu by se měla uskutečnit v příštích několika dnech v Minsku a Evropská unie se zde dotkne všech těchto témat. Před tímto dialogem i po něm se setkáme se zástupci občanské společnosti, abychom mohli využít jejich odbornosti.

Dámy a pánové, rozvoj našich vztahů s touto sousední zemí v srdci Evropy vyžaduje čas, abychom mohli posoudit naši odezvu na pokrok v Bělorusku, a to především z dlouhodobého hlediska. Odezvu, která nám umožní více Bělorusko sblížit s naší evropskou rodinou a jejími hodnotami; a s tímto cílem vlastně, jak řekl úřadující předseda Rady, přijala Evropská rada minulý pátek rozhodnutí přizvat Bělorusko k východnímu partnerství a konkrétně k jeho mnohostranné složce – platformám. Partnerství poskytne Bělorusku příležitost rozvíjet nové sítě pro podporu a výměnu se všemi svými sousedy, především jménem běloruské občanské společnosti, která usiluje o ukončení své izolace a o účast na fóru občanské společnosti.

Pokud jde o účast Běloruska ve dvoustranné části východního partnerství, je znění návrhu Komise jednoznačné: rozvoj dvoustranných vztahů mezi Evropskou unií a Běloruskem je a bude závislý na vývoji politické situace v zemi.

Konečně, v souvislosti s finanční a hospodářskou krizí, která má závažný dopad i na všechny naše východní sousedy, jsem osobně zastávkyní opatření na hospodářskou podporu Běloruska. Mezinárodní měnový fond podnikl, s aktivní podporou svých evropských členů, důležitý první krok – poskytl půjčku ve výši dvou miliard dolarů na řešení bezprostředních dopadů krize, čímž podle mého názoru vyrovnal platební bilanci. Další fáze by měla umožnit Bělorusku získat přístup k půjčkám Evropské investiční banky a výraznějším půjčkám Evropské banky pro obnovu a rozvoj k financování projektů spojených s transevropskými sítěmi a zároveň napomoci v diverzifikaci hospodářských vazeb země.

Současně Komise posiluje své technické rozhovory s Běloruskem v odvětvích společného zájmu, jako je energetika, doprava, clo, normy a – z dlouhodobého hlediska – hospodářství.

Nakonec, v zájmu posílení těchto dialogů, přijme Parlament, dámy a pánové, příští týden usnesení o Bělorusku a Komise bude skutečně věnovat velkou pozornost doporučením, které v něm budou obsaženy. Za sebe upřímně doufám, že budeme v následujících měsících pokračovat v hodnocení stavu a v našem rozhovoru s Běloruskem, jeho orgány a občanskou společností, a doufám, že nás tento první krok přivede k oboustrannému hlubokému vzájemnému závazku, který bude vycházet z konkrétního pokroku.

Charles Tannock, jménem skupiny PPE-DE. – Pane předsedající, vztahy mezi EU a Běloruskem jsou v tomto okamžiku řízeny pragmatickými úvahami na obou stranách. Jak Rada poněkud opožděně zjistila, roky izolacionistické politiky nikam nevedly. Neudělala nic, co by uvolnilo sevření moci posledního izolujícího se diktátora v Evropě, prezidenta Alexandra Lukašenka.

Před dvěma týdny jsem měl možnost setkat se zde ve Štrasburku se dvěma předními běloruskými disidenty a hovořit s nimi o politickém vývoji v jejich zemi. Jeden z nich, Alexandr Kazulin, je nedávno propuštěný politický vězeň, což je jeden z důvodů, proč EU začala na Lukašenka nahlížet příznivěji.

Politický útlak však zůstává i nadále závažným běloruským problémem. Je to proto otevřená otázka, zda nás zjevné oteplení ve vztazích mezi EU a Běloruskem někam posune, neboť Lukašenko může příklon k EU hrát před Ruskem. Je to však lepší, než lpět na neúspěšné politice bojkotu, kterou jsme prosazovali v minulém desetiletí.

Je podstatné, že Rada zachovává vůči Bělorusku přístup cukru a biče: pokud budou Lukašenkovi nabídnuty jednoznačné pobídky pro vnitřní politickou reformu, může na ně velmi dobře zareagovat kladně. Zároveň si však musí být vědom toho, že nemůže pokračovat v současném stylu a že jakákoli známka zvýšeného autoritářství a útlaču přivodí ze strany EU návrat k ukončení či omezení podpory snahám Běloruska o získání členství ve WTO. Pozvání pro Lukašenka do Prahy na květnovou schůzku na nejvyšší úrovni, kde bude zahájeno východní partnerství, jehož je Bělorusko součástí, by podle mého názoru zašlo příliš daleko. Musíme se více přiblížit hmatatelným závazkům na straně tohoto režimu, abychom mohli změnit způsob jeho fungování.

Musíme také přesvědčit Bělorusko, že uznání gruzínských regionů Abcházie a Jižní Osetie jakožto nezávislých států – jak to v současnosti udělalo Rusko – je nepřijatelné. Věřím, že samo Bělorusko usiluje o vystoupení z vlivu Ruska, a tuto příležitost musíme využít. Podpora skutečné změny v Bělorusku sice nepochybně vyžaduje trpělivost a závazky na straně EU, výsledek – návrat Běloruska do evropské rodiny národů – však stojí za to.

Jan Marinus Wiersma, jménem skupiny PSE. – (NL) Pane předsedající, rovněž my rádi podpoříme pokračování politiky Evropské unie v duchu nastolení dialogu a užší spolupráce s běloruským režimem. Pracovali jsme na tom šest nebo sedm měsíců a nyní potřebujeme zjistit, zda to, na co se Evropská unie zaměřila, přinese v budoucnu také nějaké ovoce. To nic nemění na tom, že budeme i nadále mít pochybnosti o záměrech vlády, o níž je známo, že není demokratická. Osobně jsem měl možnost setkat se s tímto režimem při řadě příležitostí a věřte mi, že pan Lukašenko se nestal přes noc demokratem.

To, že chce navázat užší kontakt s Evropskou unií, souvisí s dalšími vlivy, skutečnost, že to tak je, je však něco, co můžeme využít s cílem přimět ho, aby pokračoval ve směru, kterým se v současnosti vydal tím, že přijal řadu pozitivních kroků v oblasti lidských práv. Stejně jako pan Tannock se domnívám, že je stále příliš brzy na to, abychom spekulovali o tom, zda si tím zaslouží účast ve východní partnerství. Skutečný dialog o lidských právech je teprve třeba nastolit, a přitom nadále dochází k porušování těchto práv.

Pokud jde o dialog o lidských právech, domníváme se, že opozice musí mít možnost hrát plnohodnotnou úlohu. V posledních letech jsme opozici podpořili všemi způsoby, mimo jiné udělením dvou Sacharovových cen. Minsk považuje takovou podporu opozice za nepřijatelnou. Existují zde však precedenty: Šest nebo sedm let jsem se osobně angažoval společně s Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) v pokusech nastolit dialog s běloruskou vládou a tehdejší opozicí. Tento pokus nebyl úspěšný, je však precedencem pro takový druh setkávání.

Evropská politika, kterou chceme, musí jednoznačně přispět k větší svobodě a otevřenosti. Body, které považujeme za důležité, jsou rovněž uvedeny v usnesení, které máme před sebou. Jestliže bude během několika příštích měsíců dosaženo v těchto oblastech pokroku, jsme přesvědčeni o tom, že bude možné odstranit další omezení ze strany EU.

Je zde ještě pár bodů, které bych chtěl dodat. Zaprvé se domnívám, že Komise musí zohlednit i to, že v Bělorusku panuje velmi malé povědomí o Evropské unii a satelitní televizní stanice to nezmění. Aktivnější musí být samotné Bělorusko a jeho občané. Zadruhé naléhavě vyzývám, aby byly orgány v Minsku dotázány, zda konečně nenastal čas na odstranění veškerých cestovních omezení pro děti z Černobylu.

Moje poslední poznámka je poněkud osobnější povahy. Nová situace pro nás byla důležitá mimo jiné v jedné věci, a to že nám byla po šesti nebo sedmi letech poprvé udělena víza, a tak jsem společně s delegací Parlamentu mohl na několik týdnů odcestovat do Běloruska, čehož jsem rád využil.

Janusz Onyszkiewicz, jménem skupiny ALDE. – (PL) Když byly zrušeny sankce vůči Bělorusku, doufali jsme, že proces změkčování systému postoupí poněkud dál. Ukázalo se však, že tomu tak není. Moji dnešní předfčníci o tom již hovořili, byl bych však rád, abychom měli na paměti, že nebyly zaregistrovány žádné další politické strany, že trvá hrozba zrušení registrace pro strany, které již existují, novinám, které by je mohly obdržet, nebylo uděleno právo k distribuci, a znovu se objevily útoky na zpravodajských internetových stránkách, například na stránce Rádía Svobodná Evropa. Prezident Lukašenko se navíc rozhodl opustit Minsk, čímž znemožnil pokračování návštěvy paní Ferrero-Waldnerové. Nepovažuji to za přátelské gesto ani za důkaz toho, že ctí a chápe význam kontaktů s Evropskou unií.

Je pravda, že prezident Lukašenko neuznal Abcházii a Osetii, Abcházii nicméně navštívil a zdá se, že mezi těmito dvěma partnery vznikne úzká hospodářská spolupráce – nepoužívám samozřejmě výraz státy, protože Abcházie státem není. Pokud jde o opozici, nazývá ji prezident Lukašenko pátou kolonou a nelze zaznamenat vůbec žádnou ochotu ji uznat jako významný prvek politické opozice, jak je to obvyklé v ostatních zemích.

Přesto se domnívám, že bychom v této souvislosti měli zachovat jistou formu dialogu. Souhlasím s tím, co řekl pan Tannock, a sice že prezident Lukašenko by neměl být přítomen v Praze. To by bylo skutečně příliš, měli bychom však opravdu výrazněji a účinněji využít další nástroje, které máme k dispozici, konkrétně finanční nástroje v podobě financování demokratického a hospodářského rozvoje. Rád bych vám v této souvislosti položil otázku – neptám se, jakou finanční částku jsme vyčlenili, ale jakou finanční částku jsme za minulý rok a v roce 2007 vynaložili na podporu demokracie v Bělorusku, kromě podpory rádia?

Konrad Szymański, jménem skupiny UEN. – (PL) Paní komisařko, pokus s pozastavením sankcí vůči Bělorusku musí pokračovat, abychom tak vyzkoušeli všechny možnosti dialogu s touto zemí. Běloruské orgány si však musí být vědomy toho, že jde o časově omezený test připravenosti a že nehodláme s našimi návrhy čekat donekonečna.

Musíme rovněž být velice opatrní. Během prvních měsíců jsme získali jen velmi nepřesný obrázek o záměrech orgánů v Minsku. Zároveň pokračuje útlak Svazu Poláků v Bělorusku, byli vyhnáni katoličtí knězi, televizi Belsat, jediné nezávislé televizi, která v Bělorusku vysílá, byla zamítnuta registrace jejího sídla v Minsku. To je dostatečný důvod k tomu, abychom s ohledem na výzvu běloruské opozice nepozvali Alexandra Lukašenka na vrcholnou schůzku EU.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Pane předsedající, pane ministerský předsedo, paní komisařko, souhlasím s paní komisařkou v tom, že rozhodnutí o ročním prodloužení sankcí vůči Bělorusku a jejich současné pozastavení na dobu devíti měsíců bylo citlivým řešením. Vyzýváme Bělorusko ke spolupráci, nezapomínáme však, že se stále jedná o poslední nedemokratickou zemi v Evropě.

Navzdory pozitivním změnám, které v poslední době v Bělorusku proběhly a o nichž hovořil pan Vondra, se nedá říci, že by zde byla dodržována základní lidská práva, jako je svoboda slova, právo na vyjádření politického názoru nebo respektování národnostních a náboženských menšin. Přesto nabízíme Bělorusku účast ve východním partnerství, neboť se domníváme, že to bude přínosné, v prvé řadě pro obyvatele Běloruska.

Východní partnerství znamená naději na levnější víza, lepší hospodářskou spolupráci a finanční podporu občanské společnosti. Bělorusko tak může po mnoha letech izolace profitovat z nové politiky. Nákladovou položkou však je nepochybně cynické zneužívání naší dobré vůle k tomu, aby byla propůjčena důvěryhodnost nedemokratické vládě. Běloruská vláda, která kontroluje hlavní hromadné sdělovací prostředky a namísto informování je využívá k propagandě, již nyní triumfálně ohlašuje, že Evropská unie přijala „běloruský model“, kde mohou být demokracie a svobody omezeny. Zde v této sněmovně musíme jednoznačně říci, že Bělorusové mají stejná práva jako občané ostatních svobodných evropských zemí, a to včetně práva na svobodné pořádání demonstrací v Minsku při příležitosti dnešního 91. výročí nezávislosti Běloruska. Účelem účasti ve východním partnerství je pomoci jim tato práva uplatňovat, a jestliže běloruské orgány nezmění své metody, nebudou moci počítat s partnerstvím ani dobrými vztahy se západem, zejména na vysoké úrovni, jak řekl pan Vondra, a především pokud jde o schůzku na vrcholné úrovni, která se bude konat v květnu v Praze a jejímž tématem bude východní partnerství.

Dokud nebudou propuštěni běloruští političtí aktivisté, dokud budou násilně odváděni do armády mladí demokratičtí opoziční aktivisté a dokud budou demonstrace násilně rozháněny milicemi a nezávislí novináři budou pokutováni za svá slova a publikace, nemohou přední představitelé Běloruska očekávat partnerství a smírný přístup ze strany předních představitelů Evropy, ze strany Rady, Komise a našeho Parlamentu

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Bělorusko leží ve středu Evropy a domnívám se, že by mělo mít zájem na dobrých vztazích s Evropskou unií i svým druhým sousedem – Ruskem. Účast v programu partnerství Evropské unie takové možnosti nabízí.

Zájmem Evropské unie a zejména přímých sousedů Běloruska, tedy Litvy, Lotyšska a Polska, je nezávislé stabilní Bělorusko, které přijímá opatření na podporu demokracie, šíření lidských práv a sociálně tržního hospodářství. Jsem přesvědčen, že běloruský lid po tom stále více touží.

Politika izolace byla ve vztahu k Bělorusům neopodstatněná a je třeba to nahlas a jasně říci. Na druhé straně dokud bud existovat omezování svobody projevu a názoru, aktivit politických stran a opozice, nemůže mezi Bruselem a Minskem existovat skutečný dialog a porozumění.

Nevím, zda nadešel čas, abychom před předními představiteli Běloruska rozvinuli červený koberec v Bruselu.

Bělorusko je jediným státem v Evropě, který stále používá trest smrti, i když se počet těchto trestů podle údajů organizací bránících lidská práva dramaticky snížil. Věřím, že poslanci Evropského parlamentu, bez ohledu na skupinu, ve které pracují, jsou s tímto stavem velmi nespokojeni, a při nejbližší příležitosti požádají Minsk, aby trest smrti zrušil.

Bělorusko má v plánu postavit v příštích sedmi letech jadernou elektrárnu v blízkosti hranic s Litvou. Rád bych vám připomenul, že se Evropská komise zavázala pozorně sledovat, jak běloruská vláda dodržuje pravidla Mezinárodní agentury pro atomovou energii a dalších mezinárodních organizací, a zajistit, aby jaderná elektrárna splňovala veškeré nejnovější požadavky na bezpečnost.

Předsedající. – Následuje doba na postup „catch-the-eye“.

Obdržel jsem příliš mnoho žádostí o slovo a velké množství jich je od poslanců Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů. Udělím slovo pouze třem poslancům.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Pane předsedající, postup „catch-the-eye“ neznamená, že by předsedající mohl vybírat poslance podle příslušnosti ke skupině. Postup „catch-the-eye“ podle mne znamená to, že každý jednotlivý poslanec se vám, pane předsedající, smí přihlásit. Považuji za politováníhodné to, co jste právě řekl – totiž že udělíte slovo pouze třem poslancům ze skupiny PPE-DE. To je v rozporu s naším jednacím řádem.

Předsedající. – Pane Beazley, vždycky jsme tak postupovali, a pokud budu předsedat, vždy tak postupovat budeme.

Vzhledem k tomu, že jsem obdržel souběžné žádosti, neboť vlastně všichni poslanci žádají o slovo současně – a vzhledem k tomu, že jsem omezen počtem pěti žádostí o slovo – nemohu tento čas prodloužit, aniž bych narušil další rozpravy. Kromě toho byl tento postup uplatňován v minulosti a pokud bychom jej nyní změnili, došlo by k odlišnostem od předchozích zasedání.

Pane Beazley, procesní námitka byla zodpovězena. Nemá smysl na tom trvat, neboť vám neudělím slovo. Neudělím vám slovo. Procesní námitka byla zodpovězena.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Běloruský lid si dnes připomíná Den nezávislosti. Dovolte mi připomenout, že Bělorusko vyhlásilo republiku 25. března 1918. Právě dnes, v den, kdy probíhá naše rozprava, se v Minsku na náměstí naproti Akademii věd koná demonstrace, kterou organizuje demokratická opozice. Na náměstí se shromáždilo pět tisíc lidí. Doufám, že proti nim nebudou opět použita represivní opatření. Proto bych, podobně jako dříve, dnes však obzvláště ráda, vyjádřila solidaritu s Bělorusy na celém světě, a především s Bělorusy, kteří se shromáždili na náměstích v Minsku, těmi, kdo si váží ducha nezávislosti a svobody.

Pokud jde o dialog s Běloruskem – je potřebný, nikoli však za každou cenu. Nechce-li Evropská unie tomuto režimu ustupovat, ale povzbudit dialog s občanskou společností, bude muset co možná nejdříve vyřešit otázku ceny schengenských víz. Schengenská víza, která stojí 60 EUR, jsou pro mnoho Bělorusů příliš drahým požitkem. Nezapomínejme, že pro ruské občany je cena víz poloviční.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Je důležité nepřestávat pracovat na budování nových vztahů mezi Evropskou unií a Běloruskem. Bezpochyby je zapotřebí dosáhnout stavu, kdy budou dodržována základní práva běloruských občanů, a je nepřijatelné, že dnes práva jako svoboda vyjadřování, svoboda názoru nebo právo volit či právo na nezávislého soudce, dodržována nejsou.

Souhlasím proto s filosofií povzbuzování Bělorusů v tom, aby všemi způsoby usilovali o demokracii, a jsem potěšen rozhodnutím zahrnout Bělorusko do nového programu na posílení východní politiky EU prostřednictvím evropské politiky sousedství. Domnívám se, že to Bělorusku pomůže v dosažení stability a ve zvýšení životní úrovně jeho občanů. Společenství by mělo i nadále poskytovat finanční pomoc zanedbávaným oblastem v tomto regionu a zasáhnout tam, kde jsou porušována lidská práva. Opakuji: zasáhnout tam, kde jsou porušována lidská práva.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Evropská politika týkající se Běloruska byla jednoznačná. Nejdůležitější v ní byla lidská práva a proces demokratizace. Neodmítali jsme sbližování, naše podmínky však byly jasné; dnes se však situace výrazně změnila.

Běloruští političtí aktivisté a nezávislí odborníci mají pravdu: proběhly kosmetické změny, režim se ale od základů nezměnil. Třebaže bylo propuštěno několik politických vězňů, na jejich místo nastoupili jiní, a mladí aktivisté nejsou posíláni do vězení, nýbrž do armády. Změnily se jiné věci, režim nikoli.

Řada lidí v EU věří, že úspěch východního partnerství závisí i na Bělorusku. Brusel musí zaplnit mezeru, která vznikla po ukrajinské nejistotě, a pro tento účel se může hodit i prezident Lukašenko. Orgány EU úspěšně pohřbily svůj vlastní soubor podmínek. Mnohaletou práci Komise rozcupovala jediná návštěva Javieru Solany. Prezident Lukašenko považoval svou pozici za dostatečně silnou na to, aby zrušil návštěvu paní Ferrero-Waldnerové. Minsk, namísto toho, aby přijal podmínky, našel partnera v zastánci kompromisů Javieru Solanovi.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, paní komisařko, pane úřadující předsedo Rady, naslouchala jsem vám velice pozorně. Zelení jsou zastánci dialogu, avšak dialogu kritického, jinak řečeno dialogu, který není jen prázdnými slovy.

Dialog musí být využíván k tomu, aby bylo dosaženo pokroku v oblasti politiky lidských práv v této zemi, aby se například mohla legálně vrátit European University for Humanistics nebo aby již nebyla omezována svoboda projevu či aby mohly nerušeně probíhat demonstrace, jako je ta dnešní. Dialog musí posílit demokratické síly. Teprve pak má smysl. Neměl by demokratickým silám vrážet nůž do zad. V této chvíli je zapotřebí řešit především otázky lidských práv a je nutné, aby byly v této zemi povolené lidskoprávní nástroje EU.

I já považuji partnerství za předčasné. To nic nemění na tom, že by měla být snížena cena vítěz.

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (FR) Pane předsedající, veškerá opatření předložená Radou a paní komisařkou byla schválena, neboť zlepšují situaci obyvatel.

Je však správné umožnit diktátorovi, aby se udržel na vrcholu? Není to výsměch těm, kteří byli nedávno opět uvězněni a kteří věznění jsou? Paní komisařko, pane ministře, položím vám velmi přímou otázku: mohlo snad Bělorusko vyvíjet nátlak na evropské orgány, aby si zajistilo pozvánku na schůzku na vrcholné úrovni v Praze? Pozvánku, kterou osobně považuji za nepřiměřenou a nevhodnou?

Předsedající. – Dámy a pánové, zbylo nám trochu času, mohu tedy udělit slovo některým dalším řečníkům na seznamu. Nic to však nemění na tom, co jsem uvedl dříve. Jedná se prostě o vyvážené vedení, které v době pro postup „catch-the-eye“ vždycky uplatňuji.

Alessandro Battilocchio (PSE). – (IT) Pane předsedající dámy a pánové, (...) potěšila mne nová ochota Běloruska spolupracovat s Evropskou unií a mezinárodním společenstvím. Při jednání s prezidentem Lukašenkem jsme velmi obezřetní, nový směr v této oblasti jsme však uvítali. Nebudeme unavovat tím, že bychom poukazovali na to, že je nutný komplexní a významný posun ve vztazích s ohledem na lidská práva.

Na jednu stranu si myslím, že by Komise měla požadovat od Minsku jasnější a soudržnější vystupování. Hovořím o situaci desítek tisíc dětí, které několik měsíců strávily v evropských rodinách. Běloruská vláda po mnoho let vystupovala nesmyslně, někdy nepochopitelně, často rušila návštěvy dětí na poslední chvíli, čímž urážela hostitelské rodiny a uštěďřila tak políček i dětem, často sirotkům s poněkud komplikovaným rodinným zázemím, rozčarováním z celé věci. Pokusme se v tom co možná nejdříve dosáhnout změny.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Slovensko si dnes připomíná 21. výročí bratislavské svíčkové demonstrace. Dne 25. března 1988 byli policií a armádou surově rozeznáni křesťané, kteří v tichosti demonstrovali za svobodu tisku a svobodu náboženství. Tato svíčková demonstrace byla historickým počátkem vytoužené svobody Slovenska, proto dobře chápu obavy, které vyjádřili moji kolegové v souvislosti se změnou postoje Evropské unie k Lukašenkovi.

Jsem přesvědčená, že by Lukašenko neměl do Prahy jezdit. Na základě svých osobních zkušeností s totalitním režimem na Slovensku nevěřím, že by se totalitní vůdce mohl srdcem i myslí změnit v demokrata. To je možné jen pokud by ho k tomu vedly pragmatické důvody. Dámy a pánové, měli bychom více naslouchat běloruské opozici, Alexandru Milinkievičovi, a teprve v okamžiku, kdy si budeme jisti, že je Bělorusko skutečně demokratické, můžeme zrušit všechny sankce, které jsme na něj uvalili.

Předsedající. – Na seznamu je dále pan Beazley, zřejmě se však urazil a opustil místnost. Nemohu mu proto udělit slovo.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, rád bych vám poděkoval za všechny příspěvky. Jak jsem již řekl v úvodu, v posledních měsících jsme zaznamenali kroky běloruských orgánů směřující ke splnění očekávání, která Rada formulovala v závěrech ze svého zasedání v říjnu 2008. Tyto kroky jsou v běloruském kontextu významné. Situace je však zároveň nejednoznačná, což se podle mne potvrdilo i v rozpravě. Rádi bychom viděli další kroky, jako jsou změny v trestním soudnictví, registrace dalších sdělovacích prostředků a nevládních organizací v Bělorusku.

Situace v Bělorusku a kroky, které vláda učinila, budou v budoucnosti zohledněny při přezkoumání omezujících opatření. Bude zhodnocen dosažený pokrok v oblastech, které byly vymezeny v závěrech ze zasedání Rady v říjnu 2008; již nyní tak v pravidelných intervalech činíme a kromě toho hovoříme o tomto pokroku s příslušníky opozice – například minulý týden jsem se v Praze setkal s Alexandrem Kazulinem.

Jsme připraveni na základě posunu k demokracii, lidským právům a právnímu státu své vztahy s Běloruskem prohloubit. Domnívám se, že můžeme Bělorusku nabídnout konkrétní pobídky v rámci východního partnerství, ale nejen to.

Dovolte mi vrátit se k živé rozpravě o schůzce na vrcholné úrovni, na níž bude zahájeno východní partnerství, a především o míře zapojení Běloruska. Pozorně poslouchajte: v této otázce, která vyžaduje konsenzus v rámci EU, nepadlo dosud žádné rozhodnutí. Podrobněji se jí bude zabývat schůzka na vrcholné úrovni a já bych v tomto okamžiku nerad spekuloval. Nátlakem už je však samotná skutečnost, že nebylo vydáno žádné pozvání.

Rád bych vám znovu poděkoval za tuto zajímavou rozpravu a vaše cenné vstupy. Velmi vítáme zájem a aktivní zapojení Evropského parlamentu v Bělorusku. Povzbudila nás i vaše podpora pro politiku ingerence ze strany EU. Bělorusko je důležitým sousedem EU, a proto se všichni zajímáme o tamější vývoj. Je důležité, vůči Minsku vysíláme jasný a soudržný signál, a jsem potěšen, že nás v tom Parlament mohl podpořit.

Ingerence je důležitý úkol, neboť nám nabízí nejlepší způsob, jak zabezpečit řadu změn, které bychom rádi v Bělorusku zaznamenali a které jsou významné z hlediska širších zájmů EU. Jak jsem již v úvodu řekl, jsem připraven tento Parlament nadále informovat o vývoji situace a jsem si jist, že tomu tak bude i v případě příštích předsednictví, a to nejen v souvislosti s budoucím hloubkovým přezkumem, který Komise v minulém týdnu schválila.

Benita Ferrero-Waldner, *členka Komise*. – (FR) Pane předsedající, vážení poslanci, budu opět velice stručná.

Jak víme, Bělorusko učinilo určitý pokrok, přirozeně je však před námi ještě hodně práce. Je rovněž zřejmé, že politika izolace Běloruska je překonaná a že dialog je jedinou účinnou cestou, jak ovlivnit demokratickou budoucnost této země.

Ano, paní Schroedterová, je zcela jasné, že se tu jedná o kritický dialog. Evropská unie se v tomto směru zavázala velmi pozorně sledovat vývoj v těchto pěti oblastech: političtí vězni, volební právní předpisy, svoboda sdělovacích prostředků, svoboda nevládních organizací a svoboda sdružování. V současnosti jsou připravovány a vedoucími misí budou v Minsku předloženy pravidelné zprávy a tento proces bude prováděn dialogem o lidských právech.

Ovšemže přetrvávají další problémy, nejen otázka univerzity. Požádali jsem o posouzení pokroku v souvislosti s uvedenými pěti body, a považuji to za nezbytné. Je rovněž významné, že jsme dali své slovo, čímž mám na mysli, že zaznamenáme-li pokrok, učiníme i my první kroky.

Z našeho pohledu je takový postup skutečně nezbytný, třebaže je dosud v plenkách a vyžaduje naši trvalou pozornost. Za tím účelem je požadováno sledování.

Dále bych ráda uvedla – a doufám, že si uvědomujeme, že je to tak naprosto správně –, že byly mezitím uzavřeny dvoustranné dohody mezi Běloruskem a některými zeměmi, například Itálií, v otázkách týkajících se dětí. Považuji to za důležité a všichni se shodujeme v tom, že zde také dochází k pokroku.

Stejně tak jasný je stav o otázce víz. Jednotlivé členské státy mohou snížit cenu víz pro konkrétní kategorie, zejména občany. Celkovou dohodu o zjednodušení víz však dosud nelze uzavřít, neboť to vyžaduje úplné provedení východního partnerství a politiky sousedství.

Závěrem co se týče jaderné energie mohu říci, že v listopadu loňského roku do Běloruska vycestovala delegace Komise. Uspořádali jsme dialog o energetice a výměnu názorů na téma mezinárodní bezpečnosti a bezpečnosti na nejvyšší úrovni. Tento přístup bychom si přirozeně měli zachovat.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat během příštího dílčího zasedání.

10. Svědomí Evropy a totalita (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem jsou prohlášení Rady a Komise o svědomí Evropy a totalitě.

Alexandr Vondra, *úřadující předseda Rady*. – Pane předsedající, jsem vám velmi vděčný za příležitost k vám hovořit na téma, které má zvláštní význam jak pro předsednictví, tak pro nás všechny. Jedná se také o téma, které se dotýká podstaty toho, co znamená být součástí Evropské unie.

Před dvaceti lety se velké části střední a východní Evropy, včetně mé vlastní země, podařilo setřást pouta komunistické vlády. Byl to pro nás a pro Evropu bod obratu. Otevřelo to cestu ke znovuobjevení svobody jednotlivce: svobody slova a svobody jednání – a také svobody zlepšit kvalitu našich životů.

České předsednictví mělo za to, že by 20. výročí této události mělo být připomenuto jako důležitý milník v evropské historii. Je to příležitost nejen vzpomenout na pád železné opony, ale také vzít si ponaučení z totalitní minulosti Evropy jako celku.

Následně bylo schváleno, aby byl rok 2009 ustanoven rokem 20. výročí demokratických změn ve střední a východní Evropě. České předsednictví obzvláště těší, že to bylo zařazeno jako jedna z priorit komunikace, které byly schváleny mezi orgány pro rok 2009. Vlastně to byl náš návrh. Členské státy byly povzbuzeny a také souhlasily, že toto téma zahrnou, tak jak bude vhodné, do svých komunikačních aktivit v tomto roce.

Jsem tomuto Parlamentu vděčný za jeho podporu českému předsednictví a za jeho ochotu účastnit se řady událostí, které budou s tímto tématem spojeny. Zejména bych rád poděkoval mnoha poslancům za jejich podporu uspořádání veřejného slyšení na téma „Svědomy Evropy a zločiny totalitního komunismu“ minulý týden v Bruselu, kde jsme byli s komisařem Figel'em.

Tento Parlament navrhl, aby byl vyčleněn den připomínající oběti nacismu a totalitního komunismu. Je na jednotlivých členských státech, aby se rozhodly, zda a jak se k takové akci připojí. Za české předsednictví mohu tento Parlament ujistit, že jsme ochotni takovou iniciativu podpořit.

Předsednictví také zahájilo iniciativu na založení platformy evropské paměti a svědomí s cílem zvýšit povědomí veřejnosti o evropské historii a zločinech spáchaných totalitními režimy. Těší mě, že tato iniciativa vzbudila mezi členskými státy značný zájem, přičemž mnohé z nich zdůraznily, že je důležité se zaměřit na demokratické hodnoty a úctu k základním právům jako klíčové principy, které Evropskou unii podpírají.

Existují různé důvody, proč je cenné připomenout si takovou událost a zavést stálý komunikační a výzkumný projekt, jakým je platforma navržená českým předsednictvím.

Zprvč to dlužíme těm, kdo trpěli v důsledku totalitních zločinů, a to nejen proto, abychom vzpomněli na jejich zkušenosti v rukách utlačujících a nevypočitatelných státních režimů, ale abychom také společně čelili minulosti. Jen tím, že se s minulostí vyrovnáme, se můžeme skutečně vymanit z pout uvalených minulými režimy.

Zadruhé, současnosti můžeme plně porozumět, pouze pokud zcela uznáme utrpení, které takové režimy přinášely. Evropská unie představuje vše, co je opakem totalitářství. Pro ty z nás, kdo vyšli ze spárů komunismu, je členství v Evropské unii jednou z hlavních záruk, že se již nikdy k totalitářství neobrátime. Je to záruka, kterou všichni sdílíme. Je to něco, čeho je třeba si vážít a nikdy nebrat lehkovážně. Společné svědomí a historická paměť je způsob, jak posílit hodnotu současnosti.

Zatřetí, dlužíme to našim dětem. Musíme se z naší totalitní minulosti poučit. Možná vůbec nejdůležitější je potřeba respektu k lidským právům a základním hodnotám. Lidským právům a svobodě nelze učit ve vzduchoprázdnu. Semena porušování lidských práv leží v historii, někdy ve vzdálené historii. Znalost dějin a chápání nebezpečí totality je nezbytné, pokud chceme zamezit opakování některých strašných událostí minulosti. Musíme se vyvarovat nejen cynismu a manipulace, ale také musíme překonat netečnost a necitlivost.

Za pár měsíců se budou konat evropské volby a já doufám, že se budou vyznačovat živou a intenzivní diskusí. To je charakteristickým znakem demokracie. Je to něco, čeho bychom si měli vážít. Jsem opravdu přesvědčen, že téma naší dnešní rozpravy jde za stranickou politiku. Je o hodnotách, které jsou důležitější než stranické rozdíly. Je o tom, jak uspořádat naše společnosti tak, abychom zajistili, že každý má hlas a příležitost vyjádřit své názory.

S ohledem na nedávnou minulost mé země jsem se zaměřil zejména na tragédii vlády totalitního komunismu. Dnes je však v tomto Parlamentu jen poměrně málo zemí, které v minulém století nějakým způsobem nebyly dotčeny totalitou. Jakýkoliv systém, jenž klade stát nad kritiku a výzvu, jakýkoliv systém, kde je tvořivost lidí dána na milost a nemilost režimu, jakýkoliv systém, jenž snižuje jednotlivce, nemá místo ve společnostech, které se snažíme v rámci Evropské unie budovat.

Nabízím proto podporu svou a českého předsednictví iniciativám, které tento Parlament předkládá, a těším se na společnou práci při jejich podpoře na cestě k lepší informovanosti veřejnosti a uznání.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ KRATSA-TSAGAROPOULOU*Místopředsedkyně*

Ján Figel, člen Komise. – Paní předsedající, před rokem, v dubnu 2008, bylo poprvé v Evropské unii uspořádáno slyšení o zločinech spáchaných totalitními režimy. Slyšení uspořádané společně Komisí a slovinským předsednictvím vyznačilo začátek procesu a Komise je odhodlána krok za krokem v tomto procesu pokračovat.

Je to náročný, ale nezbytný proces, protože se nejedná jen o důležité téma, které nám lépe pomůže porozumět společným dějinám Evropské unie, minulosti, ale také o téma, které ovlivňuje budoucnost evropské integrace – proces, jenž není jen ekonomický, ale který má samozřejmě také kulturní a historické důsledky.

Je samozřejmě na členských státech, aby našly svou vlastní cestu při rozhodování o tom, jak naložit s očekáváními obětí a jak podpořit usmíření. Úlohou Evropské unie může být jen napomáhat tomuto procesu tím, že podpoří diskusi a prosadí sdílení zkušeností a nejlepších postupů.

Komise považuje písemné prohlášení Parlamentu o vyhlášení 23. srpna Evropským dnem památky obětí stalinismu a nacismu za důležitou iniciativu, kterou podporuje v zájmu zachování vzpomínky na totalitní zločiny a zvýšení povědomí veřejnosti, zejména u mladších generací.

Slyšení ze dne 8. dubna 2008 ukázalo, že členské státy v západní Evropě by si měly být více vědomy tragické historie členských států na východě, která je také součástí našich sdílených, společných evropských dějin. Musíme reagovat na nedostatek této citlivosti, pokud máme zabránit tomu, aby byla Unie rozdělena důležitým tématem, které by nás naopak mělo spojovat.

Komise doufá, že parlamenty členských států, jimž je prohlášení určeno, budou toto prohlášení realizovat způsobem, který bude ve světle jejich vlastní historie a citu nejvhodnější.

Komise nyní zaměřuje svou pozornost na zprávu, kterou předloží v roce 2010 – příští rok –, jak Rada požadovala. Tato zpráva poskytne příležitost pro další politickou diskusi o potřebě nových iniciativ EU.

Aby pro tuto zprávu byly připraveny podmínky, byla zahájena studie s cílem poskytnout skutečný přehled různých právních nástrojů, metod a praxí, které jsou využívány v členských zemích k zajištění vzpomínek na totalitní zločiny. Studie bude dokončena koncem tohoto roku.

Navazujeme také na příspěvky, které v průběhu slyšení zazněly a byly zveřejněny slovinským předsednictvím.

Pražská deklarace o svědomí Evropy a komunismu ze dne 3. června 2008 obsahuje řadu myšlenek a návrhů, které budou při přípravě zprávy také vzaty v potaz. Komise je ochotna prozkoumat rozsah, jakým by měla přispět k projektům, jako je platforma evropské paměti a svědomí, která byla před chvílí zmíněna místopředsedou vlády Vondrou a která je navržena tak, aby podporovala výměnu informací a vytváření sítí mezi vnitrostátními organizacemi, které jsou v této oblasti aktivní.

Na obecné úrovni Komise prozkoumá, jak programy Společenství, například ten, za nějž jsem odpovědný – Evropa pro občany – mohou zvýšit povědomí evropské veřejnosti o těchto záležitostech.

Těším se na rozpravu.

Jana Hybášková, za skupinu PPE-DE. – (CS) Vážená paní předsedkyně, vážený pane předsedo, vážený pane komisaři, je mi hlubokou ctí, že dnes mohu mluvit. V roce 2005 jsme přijali rezoluci k 60. výročí konce druhé světové války. Zjistili jsme, že v Evropském parlamentu a Unii není dostatek politické vůle se zabývat společným pochopením a oceněním evropské historie. Zatímco obětem fašismu a nacismu se dostalo čestného odškodnění, miliony obětí komunismu nebyly vzpomenuy. Jsem proto ráda, že mohu oznámit, že rezoluce Svědomí Evropy a totalita, na kterém dnes odpoledne pracovala většina politických rodin tohoto domu, je skoro hotová. Evropa nebude jednotná, dokud západ a východ nepřistoupí ke společnému studiu, poznání, dialogu a pochopení vzájemné historie fašismu, komunismu a nacismu. Proto, abychom v Evropě žili ve společném budoucím porozumění, jsme na základě rezoluce Rady Evropy a rámcového rozhodnutí Rady proti rasismu a xenofobii a na základě procesu Pražské deklarace vypracovali otázku na Radu a Komisi.

Proto se Rado a Komise ptám: Co uděláte konkrétního pro ustanovení platformy vědeckých institutů východu a západu studujících zločiny komunismu, nacismu a fašismu? Komise, poskytnete finanční prostředky z nástroje Evropa pro občany? Jak podpoříte ustanovení 23. srpna jako dne obětí totality? Jak přistoupíte, Rado a Komise, k rovnému symbolickému ocenění čestných obětí totalitního komunismu? Co udělá Rada

a Komise pro to, abychom se vyrovnali s dědictvím totalitního komunismu jako se zločinem proti lidskosti, který je ve svých důsledcích srovnatelný s nacismem a fašismem? A konečně, předá české předsednictví svoji výjimečnou úlohu následujícímu švédskému předsednictví?

Jan Marinus Wiersma, jménem skupiny PSE. – (NL) Paní předsedající, moje skupina není proti rozpravě, která je dnes zde vedena, jako takové, ale máme velký problém se shrnutím této rozpravy do usnesení. Navozuje to dojem, že můžeme do usnesení dát, jak máme zacházet s historií Evropy a zejména s totalitní minulostí. Vyjednávání, která právě proběhla, zjevně příliš rychle zabředla do toho, jaké formulace můžeme nebo nemůžeme v takovém usnesení použít.

Přenechejme prosím historikům, aby rozhodli, jak by se přesně měla vykládat naše historie, když víme, že objektivita není možná. Samozřejmě politici mohou pomoci zajistit, aby se minulosti věnovala dostatečná pozornost, a to jistě platí i o zločinech spáchaných Hitlerem a Stalinem. Tyto zločiny nesmí být nikdy zapomenuty a obětem musíme vzdát čest. Musíme si také všichni být vědomi toho, že naši spoluobčané ve střední a východní Evropě trpěli pod dvěma totalitními systémy a že takovou zkušenost lidé jako já, narození jako já v Nizozemsku, nemají. Pan Geremek, dřívější poslanec této sněmovny, jednou celkem správně podotkl, že jsme ještě nedosáhli znovusjednocení naší paměti.

Jako politici máme odpovědnost za určení toho, na co chceme zejména vzpomenout, ale udělejme to ve spolupráci s historiky. Den památky všech obětí totalitních systémů v Evropě ve 20. století je sám o sobě dobrým návrhem, ale pracujme s historiky na tom, jaký by měl být vhodný formát a správné datum pro takový den, aby to každý mohl podpořit. Já sám jsem historik. Myslím si, že pokud tento den spojíme výhradně s Paktom Molotov-Ribbentrop, nevystihneme všechno to, co se ve 20. století událo.

Je nutné se o tomto bavit. Jaké jsou dělící čáry mezi politiky a historiky? Co si chceme připomínat a jak? Rozprava bude nepochybně bouřlivá. My jako skupina se jistě zapojíme. Jako příklad vám chci ukázat tuto knihu, která vyjde během dvou týdnů pod názvem „*Politiky minulosti: využití a zneužití historie*“ a v níž jsme přenechali prostor právě historikům, a doufáme, že opravdu přispěje ke kvalitě rozpravy v tomto Parlamentu a samozřejmě i jinde.

István Szent-Iványi, jménem skupiny ALDE. – (HU) Evropská unie byla zrozena ve stínu dvou totalitních režimů. Byla odpovědí na hrůzy druhé světové války a zvěrstva holocaustu, ale stejně tak byl důležitý její mandát zastavit územní expanzi stalinismu a komunismu a držet při životě naději, že se Evropa jednoho dne může znovu sjednotit v demokracii a míru.

Evropská unie, jako jeden z nejúspěšnějších podniků v lidské historii, byla schopna naplnit oba tyto mandáty. Následovalo dlouhé období míru a prosperity, jaké nikdy nemělo obdoby. Není náhodou, že Řecko, Španělsko a Portugalsko, které vzešly z autoritářských vlád, se rozhodly připojit, a ani není náhodou, že po pádu komunismu se všechny země střední a východní Evropy rozhodly pro Evropskou unii a ne pro třetí cestu.

Dalším znakem úspěchu je skutečnost, že balkánské státy pro svou budoucnost také vzhlížejí k EU, stejně jako některé země východní Evropy a jižního Kavkazu, které v mnoha případech stále ještě žijí v represivních režimech.

Když hovoříme o totalitě, neděláme to proto, že chceme žít v minulosti. Ne, přejeme si dívat se vpřed, ale chybám a hříchům minulosti můžeme uniknout, pouze pokud se seznámíme s minulostí, pokud minulost zpracujeme. Smíření není možné bez zpracování minulosti a uznání pravdy. Jedná se o jednu z nejdůležitějších lekcí v dějinách, v minulých desetiletích, a proto je důležité, abychom si hrůzy totality připomínali.

Ještě musíme mnoho vykonat. V některých členských státech – bohužel moje země, Maďarsko, je jedním z nich – ještě neexistuje úplný přístup do archivů tajných služeb represivních komunistických režimů. Je prostě ostudné, že se lidé nemohou se svou minulostí seznámit. Evropská unie má důležitý úkol, a tím je zejména vyzvat tyto země, aby tuto nepřijatelnou situaci napravily.

Zadruhé, bohužel v několika členských státech, včetně mé země, ti, co zastávají extrémistická stanoviska, zvýšenou měrou získávají na vlivu. V dnešní době je to zejména krajní pravice, alespoň v naší zemi, ale jsou zde jiné státy, kde proráží krajní levice. Je důležité, abychom i jim vysvětlili hrůzy obou režimů.

Také mezi našimi nejbližšími sousedy jsou represivní režimy – o jednom z nich, Bělorusku, jsme zrovna jednali –, a tak se rozhovory o represii vůbec neomezují jen na minulost.

Svědomí Evropy nemůže být čisté, aniž bychom prozkoumali a připomenuli minulost. Když vzpomínáme na oběti, pak skutečně naplňujeme své povinnosti, protože je naší společnou povinností a odpovědností zajistit, aby 21. století bylo jiné než století 20., tak aby se hrůzy totality nikdy nemohly do Evropy vrátit.

Hanna Foltyn-Kubicka, jménem skupiny UEN. – (PL) Paní předsedající, v diskusi o zločinech totalitních režimů je velký podíl času věnován obětem, zatímco překvapivě je jen málo řečeno o těch, kdo obětovali své životy v boji proti nacismu a komunismu.

Ráda bych opět připomenula muže, který by se měl stát symbolem neotřesitelného postoje a odporu vůči totalitám – kapitána jezdeckého Witolde Pileckého. Dobrovolně vstoupil do vyhlazovacího tábora v Osvětimi, aby zde zorganizoval hnutí odporu a shromáždil informace o masových vraždách. Podařilo se mu utéci, jen aby o pár let později zemřel kulkou do zátylku vystřelenou na rozkaz sovětských řezníků. Ještě jednou tedy vyzývám k tomu, aby byl 25. květen, datum této popravy, označen za Mezinárodní den hrdinů v boji proti totalitě, protože mnoho neznámých lidí, kteří podobně jako Pilecki ztratili své životy v boji za základní práva a svobody, si zaslouží, aby na ně bylo vzpomenu.

Ráda bych učinila ještě jednu poznámku. Včera jsme v Parlamentu slavili Evropský den domácí zmrzliny. Opakuji, slavíme Evropský den domácí zmrzliny. Nechápu proto, proč nemůže být 25. květen dnem, kdy vzpomínáme na hrdiny boje proti totalitě.

László Tőkés, jménem skupiny Verts/ALE. – (HU) Před 20 lety to bylo povstání v Temešváru, které zahájilo to, co vedlo k pádu hanebné diktatury Ceaușeska. Nemůžeme bez pohnutí vzpomínat na nadšení, s nímž se Rumuni, Maďaři, Němci z Temešváru, lidé různých etnik, náboženství a společenství hrdinně spojili, aby se postavili na odpor tyranii.

Nejedná se o žádnou doplňkovou stranickou politickou volbu, ale především o morální otázku, abychom jednomyslně odsoudili svobody zbavující, represivní komunistickou diktaturu. Je nesnesitelné a neúnosné, že se to za dvacet let ještě nestalo.

Minulý týden se rumunští, maďarští a bulharští řečníci účastnili veřejné rozpravy, která ve spojitosti s Pražskou deklarací zařadila zločiny komunismu na pořad jednání. Usnesení, které bylo následně přijato, uvádí toto: Evropské společenství musí opustit dvojí normy, jež jsou zřejmé z toho, jak je rozdílně posuzován nacismus a komunismus. Obě nelidské diktatury si zaslouží stejné odsouzení.

Žádám Evropský parlament, aby solidárně stál při obětech fašistického komunismu a pomohl porazit přetrvávající odkaz komunismu v souladu s výše uvedenými morálními, historickými a politickými nároky. Jen tímto způsobem může být rozdělená Evropa skutečně sjednocená a stát se tou, o které včera hovořil předseda vlády, pan Gordon Brown, ve vztahu k 20. výročí: „Přátelé, dnes neexistuje žádná stará Evropa, žádná nová Evropa, žádná východní nebo západní Evropa, existuje jen jedna Evropa, naše evropská domovina.“. Budiž!

Vladimír Remek, za skupinu GUE/NGL. – Paní předsedkyně, vážení přítomní, snahy tvrdit, že komunismus rovná se nacismus či fašismus, a vytváření nových tzv. ústavů či platform pro zkoumání zavání politickou účelovostí. Radikální pravice to potřebuje i proto, že je před volbami. O objektivní, skutečně nezávislé posuzování nejde. K němu existuje dost historických ústavů a pracovišť. Samozřejmě nejsem slepý, i za tzv. komunismu byly represe, činy bezpráví i násilí. Ano, protiprávní činy je potřeba vyšetřit a spravedlivě odsoudit. Ale i kolega za OSD Jan Zahradil při slyšení k tématu konstatoval: „Ztotožňovat komunismus a německý nacismus je i není správné. Musí to být v souvislostech a analyticky.“ Jestli tedy někdo nechce vidět rozdíl mezi komunisty a nacisty, mezi komunisty před lety a dnes nebo mezi lidmi, kteří jako já po demokratické volbě zastupují i nemálo komunistických voličů tady v Parlamentu, pak se tak snaží třeba i mě hodit do jednoho pytle s nacisty.

Philip Claeys (NI). – (NL) Paní předsedající, je dobře, že existuje řada iniciativ, které vznikly, aby řádně připomněly oběti totalitních systémů. Nemá ale samozřejmě cenu připomínat si oběti zaniklých režimů jako komunismu a sociálního nacionalismu a zároveň ignorovat oběti stávajících totalitních hrozeb, jakou je například islamismus.

Odsouzení totalitního islámu naprosto neznamená odsouzení jednotlivých muslimů v Evropě, kteří dodržují předpisy, hodnoty a normy demokratického právního státu a pro něž je víra osobní záležitostí. Musíme mít ale odvahu uznat, že politický islám, totalitní islám – nejen islámské státy, nebo některé takové státy, ale také teroristické organizace, jako je Al-Káida a související hnutí – si i nadále ve světě vybírá mnoho obětí.

Vhodným způsobem jednání Evropské unie je proto přijmout řadu výrazných iniciativ k připomenutí i těchto obětí a zajistit, aby se počet obětí takových totalitních islámských organizací a zemí co nejvíce snížil, ideálně k nule. Konec konců musíme mít odvahu si přiznat – a to je také problémem Evropské unie –, že kritika totalitního islámu není vždy vítána, protože zde vítězí duch politické korektnosti. Kromě toho nebyl totalitní islám ani aktuálně zmíněn v prohlášeních Komise a Rady, kdy to, co bychom měli vlastně dělat, je mít odvahu o tomto problému přemýšlet a také přijmout nezbytná opatření.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Paní předsedající, v roce 1948 prezident Truman napsal: „Nyní čelíme naprosto té samé situaci, jíž čelily Británie a Francie v roce 1939, když jednaly s Hitlerem. Totalitní stát se nijak neliší, ať mu říkáte nacistický, fašistický, komunistický nebo Frankistické Španělsko. Oligarchie v Rusku je horší Frankensteinova diktatura než jakákoliv jiná, včetně Hitlerovy.“

Otázkou tedy je, proč se po 61 letech stále musíme dohadovat o týchž problémech. Myslím, že to, co dnes potřebujeme, je nejen ekonomické a politické rozšíření Evropy, ale rozšíření evropského povědomí o masivních zločinech proti lidskosti, které se objevovaly všude v Evropě 20. století. Potřebujeme integraci evropského dějinného vnímání – integraci předsudků a různých pohledů na historii –, protože jen tak se můžeme posunout k lepší Evropě budoucnosti.

Musíme se otázkou diktatur zabývat a ne se o nich hádat. Musíme začít s oběťmi – s rovností obětí –, protože každá oběť jakéhokoliv totalitního režimu musí být posuzována stejně v lidské důstojnosti a zasluhuje si spravedlnost a připomenutí stejně jako celoevropské uznání a záruky typu „již nikdy více“.

Proto bych řekl, že je pokrytecké se vyhýbat rozpravě o těchto otázkách a dosažení závěrů nebo je odkládat. Není to záležitost akademické studie. O hromadných zločinech máme dostatek svědectví. Pro další postup potřebujeme politickou a morální vůli. Jsem velmi vděčný českému předsednictví a panu komisaři Figelovi za jejich prohlášení, která dávají naději, že můžeme dosáhnout celoevropského porozumění.

Józef Pinior (PSE). – (PL) Paní předsedající, pane komisaři, rád bych svou řeč zahájil citací z básně, kterou napsal Osip Mandelštam, jeden z největších ruských básníků 20. století. Slova ocituji v jazyce, v němž byla napsána, tedy v ruštině:

(Poslanec poté hovořil rusky)

Jsou to strašlivá slova. Za tuto báseň byl Osip Mandelštam poslán do vyhnanství. Zemřel poblíž Vladivostoku na cestě do místa určení. V prosinci 1938 bylo jeho tělo položeno do společného hrobu. Osip Mandelštam symbolizuje miliony obětí totalitních režimů v Evropě 20. století.

Dnešní Evropa by měla pamatovat na oběti totalitních režimů 20. století ve světě. Tyto oběti jsou dnes základem naší paměti, trvalou duchovní základnou evropské demokracie. Vidíme zároveň celou historii 20. století. Vzpomínáme na oběti autoritářských systémů, oběti v evropských zemích, v nacionalistických a militaristických režimech, ve Španělsku, v Portugalsku a v Řecku.

Rád bych upoutal vaši pozornost k semináři, jež pořádáme v naší skupině, Socialistické skupině v Evropském parlamentu, a ke knize, která je věnována problémům historie a politiky, již naše skupina hodlá vydat. Chceme se s tímto problémem zodpovědně vypořádat. Jsme proti manipulaci této vzpomínky a proti urážce této vzpomínky, kdy je dnes využívána k ideologickému boji, ve stranických šarvátkách v evropském politickém systému. Vzpomínáme na oběti. Oběti totalitních režimů 20. století musí být základem dnešní demokracie v Evropě.

Ģirts Valdis Kristovskis (UEN). – (LV) Dámy a pánové, bohužel společné hodnoty Evropy stále ještě neobsahují požadavek na vytvoření vyčerpávajícího a pravdivého hodnocení zločinů různých totalitních režimů v Evropě a jejich důsledků. Polopravdy, jednostranné výklady a odmítání historické pravdy Evropany oslabuje. Rámcové rozhodnutí o rasismu a xenofobii ukládá trestní odpovědnost jen za hrubé zjednodušování nacistických zločinů, ale mlčí o zločinech totalitního komunismu v Evropě. Je nejvyšší čas použít objektivní metodu pro hodnocení totalitních zločinů. Můžeme využít zkušenosti Evropského soudu pro lidská práva. Staví na všeobecně uznávaných porušeních mezinárodních práv a principů, které jsou všem dobře známy a jsou použitelné alespoň od norimberského procesu. Musíme konečně pravdivě reflektovat nedávnou totalitní historii Evropy, a to ve jménu budoucnosti Evropy a společných hodnot Evropy!

Gisela Kallenbach (Verts/ALE). – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, téměř 20 let od pádu železné opony je toto první rozpravou v této sněmovně na téma, které by mohlo mezi lidmi na východě a západě vrazit klín, a to i v našem Evropském společenství. Proč? Pohled na totalitní režim zvenčí je velmi odlišný od pohledu zevnitř. Způsob, jakým se nakládalo s evropskou historií 20. století a jakým byla převyprávěna,

se velmi lišil, zejména v jednotlivých členských státech. Navíc v některých členských státech střední a východní Evropy lidé, kteří pohrdali lidskými právy nebo bez soudu posílali lidi do táborů, stále zastávají úřady a jsou ve vážnosti. Otráví to naši společnou budoucnost, pokud toto řádně nevezmeme na vědomí. Evropa by proto neměla zůstat nečinná.

Vítám skutečnost, že jsme tomuto tématu nyní poskytli evropskou platformu. Věřím, že nezůstane jen u dnešní rozpravy a že my a Komise společně zahájíme proces realizace projektů, které jste zmínil. Doufám, že dokážeme prostřednictvím tohoto procesu přivést pachatele, kteří jsou ještě naživu, k odpovědnosti a ke vzpomínce na oběti, aby došlo k většímu vzájemnému pochopení v zájmu společné budoucnosti.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). – (EL) Paní předsedající, stupňování ubohé antikomunistické strategie v Evropské unii je nestoudnou urážkou lidu: paděláním historie, pomluvou a lží je fašismus stavěn na roveň s komunismem. Nejvíce zpátečnický a barbarský režim, jaký zrodil kapitalismus, tedy fašismus, je stavěn na úrovni nejpokrokovější myšlenky, se kterou přišel člověk, tedy komunismu a zrušení vykořisťování člověka člověkem.

Je to urážka památky dvaceti milionů Sovětů, kteří obětovali své životy při porážce fašismu. Tento vulgární antikomunismus není příliš zaměřený na minulost; je zaměřený na současnost a budoucnost. Jeho dnešním cílem je zmenšit odpor na té nejnižší úrovni a přesunout břemeno kapitalistické krize na dělníky a jeho zítřejším cílem je předjímat nevyhnutelnou obecnou výzvu a svržení kapitalistického systému. Proto rozdává rány komunistům a ničí socialistické/komunistické vyhlídky. Chce také přinutit komunistické strany, které stojí pevně za svými principy, aby je zavrhly a integrovaly se.

Klamete sami sebe. Komunisté nemají v úmyslu sklonit hlavy. Svou ideologii bránili i svými životy. Nepodepišeme žádné kající prohlášení za imperialisty. Jejich svržení je společenskou potřebou a té budeme trvale sloužit. Nebojíme se vás. Společenský vývoj bude pokračovat; to je to, co vás děsí a proč vedete tuto kampaň.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, myslím, že nyní můžeme identifikovat ty, kdo praktikují totalitu. První zemí, která přijde na mysl, je Čína; Čína je v současnosti zemí, kde se vykonávají nucené potraty, zemí, v níž je Laogai, skutečný koncentrační tábor, kde lidé pracují pro velké nadnárodní společnosti nebo pro čínský stát a kde jsou vězněni kněží a političtí odpůrci. Čína je proto první zemí, kterou mám na mysli.

Druhou je, řekl bych, islámská totalita, zejména v souvislosti s právem šarija. Zde se islám účinně stává totalitním zákonem, kdy jsou potlačována práva jiných náboženství nebo žen nebo v podstatě všech. Pak ještě existuje obnova některých druhů totalit, a to i v Evropě, a zde bych se rád na chvíli zastavil.

Dříve bylo zmíněno Maďarsko – byl jsem osobně přítomen na demonstracích v Maďarsku při vzpomínkových akcích na národní povstání v roce 1956 a viděl jsem represivní zákroky policie vůči demonstrantům a já sám jsem byl prohledán a požádán o průkaz totožnosti, i když dobře věděli, kdo jsem.

Vzniká zde tedy druh totality, ale vzniká zde ještě jiná totalita v prohlášeních premiéra Zapatera, nebo také kancléřky Merkelové a prezidenta Sarkozyho, týkajících se prohlášení papeže v Africe a při jiných událostech majících souvislost s katolickou církví. Tyto hlavy státu nebo vlády nikdy nemluvily proti jiným náboženstvím, ale jsou poměrně radikální, když se jedná o útok na katolickou církev. To má v určitých zemích za následek atmosféru nesnášenlivosti, jak jsme například oněhdy viděli v Notre Dame, kdy byli věřící napadeni protikatolickými aktivisty.

József Szájer (PPE-DE). – (HU) Křesťanství a doktrína univerzálních lidských práv nám předkládá jednotné opatření, a sice lidské důstojnosti a bezpodmínečné úcty k lidskému životu. Z tohoto důvodu musíme odsoudit všechny pokusy, dnes tolik módní, spočítat, která nelidská diktatura zabila nebo ponížila více lidí.

Demokrat, Evropan nemůže přijmout skutečnost, že i dnes, dokonce i v tomto Parlamentu, existují lidé, pro něž jsou zločiny komunistické diktatury omluvitelné a odpustitelné. Dvojí normy rozlišující mezi obětí a obětí, zločinem a zločinem, utrpením a utrpením, smrtí a smrtí, jsou nepřijatelné.

Ti, kteří se snaží ospravedlnit zločiny komunismu, argumentují, že všechny ty hrůzy byly těmi režimy spáchány ve jménu ušlechtilých myšlenek, ve jménu rovnosti a bratrství. Dámy a pánové, paní předsedající, to je obrovská lež, a vše, co udělali, je nutné hodnotit proti nim, ne v jejich prospěch, protože právě příslibem vznešených myšlenek oklamali lidi, jak řekl v maďarském rozhlase spisovatel István Örkény v době revoluce v roce 1956: „Lhali jsme v noci, lhali jsme ve dne, lhali jsme na každé vlnové délce.“

Z tohoto důvodu, ve jménu svobody, demokracie a společného evropského principu žádáme, aby existoval společný Evropský den na památku obětí komunismu a jejich pomník, aby bylo založeno Evropské museum, archiv a výzkumný institut pro dokumentaci zločinů komunismu. Vystupme z řad demokratů, kteří nadále až do dnešního dne ospravedlňují činy komunismu, ať Evropa upřímně podpoří odsouzení každé nelidskosti. Kéž nás co nejvíce podpoří Pražskou deklaraci.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Jsem si jista, že nikdo v tomto sálu – dokonce ani ti, co mají momentálně lepší věci na práci – by neomlouval to, co se stalo před 60 lety v pobaltských státech, kdy téměř 100 000 lidí, většinou ženy a děti, bylo deportováno na Sibiř. Je to o to více politováníhodné, že v souvislosti s již probíhajícím předvolebním bojem někteří ukazují prstem na sociální demokraty a tvrdí, že nechápeme zločinnost těchto událostí.

Slova „socialismus“ a „komunismus“ mohou opravdu znamenat různé věci pro různé členy naší strany, ale nikdo nemůže ospravedlňovat zločiny, které byly spáchány.

Proč je nutné, abychom o tom hovořili – nejen historici, ale také politici? Protože bez spravedlivého hodnocení minulosti si nemůžeme být jisti, že jsme udělali vše, co je v našich silách, abychom předešli opakování. To je důležité, protože stíny minulosti nezmizely. Zatímco je těžké si představit, že by mohl být Hitler postaven na piedestal, Stalinův pomník stojí hrdě na hlavním náměstí jeho rodného města Gori. Loni v Rusku byl Stalin zvolen jednou z 12 největších osobností v dějinách.

Wojciech Roszkowski (UEN). – (PL) Paní předsedající, občas se říká, že nacistická totalita vznikla z pravice a komunistická totalita z levice. To není příliš přesné. Rasová nenávist a třídní nenávist jsou jen dvě podoby téhož – nenávisti, která ničí lidské svědomí a společenské vztahy. Jedno takové prohlášení jsme zde slyšeli před chvílí, prohlášení pana Pafilise.

Nenávist rodí útlak a útlak je negací republiky, demokracie a země, kde vládne právo. Jak levice, tak pravice v demokratickém systému existují. Nacistická a komunistická totalita zničily demokracii. Proto se nejedná o to, že byl nacismus vpravo a komunismus vlevo. Nacismus a komunismus byly všude kolem.

Kdokoliv dnes relativizuje zločinecký charakter totality, ať se jedná o nacistickou nebo komunistickou totalitu, stojí v opozici k tradici země, kde vládne zákon a k demokracii. Je mimochodem příznačné, že zatímco evropská pravice dnes nerativizuje nacistické zločiny, evropská levice relativizuje zločiny komunistické. To je nadmíru zřejmé z přístupu socialistů a komunistů k návrhu prohlášení o záležitostech, o nichž dnes jednáme. V této sněmovně nehlasujeme o pravdě o dějinách, hlasujeme o pravdě o nás samotných a o našich morálních soudech.

(Potlesk)

Christopher Beazley (PPE-DE). – Paní předsedající, proč se demokraté cítí tolik omezováni, když mají uvést jména diktátorů a těch, kteří věnovali své kariéry boji proti demokracii, zotročení zemí, pronásledování těch, kdo se odvážili proti nim promluvit, a kteří jsou odpovědní za zločiny?

Dnes večer nemluvíme o totalitě, nemluvíme v eufemismech: mluvíme o Hitlerově fašismu, zločinné diktatuře a zločinné komunistické diktatuře Josefa Stalina. Když mi bylo 16, žil jsem ve Frankfurtu nad Mohanem, což je dvě hodiny jízdy tankem od Prahy.

Ministr Alexander Dubček, jehož jsme v této sněmovně uctili, se velmi snažil systém liberalizovat. Hovořil o lidské tváři komunismu. Nelidskou tvář komunismu byl Leonid Brežněv a jeho předchůdci a nástupci.

Věřím, pane komisaři, že pokud máme stát za svým přesvědčením, měli bychom uctít oběti komunismu a fašismu. Neměli bychom mezi těmito zločinci-dvojčaty dělat žádný rozdíl – to je to, čím byli. Jediný rozdíl byl v tom, že Hitler válku prohrál a Stalin ji vyhrál.

Dnes předseda tohoto Parlamentu uctil památku těch, kteří byli deportováni ze tří pobaltských států – Estonska, Lotyšska a Litvy. Ale pane ministře, vaše země trpěla: Jan Palach přišel o život. Zoufale se snažil demonstrovat hranice, za něž by šel, aby ukázal, že režim, v němž žije, byl nepřijatelný. Pamatuji si, když mi bylo 16, jak jsem poslouchal Rozhlas Praha, když tanky okupovaly vaše hlavní město na Václavském náměstí. „Nezapomeňte na nás“ je to, co vaši stateční krajané řekli. Dnes večer, pane komisaři, nezapomeneme na ty, kdo trpěli. Měli bychom mít odvahu jmenovat ty, kdo nesli odpovědnost, ale měli bychom hledět i do budoucna, abychom zajistili, že již nikdy nebude tento kontinent trpět hitlerismem nebo stalinismem.

(Potlesk)

Luis Yañez-Barnuevo García (PSE). – (ES) Paní předsedající, nezapomeňme – souhlasím – a nedělejme příliš mnoho jemných rozdílů: z politického pohledu zasluhují odsouzení všechny formy totality a komunismus a fašismus nadělaly na kontinentu nenapravitelné škody.

Dnes jsme sjednoceným kontinentem 27 národů a 500 milionů lidí, kteří sdílejí hodnoty svobody, demokracie a lidských práv, a měli bychom odsoudit stejně totalitní komunismus, který zničil střední a východní Evropu, a nacionální fašismus, který před lety zničil mnoho evropských zemí, včetně té mé.

32 let jsem žil ve Frankově diktatuře a na to nezapomenu, jako nezapomenou na svou minulost někteří z řečníků, například z Řecka a Portugalska.

Nikdy nezapomenu, i když jsem byl mladý, na utrpení, které lidé zažívali za komunistické diktatury. Nikdy jsem nebyl komunistou a komunismus jsem vždy odsuzoval. To ale nebylo na překážku tomu, abych bojoval proti Frankovi a odsuzoval Frankův systém.

Boj je tentýž. Musíme bojovat za stejné principy, stejné hodnoty a zachovat trvalou vzpomínku na oběti všech těchto forem totality.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Dámy a pánové, před 60 lety bylo 43 000 nevinných lidí, včetně dětí a starých lidí, bez soudu odsunuto z Lotyšska. Kdyby se toto dnes stalo ve Francii, týkalo by se to 1,3 milionů lidí. Je proto důležité, že dnes hovoříme o zločinech totalitního komunismu. Nebylo by správné zanechat tyto zločiny jen historikům, jak zde bylo navrženo, až svědci a oběti zločinů navždy odejdou. Nesmíme snižovat význam těchto zločinů a nesmíme je popírat. Evropský parlament ve svém písemném prohlášení jasně řekl, že by měl být 23. srpen označen jako den uctění památky obětí stalinismu a nacismu, a nikdo by to také zde neměl odmítat. Rada musí bez odkladu toto rozhodnutí Evropského parlamentu provést, aby se takové zločiny již nikdy v budoucnu neopakovaly.

Rihards Pīks (PPE-DE). – (LV) Paní předsedající, pane Vondro, pane komisaři, dámy a pánové, ti, kdo studovali dějiny v Evropě, což, jak věřím, je většina, vědí, že druhá světová válka začala 1. září 1939, když Hitler napadl Polsko. Daleko méně lidí ví, že Hitler toto mohl udělat, protože 23. srpna 1939 on a Stalin podepsali dohodu o neútočení. Ještě méně lidí ví, že po dva roky Stalinův režim zásoboval Hitlera a Hitlerovo vojsko palivem a průmyslovým materiálem, aby si Hitler mohl podmanit západní Evropu. Ještě méně lidí ví, že po celá 30. léta byly pro Stalina připravovány útočné zbraně, tanky a výsadkáři. Zatímco Hitler měl k dispozici 400 výsadkářů, Stalin měl připraven jeden milion výsadkářů k nasazení. Navíc byla tato zahraniční politika podporována rozhodnutími komunistické bolševické strany Sovětského svazu. Při různých uzavřených zasedáních komunistické strany byly vydány rezoluce k tomu účelu, aby země západní Evropy byly postaveny proti sobě a Sovětský svaz je mohl osvobodit. Je toho více: v souvislosti s domácí politikou začali být 5. prosince 1937 ti Lotyši, kteří zůstali v sovětském Rusku, zavíráni a zcela likvidováni. Během dvou let bylo zabito 70 000 Lotyšů žijících na území Sovětského svazu jen proto, že byli Lotyši. Jak bychom tedy označili režim, kde byla zahraniční politika agresivní a kde byla domácí politika zaměřena na likvidaci obyvatel vlastní země? Byl to totalitní, zločinný režim, podobně jako nacismus. Děkuji.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Je obtížné psát společné dějiny Evropy, když po druhé světové válce žila západní a východní polovina Evropy v různých dějinách. Střední a východní Evropa a pobaltské státy byly oběťmi jak nacistické, tak sovětské diktatury, nemůžeme ale mezi nacismus a stalinismus dávat rovnítko.

Nikdo nezpochybnuje, že stalinské diktatuře padly za oběť miliony lidí, byly přemístěny celé národy, a toto nikdo nemůže ospravedlnit nebo relativizovat. Šoa, organizovaný průmysl nacistického Německa na likvidaci Židů čistě na základě původu, bylo zvěrstvo, které nemá v lidských dějinách obdoby.

Lidé v západní Evropě občas nechápou, že osvobození od nacismu pro nás zároveň zvěstovalo novou okupaci, začátek sovětského útlaku. Z toho důvodu je 9. květen vnímán jinak starými a novými členskými státy, zejména pak pobaltskými státy, které ztratily svou nezávislou státnost a jejichž inteligence byla vyhlazena..

Bylo by dobré uznat minulost bez politiky, bez dnešních politických předsudků, a zformulovat společný historický příběh. Slovy maďarského básníka Attily Józsefa, „Přiznat si minulost je už tak hodně velký boj“.

Roberts Zīle (UEN). – (LV) Paní předsedající, řada mých kolegů již zmínila, že dnes vzpomínáme na deportace, které před 60 lety provedl sovětský režim, když přemísťoval lidi na Sibiř. Také však víme, jak je těžké vyjádřit stejné odsouzení komunistickému režimu v porovnání s jinými totalitními režimy. Je to proto, že hovoříme nejen o minulosti, ale také o budoucnosti. Tento týden vešlo ve známost, že v Lotyšsku bude předákem na kandidátce do evropských voleb za sdružení Harmonický střed, jejichž nově zvolení zástupci

vstoupí do socialistické skupiny zde v Evropském parlamentu, Alfréd Rubiks, dřívější předák lotyšské větve Komunistické strany Sovětského svazu, který byl v Lotyšsku souzen za zločiny režimu. Toto je osoba, která podporuje komunistickou ideologii a odmítala obnovení lotyšské nezávislosti až do konce; nyní má být zvolen zemí, kterou sám odmítal. To také dává odpověď na otázku, proč bude v budoucnu i nadále těžké odsoudit v Evropském parlamentu zločiny stejně a proč budou vždy existovat dobré a špatné totalitní režimy. Děkuji vám.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Komunismus je lživou filozofií. Teoreticky hovoří o blahu, rovnosti a respektu k lidským právům, ale v praxi znamenal lži, diskriminaci, nenávist a dokonce zločin.

Komunismus musí být odsouzen všemi prostředky, které máme k dispozici. Stalo se tak v Rumunsku v roce 2006 slovy prezidenta země, jako závěr zprávy, kterou sestavila prezidentská komise zřízená za tímto účelem.

Komunismus anuluje vše, co symbolizuje svobodu, a činí lidi závislé na systému. Nikdo, kdo nežil v komunismu, nemůže chápat, jak moc může být život člověka a způsob myšlení ovlivněn totalitním systémem.

Pokud bych mohl hodiny otočit zpět, přiměl bych ty, kdo celý svůj život prožili v kapitalismu, ale touží po komunismu, aby žili v Rumunsku 80. let minulého století.

Rumunsku byl komunistický režim vnucen za pomoci ruských vojsk, a to za cenu stovek tisíc životů zmařených v pracovních táborech a věznicích. Jejich jediným zločinem bylo to, že se nepodvolili totalitnímu systému; zmizeli politici, intelektuálové, rolníci, představitelé různých církví a obecně občané, kteří byli modelovými příslušníky společenství.

Zatímco velké problémy způsobené zruinovaným ekonomickým systémem mohou být vyřešeny prostřednictvím odpovídajících opatření, lidské bytosti potřebují čas, aby zapomněly, odpustily a přizpůsobily se novému způsobu života, a to i když je nesrovnatelně lepší.

Demokracie poskytla svobodu myšlení, projevu a pohybu. Musí také poskytnout bezpečnost pro zítřek. Není rozdíl mezi chudobou způsobenou nedostatkem zboží a chudobou způsobenou nedostatkem prostředků na pořízení zboží. Dnem, kdy se úspěšně zbavíme chudoby, zmizí přízrak komunismu navždy.

Kolegové, Rumunsko a další země ve východní Evropě skončily v tomto systému důsledkem rozhodnutí, které učinili vůdci světa, přičemž jen jeden z nich byl komunistou. Zbytek reprezentoval demokratické systémy.

Nezapomeňte na tuto historickou pravdu, až budete hodnotit, posuzovat nebo rozhodovat o současné situaci nebo o budoucnosti bývalých komunistických zemí, ať již jsou členy Evropské unie nebo ne.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) S politováním konstatuji, že žádná z dřívějších komunistických zemí ještě zcela nevyšetřila a neuznala zločiny komunismu v období, které následovalo po druhé světové válce.

Protože po válce byly tyto režimy u moci po celá desetiletí, dokázaly zničit většinu důkazů. Proto zločinci nebo pachatelé nebyli ani pojmenováni, natož odsouzeni. Dějiny napsali vítězové.

Evropská unie musí vyzvat všechny země, které byly předtím pod vládou komunistických režimů, aby umožnily svým historikům provádět výzkum a zařadit celou pravdu o poválečné éře do učebnic. Měli by také psát o provinění západních spojenců, kteří vrátili nebo vydali uprchlíky do rukou komunistů.

Evropská unie by také měla vyzvat všechny členské státy, aby zvážily přejmenování těch ulic a náměstí, které se jmenují po kontroverzních hrdinech, jakým byl Tito v Jugoslávii, kteří byli zodpovědní za mnoho poválečných zabití, na základě jejich úlohy, kterou ve své době měli.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Paní předsedající, když v této sněmovně slyším, že komunisté nehodlají svést hlavu, a to bez ohledu na desítky milionů obětí stavby Běloomořsko-baltského kanálu, milionů lidí z mnoha národů (včetně Rusů, ovšem jen Poláky je nutno počítat v milionech) deportovaných na Sibiř, odsouzení celých národů k smrti, například krymských Tatarů, jsem šokována a pobouřena.

Kapitán kavalérie Pilecki, který šel do Osvětimi jako dobrovolník a byl později také uvězněn komunisty, řekl své ženě: „Osvětim byla jen hra.“ Má země byla zasažena oběma totalitními systémy a rány se dnes stále hojí. Žádný takový systém nemá právo na existenci. Měli bychom uctít ty, kteří bojovali proti totalitě, a měli bychom uctít památku obětí.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Paní předsedající, Evropské společenství musí všemožně usilovat o zachování památky hrdinů a nesmí dovolit bagatelizaci totalitních zločinů. Osud těch, kteří vzdorovali, těch, kteří byli podobně jako kapitán kavalérie Pilecki zavražděni, musí navždy zůstat v našich myslích, zejména proto, že myšlenka evropské integrace vznikla mezi lidmi, kteří byli v opozici k nacismu a komunismu. Navíc to byla tato myšlenka, která zamezila budoucím konfliktům a vzniku totalitních režimů po skončení války.

Ustanovení Mezinárodního dne hrdinů v boji proti totalitě by bylo krokem ke společnému chápání evropské historie 20. století a součástí společného boje proti vzájemné předpojatosti a neznalosti, co se týče historických skutečností. To, že udržíme zločiny totalitních režimů – nacistického a komunistického – v myslích Evropanů, nám umožní doufat, že náš kontinent již nikdy nebude místem takovýchto tragických událostí.

György Schöpflin (PPE-DE). – Paní předsedající, tato rozprava má ještě další rozměr. Není to jen sjednocená Evropa, kdo se nutně musí podívat na svou minulost v celku, ale totéž se týká evropské levice.

Bez důkladného přezkumu své minulosti je levice v některých dřívějších komunistických státech nucena – dohnána – žít s falešnou minulostí, minulostí, ze které jsou všechny bolestivé události vyloučeny. To dále levici nutí tuto falešnou minulost chránit a tím je její demokratická věrohodnost narušena. Vidíme, jak západní levice plně přijímá tuto nerekonstruovanou postkomunistickou levici za legitimního partnera a je také nucena bránit neobhájitelnou minulost. V důsledku toho je její vlastní oddanost demokracii oslabená.

Csaba Sógor (PPE-DE). – Paní předsedající, Evropa má bouřlivou historii, co se týče totality a omezování základních svobod. V některých částech Evropy bylo 20. století takovými totalitními režimy poznamenáno.

Je dnes naší morální povinností zajistit, aby každý občan Evropské unie požíval stejných práv. Je nanejvýš důležité, aby EU také podporovala práva menšin, a to zejména proto, že mnoho zemí ve světě základní práva v tomto ohledu nedodržuje.

Zároveň bych rád zdůraznil, že zatímco EU vystupuje proti diskriminaci a porušování lidských práv v případech jako je Tibet, je nám všem jasné, že i uvnitř Evropské unie existují etnické a jazykové menšiny, které jsou často cílem kulturní a jazykové asimilace. Tato praxe některých národních států v EU je situací, která by měla být vážně přezkoumána a znovu promyšlena.

Maďari v Rumunsku, lidé, které zde zastupuji, jsou takovým případem.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Paní předsedající, návrh, jež předložil pan Szájer, aby byl ustanoven den připomínající historii obětí totality, je celkem správný. Věřím, že je správný, protože zatímco je hrůza nacismu celkem dobře známá a dokonce i někteří Němci se pokusili ji přijmout, paradoxně je jen málo známo o stalinismu. Paradox tkví ve skutečnosti, že dokonce i Sibiřané ze Stalinovy vlastní země si mysleli, že to byl dobrý člověk a že příčiny neštěstí Ruska leží někde jinde.

Nemůžeme slyšet miliony těch, kteří přišli na Sibiři o život, a nikdy nepoznáme jejich utrpení, ale znám jednu z obětí, která je stále ještě naživu. Ta osoba se stále cítí, i kdyby jen šla po ulici, jako by už nežila. To je symptom pobytu na Sibiři. Ti, kteří přežili, vědí, jaké to utrpení bylo. Existuje ruské pořekadlo (*poslanec poté pronesl několik slov v ruštině*) –, které znamená: „pokud jsi tam ještě nebyl, dostaneš se tam, a pokud jsi tam již byl, nezapomeň na to“. Myslím, že bychom měli otevřeně mluvit o obou těchto formách totality.

Vytautas Landsbergis (PPE-DE). – Paní předsedající, měli bychom udělat vše, co je v našich silách, a zastavit morální úpadek Evropy. Oportunismus se stává zřejmým, když jsou přehlíženy odporné zločiny proti lidskosti, které byly spáchány v průběhu minulého století. Bohužel takové zanedbávání zločinů komunistické totality s sebou přináší uklidnění všech neonacistů v Německu, Rusku nebo jinde: každý z nich by se mohl zeptat, když je odpuštěno Sovětům, proč by se nemohlo odpustit našim předchůdcům?

Kořeny tohoto špatného jevu leží v Norimberku, kde byli nacisti prostě zbaveni viny za iniciování spiknutí se Stalinem v době druhé světové války. Největší zločin byl ignorován z důvodu spravedlivého procesu. Proč? Protože Stalinův stín – Hitlerův homolog – po dobu dvou klíčových let visel nad tribunálem. Již v té době západ před Sověty morálně kapituloval. Není ale důvod i nadále své myšlenky omezovat a zůstat navěky ustrašený.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – (CS) Dámy a pánové, já skončím dnes to své působení tady v českém jazyce a pokusím se shrnout a zároveň i odpovědět na některé otázky, které tady byly vzneseny. Myslím si, že jde o tři věci. Za prvé chci poděkovat všem, kteří se účastnili jednak slyšení minulý týden a jednak této plenární debatě. A jestli to byla debata svého druhu po dlouhé době první, tak je to jediné dobře

a myslím si, že první závěr je, že musíme takovou debatu vést a musíme v ní pokračovat. To je cílem platformy paměti a svědomí. Proč je taková platforma na evropské úrovni důležitá? Je důležitá jako nástroj proti zapomínání minulosti. Pokud minulost zapomeneme, je to samozřejmě příležitost k tomu, aby se nám v budoucnosti vrátila zadními vrátky. Je to také příležitost k tomu bojovat proti relativizaci zločinů v minulosti. Hitler a Stalin z jednoho rodu jsou. Samozřejmě byly země, kde nacismus umožnil nebo pomohl k tomu, aby po něm přišel zločinný komunismus. Ale jakákoliv relativizace – a nechci se tu pouštět do politizace – jakákoliv relativizace je krajně nebezpečná.

Za druhé musíme udržovat povědomí o historii jako součásti evropské vzdělanosti. A tady si myslíme a je to konce konců součástí jednoho z těch závěrů slyšení, které proběhlo minulý týden, že je potřeba posilovat finanční instrumenty k tomu, abychom měli v oblasti vzdělanosti povědomí o totalitní minulosti na evropském kontinentě. Potřebujeme k tomu prostředky a chtěl bych tady poděkovat Komisi a komisaři Figel'ovi jmenovitě za to, že Komise má vůli v této věci spolupracovat.

A v neposlední řadě to, v co by debata měla vyústit. Předsednictví je krátká věc. Trvá šest měsíců. My jsme v polovině a já si samozřejmě nedělám iluze, že když se tento Parlament za chvilku rozejde, že můžeme dokázat nemožné, ale myslím si, že představa vzniku určité celoevropské instituce, ať už na úrovni muzea nebo výzkumné instituce nebo nadace, je to, co potřebujeme. To slyšení minulý týden dalo dohromady představitele některých podobných institucí, které existují na národní úrovni, a soudím, že potřeba takové instituce na úrovni celoevropské je více než žádoucí. Ale je to samozřejmě úkol spíše pro instituce, které jsou garanty nějaké další kontinuity, než pro šestiměsíční rotující předsednictví. Bylo-li naším úkolem přispět k iniciaci určité debaty, tak já ještě jednou děkuji za to, že se ta debata povedla, a ty z vás, kteří budou garanty té kontinuity, vyzývám k tomu, aby jste v té debatě pokračovali, třeba jednou povede k tomu, že taková instituce bude reálně existovat.

Ján Figel', člen Komise. – (SK). Podstatu poselství Komise jsem vyjádřil již úvodem a mohu jen znovu potvrdit nejen připravenost, ale i vůli, což je také důležitým faktorem. Evropská komise má vůli tomuto procesu napomáhat a již jsem zmínil nejbližší etapy, to znamená dokončení studie o různých metodách, mechanismech členských států pro tuto oblast a v příštím roce předložení očekávané zprávy. Co však chci dodat, je tak trochu na okraj debaty. Někteří naznačovali, že je 20. výročí pádu komunismu, pádu berlínské zdi, železné opony v Evropě a že uplynulo již hodně času. Myslím, že nikdy není pozdě a že pozdě by bylo, kdyby se tento Parlament, nový rozšířený Parlament, ke zločinům totalitního komunismu nevyjádřil, respektive neotevřel tuto diskusi, protože právě s touto zkušeností mnozí přicházejí a většina diskutujících byla z nových členských států.

Já jsem větší část života také prožil v totalitním systému Československa, a je právě i na osobní a celkové zkušenosti všech, abychom spolu vytvářeli evropskou paměť, evropské společenství a zároveň napomáhali procesům, které zabrání návratům zločinů nebo jejich bagatelizaci a popírání, odmítání pravdy. Popírání těchto zločinů je vlastně nejen relativizací pravdy, ale i etiky, morálky, a to už je potom cesta k dalším a dalším problémům a k myšlence, že likvidace lidí znamená i likvidaci problému. To byl jeden z principů za stalinského režimu, že s lidmi se likvidovaly i problémy.

Rozšířenou Unii vnímám jako úplnější, a právě proto jsem schopen pojmenovat i to, co zaznělo, že existovaly různé formy totality, v různých zemích existovaly různé podoby. A my jsme odpovědní za jejich pojmenování, za paměť a odpovídající kroky, ať již z hlediska restitucí, rehabilitací, nastolení spravedlnosti a udržení nadřazenosti práva, úcty k lidské důstojnosti a toho všeho, co svoboda a demokracie znamená.

Ještě chci říci, že máme často pocit, jako kdyby hrozby přicházely z daleka, zvenčí, ale tou dělicí čarou dnešního světa nejsou ani náboženství, ani nějaká jiná civilizační a kulturní dělení, ale čára, která hovoří o úctě k životu, o úctě k člověku na jedné straně (to, co definujeme jako lidská práva), a na druhé straně fanatismus jakéhokoliv druhu. Existuje jich mnoho. Známe je i v dnešním světě, a právě proto vzdělávání, které zmínil i Alexandr Vondra, je tak důležité, aby mladí a již ne tak mladí dokázali rozlišit, kdy jde o úctu k člověku a kdy jde o extremismus, populismus, nacionalismus, fanatismus v jejich nejrůznějších projevech.

Chci zakončit tím, že Evropská komise opravdu tento proces podporuje, budeme hledat způsob, jak tomu napomáhat. Tato rozprava je jen jedním krokem, ale další záležitosti budou následovat. Je zapotřebí daleko více udělat na úrovni členských států. Chci závěrem ještě říci, že to, že dnes může existovat rozšířená Unie, je díky obětem mnoha lidí, že se nejedná o výsledek nějakého automatického procesu. Ani společná Evropa, ani demokracie, ani svoboda, ani právní stát nejsou automatickým stavem, ale jedná se o výsledek obrovského úsilí, často až krvavého, a to je třeba mít na paměti.

A rád bych zakončil tím, co řekl tuším pan kolega Tunne Kelam, o rozšíření nejen Unie, geografie a trhu a počtu států, ale o rozšíření svědomí, rozšíření paměti, rozšíření úcty a zodpovědnosti. Pokud toto bude součástí procesu, jež nyní oslavujeme, 5 let od rozšíření, tak jsme připraveni na další procesy, na další budoucnost. Pokud nám to ale bude chybět, tak tato cesta bude daleko složitější. Velmi vám děkuji a přeji vám rozšíření nejen paměti, ale zároveň i zodpovědnosti.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v průběhu příštího dílčího zasedání.

Písemná prohlášení (článek 142)

Slavi Binev (NI), písemně. – (BG) Spravedlnost je jednou ze základních hodnot Evropy.

Podporuji své kolegy z UEN a usnesení RC-B6-0165/2009, které předložili s tím, že je EU založena na právním státu, což je jedním ze základních rysů demokracie. To je přesně princip, na jehož základě se musí konat parlamentní volby. Problém v Bulharsku týkající se kupování hlasů ale ukazuje na pravý opak.

Po předešlých místních volbách, které byly opakovaně ohroženy nestoudným kupováním hlasů GERB (Občané za evropský rozvoj Bulharska), DPS (Hnutí za práva a svobody) a BSP (Bulharská socialistická strana), došlo u řadových občanů k pocitu, že neměli žádné právo výběru. V důsledku toho jsou stále méně ochotni volit znovu.

Bez ohledu na existující trestní kodex a na řadu znaků porušení zákona, ani jedna osoba zmíněná ve zprávě Komise nebyla dosud usvědčena z těchto zločinů, protože příslušné donucovací orgány nejsou zřejmě ochotné kupování hlasů zastavit. V Bulharsku soudnictví stále ještě vykazuje nedostatek odhodlání a dobře známí pachatelé znovu připravují předvolební kampaně, zatímco ti, kteří prodali své hlasy, nyní hledají nové kupce, kteří nabídnou nejvíc.

Rád bych zdůraznil, že dokud budou takováto porušení zákona v Bulharsku umožněna a stát i nadále nebude proti těmto záležitostem nic dělat, poctiví voliči jsou fakticky zbaveni základního lidského práva – práva na volbu! Vyzývám Parlament, aby přestal nečinně sedět a konal.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), písemně. – (PL) Dámy a pánové, problém s totalitářstvím v Evropě vyvěrá ze skutečnosti, že zkušenosti konkrétních členských států v této oblasti jsou velmi odlišné. Mnoho Evropanů prostě neví, jak vypadal život v totalitním systému, a někdo, kdo nechápe totalitu, má přirozený sklon přehlížet zločiny spáchané v takových systémech a místo toho je vnímá jako události, které se udály v průběhu dějin. Komunistům a fašismu ale nejen aktivně bojovaly proti většině hodnot Evropy, ale byly připraveny porušit všechny etické principy ve jménu odporných a zvrhlých myšlenek – a tyto systémy opravdu porušily tyto principy a přinášely bolest, utrpení a smrt milionům lidí.

Čím více toho Evropané vědí o skutečné tváři totality, tím je to lepší pro budoucnost Evropské unie. Nejedná se o oslavu utrpení milionů lidí. Jedná se nám o pochopení dramatických následků, které vzešly a stále vzcházejí z totalitních praktik v mnoha zemích v Evropě. Solidarita, svoboda, empatie, tolerance, dialog – všechny tyto hodnoty vypadají poněkud jinak, pokud se na ně díváme z pohledu zkušeností s totalitářstvím. Vzpomeňme si na to. Ustanovení Mezinárodního dne hrdinů v boji proti totalitě by nepochybně pomohlo zvýšit úroveň znalostí o bolestné minulosti. To by pro změnu přispělo ke snížení předsudků, omezení stereotypů a růstu naděje, že již nikdy v Evropě totalitu nezažijeme.

(Zasedání bylo přerušeno ve 20:15 a znovu zahájeno ve 21:00)

PŘESEDÁJÍCÍ: EDWARD McMILLAN-SCOTT

Místopředseda

11. Posílení bezpečnosti a základních svobod na internetu (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je rozprava o zprávě, kterou předložil pan Stavros Lambrinidis jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, s návrhem na doporučení Evropského parlamentu Radě týkající se posílení bezpečnosti a základních svobod na internetu (2008/2160(INI)) (A6-0103/2009).

Stavros Lambrinidis, zpravodaj. – (EL) Pane předsedající, žijeme ve věku, kdy každý – vlády, soukromé společnosti a dokonce i zločinci – usilují o co největší možný přístup k našim elektronickým údajům, k našemu osobnímu životu.

Internet poskytuje zejména podrobnosti o našich soukromých životech, něco, co bylo ještě před pár lety nepředstavitelné. Zároveň je zřejmé, že nám rozšiřuje schopnosti uplatňovat naše základní práva, jako je například svoboda projevu, svoboda politického jednání, svoboda znalostí a vzdělání a svoboda shromažďování.

Je méně zřejmé, že nám hrozí, že přesně tyto svobody budou porušeny v důsledku využívání internetu, a sice tajným sledováním ze strany vlád, soukromých společností nebo dokonce zločinců, toho, co děláme nebo na co se na internetu díváme. Je proto ještě méně zřejmé, jak zde můžeme vyhodnotit výsledek, jak můžeme internet regulovat způsobem, který nám umožní těžit z jeho výhod a zároveň omezit jeho zřejmá nebezpečí.

Moje zpráva se pokouší na tyto otázky odpovědět. Mimo jiné:

- zaprvé, vyzývá k evropské iniciativě na vytvoření globální internetové listiny práv;
- zadruhé, signalizuje potřebu účinného, ale přiměřeného boje proti starým a novým podobám počítačové kriminality, jakým je krádež identity a ochrana duševního vlastnictví, a zároveň poukazuje na to, že legislativa nesmí vyústit v systematickou kontrolu všech občanů, podezřelých a nepodezřelých, dobrých a špatných, protože to by samozřejmě znamenalo nestoudný zásah do jejich soukromí;
- zatřetí, co se týče práva občanů na přístup k internetu, vyzývá vlády, aby zajistily takový přístup i nejhudším občanům v nejvzdálenějších regionech;
- začtvrté, zdůrazňuje, že elektronická negramotnost se stane novou negramotností 21. století, stejně tak jako neumět číst nebo psát bylo negramotností ve 20. století, a protože je přístup na internet základním právem, které je shodné s právem na přístup ke školnímu vzdělávání;
- zapáté, vyzývá k opatřením na omezení souhlasu ze strany uživatelů, což je významné téma, o němž nyní pojednám.

Otázka souhlasu je nesmírně složitá, a pokud ji hned nevyřešíme, bude se vracet a strašit nás. Dovolte mi příklad: před několika desetiletími nikdo nevěděl, jaké noviny čtu; jen moje rodina a možná pár mých přátel. Proto – a je to zejména pravda v diktatuře – se to tajné služby snažily zjistit, aby mě mohly dát do složky. Aby mohly říci, pan Lambrinidis čte takové a takové noviny, proto musí být komunistka nebo musí být proamericky zaměřená. Dnes kdykoliv čtu noviny, zanechávám stopu. To znamená, že soukromé společnosti mohou kompilovat podobné „složky“, mohou mi vytvořit profil politik, kterým věřím, mých stravovacích návyků a dokonce mého zdraví. Znamená skutečnost, že tyto stránky navštěvuji, že souhlasím s tím, že se má společnost vrací 40 let nazpátek?

Naléhavě potřebujeme přijmout rozumné zákony, které dokážou nalézt kompromis mezi bojem se zločinem a ochranou práv v elektronickém věku. Tato rovnováha vypadá obtížně, ale není. Musíme přestat pohlížet na počítačovou kriminalitu jako na něco, co je mimo náš každodenní život, něco odděleného. Je to náš život. To znamená, že veškerá práva nebo překážky, které se vztahují na policii a soukromé společnosti uvnitř internetu, se musí také vztahovat na oblast mimo internet, nebo budeme riskovat zrušení svobod kvůli bezpečnosti a nakonec to, že nebudeme mít ani svobody, ani skutečné bezpečí.

Na závěr bych rád vřele poděkoval stínovým zpravodajům všech politických skupin, které vidím zde ve sněmovně, za jejich velmi značnou podporu. Mé díky patří všem poslancům EP ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci za jejich jednomyslnou podporu, kterou tato zpráva získala ze všech stran. Těším se, že bude schválena v plénu.

Ján Figel', člen Komise. – Pane předsedající, rád bych poděkoval nejen Parlamentu obecně, ale zejména panu Stavrosi Lambrinidisovi za jeho důležitou zprávu, která představuje dobře načasovaný příspěvek k podpoře základních svobod a bezpečnosti na internetu.

Zatímco internet získal stále větší váhu v moderních společnostech a ekonomikách, má dopad na mnoho oblastí našich životů, obrovské tempo technologického rozvoje roste, a zároveň jsou zde značné výzvy, jimiž je nutno se řádně zabývat, pokud chceme řešit příležitosti, které přináší internet a informační společnost.

Zejména sdílíme obavy pana Lambrinidise týkající se ochrany osobních dat, což je téma nejvyšší důležitosti pro uživatele internetu. Dovolte mi, abych vás ujistil, že Komise je i nadále zavázána k posilování základních práv a svobod občanů a zejména k tomu, aby zajistila vysoký stupeň ochrany soukromí a osobních dat, a to jak na internetu, tak v ostatních souvislostech.

Pevně věřím, že snaha o odpovídající ochranu soukromí není v protikladu k potřebě zajistit větší bezpečnost. Ve skutečnosti bychom o tyto dva cíle měli usilovat v součinnosti.

Stabilita a bezpečnost internetu byly našimi prioritami v průběhu Světového summitu o informační společnosti v roce 2005 a v těchto cílech pokračujeme. Tato témata budou brzy představena prostřednictvím nové strategie ochrany důležitých informačních infrastruktur a za účelem posílení připravenosti Evropy na rozsáhlé počítačové útoky a poruchy. Tato strategie zahrnuje akční plán, jenž vymezuje plán podpory principů a pravidel pro stabilitu a pružnost internetu.

V rámci této strategie vznikne strategická spolupráce se třetími zeměmi, zejména v dialogích informační společnosti, jako prostředek k vybudování globální shody v této oblasti. Zároveň je Komise přesvědčena, že je nezbytné zajistit respekt k základním svobodám, jako je svoboda projevu na internetu.

Opakuji, tyto dva cíle se vzájemně nevylučují. Vaše zpráva se dále zabývá možností práce na celosvětových normách, ochraně dat a svobody slova. Komise se účastní ročních mezinárodních konferencí komisařů pro ochranu dat a sleduje pokračující práci zaměřenou na možné budoucí mezinárodní normy ochrany soukromí a osobních dat. Jsme oddáni podpoře nejvyšších norem ochrany, které se občané EU v současnosti těší.

Co se týče svobody slova, Komise bude i nadále podporovat toto základní právo na mezinárodních fórech. Prozatím nejsou nové právní předpisy v této oblasti považovány za cestu vpřed. Již na toto téma máme několik závazných mezinárodních nástrojů. V této fázi věřím, že by bylo užitečné se zapojit do účinného uvažování o vhodných cestách k prosazení existujících právních předpisů. Takže je to o provádění. Tato úvaha by měla také zahrnovat pomoc globálním komerčním hráčům lépe definovat jejich úlohu a odpovědnosti v propagaci a posilování základních svobod projevu v globálním on-line prostředí na internetu.

Dovolte mi zakončit obecnou poznámkou. Věřím, že bychom se měli zabývat vážnými výzvami, které tato zpráva odhaluje, a měli bychom zajistit, že konkrétní výkon práv a svobod nebude na internetu příliš omezován.

Například od roku 2006 je základním prvkem strategie Komise pro bezpečnou informační společnost mít holistický přístup, zajistit koordinaci mezi zájmovými stranami, ale také uznat, že každá z nich má určitou úlohu a odpovědnost. My všichni máme odpovědnost zajistit, že naše činy na internetu příliš neomezují – a pokud možno, že podporují – bezpečnost ostatních na tomto médiu.

Proto v duchu spolupráce Komise vítá a podporuje tuto zprávu.

Manolis Mavrommatis, *navrhovatel Výboru pro kulturu a vzdělávání*. – (EL) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, nejdříve bych rád poděkoval zpravodaji, Stavrosu Lambrinidisovi, za důležitou zprávu, jíž se zabýval, a za jeho cíl usilovat o ochranu osobních dat, což je princip, který většina z nás ctí, včetně mě osobně.

Jako navrhovatel Výboru pro kulturu a vzdělávání považuji internet za výjimečnou platformu pro šíření kultury a vědění; zdůrazňuji to, abych blahopřál a poděkoval všem svým ctěným přátelům ve Výboru pro kulturu, kteří hlasovali ve prospěch mého návrhu.

Např. k digitálním archivům muzeí, elektronickým knihám, hudebnímu a audiovizuálnímu materiálu mohou mít přístup lidé ze všech koutů světa. Bohužel ale v obrovském kyberprostoru není kulturní materiál odpovídajícím způsobem chráněn. Pirátství se stává spíše pravidlem než výjimkou a jsou to autoři, kdo ztrácí kvůli nelegální distribuci jejich duševního vlastnictví. Jinými slovy básníci, autoři písní, skladatelé, producenti a všichni, kdo se věnují tvůrčí práci obecně.

Existují tři věci, které pomáhají rozmachu pirátství: technologické vybavení a nízká cena kopírování, nepříznivé ekonomické podmínky a prostoupení internetu.

Pozměňovací návrh 4 obnovuje doporučení Výboru pro kulturu a vzdělávání, aby existovala spravedlivá rovnováha mezi právy a svobodami všech zúčastněných stran a aby byla všechna základní práva osob, jež jsou založena na Listině základních práv Evropské unie, garantována a chráněna v rámci širokého využívání internetu.

Proto podporujeme tento pozměňovací návrh, jenž znovu zdůrazňuje, že všechna základní práva mají stejnou hodnotu a musí být všechna stejně chráněna.

Nicolae Vlad Popa, jménem skupiny PPE-DE. – (RO) Tato zpráva je výsledkem spolupráce mezi poslanci této sněmovny. Proto bych rád poděkoval svým kolegům, zejména panu Lambrinidisovi, stejně jako panu Gacekovi, panu Alvarovi, paní Segelströmové a panu Mavrommatisovi, s nimiž mi bylo potěšením pracovat, a to i jako stínový zpravodaj.

Myslím, že zpráva zahrnuje hlavní témata zájmu zaměřená na posílení bezpečnosti a základní lidská práva na internetu, odkazuje na ochranu práv stanovených zvláštními platnými předpisy, včetně jejich digitálních aspektů, a na uznání a rozvoj nových principů kontroly internetu.

Text zachovává dobrou rovnováhu mezi ochranou svobody projevu a soukromí a potřebou pokračovat v boji proti počítačové kriminalitě, zároveň zdůrazňuje vážný problém nadměrného sledování internetových aktivit, což se může snížit až k nové formě cenzury.

Zpráva se také zabývá záležitostmi týkajícími se vzdělávací stránky internetu, e-learningu, definice digitální identity a uznání práv uživatelů vůči obsahu, který na internetu zveřejnili, i ochrany dat osobní povahy, v tom smyslu, aby uživatelům byla nabídnuta možnost smazat trvale obsah, který vystavili.

Toto jsou citlivá témata v současné atmosféře, kdy se sociální sítě stále více zalidňují mladými lidmi, ale ne výlučně. Proto jsem s plným přesvědčením kolegy vyzval, aby pro tuto zprávu hlasovali.

Inger Segelström, jménem skupiny PSE. – (SV) Pane předsedající, ráda bych začala poděkováním panu Lambrinidisovi a všem ostatním ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, kteří vypracovali tak konstruktivní a promyšlenou zprávu. Ráda bych také vyjádřila své díky za podporu, kterou jsem pro své pozměňovací návrhy získala. To také zakládá podporu právě pro posílení práv uživatelů a spotřebitelů.

Oddíl o užití technologií – monitoring internetového provozu, například – je velmi důležitý. Je dobré, že Evropský parlament nyní empaticky říká, že soukromí a lidská práva občanů mají přednost.

Zpráva jasně uvádí, že provoz na internetu může být monitorován, pokud existuje podezření na zločin, a jako součást právního procesu, který následuje nařízení soudu. To bude důležitým základem pro monitorování občanských práv. Zpráva přináší nezbytná opatření v pravý čas.

Překvapily mě pozměňovací návrhy, které předložili poslanci skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů a skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu. Jejich návrhy oslabují občanská práva a soukromí občanů. Nepodívali se kriticky na to, co by mohl technologický pokrok přinést, pokud nebudeme dávat pozor.

Samozřejmě s kriminalitou na internetu a se zločiny, které vykořisťují děti a mladé lidi, musíme bojovat. Klíčovým tématem v této souvislosti ale je například skutečnost, že švédská konzervativní vláda přijala tzv. legislativní balíček FRA, zákon, který se zabývá zkoumáním občanů, kteří nejsou zločinci a nedopustili se trestného činu, zatímco bychom to měli být my, koho zkoumají občané. Zpráva je silnou kritikou švédské konzervativní vlády, která se vzepřela vši kritice a zákon FRA ve Švédsku zavedla. Nyní mají orgány ve Švédsku právo monitorovat provoz na internetu, aniž by existovalo podezření na trestný čin nebo nějaké bezpečnostní riziko pro jednotlivce nebo společnost.

V návaznosti na zítřejší rozhodnutí předpokládám, že švédská vláda přehodnotí zákon a zajistí, že bude změněn. Jinak budou v opozici k Evropskému parlamentu a zvoleným zástupcům 27 zemí EU.

Alexander Alvaro, jménem skupiny ALDE. – (DE) Pane předsedající, rád bych začal tím, že poblahopřeji panu Lambrinidisovi k dobře odvedené práci. V průběhu přípravy této zprávy zapojil plně všechny stínové zpravodaje a udělal vše pro dosažení dohody.

Tato zpráva, která se zabývá důležitými otázkami informační společnosti, je důležitým krokem k vytvoření internetu, jenž zaručuje jak bezpečnost našich občanů, tak jejich základní svobody. Hranice mezi svobodou a bezpečností nekončí na hranicích virtuálního světa. Ve své zprávě vzal v potaz boj proti počítačové kriminalitě, dětské pornografii, krádež identity a podvody stejně jako porušení duševních práv. Pokusil se zapojit Europol a vysvětlil, že současné zákony týkající se fyzického světa musí platit také ve světě virtuálním.

Zároveň dokázal nalézt kompromis mezi ochranou občanských práv, svobody projevu, ochrany dat a právem na úplné smazání dat na internetu. V současnosti internet nezapomíná. Někteří z nás mohou být

rádi, že internet neexistoval, když nám bylo 13, 14, 15 nebo 16, kdy jsme páchali hříchy mládí, které bychom dnes jen neradi našli na YouTube nebo na Facebooku.

Zdůraznil potřebu přístupu k informacím, a co je nejdůležitější, přístupu na internet a účtů k duševnímu vlastnictví. Jsem si vědom toho, že z hlediska mnohých poslanců tato zpráva nejde dostatečně daleko, co se týče ochrany duševního vlastnictví a copyrightu. Pracujeme na tom v rámci směrnice o prosazování práv duševního vlastnictví a zdůrazníme tyto body v této směrnici.

Tato zpráva jasně říká, že cenzura na internetu nebo blokování přístupu do sítě, jak některé členské státy plánují nebo již realizují, jsou opatření, která nejsou hodna naší osvícené společnosti, a objasňuje, že Evropská unie nebude následovat příklad totalitních států a nebude své občany odřezávat od informací nebo je zásobovat tříděnými informacemi podle toho, co si myslí, že potřebují vědět.

Těší mě, že máme vyrovnanou zprávu, která bere v úvahu potřeby informační společnosti, a byl bych potěšen, kdyby jak moje skupina, tak ostatní skupiny daly zítra zprávě svou co nejširší podporu, abychom vytvořili internet, který je v zájmu společnosti.

Roberta Angelilli, jménem skupiny UEN. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, ostatní poslanci již to řekli, ale ráda bych zopakovala, že by internet neměl být kriminalizován nebo cenzurován, protože poskytuje příležitosti pro komunikaci, socializaci, informace a znalosti, existuje zde ale také potřeba vyvinout globální strategii boje proti počítačovému zločinu.

Zejména musíme chránit děti a vzdělávat a informovat rodiče a učitele o nových možných nebezpečích webu. Toto jsou cíle, na nichž musí být Evropa schopna účinně pracovat, a ráda bych zpravodaji poblahopřála k dobře odvedené práci.

Nicméně bez ohledu na pokuty a poměrně vysokou úroveň ochrany, kterou legislativa členských států poskytuje proti on-line zneužívání a sexuálnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii, se normy ochrany dětí ještě musí zvýšit, a to především kvůli průběžnému rozvoji nových technologií, zejména internetu, a používání nových forem podvodného získávání důvěry dětí ze strany pedofilů.

Přesně z tohoto důvodu jsem se rozhodla předložit k této zprávě pozměňující návrh, jenž výslovně vyzývá členské státy, aby aktualizovaly své právní předpisy o používání internetu nezletilými, a to zejména o zavedení trestního činu podvodného získávání důvěry dětí za nezákonným účelem tak, jak je definováno v Úmluvě Rady Evropy o ochraně dětí před pohlavním vykořisťováním a pohlavním zneužíváním z října 2007.

Eva-Britt Svensson, jménem skupiny GUE/NGL. – (SV) Pane předsedající, ráda bych poděkovala panu Lambrinidisovi za to, že se mu podařilo respektovat bezpečnost na internetu a zároveň chránit a respektovat neocenitelná základní práva. Předpokládám, že ochrana našich základních práv, jakou přináší tato zpráva, získá také podporu, až budeme rozhodovat o telekomunikačním balíčku. Existuje jasná vazba mezi touto zprávou a telekomunikačním balíčkem. Doufám, že se pak také shodneme na tom, že je důležité chránit občanské svobody.

Jak již někteří poslanci řekli, internet s sebou přinesl značné příležitosti pro svobodu projevu. Občané, kteří normálně nemají přístup k diskusním fóřům ve velkých médiích, mohou rozvířít názory a zabývat se problémy. Je to nová aréna pro výměnu názorů, která je velmi potřebná pro politickou mobilizaci. Poskytuje větší příležitosti občanům pečlivě zkoumat ty, kdo rozhodují. Důležité je, že občané mají sami možnost zkoumat zákonodárce a další držitele moci. Přineslo to s sebou větší znalosti. Máme také možnost výměny a navázání kontaktu s lidmi z jiných kultur a jiných částí světa.

Když o tom hovoříme, je také důležité zajistit, abychom měli skutečnou svobodu projevu a například záruky proti cenzuře a kontrole názorů, kontrole informací a formování názorů. Základní lidská práva, svoboda projevu a soukromí jsou důležitými prvky demokracie a musí být vždy chráněny a respektovány. Internet je dnes proto důležitým činitelem v naší demokratické společnosti, a tak by to mělo zůstat.

Byla bych proto ráda, abychom hlasovali proti pozměňovacímu návrhu č. 5, který chce odstranit text „zajistí, že vyjádření kontroverzního politického přesvědčení prostřednictvím internetu nepodléhá trestnímu stíhání“. Pokud by tento pozměňovací návrh prošel, znamenal by pro demokracii zhoršení. Kdo rozhodne, co zakládá kontroverzní politické přesvědčení? Je demokratickým právem mít možnost vyjádřit odlišné politické názory.

Právo uživatelů internetu mít možnost trvale smazat osobní data, která se nacházejí na webových stránkách, je také důležité. Samozřejmě musíme bojovat proti kriminalitě na internetu, stejně jako proti každé kriminální činnosti, ale jasně právním způsobem v souladu s trestním právem, podobně jako u dalších typů zločinů.

Internetový zločin spáchaný na dětech je obzvláště závažný. V tomto ohledu se držíme Úmluvy Rady Evropy o ochraně dětí před pohlavním vykořisťováním a pohlavním zneužíváním. I jiné skupiny byly zasaženy. Zejména mám na mysli ženy, které se staly oběťmi obchodu se ženami. Sexuální průmysl používá dnes internet a sexuální násilí, kterým trpí mnoho žen a dětí. V této souvislosti bych ráda svým kolegům připomněla skutečnost, že mohou podpořit písemné prohlášení, které se snaží učinit přítrž tomuto násilí, a to písemné prohlášení č. 94.

A konečně bych také ráda zmínila nebezpečí, které jsme viděli u takzvané války proti terorismu. Příležitostně to vedlo k nesmyslným vládním omezením svobody projevu a soukromí jednotlivce. Tato omezení vedla k bezpečnostním rizikům pro občany. Tajné služby různých zemí obchodovaly s osobními daty, které získaly při monitorování internetu. To vystavuje životy lidí rizikům, například když je někdo donucen uprchnout ze své země kvůli politickému útlaku. Naléhavě vás žádám, abyste této zprávě dali zítra svou významnou podporu.

Hélène Goudin, jménem skupiny IND/DEM. – (SV) Pane předsedající, denně mě fascinuje, jakým fantastickým nástrojem je internet, jakkoliv se ale o něj může EU přít, globální síť počítačů není evropská. Věřit, že to nějakým výnosem z Bruselu nebo Štrasburku lze změnit, je neuvěřitelné a velmi odtržené od reality. Lze ospravedlnitelně argumentovat, že EU není tím správným fórem, které by mělo řešit problém, jež zdůrazňuje tato zpráva. Dovolte mi předložit několik příkladů. Zpráva srovnává právo přístupu na internet s právem školní docházky. To je docela silné vyjádření, když víme, že právo nebo příležitost navštěvovat školu není v mnoha zemích EU předem jasnou záležitostí.

Ochrana nebo podpora práv jednotlivců na internetu a rovnováha, již je zapotřebí nalézt mezi soukromím a bezpečností, je nesmírně důležitá, ale ani to nejsou záležitosti, které by měly být řešeny na úrovni EU. Jedná se o mezinárodní problém, který je především nutné řešit na mezinárodní úrovni.

Další téma, které je blízké mému srdci, je sdílení souborů. Zde jsme vyzýváni k tomu, abychom použili běžná trestní opatření na ochranu duševního vlastnictví. Pevně věřím, že členské státy mají rozhodovat o tom, co zakládá trestný čin a jaké, pokud vůbec nějaké, to má mít následky. Je naprosto nepřijatelné, aby EU šla v linii hudebního a filmového průmyslu, zejména v tom ohledu, že se pokoušíme o kriminalizaci celé generace.

A nakonec bych ráda řekla, že jakákoliv snaha o vydávání zákonů v těchto oblastech bude velmi těžká, protože se technologie mění daleko rychleji než politika.

Urszula Gacek (PPE-DE). – Pane předsedající, ráda bych poděkovala zpravodaji za přijetí mého návrhu, jenž doporučuje výrobcům softwaru přijmout dodatečná opatření na blokování přístupu k webovým stránkám s pornografickým nebo násilným obsahem.

Zejména to zajímá rodiče. Je skutečností, že jsou naše děti často počítačově zdatnější než my. Rodiče si mohou být jen rámcově vědomi skutečnosti, že mohou v internetových prohlížečích aktivovat filtry, ale to předpokládá alespoň nějakou znalost dané aplikace stejně jako vědomé rozhodnutí systém aktivovat.

Pokud by byl filtr standardně předinstalován jako aktivní, je pravděpodobné, že by daleko více dětí – včetně těch nejmladších, které stále více internet používají bez dohledu – bylo chráněno před náhodným zakopnutím o stránky, které mají na ně škodlivý vliv. Vyzývám výrobce, aby na náš návrh reagovali. Neměli by to vnímat jako vnucení nebo omezení, ale spíše jako marketingovou příležitost. Pokud bych měla možnost si vybrat mezi dvěma srovnatelnými počítači a viděla jeden s vystavenou nálepkou počítač přátelský dítěti, potvrzující, že byly předinstalovány filtry, já jako rodič bych si vybrala právě tento výrobek. Takto vybírající rodiče by časem zajistili, že by se to stalo v odvětví normou. Opravdu doufám, že tohoto můžeme ve spolupráci s průmyslem dosáhnout.

Alin Lucian Antochi (PSE). – (RO) Internet v současnosti dosáhl nové fáze tím, že je považován nejen za důležitý nástroj v podnikání, ale také za globální fórum pro vyjádření různých názorů.

Tento vývoj však vytvořil rozporné postoje. Na jedné straně internet i nadále poskytuje fantastické příležitosti a funguje jako katalyzátor vzdělávacího, kulturního, ekonomického a společenského vývoje, na druhé straně ale je vnímán jako platforma, již lze využít k propagaci násilného chování, což má dopad na svobodu a bezpečí lidí.

Navíc kvůli své globální podstatě se internet také stal nebezpečím pro soukromí, protože internetové aktivity občanů jsou často předmětem monitorování ze strany vlád, policie, podniků a dokonce i zločinců a teroristů a někdy dokonce vedou až ke krádeži identity.

V takové situaci musí být identifikována právní hranice, která odliší ochranu bezpečnosti a základních práv občanů na internetu od neomezeného monitorování jejich aktivit různými orgány tak, aby se legislativa v přijatých opatřeních proti kriminalitě stala účinnou a ne nepřiměřenou. Proto je nutné určit globální normy ochrany dat, bezpečnosti a svobody projevu, a to prostřednictvím průběžné spolupráce mezi poskytovateli internetu a internetovými uživateli.

Je také důležité, a v tomto ohledu plně podporuji zpravodaje, prověřit a stanovit hranice souhlasu, který lze vyžadovat od uživatelů, ať už vládami nebo soukromými společnostmi, aby se vzdali části svého soukromí výměnou za jisté internetové služby nebo výhody.

A konečně, pane předsedající, věřím, že členské státy musí všemožně usilovat o to, aby uvedly svou legislativu do souladu v oblasti ochrany základních práv na internetu, protože je to něco, co také může pomoci navrhnout společnou strategii boje proti počítačové kriminalitě a terorismu.

Rád by blahopřál panu Lambrinidisovi a celému týmu, jenž přispěl ke zpracování této zprávy.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Pane předsedající, ráda bych se přidala k ostatním a složila poklonu zpravodaji, který připravil fantastickou zprávu. Krátce bych chtěla vybrat několik bodů.

Zprvu, v posledních letech jsme byli svědky rychlého nárůstu ukládání osobních dat společnostmi a vládami. Vlády využívají databázi společností, stále však vidíme různé úrovně ochrany, která se týká prvního a třetího pilíře – což považuji za velmi znepokojující.

Druhým bodem je – a těší mě, že můj pozměňovací návrh, který se tohoto týkal, byl přijat –, že také zločinci všemi možnými způsoby využívají internet ve svůj prospěch. Krádeže identity znepokojivě narůstají, a proto musíme Evropskou komisi vyzvat, aby vytvořila kontaktní místo pro takový druh krádeží – nejen jako způsob výměny informací, ale také ve prospěch obětí.

Zatřetí, globální normy jsou opravdu nezbytné. Práce na nich probíhá, ale takové normy musí být koncipovány za otevřeného demokratického procesu a nikoliv úředníky Evropské komise, kteří vyjednávají s úředníky Spojených států.

Konečně, zatímco Evropská komise často vyslovuje ušlechtilá slova o svobodě a občanských právech, všimla jsem si, že za vedení komisaře Frattiniho a s pomocí Rady byla v minulých letech přijata nesčetná opatření, která umožňují dnem i nocí špehovat občany a omezovat jejich svobody. Je nejvyšší čas, abychom vyhodnotili, co se stalo a jaké důsledky z toho vznikly. Proto bych ráda skončila návrhem Komisi: vyzývám ji, aby v nadcházejícím období zavedla samostatného komisaře pro občanská práva a svobody.

Předsedající. – Poskytl jsem paní in't Veldové o trochu více času, protože má na Twitteru 400 stoupenců. Já jsem jich měl jen devět. Teď už jich mám čtyři sta padesát.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, hovořím jménem našeho kolegy, pana Toubona.

Nejdříve bych rád poděkoval panu Popovi, který odvedl vynikající práci při snaze o dosažení dohody, která je pro nás všechny přijatelná bez ohledu na krajní postoje přijaté k tomuto problému některými členy Socialistické skupiny v Evropském parlamentu a skupiny Zelených/ Evropské svobodné aliance

Zpráva vznáší důležitou otázku nalezení rovnováhy mezi bezpečností a základními svobodami na internetu. Samozřejmě zatímco pro mnohé je tato nová technologie synonymem pokroku a příležitostí, není bez rizik. Například je důležité garantovat na tomto médiu svobodu projevu a přístupu k informacím a zároveň zajistit, že budou respektovány i jiné svobody, jakými jsou ochrana soukromí osob a osobních dat a ochrana duševního vlastnictví.

Zpravodaj, pan Lambrinidis, který odvedl vynikající práci, tak vzal v úvahu nové typy internetové kriminality a nebezpečí, které představují, a to zejména pro děti. Bohužel zpráva zůstává v jiných bodech nejednoznačná a dokonce i nebezpečná.

Cílem pozměňovacích návrhů, které předložili paní Hieronymiová, pan Mavrommatis a pan Toubon, je ozřejmit, že útoky na základní svobody by neměly být ve jménu svobody projevu a přístupu k informacím podpořeny.

Členské státy a poskytovatelé internetu by si měli ponechat nějaký manévrovací prostor, aby mohli nalézt nejlepší řešení k zajištění toho, že práva některých nezabrání zcela výkonu práv těch ostatních. Zákony se

musí vztahovat na internet stejně jako všechno ostatní. Internet nemůže být virtuálním prostorem, kde čin, jenž v reálném světě zakládá trestný skutek, je přípustný a dokonce i chráněný prostě díky účinku technologií a díky způsobu, jakým jsou používány. V našich demokratických společnostech je v sázce právní stát.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Pane předsedající, rád bych blahopřál svému kolegovi a příteli, panu Lambrinidisovi, ke zprávě, kterou koncipoval, a dále k značně vyváženému ústnímu vysvětlení toho, co chce se zprávou udělat.

Přinesl jsem knihu, kterou je *Smlouva o Ústavě pro Evropu*. Tato kniha byla schválena 90 % španělských voličů a většinou vnitrostátních parlamentů zemí, k nimž my, poslanci EP, patříme.

Nevstoupila v platnost kvůli určitým obtížím politické povahy, ale tento text je klíčovým, protože zahrnuje – a osobně to vnímám jako mandát od svých voličů – Listinu základních práv Evropské unie. Věřím, že tato Listina přináší principy vytýčené panem Lambrinidisem v jeho zprávě.

Zprvė, internet je oblastí svobody, modernosti a rovných příležitostí, kde lidé navzájem komunikují, jsou ve styku a poskytují si informace, vyměňují názory a sdílejí znalosti. Toto právo je přiznané článkem II-71 Smlouvy o Ústavě pro Evropu.

Zadruhé, internet by měl chránit svobodu a rozvoj informační společnosti způsobem, který je slučitelný se zřetelem k duševnímu vlastnictví a ochraně soukromí uživatelů. Výslovně je právo na duševní vlastnictví a také právo uživatelů na soukromí přiznáno článkem II-77 návrhu Evropské ústavy.

Zatřetí, musíme usilovat o odpovídající rovnováhu mezi ochranou práv, budování nabídky a trhu pro legální digitální obsah na internetu a rozvojem, jenž je otevřený novým podnikovým modelům, které se objevují na internetu. Musíme se také zabývat ochranou osobních dat, což je přiznáno článkem II-68 návrhu ústavy.

Věřím proto, že Lambrinidisova zpráva tyto otázky zahrnuje. Nezabývá se samozřejmě podrobnostmi podmínek, požadavků, důsledků a sankcí, které vyplývají ze zneužití internetu, ale jsem přesvědčen, že to by bylo vhodné pro právní dokument a že o tomto aktuálně nediskutujeme.

Claire Gibault (ALDE). – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, jako umělkyni je mi smutno, jsem velmi šokována nedostatkem zájmu, který zpráva pana Lambrinidise vykazuje vůči odvětví kultury.

Zdůraznila bych, že bychom vždy měli celkově zabezpečit a chránit práva jednotlivců, v souladu s Listinou základních práv Evropské unie, a měli bychom zaručit práva a svobody všech dotčených stran. Informační společnost je stále důležitějším hospodářským odvětvím, ale je také důležitým zdrojem inovací a tvořivosti, která soudobou ekonomiku podpírá.

To mimo jiné znamená, že přístup k rozličné kultuře a ke vzdělání pro všechny musí být zaručen v rámci kontextu úcty k právu Společenství a že hodnota tvůrčí práce autorů a umělců, i v digitální ekonomice, musí být náležitě respektována. Takové uznání ale znamená honorování za všechny způsoby, jimiž je jejich tvůrčí přínos využíván, aby ze své profese mohli žít a mohli se jí zcela svobodně věnovat.

V této souvislosti nesmí být právo duševního vlastnictví nahlíženo jako překážka, ale naopak jako hnací síla tvůrčích činností, zejména v kontextu rozvoje nových on-line služeb.

Na druhou stranu věřím, že dokonce i na internetu musí být rasistický, nenávistný nebo revizionistický projev trestán. Svoboda projevu musí být uplatňována odpovědně. Musí být nalezena rovnováha mezi svobodou přístupu k internetu, úctou k soukromí a ochranou duševního vlastnictví. Proto vás vyzývám, dámy a pánové, abyste podpořili moje pozměňovací návrhy 2 až 6.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Pane předsedající, již se skoro stalo naším zvykem zkoumat zprávu o internetu na každém plénu. To je dobře, protože to poskytuje členským státům a Evropské unii příležitost konečně se účinně zabývat těmito zásadními otázkami, které se týkají užívání internetu. Blahopřeji svému ctěnému příteli, panu Lambrinidisovi, k tomu, že souhlasil se začleněním pozměňovacích návrhů poslanců do své velmi rozsáhlé zprávy, čímž dodal tématu, o kterém diskutujeme, několik nových aspektů.

Minule Parlament zkoumal otázky týkající se videoher na internetu a nebezpečí pro nezletilé a financování mechanismu Evropské unie pro bezpečný internet pro nezletilé. Dnešní rozprava mě stále více přesvědčuje, že při konečné analýze vše nakonec skončí u otázky právního přístupu.

Proto si myslím, že jedinou věcí, ke které bychom měli vyzývat, je právní studie týkající se četných problémů, které vyvěrají z používání internetu. Zpráva proto bude užitečná jako katalog, jenž musí být detailně prozkoumán právními experty, kteří pak zrealizují výzkum, jenž poskytne různým zúčastněným stranám zmíněným ve zprávě nástroje pro navržení právních předpisů, které zajistí princip právního řádu, co se týče demokratického používání internetu. Přirozeně nemůžeme hovořit o demokracii, pokud nemají všichni občané právo internet používat bez ohledu na svou finanční situaci. Takto dnes věci nestojí, ale doufáme, že jednou budou.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Dámy a pánové, dovedete si představit život bez internetu? Co se mě týče, já nedovedu. Pocházím z Estonska, které v dostupnosti internetu v globálním měřítku vede. Možná proto máme větší zkušenost s nebezpečími internetu, od počítačové války, která se na mou zemi zaměřila před dvěma lety, až po skutečnost, že podle mezinárodního výzkumu se naše děti staly obětí počítačové šikany více než děti v mnoha jiných zemích.

Prostřednictvím různých zpráv vydaných v posledních letech se Evropský parlament snažil nalézt odpověď na otázku „Co je internet?“. Případnější otázkou by dnes bylo, zda je internetový svět zvláštním prostorem, jak se říká – virtuálním světem –, jenž není součástí skutečného života, nebo zda je součástí veřejného prostoru. O tom také diskutuje pan Lambrinidis ve své zprávě, v níž uvádí, že naším hlavním úkolem je nalézt vhodnou rovnováhu mezi soukromím a bezpečností.

Kdykoliv je zmíněno omezení internetové svobody, vždy dojde na svobodu projevu – svoboda projevu je právem na šíření myšlenek, názorů, přesvědčení a dalších informací, ale také zahrnuje odpovědnost. Ráda bych poděkovala zpravodaji a doufám, že budeme mít všichni sílu nalézt odpověď na tuto otázku: co je internet; je možné ho regulovat, a pokud ano, jak by se to mělo udělat? Vzhledem k tomu, že je internet jedním z nejjasnějších znaků globalizace, musí být také náš přístup k této otázce mezinárodní.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Dámy a pánové, obsah této zprávy plně odpovídá svému názvu. Zahrnuje práva v Listině základních práv Evropské unie a v Úmluvě OSN o právech dítěte a klade si za cíl chránit děti před zločinem. Blahopřeji zpravodaji.

Internet je světem, kde se objevují skutečnosti, které nejsou výslovně definovány jako porušení práv a svobod nebo jako trestné činy proti nim. Příležitosti k vyjádření, k nalezení informací a sociálních kontaktů jsou často nahrazeny jejich pravým opakem. Internet poskytuje úrodnou půdu pro obcházení předpisů a pro žádná omezení projevů.

V podmínkách nabízejících anonymitu a žádnou kontrolu je výsledkem odmítnutí odpovědnosti za výběr a použití jazykových prostředků. Tyto prostředky jsou často prostoupeny slangem, cynismem a dokonce i vulgaritou. Vyvíjejí se do jazyka nedůvěry a nenávisti, přecházejí do každodenního užívání a stávají se vzorem pro napodobování a formování určitého postoje.

Takový jazyk nepřispívá k sociálnímu, duchovnímu a morálnímu blahu dítěte a nevede ke kultuře a hodnotám. Proto zaměřuji svou pozornost na potřebu oddělené analýzy jazyka používaného na internetu a jeho vlivu na osobní rozvoj dítěte.

Csaba Sógor (PPE-DE). – Paní předsedající, jsem jedním z těch, kdo by rád zajistil pokračování internetové svobody. Tvůrci internetu měli velkou víru v základní dobrotu lidstva a mám sklon tuto víru sdílet. Bohužel u internetu často platí, stejně jako v každé lidské společnosti, že musíme čelit smutné skutečnosti, že je regulace potřebná k zajištění toho, aby ti, co se nemohou chránit sami, byli chráněni. Bezpečí jednotlivce je základním právem, stejně jako právo svobody slova a sebevyjádření.

Ohavnosti jako dětská pornografie a pedofilie stejně jako internetové podvody musí být zastaveny. Nemůžeme tolerovat internetové dravce žádného druhu, a když zde o tomto velmi zajímavém tématu diskutujeme, rád bych upoutal vaši pozornost k méně diskutované skutečnosti: internet je také plný stránek, které podněcují nenávist, násilí a nesnášenlivost vůči všem typům menšin a mezi nimi vůči etnickým menšinám. Je to stránka internetu, která potřebuje naši pozornost. Musíme zajistit, aby se i menšiny cítily chráněny. Je nepřijatelné, že mnoho extremistických skupin používá internet k podněcování nenávisti a xenofobie.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pane předsedající, ráda bych upoutala pozornost k několika problémům, které jsou s internetem spojeny.

Zprv, ráda bych odkázala na ochranu osobních dat a ochranu diskrétnosti ve vztahu k elektronickému hlasování, které umožňuje lidem s handicapem vykonávat svá práva jako občané. Zadruhé bych měla zmínit ochranu duševního vlastnictví ve vztahu k uměleckému materiálu, jenž může být prostřednictvím internetu

snadno předáván dál. Další záležitost se týká ochrany dětí před škodlivým obsahem, jako jsou brutální záběry a pornografie, prostřednictvím vhodných filtrů a vzděláváním rodičů. Čtvrtou záležitostí je problém ochrany dětí před pedofily a únosci a také příležitost sledovat zločince za použití stop, které na internetu zanechávají, jako je adresa pedofila nebo nahrávky trestných činů zachycených mobilními telefony a potom vystavených na internetu. Pokud by prohlášení, která v Německu na internetu učinil mladík, nebyly přehlíženy, jeho oběti by stále žily, konkrétně děti a učitelé, které zastřelil. Další otázka, která je ve skutečnosti nejdůležitější, se týká respektování svobody slova a zde by měl být zákon respektován stejně jako v každé jiné oblasti. Některé z těchto problémů vyžadují nová technická řešení. Zpravodaji blahopřeji.

Ján Figel', člen Komise. – Pane předsedající, rád bych poděkoval všem řečníkům za jejich angažované a zajímavé příspěvky. Rád bych doplnil dva body k tomu, co jsem řekl na začátku. Například sdílíme obavy týkající se práva na duševní vlastnictví a vyrovnaný přístup, který je v této věci zapotřebí. Je to důležité pro celkový vývoj nebo rozvoj informační společnosti. Vynucení těchto duševních práv musí být řádně vyvážené se základními svobodami nebo právy, které jsou ve zprávě vyjmenované, včetně práva na soukromí, ochrany osobních dat a práva na účast v informační společnosti.

Mnoho z vás zmínilo děti – nezletilé – ochranu těch, kteří patrně nejvíce čelí výzvám, a oni u počítačů sedí denně. Zde bych nejen doporučil, ale důrazně vybídl partnery, členské státy a instituce, aby spolupracovaly s programem Bezpečnější internet 2009–2013. Má na to k dispozici poměrně významný rozpočet. Byly již podniknuty akce proti nepatřičnému nebo nelegálnímu obsahu, ale také proti škodlivému chování nebo jednání, jako je podvodné získávání důvěry dětí nebo šikana, které již zde byly zmiňované.

Existuje mnoho otázek, ale já bych se rád přimluvil za zavedení vážně myšlených politik závazků, jak národních, tak mezinárodních. Máme směrnici o soukromí a elektronické komunikaci, hodně konkrétních akcí nebo akčních plánů, Evropský program na ochranu kritických infrastruktur. Proto jsem řekl, že nepotřebujeme další legislativu, ale spíše řádné a vhodné provádění a potom samozřejmě další hodnocení a zlepšení. Někdo správně zmínil telekomunikační balíček. Včerejší trialog dává hodně naděje na konečnou shodu.

Na závěr chci říci, že byl letošní rok vyhlášen Evropským rokem tvořivosti a inovací a jeho motto je: představ si, tvoř, inovuj. My si možná neumíme představit svět bez internetu, ale je důležité si představovat a tvořit a inovovat, aby byl bezpečnější a blíže lidstvu a lidské odpovědnosti.

Stavros Lambrinidis, zpravodaj. – Pane předsedající, rád bych poděkoval Komisi. Abych usnadnil život překladatelům – protože mluvím mimo psaný text – budu výjimečně hovořit anglicky.

Respektuji vnímavost těch, kdo mají obavy o ochranu duševního vlastnictví. Mám ale dojem, že bojují bitvu u nepravé zprávy. Má zpráva není zprávou zaměřenou na jediné téma; jedná se o zprávu, která hovoří obecně o ochraně základních práv a bezpečnosti na internetu, a to je také důvod, proč získala jednomyslnou podporu.

Pokud však jde o odkazování na práva na duševní vlastnictví, jeden by si při poslechu některých projevů myslel, že je zpráva ignoruje. Zejména mi dovolu přecíst, do jaké míry jsme se snažili v této zprávě o rovnováhu. V odst. 1 písm. k) vyzýváme Radu, aby „v návaznosti na posouzení míry, do jaké je to nezbytné a přiměřené s přihlédnutím k současnému inovačnímu výzkumu, přistoupila k přijetí směrnice o trestních opatřeních zaměřených na vymáhání práv duševního vlastnictví“. To zpráva uvádí.

Pozměňovací návrhy jsou ale všechno, jen ne vyvážené. Pozměňovací návrhy, které vypouští to, k čemu zpráva vyzývá – což je zákaz systematického sledování všech uživatelů, ať se jedná nebo nejedná o podezřelé a ať jsou nebo nejsou vinní, chránit jakékoliv právo na bezpečnost – jsou všechno, jen ne vyvážené. Vyzývají nás, abychom se zcela zřekli základních práv k ochraně něčeho jiného.

Zadruhé, pozměňovací návrhy, které vypouští nebo splachují velmi přesný a konkrétní odkaz ve zprávě – aby kontroverzní politický proslov nebyl předmětem trestního stíhání –, jsou pozměňovací návrhy, s nimiž nesouhlasím, a jsem rád, když slyším, že mnoho dalších v této místnosti také nesouhlasí.

Politický projev musí být chráněn, a to zejména je-li kontroverzní. Pokud bychom všichni v této místnosti spolu souhlasili, nepotřebovali bychom legislativu zaručující svobodu slova. Je to pro případ, kdy nesouhlasíme – a zejména k ochraně projevu, který může zejména vzbudit hněv v lidech, jako jsem já nebo někdo jiný –, proč máme tyto zákony. Odkaz ve zprávě nehovoří o projevu, který „zakládá trestný čin“. Hovoří jasně o „kontroverzním politickém“ projevu. Proto všechny žádám, aby ve zprávě podpořili konkrétně tento odstavec a aby podpořili zprávu obecně.

Jsem hluboce vděčný všem – dokonce i těm, kdo se mnou nesouhlasí –, kdo jsou dnes v noci zde. Víím, že to není jednoduché. Děkuji vám za podporu v průběhu všech těch měsíců, které vedly k této zprávě. Těším se, že s vámi budu v budoucnu pracovat na vašich zprávách a že vám projevím podobné pochopení a podporu.

Předsedající. – Děkuji vám, kolegové. Děkuji vám, pane Mavrommatisi, za názor a zvláště děkuji zpravodaji, panu Lambrinidisovi, za jeho úspěch a za důležitou a zajímavou zprávu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 26. března 2009.

Písemná prohlášení (článek 142)

Neena Gill (PSE), písemně. – Blahopřeji zpravodaji k této zprávě. Věřím, že internet rozšířil životy Evropanů bezpečně způsoby. Zvětšil naši možnost mít přístup ke znalostem, pomohl nám pochopit svět kolem nás a posílil naše společenské vazby s jinými lidmi.

Ale voliči mi říkají, že mají také obavy z nebezpečí internetu. Na dosah ruky máme pozoruhodnou technologii, ale svoboda, kterou nám poskytuje, umožnila zločincům technologii zneužít. Tato zpráva svým zaměřením na základní práva má před sebou ještě dlouhou cestu k bezpečnějšímu internetu. Na minulém dílčím zasedání jsme hovořili o potřebě řešit dětskou pornografii. Prostřednictvím vytváření rovnováhy mezi svobodou a bezpečností, návrhy, o nichž jsme dnes hlasovali, vytvoří další důležitý nástroj pro boj proti této hrozbě.

Zpráva také nastoluje otázky týkající se elektronické gramotnosti. Jako společnost se nemůžeme dále posunout, pokud tím, že podpoříme nové svobody pro některé, omezíme práva těch, kdo internet znají méně. Ochotně jsme přijali hluboké změny, které internet vytvořil. Abychom se posunuli ještě dále, měli bychom nyní naši pozornost posunout k vypořádání se s negativy této revoluce, a to stejně ochotně.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písemně. – (RO) Je dobře známo, že je stále obtížnější internet kontrolovat, ale ochrana základního práva na soukromí na internetu a zajištění toho, aby byl internet bezpečnější, musí být mezi prioritami vlád členských států.

Používání internetu nabízí bezpočet výhod, ale nesmíme zapomenout na nebezpečí zneužití, jemuž jsou někteří uživatelé internetu vystaveni.

Proto, aby se tato zneužívání omezila, je naší povinností definovat standardy pro ochranu dat, bezpečnost a svobodu projevu jak na evropské úrovni, tak na úrovni členských států.

Na druhé straně je naléhavě nutné přijmout opatření k boji proti počítačové kriminalitě a v tomto případě bych ráda zdůraznila, že je důležité navrhnout globální strategii.

Trvám na tom, že v boji proti počítačové kriminalitě musí existovat aktivní spolupráce mezi policejními orgány, poskytovateli internetových služeb, uživateli a dalšími provozovateli.

Musím skončit tím, že řeknu, že musí být zajištěno právo na vzdělání a na přístup k internetu, stejně jako právo na bezpečnost a ochrana práv těch, kdo internetové služby používají.

12. Provádění prohlášení ministrů sportu členských států Evropské unie přijaté na zasedání v Biarritzu v listopadu 2008 (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je rozprava o otázce k ústnímu zodpovězení, kterou položily Katerina Batzeliová a Doris Packová jménem Výboru pro kulturu a vzdělávání Komisi, k provádění prohlášení ministrů sportu členských států Evropské unie přijatého na zasedání v Biarritzu v listopadu 2008 (O-0049/2009 – B6-0223/2009).

Katerina Batzeli, autor. – (EL) Pane předsedající, pane komisaři, neformální rada ministrů sportu členských států EU v Biarritzu v listopadu 2008 byla prvním skutečným evropským sportovním fórem konaném na úrovni nadnárodní spolupráce.

Jedná se o první zásadní a důležitý krok. Principy jako subsidiarita, autonomie a samoregulace ve sportu jsou široce používány na národní a regionální úrovni. Nemohou však odpovědět na základní otázky, zda

má sport skutečně sociální úlohu nebo čistě komerční rozměr, což nevyhnutelně mění sportovní činnost na produkt vnitřního trhu.

V dnešní době intenzivní komercializace sportu a skutečnost, že byl sport otevřen čistě komerčním sektorům, jako je reklama prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků, mu propůjčily čistě ekonomické znaky. Soudní dvůr Evropských společenství byl již několikrát požádán, aby v konkrétních případech rozhodl, zda sportovní činnost je službou, která má čistě společenskou prospěšnost, nebo zda naopak zahrnuje ekonomické aspekty, které naznačují, že se jedná o službu obecně hospodářského zájmu.

Ačkoliv zvláštní společenská úloha sportu nezaručuje jeho obecné vyjmutí z pravidel zákonů Společenství, i nadále je uznávána a umožňuje omezení za předpokladu, že takové výjimky jsou zaručeny společenskou úlohou sportu samého.

Pane komisaři, existují určité otázky, které byly také položeny v otázce našeho výboru:

- zaprvé, stejná záležitost týkající se autonomie organizací: autonomie sportovních klubů a federací musí být zaručena. Existují ale jasné případy, kde samoregulace nezaručuje pro všechny zúčastněné strany rovné zacházení;

- zadruhé, Komise nám musí poskytnout nezbytné pokyny k otázce definice pojmu služby obecného hospodářského zájmu ve sportu a kritéria, jimiž jsou zavedeny svobody vnitřního trhu a pravidla soutěže a

- zatřetí, jedna záležitost, která možná není zmíněna v otázce k ústnímu zodpovězení, ale která má velkou důležitost, je ta, která vzešla na vnitrostátní úrovni, a to jak spravovat práva státního nebo soukromého rozhlasu a televizních stanic na pokrytí sportovních událostí. Vstup mnoha nových poskytovatelů soukromých služeb, kteří využívají nových technologií a telekomunikací, na trh bylo v podstatě to, co vlákalo mnoho sportovních federací do preferenčních prodejů těchto práv.

Mělo by být ale v tomto bodě zdůrazněno, že je to právě kvůli společenské úloze sportu, že by bylo chybou podporovat systém, v němž chybí solidarita mezi kluby a kde je podpořena hospodářská soutěž. Kolektivní vyjednávání, záležitost, kterou se pan Mavrommatis ve své zprávě také zabývá, by mělo podpořeno jako nejvhodnější a nejlépe vyhovující řešení pro sportovní sektor.

Ať již bude řešení jakékoliv, pane komisaři, musí respektovat nejen právní postupy trhu, ale také veřejnou úlohu sportu a skutečnost, že se jedná o společenskou komoditu, která musí být zpřístupněna všem vrstvám společnosti. Úloha a způsob, jakým jsou sportovní kluby organizovány, jsou důležitými faktory v tom, jak vyjednávají s Evropskou komisí a s Výborem pro kulturu a vzdělávání a Evropským parlamentem.

Ján Figel', člen Komise. – Pane předsedající, vítám prohlášení ministrů sportu členských zemí EU na jejich zasedání v Biarritzu v listopadu minulého roku. Jsou důležité tím, že krok za krokem pohánějí politickou diskusi o sportu dále a také tím, že posilují strukturu dialogu o sportu, jak bylo doporučeno v naší bílé knize v roce 2007. Bílá kniha o sportu dělá v realizaci dobré pokroky.

Nedávné prohlášení Evropské rady o sportu z prosince je také velmi důležitým krokem vpřed a vyzývá prioritně k zesílenému dialogu s MOV a se sportovním hnutím.

Komise rychle přešla k provádění obou výzev z politického hlediska. Dialog ve sportu ale zůstává náročným úkolem, a to s ohledem na rozdílnost sportů a složitost sportovních struktur.

V lednu v Lausanne jsem se setkal s prezidentem MOV, panem Jacquesem Roggem a představiteli mezinárodních sportovních federací. Setkání potvrdilo, že sportovní organizace skutečně ustupují od trvání na obecných výjimkách – „blokových výjimkách“ – z „acquis communautaire“ pro sport a jsou připraveny se zabývat tématy souvisejícími se sportem, které mají téma od tématu právní důsledky. Myslím, že se jedná o vhodný způsob, jak dosáhnout větší jasnosti, co se týče použití práva Evropské unie ve sportu, vedle pravidel poskytnutých bílou knihou.

Vyměňujeme si také názory se sportovními týmy. Má kancelář se minulý týden setkala s hlavními mezinárodními a evropskými sportovními federacemi, aby prodiskutovala svobodný pohyb atletů a nediskriminační aspekty ve sportu. Mám v úmyslu na tyto diskuse navázat tím, že uspořádám další setkání na této vysoké úrovni v červnu.

Konečně, bylo dosaženo pokroku při ustanovení struktur sociálního dialogu EU ve sportu. Začalo se fotbalem a věřím, že se bude pokračovat v dalších sektorech.

Co se týká podoby rámce dialogu, jednoduše nemůže existovat jediný, formální rámec pro konzultace se sportovním hnutím. S ohledem na specifickou organizaci sportu musí brát dialog v úvahu různé úrovně sportu.

Jsem oddán konstruktivnímu partnerství se všemi zúčastněnými stranami ve sportu, při respektování autonomie sportu, principů subsidiarity a právních rámců vnitrostátních a evropských. Myslím, že je to velmi důležité pro formování budoucí rámcové politiky EU pro sport, kterou – aniž bych chtěl předjímat vývoj ohledně Lisabonské smlouvy – bychom mohli zavádět již příští rok.

Zde bych také rád poděkoval Evropskému parlamentu a zejména Výboru pro kulturu a vzdělávání za jejich podporu. Zejména také vy jste schválili zvláštní rozpočtovou linii či rozpočet pro přípravnou akci, kterou brzy začneme realizovat. Toto je důležitá příležitost a pomůže nám koncipovat myšlenky pro naši cestu vpřed.

Manolis Mavrommatis, jménem skupiny PPE-DE. – (EL) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, jako zpravodaj Bílé knihy o sportu jsem měl možnost představit postoj Evropského parlamentu na zasedání ministrů sportu členských států Evropské unie v Biarritzu.

Bílá kniha zdůrazňuje potřebu respektovat autonomii a specifičnost sportu. Politická diskuse o sportu v Evropě často přisuzuje velkou důležitost takzvanému „evropskému sportovnímu modelu“. V průběhu diskusí s evropskými sportovními partnery o Bílé knize o sportu se Komise a Evropský parlament shodly, že ať již přijde cokoliv, specifičnost sportu musí být chráněna. Existují dva přístupy ke specifičnosti evropského sportu:

- zaprvé, specifičnost sportovních aktivit a sportovních pravidel a
- zadruhé, specifičnost sportovních struktur.

Co se týče druhé specifičnosti, Evropská unie uznává autonomii sportovních organizací a reprezentačních struktur, jakými jsou organizace, které organizují profesionální šampionáty.

Aby však bylo možné dosáhnout lepší a účinnější koordinace, musí existovat minimální regulace na evropské úrovni. A tak jak Komise, tak evropští sportovní partneři věří, že většinu výzev lze řešit prostřednictvím samoregulace v rámci respektování principů zdravého řízení a souladu s právem Společenství.

Obecně je Evropská unie obzvláště opatrná, když se jedná o její přístup k regulaci sportovních záležitostí, za předpokladu, že jsou v souladu s evropským právem.

Emine Bozkurt, jménem skupiny PSE. – (NL) Pane předsedající, Parlament tvrdě pracoval na Bílé knize o sportu a vyjádřil svou plnou podporu žádosti k Evropské komisi, aby vytvořila jasná pravidla pro uplatňování evropského práva na sport. Nejen Parlament, ale také sportovní organizace z celé Evropy volaly po srozumitelnosti. Je nelidské, že jsou ponechávány v temnotě, protože tak, jak se věci mají, musí občas o uplatňování evropského práva rozhodovat soudy. Ministři sportu členských států Evropské unie zopakovali v Biarritzu požadavek vůči Komisi.

Je čas, abychom se přímo od Komise dozvěděli, zda začala na těchto pravidlech pracovat. Může nám říci, kdy budou k dispozici? Je připravena uspořádat konferenci všech zúčastněných stran, zahrnující mimo jiné představitele světového sportu a Evropského parlamentu, aby spustila nebo urychlila tento proces a zlepšila co nejrychleji pro evropské sportovní organizace srozumitelnost?

To mě přivádí k dalšímu, úzce souvisejícímu bodu. Zkušenost ukázala, že v současnosti existuje jen málo nebo žádné dobré mechanismy pro dialog ve sportu. Nejjasnějším příkladem je diskuse o novelizovaném antidopingovém kodexu Světové antidopingové agentury (WADA). Zoufale lne k nepoužitelným pravidlům a neexistuje naprosto žádný rámec pro skutečný dialog s evropskými orgány a samotnými sportovci pro hledání řešení s možností vytvořit antidopingovou politiku, která je účinná a respektuje občanská práva a soukromí sportovců. Měla jsem mnoho rozhovorů se sportovci a oborovými organizacemi, které si stěžují na nedostatek konzultací a na to, že WADA a Mezinárodní olympijský výbor si kladou požadavky, ale nejsou otevření informacím. Odpověď agentury WADA na včerejší návrh přednesený UEFA a FIFA sám ukazuje, že je otevřený přístup mimo jakoukoliv diskusi.

Co se týče antidopingové politiky, do jaké míry na sebe Evropská komise vzala zavedení konzultací o ochraně občanských práv evropských sportovců a jak si myslí, že by měl být konzultační rámec pro sport zaveden – obecně i v této záležitosti? Je Komise také toho názoru, že taková konzultace musí být a priori vzájemná?

Zdzisław Zbigniew Podkański, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, otázka k ústnímu zodpovězení týkající se dalších následných kroků po prohlášení ministrů sportu členských států Evropské unie přijatém na zasedání v Biarritzu v listopadu 2008 je oprávněná. Dynamické změny ve společnosti jsou doprovázeny změnami ve sportu. Nárůst problémů v současném sportu zůstává bez odpovědi a bez reakce ze strany zaměstnavatelů. Ve sportu procházíme zvláštní krizí. Mezi jiným narůstá doping a obchod s mladými závodníky.

Zacházení se sportovci, zejména mladými, jako by byli zboží určené k prodeji, jim znemožňuje, aby v dospělosti pokračovali ve své kariéře mimo sport. Ministři správně vyzývají k tomu, aby mladí atleti a atletky získali přístup k dvojímu studijnímu plánu zahrnujícímu vzdělání a sport, a ke zvýšenému úsilí poskytnout příslušnou vybavenost a infrastrukturu. Navržená zlepšení, která se vztahují k soutěživosti mezi mladými sportovci, jsou dobrá, ale nesmějí způsobit vyloučení jiných sportovců, jejichž výkon je lepší.

Je zde proto značná řada ohrožení a pochybností. Ohrožení mají globální charakter, a tak je rozumná koordinace ze strany Společenství v podobě konzultačních rámců přijatelná, dokud nebude povinná. Vždy ale zůstává otázka týkající se podrobností. Když přímo odkážu na druhou část otázky k ústnímu zodpovězení, lze říci, že veškerá institucionální koordinace řízená shora dělá dojem, jako by měla nahradit vnitrostátní vlády. Tomuto pokušení nesmíme podlehnout.

Ivo Belet (PPE-DE). – (NL) Pane předsedající, prezident UEFA, pan Michel Platini, předložil nedávno Evropskému parlamentu vynikající návrhy na omezení pohromy v podobě obchodu s mladými fotbalovými hráči. Existuje zde jasná souvislost s otázkou, kterou položila paní Batzeliová. Návrh UEFA je jasný: skoncovat s mezinárodním přestupy mladých hráčů, dětí mladších 18 let. Samozřejmě se jedná o choulostivou záležitost, jelikož to mnozí vnímají jako porušení svobody pohybu v Evropě.

Otázkou je, jaký zájem a který princip zde vítězí. Všichni souhlasíme, že odpovědí je řádná výchova mladých lidí a dětí, a to jak ve škole, tak ve sportovních klubech. Obchodování s mladými lidmi, někdy z jednoho konce Evropy na druhý, ať již s doprovodem rodiny nebo bez nich, nemůže být pro vyváženou výchovu prospěšné. A proto má otázka k panu komisaři: máte v úmyslu podpořit a obhajovat tento návrh UEFA a máte také v úmyslu zahájit dialog na toto téma s aktéry – hráči, kluby, ligami a federacemi – v brzkém horizontu?

Mám také druhou otázku: týká se pravidla „šest plus pět“, které má také za cíl chránit mladé hráče a podnítit kluby, aby více investovaly do tréninku své mládeže. Německý výzkumný institut pro evropské záležitosti (INEA) nedávno z podnětu FIFA provedl na toto téma výzkum a zjistil, že je princip „šest plus pět“ skutečně přijatelný a slučitelný s evropským právem. Pane komisaři Figel'i, jaký na to máte názor? Rádi bychom, také abyste vy, Evropská unie, vstoupili v jednání na toto téma s řídicími sportovními orgány, a to ve světle zvláštní povahy kopané, v čemž jsme zajedno, a také samozřejmě s výhledem na Lisabonskou smlouvu.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Pane předsedající, velmi děkuji panu komisaři za jeho úvodní prohlášení. To, na co se všichni ptají, je právní jistota.

Mám několik souvisejících otázek a také jednu týkající se Lisabonské smlouvy, pokud bude ratifikována. Jako dobrý konzervativní euroskeptik bych však měl říci, že doufám, že nikdy nebude.

Zajímalo by mě ale, co to bude znamenat – pokud bude ratifikována – pro sportovní organizace a řídicí orgány? Mnoho z těchto řídicích orgánů věří, že konkrétně uzná jejich specifickou, specifickou sportu. Mohl byste nám tedy říci, pane komisaři, jak toto uznání v nové smlouvě sportu pomůže? Bude mít pak sport možnost získat různé odchylky, jako třeba ze zákona o zaměstnanosti a jiných zákonů, čehož se v podstatě snaží dosáhnout?

Co se týče právní jistoty, je tolik otázek, se kterými by měla a mohla Komise sportovními organizacemi pomoci již nyní. Měly by zahraniční podniky investovat obrovské sumy peněz do sportovních klubů v Evropě? Nemám s tím žádný problém. Nahlížím to v podstatě jako přímou investici, a proto jako velmi pozitivní věc. Ale sportovní organizace a řídicí orgány si myslí, že je to špatné. Takže jaký je váš výklad sportovních organizací, které takovou praxi zakazují?

Jak můj kolega pan Belet řekl: UEFA v současnosti navrhuje zakázat přestupy hráčů mladších 18 let do zahraničí. Evropské zákony za pracujícího uznávají toho, kdo dosáhl alespoň 16 let věku, takže co se stane ve stávající situaci, v níž se nacházíme, když 17letý napadne skutečnost, že mu nebylo umožněno přestoupit do velkého klubu v zemi, která není jeho?

Hráči domácího původu; „šest plus pět“ s FIFA: jaké je vysvětlení těchto dvou bodů? Kopaná se vždy o tato témata velmi zajímá a zdá se, že celou agendu pohání. Nicméně všechny tyto záležitosti také ovlivňují svazy póla a rugby a hráče stolního tenisu – dotýká se to všech sportů.

Sledujeme širší sportovní záběr? Otevře Komise fórum, kam sportovní svět může vstoupit a otevřeně s Komisí hovořit o některých z problémů, které má, a získávat také pravidelně odpovědi na některé z těchto otázek – bez ohledu na to, zda Lisabonská smlouva bude nebo ne?

Předsedající. – Pane komisaři, máte slovo – s vědomím toho, že padlo mnoho otázek, ale pro ústní zodpovězení byly vlastně jen dvě.

Ján Figel, člen Komise. – Pane předsedající, to je pravda. Obvykle jsou otázky snazší než odpovědi a obvykle je více otázek než odpovědí, ale věřím, že společně dokážeme nalézt více a lepších odpovědí.

Je to všechno o spolupráci, nejen mezi Parlamentem a Komisí, ale zejména se světem sportovních sdružení, federací, členských států a zúčastněných stran. Pokud jsou odpovědní a otevření, sejdou se a hledají řešení, která jsou přijatelná a slučitelná se zákonem. Jinak přizpůsobíme a změníme zákon, ať již na vnitrostátní nebo evropské úrovni. Čili takto bychom měli postupovat. Těším se, že tento přístup udržíme.

Myslím, že se od roku 2007 hodně změnilo. Nechci se opakovat nebo znovu doporučit přečtení bílé knihy. Existuje kratší verze a také verze s přílohami. Když jsme se o ní pokoušeli poprvé, dali jsme dohromady popisy všech případů a všech rozhodnutí týkajících se sportu, což vytvořilo jakousi mapu, která nám ukazuje, jak se sport vztahuje k právu Evropského společenství nebo politikám. Samozřejmě navrhujeme další metodiky. Navrhli jsme – a v Biarritzu jsem představil – metodiku pro tělesné cvičení, což by mohlo podpořit objem, intenzitu a kvalitu tělovýchovného vzdělávání v našich společnostech a zejména ve školách. Měla by být přijata Radou ministrů zdravotnictví členských států. Nemáme Radu ministrů sportu členských států, ale nakonec hlavním důvodem je, že se to vztahuje k veřejnému zdraví.

Nemůžeme mít jednu specifickou sadu pravidel pro všechno. Řekl jsem, že se můžeme zabývat specifickými konkrétními záležitostmi spíše podle témat než případ od případu. Příště se doufám budeme zabývat udělováním licencí – jak systém udělat transparentnějším a udržitelnějším a jak vytvořit sadu principů pro naše licenční politiky. Samozřejmě UEFA nebo její partneři by měli mít za toto konkrétní odpovědnost, ale můžeme pomoci. Je v našem zájmu podporovat principy, jako je samoregulace, transparentnost a udržitelnost, a můžeme i jinak významně přispět ke zlepšením v udělování licencí.

Podpoříme antidopingovou konferenci. Ta nabízí velkou příležitost říci k tomuto tématu daleko více, ale jsem proti založení jiné agentury nebo evropské WADA. Také jsem veřejně řekl, že existuje NADAS, Evropská síť pro spolupráci mezi národními antidopingovými agenturami v našich zemích, ať veřejnými nebo soukromými. Evropa musí být aktivnější a jednotnější. Musíme se poučit z WADA a měli bychom to udělat rychle. Existují rozepře. Hovořili jsme o kodexu chování s paní Bozkurtovou. Dnes jsem v televizi viděl Seppa Blattera a Johna Fahey, předsedu WADA, jak diskutují o tom, jak by mohli jít boj proti dopingů a fotbalová soutěž rukou v ruce poté, co bude kodex chování přijat, a zde je problém.

Co se týče boje proti dopingů, myslím, že k tomu, aby byla Evropa věrohodnější, potřebujeme více vnitřní spolupráce. Máme Radu Evropy, máme také úmluvu. Máme mnoho důvodů být soudržní, co se týká našeho přínosu světu boje proti dopingů nebo světu, jenž proti dopingů bojuje účinněji. Řekli jste, že dialog v této oblasti není jednoduchý – myslím nejen co se týče boje proti dopingů, ale sportovních záležitostí obecně. Je pravda, že je to občas obtížné i na mezinárodní a evropské úrovni nebo mezi různými disciplínami nebo segmenty, ale mohu vás ujistit, že kultura dialogu a otevřenosti a připravenost zapojit se do dialogu roste.

Účastnil jsem se otevření kanceláře EOC v Bruselu, která se nachází velmi blízko centra na Rond Point Schuman a Komisi, Radě a Parlamentu. To znamená stálou přítomnost Evropských olympijských výborů a MOV v evropských orgánech, a to za účelem dialogu a spolupráce. Říká to něco o důležitosti a vzájemné připravenosti pracovat v dialogu za účelem nalezení řešení.

Co se týče mezinárodních přestupů, jsem také pro ochranu mladých a podporu trénování a vzdělávání. V roce 2001 jsme přijali rozhodnutí nebo dohody o mezinárodních přestupech. Obecná věková úroveň je kolem 18 let, ale v Evropě existuje specifické opatření pro věk mezi 16 a 18 roky. Pokud se neprokáží závažné nebo kritické problémy, nemusíme jej měnit, ale spíše podporovat více kvalitnějšího tréninku a práci s talentem v Evropě.

Proto jsme například podporovali pravidlo hráčů domácího původu, protože hlavně propaguje tento druh zacházení. Samozřejmě se nejedná o absolutní pravidlo, ale týká se specifických opatření. Upřednostňujeme

nebo podporujeme specifičnost podle určitých pravidel. Řekli jsme, že se k tomuto rozhodnutí vrátíme do pěti let, abychom zjistili, jaký byl skutečný dopad – nejen teorie – tohoto nového pravidla. „Šest plus pět“, tak jak dnes stojí, není prostě slučitelné se zákony EU, jak se ve studii ukázalo. Mluvili jsme s nimi a četli jsme materiály, ale není v nich nic nového. V podstatě nemůžeme říci, že se studií souhlasíme.

Ale musím říci, že dialog mezi Evropskou komisí a jejími partnery, včetně FIFA – zejména po posledních událostech v Biarritzu a Lausanne – je skutečný a velmi konkrétní. Co se konkrétně týče záležitosti „šest plus pět“, budeme dále pokračovat. Dokonce i FIFA říká, že neexistuje důvod k ukvapenému přístupu, ale spíše je zde potřeba velmi konkrétních a věrohodných odpovědí. Nechtějí se dostat do formálních sporů. Domluvili jsme se, že vytvoříme více prostoru pro odborné posudky a pro více výměny. Myslím, že je to velmi prospěšné.

Co se týče Lisabonské smlouvy a uznání specifičnosti, do článku 149 Smlouvy o Evropské unii byly vloženy dvě zvláštní klauzule týkající se vzdělávání, mládeže a sportu. Týká se také úrovně způsobilosti. Jedná se jen o podpůrnou akci, čili Unie nebude mít žádnou pravomoc rozhodovat, ale jen podporovat členské státy v propagaci integrity sportovců a sportovkyň. Mohlo by být užitečné zorganizovat Sportovní radu, jako máme pro vzdělávání a mládež, což možná bude rozšířený formát. Mohl by pomoci vybudovat první sportovní politiku a sportovní program EU, ale nebude znamenat změnu architektury nebo obecné odchýlení. Specifičnost podle tématu, která je skutečná a neznamena obvyklý režim, musí být obhajitelná tváří v tvář systému nebo Evropskému dvoru.

Můj názor jen odráží názor Komise. Co se týče vysvětlení zákonů Evropské unie, náš názor není konečný. Zejména v této oblasti je řada otázek propojených. Rádi bychom podpořili zvýšenou právní jistotu, a proto jsme proces začali. Bílá kniha existuje a Akční plán Pierre de Coubertina zlepšuje její čtivost a konkrétnost, ale je to proces. S Lisabonskou smlouvou budeme schopni pomoci více, ale bez ní zůstaneme na úrovni, jíž jsme nyní dosáhli.

Mluvil jsem o přestupech mladých do 18 let věku. Co se tohoto týče, FIFA udělala velmi dobré rozhodnutí nejen ohledně přestupů, ale i podpory a ochrany nezletilých ve sportu – v kopané – a myslím, že se jedná o správný přístup. Takže v některých oblastech UEFA dává dobrý příklad, například co se týče hráčů domácího původu, a v některých oblastech dává dobrý příklad FIFA, například co se týče ochrany nezletilých. Myslím, že můžeme pomoci oběma, a je důležité, aby to bylo slučitelné uvnitř světa kopané.

A nakonec – a omlouvám se, že jsem odpověděl dlouze – co se týče sportovního fóra, které zmínil pan Heaton-Harris, vlastně jsme ho založili. V Biarritzu jsme měli ministerskou konferenci s účastí významných partnerů, ale před ní se konalo fórum s více než 200 zúčastněnými stranami z nejrůznějších sportovních oblastí. Bylo to velmi pozitivní, komunikativní a otevřené fórum a chceme v něm pokračovat. Věřím, že pod švédským nebo zejména španělským předsednictvím budeme schopni uspořádat další, které bude odrážet pokrok, jež jsme udělali, a zároveň vyjádří závazek dále pokračovat.

U tohoto bodu jsem byl, když jsem začal odpovídat na otázky – pracovat společně transparentním, řádným a věrohodným způsobem. Pokud to bude ten případ, Evropa se stane vedoucí oblastí, kde je sport chráněn a podporován a kde bojujeme proti záporným jevům, jako je doping, korupce, násilí a rasismus ve sportu. Rád bych vás přizval ke sdílení tohoto přístupu, protože lepší nemáme. Nechceme nic vnučovat, ale chceme spíše navrhovat, chránit a podporovat. To je má odpověď.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

13. Bezpečná a ekologicky účelná recyklace lodí (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je rozprava o otázce k ústnímu zodpovězení Komisi ohledně jednání plánovaných na květen 2009 pod záštitou Mezinárodní námořní organizace (IMO) o podmínkách vstupu v platnost Úmluvy o bezpečné a ekologické recyklaci lodí, kterou položil Johannes Blokland jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (O-0028/2009 – B6-0224/2009).

Johannes Blokland, autor. – (NL) Pane předsedající, na plenárním zasedání v květnu loňského roku se Evropský parlament jasně postavil proti demontáži lodí, která se uskutečňuje neekologickým způsobem a v lidsky nedůstojných podmínkách. Přesto se však na různých místech při pobřeží jižní Asie demontují obrovské námořní lodě určené k vrakování v lidsky nedůstojných a neekologických podmínkách. Například v Bangladéši neodpovídá ani jedno z 36 demontážních zařízení minimálním ekologickým a bezpečnostním normám.

Pozitivní věc je, že z tohoto důvodu přikázal před týdnem nejvyšší soud bangladéšské vlády, aby do dvou týdnů tato „vrakoviště“ uzavřela. Zároveň nejvyšší soud zakázal všem lodím obsahujícím nebezpečné látky přístup na území Bangladéše. Bangladéšský ministr pro životní prostředí musí během tří měsíců stanovit pravidla pro recyklaci lodí určených k vrakování v souladu s Basilejskou úmluvou.

To jsou ta samá významná opatření, která prosazoval Evropský parlament v usnesení z minulého roku. Člověk by si mohl skoro myslet, že bangladéšský nejvyšší soud naše usnesení četl. Toto rozhodnutí je podle mne významným vítězstvím v boji s nepřijatelnými postupy, které byly dříve zmíněny. Je nezbytné, aby se bangladéšská vláda náležitě řídila soudním rozhodnutím. To se týká nejenom Bangladéše, ale též dalších asijských zemí.

Jak jsem již zmínil, snahy jednotlivých států nebudou dostačující. Stále je naléhavě nutné nalézt pro problém demontáže lodí komplexní řešení. Letos v květnu pořádá Mezinárodní námořní organizace v Hong Kongu celosvětovou konferenci, jejímž cílem je uzavření celosvětové dohody o recyklaci lodí určených k vrakování. Prostřednictvím usnesení Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin musí být vyslán Radě a Komisi jasný signál k vyjednávání, které by mělo vést k co nejlepšímu výsledku.

S ohledem na usnesení z loňského roku je důležité přidat následujících pět bodů. Zaprvé, musí být jasné vyjádření, že lodě určené k vrakování, které obsahují nebezpečné látky, by měly být považovány za nebezpečný odpad, a měly by tedy spadat pod Basilejskou úmluvu. Další diskutování o definicích není v zájmu ochrany životního prostředí. Pozměňovací návrh číslo 1, který navrhla Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, tuto pozici poněkud oslabuje, a já ho tedy nemohu podpořit. Zadruhé, provozování lodí na mělčině určené pro demontáž na tom samém místě musí být považováno za nepřijatelné. Zatřetí, je třeba přijmout opatření – především ohledně vyřazení tankerů s jednoduchým trupem – dříve, než skončí zdlouhavé období ratifikace. Začtvrté, mělo by se prosadit udělování oprávnění pro demontážní místa. Zapáté, v opatřeních by mělo být i nadále zahrnuto povinné financování v rámci zodpovědnosti výrobce – tak, jak to Parlament loni uvedl. Zdá se však, že Evropská komise tento postoj znovu přehodnocuje. Proto bych byl rád, kdyby nám pan komisař Figel sdělil, že Komise je stále připravena vytvořit fond pro vrakování.

Pomocí tohoto usnesení a usnesení z minulého roku Evropský parlament ukazuje jasnou cestu k řešení zmiňovaných problémů. Jsem rád, že jsou v této otázce názory Výboru pro životní prostředí a Výboru pro dopravu a cestovní ruch velmi podobné. Doufám, že také Rada a Komise se budou společně snažit, aby za dva měsíce v Hongkongu uzavřely přijatelnou úmluvu, která zajistí zájmy bezpečnosti, veřejného zdraví i životního prostředí. Byl bych rád, kdyby nám pan komisař Figel sdělil, zda bude pro Evropskou komisi tato jasná cesta hlavním bodem při jednání na konferenci Mezinárodní námořní organizace a také jaká opatření Komise zamýšlí přijmout, aby zajistila včasné uzavření úmluvy.

Ján Figel, člen Komise. – Pane předsedající, nejprve bych chtěl poděkovat Parlamentu za obrovský zájem a stále zapojení do řešení problémů ohledně demontáže lodí. Především bych chtěl poděkovat panu Bloklandovi.

Je to velmi dobrý začátek pro další činnosti na úrovni EU, který zajišťuje roli Evropské unie při řešení tohoto mezinárodního problému. Navíc jsou tyto otázky dobře načasované, vzhledem k nedávnému rozhodnutí bangladéšského nejvyššího soudu, o kterém jste se zmínil, a k situaci v Bangladéši. V návaznosti na toto rozhodnutí budou všechna demontážní zařízení do dvou týdnů uzavřena, neboť nebyla schválena ministerstvem životního prostředí. Dovoz nebezpečných lodí, které jsou uvedené na seznamu, bude zakázán a všechny dovážené lodě budou muset být předčištěny. Bangladéš začne také pracovat na vnitrostátním zákoně ohledně demontáže lodí v souladu s Basilejskou úmluvou.

Nyní bych se rád zabýval situací blíže našich domovů a odpověděl na vaše dotazy.

První otázka se týká metody označované jako demontáž na plážích, pomocí níž jsou plavidla s ukončenou životností rozmontovávány přímo na plážích.

Sdílím vaše obavy ohledně vážných rizik, jaká tato metoda představuje pro lidské zdraví a pro životní prostředí. Zavedení zákazu provádění metody demontáže na plážích jsme zvážili ve studii o posouzení dopadu naší strategie. Objevily se určité obavy ohledně účinnosti takového zákazu. Vztahoval by se totiž pouze na lodě pod vlajkou EU a dal by se snadno a legálně obejít výměnou vlajky.

Věříme, že bude účinnější vynaložit úsilí k tomu, aby technické stanovy, které se v současnosti vytvářejí na podporu budoucí úmluvy Mezinárodní námořní organizace, opravdu vedly k bezpečné a ekologicky šetrné recyklaci lodí. Pokrok ve vytváření těchto stanov je prozatím velmi slibný. V každém případě je málo pravděpodobné, že by tradiční metoda demontáže na plážích mohla splňovat požadavky těchto stanov.

A dále, co se týče vaší druhé otázky, jsem velmi rád, že mohu potvrdit, že Komise je plně zapojena do práce na účinném a včasném začlenění úmluvy o recyklaci lodí do právních předpisů EU. GR pro životní prostředí již provedlo několik studií a pracuje na posouzení dopadů hlavních bodů této úmluvy. Věřím, že je velmi důležité, aby Evropská unie dala najevo své vedoucí postavení a vysokou prioritu, se kterou k tomuto problému přistupuje. To podpoří třetí země, aby úmluvu ratifikovaly, čímž se uspíší její vstup v platnost.

Sdílím však obavy, které zazněly ve vaší třetí otázce, tedy že je důležité zachovat současné *acquis* Společenství. Při provádění úmluvy Mezinárodní námořní organizace potřebujeme zachovat stávající požadavky ohledně práv pracovníků a ochrany životního prostředí. V naší studii budeme tedy pozorně porovnávat požadavky úmluvy Mezinárodní námořní organizace a *acquis* Společenství. A rád bych zdůraznil, že především zajistíme, aby nebylo porušeno nařízení o přepravě odpadů z roku 2006.

Pilar Ayuso, jménem skupiny PPE-DE. – (ES) Pane předsedající a pane komisaři, tato otázka, jak již vysvětlil pan Blokland, byla dobře načasovaná, vzhledem k diplomatické konferenci o úmluvě o recyklaci lodí, která se má konat v květnu. Ráda bych tedy poblahopřála panu Bloklandovi nejen k této otázce, ale také k usnesení, které vypracoval.

Naše strana *Partido Popular* souhlasí s bojem proti špatným praktikám a metodám užívaným při vrakování lodí. Podporujeme proto návrh usnesení pana Bloklanda, některé body v něm obsažené nás však znepokojují.

Prvním z nich je odstavec 3, k němuž se již pan Blokland také vyjadřoval. V tomto odstavci je stanoveno, že lodě by měly být celé považovány za nebezpečný odpad a měla by se na ně vztahovat Basilejská úmluva. Předkládáme k tomuto odstavci pozměňovací návrh, neboť existují různé interpretace jak v rámci Evropské unie, tak i mimo ni. Domníváme se, že Basilejská úmluva by měla být vzata v potaz a neměla by činit žádný problém. Mělo by jít o budoucí dohodu o vrakování lodí. Jsou zde však definovány podrobnosti jejího použití.

V odstavci 14 návrhu usnesení je požadavek na mechanismus financování založený na povinných příspěvcích z námořního dopravního odvětví. Zdá se nám, že je opravdu trochu předčasné hovořit nyní o povinných příspěvcích, když zatím nebylo v rámci Mezinárodní námořní organizace rozhodnuto, jaký bude systém přijatý pomocí tohoto financování. Zdá se mi, že ani Komise nemá na tento bod jasnou odpověď.

V odstavci 15 je Komise vyzývána, aby jednoznačně určila odpovědným stát, jenž má soudní pravomoc nad vlastníky odpadu. Nedomníváme se, že se jedná o záležitost, o které by měla rozhodovat Komise. Naopak si myslíme, že by to mělo být také rozhodnuto v mezinárodní dohodě.

Je důležité zajistit jednotnost mezi budoucí dohodou o recyklaci lodí a Basilejskou úmluvou o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování. Současně by se mělo přihlídnout nejen k Basilejské úmluvě, ale také k existujícím právním předpisům.

Ján Figel, člen Komise. – Pane předsedající, děkuji za názory paní Ayusoové i pana Bloklanda a především za jeho zanícenou práci. Jak jsem již řekl dříve, především ohledně odpadu či nebezpečného odpadu, musíme zajistit, aby bylo provádění úmluvy plně v souladu s nařízením (ES) č. 1013/2006 o přepravě odpadů, které bylo přijato poměrně nedávno.

Co se týče financování, neexistuje v současné době žádný fond ani mechanismus. Provedli jsme studii, abychom připravili eventuální možnosti či řešení, a v brzké době zahájíme veřejné konzultace o této otázce. Vaše názory, nyní i později, budou tedy velmi vítány, především v souvislosti se zřízením fondu pro demontáže.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 26. března 2009.

14. Bílá kniha o žalobách o náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel ES (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva, kterou vypracoval Klaus-Heiner Lehne jménem Hospodářského a měnového výboru o bílé knize o žalobách na náhradu škody způsobených porušením antimonopolních pravidel ES (2008/2154(INI)) – (A6-0123/2009).

Klaus-Heiner Lehne, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, nejprve bych rád poděkoval stínovým zpravodajům, především panu Sánchez Presedovi za sociální demokraty a paní Bowlesové za

liberály, kteří se mnou úspěšně spolupracovali na kompromisním znění, které jsme dnes předložili jako zprávu o bílé knize Komise. Dokázali jsme tentokrát vytvořit velmi silnou většinu z různých politických skupin a dosáhnout životaschopného kompromisu, což může posloužit jako vzor pro budoucí práci Komise a později také při zákonodárných procesech Parlamentu a Rady.

V této zprávě jsme jasně – a správně – dali najevo, že pokud jsou porušena pravidla hospodářské soutěže, je Parlament toho názoru, že podle evropských tradic se jedná především o úkol orgánů – jak vnitrostátních orgánů pro kontrolu hospodářské soutěže, tak evropského orgánu pro kontrolu hospodářské soutěže – učinit příslušná opatření a že to neznamená vytvořit takzvané druhé rameno na stejné úrovni s oficiální činností v boji proti kartelům. Záměrně jsme si v Evropě zvolili jinou cestu, než jakou sledují ve Spojených státech, s nimiž je naše situace často srovnávána.

V Parlamentu panuje shoda ohledně toho, že potřebujeme řešení pro takzvané hromadné nároky. Pokud nezákonné chování jednotlivců poškodí velmi vysoký počet osob, které utrpí relativně malé ztráty, je pro takové jednání zapotřebí samostatného řešení, neboť běžné procesní právo jednoduše není dostatečně účinné. Vytvoření takového nástroje také zčásti zajišťuje přístup k právu a dále rozvíjí vnitřní trh. Na tom jsme se shodli.

Také jsme se shodli, že nechceme, aby bylo v Evropě vytvořeno odvětví právního sporu, jako je tomu v Americe, kde jeho obrat činí 240 miliard USD. Zákazníkům neposkytuje žádné výhody, a jak všichni víme z příslušné literatury, představuje především zisk pro americké právní společnosti. Nic z toho příliš nesouvisí s právním státem a my ani nechceme, aby to s ním souviselo. Shodli jsme se, že procedurální nástroje amerického systému, které způsobují potíže, by neměly být v Evropě přijímány. Týká se to především důkazů a nákladů. To je velice důležitý bod.

Také jsme se shodli, že zastáváme v podstatě názor, že z hlediska zásady mohou právní předpisy na evropské úrovni být řešením opt-in a že řešení opt-out by bylo možné pouze tam, kde členské státy již podobná řešení sdílí a kde to dovoluje vnitrostátní právo. Řešení opt-in nepovolují ústavněprávní předpisy žádné země a také je v rozporu se zásadou dospělých spotřebitelů.

Jak si stále stěžujeme, Komise se ve své bílé knize vůbec nezabývá otázkou mimosoudního řešení sporu. Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž a Komise se rovnou zabývaly soudními spory. Jak však již mnoho let víme z rozprav o právní politice konaných v tomto Parlamentu, nejedná se vždy o ideální cestu. Zpravidla bývá mimosoudní řešení sporu při řešení problémů mnohem vhodnější. Navíc současně prováděná práce generálního ředitelství pro ochranu spotřebitele zabývající se stejným problémem dosáhla mnohem většího pokroku. Toto generální ředitelství využilo ve své zelené knize, která je o jednu fázi konzultací napřed, rozsáhlého prostoru pro tato alternativní řešení. Jsme přesvědčeni, že Evropská komise musí tuto otázku bezodkladně přepracovat.

Ještě závěrečný bod, který je velmi důležitý: nechceme, aby právo bylo roztříštěné. Teď, když se právo hospodářské soutěže rozvíjí a představuje takový nástroj. Ochrana spotřebitele prochází stejným vývojem. Jsme si vědomi, že přijde chvíle, kdy se o podobných věcech bude uvažovat v souvislosti s právem kapitálového trhu, s právem životního prostředí a s pracovním právem. Považujeme za absolutně nezbytné, aby se uvažovalo také o horizontálním přístupu a abychom podpořili alespoň procedurální nástroje, které jsou ve všech oblastech horizontálního nástroje víceméně stejné. To je také klíčové.

Ján Figel', člen Komise. – Pane předsedající, jménem Komise bych chtěl přivítat zprávu pana Lehna, kterou přijal Hospodářský a měnový výbor (ECON) a jež byla přijata na základě širokého souhlasu napříč politickými skupinami. Jsme také potěšeni, že tato zpráva podporuje bílou knihu.

Komise zaregistrovala, že zpráva souhlasí se závěry této knihy, tedy že osoby poškozené porušením pravidel hospodářské soutěže ES mají v současnosti značné problémy při požadování náhrady za vzniklé škody. Souhlasíme, že se musí přijmout opatření, která by zajistila úplné odškodnění poškozených osob.

Také souhlasíme, že kolektivní náhrada škody je velmi důležitá pro spotřebitele i malé podniky, neboť jim umožňuje reálně a účinně získat náhradu v případě škody rozptýlené mezi řadu poškozených. Komise také plně souhlasí se zprávou výboru ECON, že bychom se měli vyhnout nepřiměřeným či nezákonným soudním sporům. Z tohoto důvodu tedy musí mechanismus kolektivní náhrady škody obsahovat náležitá opatření.

Také plně souhlasíme s tím, že přístup kolektivní náhrady škody musí být jednotný, a že musí být tedy zajištěn soulad mezi iniciativami zaměřenými na různé oblasti, např. na zákon o hospodářské soutěži nebo o ochraně spotřebitele. Zároveň Komise vítá ujištění, že jednotný přístup ke kolektivní náhradě škody nemusí nutně znamenat, že řešení ve všech oblastech bude spadat pod jediný horizontální nástroj. Požadavkem

jednotnosti nesmí být zpomalena příprava opatření, která jsou považována za nezbytná pro plné vymáhání právních předpisů hospodářské soutěže ES.

Gabriela Crețu, zpravodajka o stanovisku Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů. – (RO) Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů vyjádřil své stanovisko na základě jistých skutečností: negativní vliv způsobený porušením antimonopolních právních předpisů je velmi často pociťován na konci obchodního řetězce, má tedy dopad na cílové spotřebitele a malé podniky.

Škody za způsobené ztráty jsou v tomto případě významné, ale zároveň je obtížné je vyčíslit, neboť je jimi postižen velký počet osob a jedná se o malé částky. Proto jsme požádali o balík legislativních i nelegislativních opatření, které by mohl každý občan Evropy použít jako nástroje v případě, že ho taková situace postihne, aby mohl plně vymáhat svá práva a náležité odškodnění.

Podporujeme všechna opatření určená k odstranění problémů souvisejících s dosažením tohoto cíle: zjednodušení přístupu k dokumentům, snížení nákladů na soudní řízení a přenesení důkazního břemene.

Souhlasíme s návrhem Komise spojit zástupné žaloby, které předkládají oprávněné subjekty s kolektivními žalobami vyjádřenými explicitním souhlasem. Domníváme se však, že kolektivní žaloby typu opt-in by měly být ještě prodiskutovány, neboť poskytují tyto výhody: vyrovnání „jednou a za všechny“ a méně nejistoty.

Ioan Lucian Hămbășan, jménem skupiny PPE-DE. – (RO) Přestože Smlouva o EU jasně zakazuje vytváření kartelů a jiná porušení zákona o hospodářské soutěži, mají spotřebitelé, jimž byla v této souvislosti způsobena újma, stále problém při požadování nároků na náhradu vzniklé škody.

Například v Rumunsku dostal kartel vytvořený v odvětví výroby cementu pokutu ve výši několika milionů eur. Současné právní předpisy však nezavazují orgány s pravomocí sledovat hospodářskou soutěž, aby se zapojily do procesu náhrad škod postižených osob.

Rád bych zdůraznil, že je nutné, aby tyto orgány vzaly v úvahu náhradu škod, která byla uhrazena nebo která by měla být uhrazena, při vyčíslování pokut pro společnosti obviněné z porušení pravidel. Zabrání se tak rozdílu mezi způsobenými škodami a uloženými trestnými opatřeními, a především se tím zajistí, že náhrady škod budou postiženým osobám proplaceny.

Z tohoto důvodu vítám záměr Komise zlepšit metody pro poskytnutí záruky práv spotřebitelům v celé Evropě, kterým byly způsobeny škody v důsledku porušení zákona.

Parlament se jasně vyjádřil, že v Evropě nesmí být žádný systém opt-out. Při podávání žaloby musejí být osoby, kterým byly způsobeny škody, identifikovány co nejrychleji.

Systém opt-in poskytuje záruku, že osoby, kterým byly způsobeny škody v důsledku porušení zákona o hospodářské soutěži, budou odškodněny. Parlament nechce, aby nikdo další, ať již právníci, obchodní sdružení či úřad pro ochranu spotřebitelů, měli výhody ze soukromých žalob.

Domnívám se také, že Parlament přidal nový důležitý bod, který v návrhu Komise chybí. Alternativní řešení sporů je v mnoha případech pro poškozené osoby mající nárok na odškodnění účinnější než soudní proces. Odkazují tím na skutečnost, že při hledání náhrady způsobených škod by měl proces vyrovnání začít nejprve mimo soudní dvůr. Takové vyrovnání je mnohem méně nákladné než soukromé žaloby, neboť spotřebitelé získají náhradu za vzniklé škody mnohem rychleji.

Antolín Sánchez Presedo, jménem skupiny PSE – Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, tato zpráva byla Hospodářským a měnovým výborem jednohlasně přijata. Je to nejenom skvělý výsledek, ale také, vzhledem k obtížnosti, složitosti a kontroverzi tohoto tématu, je tento výsledek výjimečný. Měl by být podnětem a pevným základem nového pilíře v oblasti soukromých žalob, který je velmi důležitý pro zefektivnění politiky hospodářské soutěže Společenství. Jedná se o nový krok směrem k pokročilejší a účinnější politice odpovědností, která bude respektovat práva poškozených osob a bude účinněji ukládat trestní odpovědnost osoby, která právo porušila.

Proto bych nejprve rád poblahopřál zpravodaji, panu Lehnovi, který měl hlavní podíl na úspěšném završení tohoto úkolu. Jeho myšlenky, otevřenost a ochota diskutovat a jeho schopnost vytvořit ty nejlepší kompromisy hrají při dosahování tohoto cíle hlavní úlohu. Dále bych rád poblahopřál navrhovatelům stanovisek, stínovým zpravodajům a těm, kteří předložili pozměňovací návrhy. Ti všichni velmi pozitivně přispěli k obohacení zprávy.

Bílá kniha Komise nazvaná „Žaloby o náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel ES“ reaguje na žádost, kterou Evropský parlament formuloval ve svém usnesení o zelené knize, jejíž obsah z velké části přijal. Jedná se o případ, kdy mimo jiné podporuje vzájemné doplňování se veřejných a soukromých soudních žalob a vyslovuje se pro skupinové žaloby, které zjednodušují vymáhání nároků na odškodnění, zároveň však odsuzuje nadměrnost skupinových žalob podávaných v USA. Dále také o případ, kdy navrhuje přístup k relevantním informacím v rámci soudní kontroly, i když odsuzuje „lovení“ údajů, a kdy uznává a požaduje samostatné nebo následné žaloby a dobrovolný systém náhrady škody.

Ve zprávě obhájí Evropský parlament postup spolurozhodování při stanovování právního rámce pro podávání žalob na náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel Společenství. Tento postoj by neměl být považován za odmítání politiky Společenství a kompetencí týkajících se právního základu pro tvorbu právních předpisů, ale měl by být brán jako snaha o zvýšení požadavků na běžné procesy v této oblasti, aby byly dosaženy vyšší hodnoty uznávané ve Smlouvě.

Když nařízení významně ovlivňuje základní práva, například právo občanů na účinnou právní ochranu, které je součástí evropského systému a systému členských států, je nutné, aby se na legislativních aktech podílel i Evropský parlament, aby byla zajištěna zásada demokracie a respektovány právní tradice členských států, v souladu s nimiž se požaduje, aby byly takové záležitosti řízeny pomocí právních ustanovení, jinými slovy aby o nich rozhodovali zástupci, které si veřejnost přímo zvolila.

Zřizuje se také horizontální, integrovaný přístup pro řešení společných problémů, které mohou vedle podávání soukromých žalob v rámci zákona o hospodářské soutěži souviset s dalšími oblastmi. Bude tak možné zabránit roztržitému a nejednotnému přístupu.

Soukromé žaloby mohou podávat veřejné orgány i jednotlivci či skupiny. Druhá možnost může být realizována přímo poškozenými osobami nebo nepřímo prostřednictvím kvalifikovaných subjektů, které byly jmenovány předem či vytvořeny *ad hoc*, například sdružení spotřebitelů nebo obchodní sdružení. Pokud žaloby podávají kvalifikované subjekty, musí být v podávané žalobě uvedena skupina poškozených osob, ale totožnost těchto jedinců může být zveřejněna až později, avšak musí to být provedeno co nejdříve, aby se zabránilo zbytečným průtahům a aby se jednalo v souladu se stávajícími právními předpisy. Takové řešení je velmi důležité při případech nižších škod či škod, které jsou roztržštěné mezi více osob.

Zpráva se vyváženým způsobem zabývá otázkou přístupu k informacím, které jsou nutné pro podání následných žalob. Měla by být zajištěna ochrana obchodních tajemství, účinnost zmírnění trestů, pro něž jsou požadovány pokyny.

Podmínky byly stanoveny tak, aby rozhodnutí orgánu, který je členem sítě orgánů pro ochranu hospodářské soutěže Společenství mohlo být závazné i v jiném členském státě, a tedy, v plném souladu se zásadou odpovědnosti, mohlo být důkazní břemeno přeneseno. Předpokládá se, že vina či obvinění existuje, pokud bylo zjištěno porušení zákona či pravidel.

Je také třeba zdůraznit, že byla přijata obhajoba založená na přenesení pro nepřímo poškozené osoby a také systém zjednodušující a snižující náklady na soudní řízení. Rád bych také vyzdvihl vzájemné pozitivní působení mezi veřejnými a soukromými žalobami, které jednak napomáhá při vyřizování náhrad škod pro poškozené osoby, jednak se jeho prostřednictvím stanovilo pětileté období pro vznesení žaloby.

Rád bych na závěr poděkoval Komisi za dialog, který provázel celé období příprav, a chtěl bych požádat pana Komisaře, aby bezodkladně předložil iniciativy, které jsou nutné pro další práci.

Diana Wallis, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, ráda bych nejprve poděkovala panu Lehnovi za vypracovanou zprávu a chtěla bych potvrdit, že naše skupina tuto zprávu podpoří.

Také bych chtěla říci, že je podle mne trochu zvláštní, že o ní diskutujeme nyní pozdě večer, když byla otázka týkající se stejného tématu předložena na zítřejší dopoledne. Bylo by logičtější projednávat je zároveň.

Co se týče mého kladného názoru na zprávu, dovolu mi však, abych zmínila, že výchozím bodem naší skupiny bude „vymáhání spravedlnosti“ – spravedlnosti pro malé a střední podniky a pro spotřebitele po celé Evropské unii, když přijdou do styku s nesprávným jednáním a s jednáním, které neodpovídá pravidlům hospodářské soutěže. Před několika týdny zorganizovala naše skupina v Parlamentu v Bruselu seminář a mě velmi překvapili někteří účastníci, kterých se porušování hospodářské soutěže nejvíce týká, paradoxně v odvětví výroby cementu. Co říkali? Prosím, vyřešte tento problém. Potřebujeme mít nějaký nástroj, který by nám umožnil tyto nesprávně jednající osoby na evropském trhu postihovat.

Chceme řešení v rámci Evropy a chceme ho co nejdříve, protože pokud se nám to nepodaří, budeme muset podle mě čelit tomuto problému: v některých členských státech se rozvinou systémy, které následkem volného pohybu soudních rozhodnutí povedou k postupu tzv. forum shopping (zvyhodňování právního postavení jedné ze stran). Systém v rámci Evropy tedy co nejdříve, prosím.

Předsedající. – Chtěl bych vás ujistit, že váš názor ohledně pořadu jednání bude předán Konferenci předsedů, která pořad jednání stanovuje – chyby se někdy stávají.

Nils Lundgren, jménem skupiny IND/DEM. – (SV) Pane předsedající, vnitřní trh znamená největší příspěvek EU k demokracii a prosperitě Evropy. Mimo jiné vyžaduje účinné antimonopolní právní předpisy. Jednáme nyní o otázce náhrady škody způsobené porušením antimonopolních pravidel.

Důvody pro to, aby mohli občané a společnosti žádat náhradu škody, jsou velmi opodstatněné. Zpráva pana Lehna upozorňuje, do určité míry nezáměrně, na problémy a rizika, které jsou s tímto problémem spojené. Bílá kniha hovoří o evropské právní kultuře, která však neexistuje. Měli bychom vytvořit právní předpisy na základě našich představ. Zpravodaj se snaží, abychom se vyhnuli způsobu náhrad škod „po americku“. To je také otázka představ. Riziko, že se u nás taková kultura prosadí, je však vysoké.

Rozdělení odpovědnosti mezi orgány EU a členské státy je přehlíženo. Neexistuje žádná objektivní analýza ohledně požadavků zásady subsidiarity. Tato zásada prostě není brána vážně.

Mnoho otázek je nejasných a u jiných otázek hrozí, že budou zcela libovolné. Odstavce 7 a 11 vyvolávají řadu pochybností. Zcela jasně je nutné začít u žalob o náhradu škody na základě porušení antimonopolních pravidel. Je třeba, aby byl trestný čin nejprve prokázán u soudu a poté bude zřejmě možné aplikovat *res judicata*, i v případech individuálních žalob, takže rozsudky ohledně jednotlivých případů nebudou moci být znovu zpochybněny.

Odstavce 15 a 18 společně umožňují žalobci, aby si vybral co nejvýhodnější právní systém. Tím se vytváří právní nejistota a povede to k postupu tzv. forum shopping, což představuje skutečnou hrozbu.

Nerovnoměrné poskytování informací musí být vyřešeno tím, že společnosti budou nuceny poskytnout informace žalobci. To povede k subjektivnímu zacházení s důležitými obchodními informacemi, které nesmí být zneužito.

V této fázi je stále ještě hodně rizik a nejasností. Sněmovna by tedy měla tuto zprávu zamítnout a dříve, než přejdeme k rozhodování, by měla požádat o podrobnější analýzu této otázky.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové. Nejprve bych chtěl velmi poděkovat zpravodaji, panu Lehnovi, za vynikající práci a za nalezení řešení k velmi složitému problému, na němž se shodl i s poslanci z jiných politických skupin.

Z debaty usuzuji, že se všichni shodujeme na tom, že potřebujeme horizontální přístup pro všechny skupinové žaloby. Žádám tedy Komisi, aby jednotlivá generální ředitelství nepředkládala samostatné návrhy ohledně jednotlivých oblastí, ale aby nám poskytla mechanismus, který bude opravdu vhodný pro skupinové žaloby a bude pokrývat všechny oblasti pro evropský vnitřní trh, evropské občany a samozřejmě, jak zmínila paní Wallisová, evropské malé a střední podniky. Shodujeme se v názoru, že zájmy osob, které utrpěly škodu kvůli monopolu, musí být účinně podporovány a že musíme evropské hospodářství podrobit kontrole vytváření monopolů v souladu se zásadou sociálně tržního hospodářství. Nechceme ani žádné zneužívání formou různých vnitrostátních nařízení o postupech tzv. forum shopping.

Během dnešní večerní debaty jsem však nezískal příliš informací, jak toho lze co nejúčinněji dosáhnout. Domnívám se totiž, že možnosti skupinových žalob se často přeceňují. Proto je důležité stanovit opět nějaká kritéria, podle nichž budeme všechny procesy skupinových žalob posuzovat. Musíme si odpovědět na otázku, jestli dodatečná ochrana spotřebitelů či poškozených osob ve skupinových žalobách, přeshraničních soudních procesech a procesech, které se týkají více než jednoho členského státu, je opravdu potřeba. Musíme v rámci evropských postupů tolerovat omezení postupů, které ukládají jednotlivé členské státy – žaloby typu opt-in, opt-out a další věci. Pokud to jednoduše není možné, jak již Komise částečně naznačila, potřebujeme tedy právní nástroje jednotlivých členských států a společný postup s parlamenty členských států, abychom mohli jednat v zájmu evropských spotřebitelů.

Rozhodně se chceme v Evropě vyvarovat skupinovým žalobám podle amerického modelu. Chceme zajistit náhradu škody, ale pouze pro ty, kterým byla škoda opravdu způsobena. Chceme co nejdůrazněji varovat před neoprávněnými žalobami a chceme prosazovat alternativní postupy řešení sporů.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Pane předsedající, i já bych rád poděkoval panu Lehnovi za konstruktivní a důkladně vypracovanou zprávu, která řeší důležité otázky zákona o hospodářské soutěži a zlepšuje ochranu spotřebitelů.

Evropský soudní dvůr poskytuje jednotlivcům a společnostem právo na náhradu škody způsobenou porušením pravidel hospodářské soutěže. Navzdory tomu však jsou ve skutečnosti osoby, které utrpěly škodu následkem porušení antimonopolních pravidel Společenství, málokdy odškodněny. Musíme tedy vytvořit mechanismy, které zvýší důvěru a umožní jednotlivcům snadněji uplatňovat svá práva v celé EU.

Víme, že spotřebitelé a malé podniky mají strach vznést žalobu, neboť se obávají dlouhotrvajících procesů a především vysokých výdajů. Změny v tomto ohledu podpoří přeshraniční obchod.

Pokud má být v celé EU funkční vnitřní trh, kde se lidé budou moci spolehnout na to, že jejich případy budou z právního hlediska správně prověřeny a že získají plnou náhradu za škody, které utrpěli, musíme také nalézt nový mechanismus, který by podávání skupinových žalob zjednodušil.

Vždy, když hovoříme o skupinových žalobách, dostaneme se k systému v USA, zkušenostem s ním a jeho extrémům. Musíme se z toho samozřejmě poučit, ale nesmíme se jím nechat zastrašit. Evropa musí mít evropský systém, ne americký. Když nebudeme nic dělat, situace se jenom zhorší.

Ján Figel', člen Komise. – Pane předsedající, děkuji vám všem za velmi zajímavé příspěvky, především za úvodní projev Klaus-Heinera Lehna. Byl velmi zajímavý a já nyní chápu, jak můžete ohledně tohoto tématu dosáhnout takové shody a spolupracovat na něm nejen ve výborech, ale také v plénu.

Nemohu už toho moc dodat, snad jen ohledně právního základu. Záleží samozřejmě na cíli a obsahu navrhovaného jednání a rád bych vás jako komisař – zabývám se sice jiným odvětvím, ale mluvím jménem Komise – ujistil, že se v zásadě snažíme velmi úzce spolupracovat s Parlamentem. Není zatím jasné, jak toho dosáhneme při jednání o praktickém, konkrétním tématu, ale budeme se snažit úzce spolupracovat s Parlamentem nebo spolupracovat tak úzce, jak bude možné v souladu s platným právním základem.

Ohledně vašich názorů na rozštěpení a horizontální přístup se domnívám, že odpovědí Komise – a je to patrné v bílé knize – je jednotný a souvislý přístup, a domnívám se, že právní tradice Evropy a kořeny naší právní kultury jsou odlišné od těch amerických, o kterých jste se tak často zmiňovali. Ale myslím si, že se od ostatních můžeme poučit a pokračovat v budování našeho systému.

Co se týče veřejného vymáhání práva, samozřejmě je podle mě velmi důležité, že nesměřujeme k omezování tohoto vymáhání, a také že články 81 a 82 jsou velmi důležitými pilíři jednotného trhu a politik EU. Články se týkají práva, přičemž žaloby o náhradu škody prosazování tohoto práva doplňují.

Na závěr bych se ještě vyjádřil k tomu, co zaznělo ohledně mimosoudního řešení sporů. Komise s tím souhlasí, ale nezbytnou podmínkou či základem pro takový – vítaný – přístup je existence a funkčnost účinného systému právních sporů ohledně žalob o náhradu škody na úrovni jednotlivých členských států. Myslím si tedy, že potřebujeme členské státy nejen povzbudit, ale také jim pomoci k tomu, aby takové systémy v 27 členských státech Unie fungovaly. Potom se podle mě můžeme těmito body zabývat.

Celkově vám však moc děkuji za diskusi, která byla i pro mne velmi zajímavá, a přeji vám hodně úspěchů.

Klaus-Heiner Lehne, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, nejprve bych chtěl poděkovat mým váženým kolegům za velmi přínosné příspěvky. Myslím si, že jsme všichni táhli za jeden provaz a dosáhli dobrých výsledků.

Abych však předešel jakémukoli nedorozumění, rád bych panu komisaři jasně sdělil, že z pohledu Parlamentu nemá význam, abyste předkládali návrh zákona, který se už asi nebude k ničemu hodit. O tom není žádných pochyb. Očekáváme, že Komise zváží to, co jsme dnes rozhodli, a že to začlení do stávajícího návrhu právních předpisů.

Horizontální přístup je důležitý nejenom z hlediska mnou zmíněných důvodů; k problému právního základu se vyjádřil sám pan komisař. V případě tak významného projektu musí být zvolen takový přístup, který jasně zajistí úlohu Parlamentu jako zákonodárského orgánu se stejnou pravomocí. Pokud bude zvolen přístup výhradně na základě zákona o hospodářské soutěži, nebude to v souladu se současně platnou Smlouvou z Nice. To je také základní politický argument pro horizontální přístup, jenž je podle nás v tomto případě správný. Komise by se nad tím měla podle mne velmi vážně zamyslet.

Dalším významným bodem je podle mne fakt, že stále potřebujeme něco ohledně mimosoudního řešení sporů. Zmiňoval jste se o tom, že vaše práce sdílí s prací generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž podobné cíle. Když však porovnáme zelenou knihu o ochraně spotřebitelů a bílou knihu o hospodářské soutěži, nepřijde nám, že by mezi nimi nějaká konvergence existovala. Nejvýrazněji se odlišnost přístupů týkajících se mimosoudního řešení sporů, či spíše absence takového přístupu, projevuje v bílé knize.

Existuje ještě řada dalších problémů, jež by podle nás měly být vyřešeny. Rád bych se jen stručně zmínil o přístupu k dokumentům Evropské komise. V každém trestním řízení, v němž se žádá náhrada škody, je možné nahlédnout do dokumentů státního zástupce, vztahujících se k danému případu. Proč to samé neplatí pro Evropskou komisi? To je pro mě nepochopitelné.

To samé se týká stanovení trestů: to se také musí zohlednit tak, aby bylo v budoucnosti možné požadovat náhradu škody. I zde je naléhavě nutné, aby Komise znění přepracovala a předložila znění a návrhy, které budou specifitější než ty z bílé knihy. Z pohledu Parlamentu si dovoluji jasně sdělit, abych se vyhnul jakýmkoli nedorozuměním, že očekáváme víc než to, co je obsaženo v bílé knize, a také očekáváme, že generální ředitelství pro hospodářskou soutěž se bude řídit našimi návrhy, jinak se setká s odporem této sněmovny.

Předsedající. – Rád bych vám všem poděkoval za vaše příspěvky k tomuto významnému tématu a také bych rád poděkoval panu komisaři, zaměstnancům a tlumočnickům.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 26. března 2009.

Písemná prohlášení (článek 142)

Katrin Saks (PSE), písemně. – (ET) Zpráva Parlamentu zdůrazňuje užitečnost programu shovívavosti ohledně kartelových dohod. Jsem ráda, že zde mohu říci, že se v současnosti projednává návrh programu shovívavosti v estonském parlamentu. Měl by být důležitou součástí boje proti monopolům, což je významné jak pro lepší fungování společného trhu, tak i pro ochranu práv spotřebitelů, neboť spotřebitelské ceny mohou vlivem kartelových dohod vzrůst až o 25 %.

Také se však domnívám, že žaloby v zastoupení mohou mít také významnou úlohu při účinném uplatňování zákona o hospodářské soutěži a zlepšování ochrany spotřebitele. Musíme tedy i tomu věnovat pozornost, a to jak v Estonsku, tak na úrovni Evropské unie. Průzkumy prokázaly, že žaloby v zastoupení by výrazně zvýšily snahy spotřebitelů vymáhat svá práva, a pro země, kde je aktivita spotřebitelů nízká, neboť panují obavy, že tyto žaloby budou nákladné a složité, jsou opatření, jakými jsou žaloby v zastoupení, velmi důležité.

15. – Předložení dokumentů: viz zápis

16. – Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

17. – Ukončení zasedání

(Zasedání bylo ukončeno ve 22:15)